



Olek i Ada

Autorzy
Iwona Fabiszewska
Klaudia Wilk

Autorzy tekstów opowiadań
Małgorzata Strękowska-Zaremba
Stanisław Karaszewski

Autor scenariuszy zajęć umuzykalniających
Bożena Forma

Kierownik projektu
Iza Parlicka









Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Anna Kaleta
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwilk

Skład i łamanie
Marek Zapala

	ćwiczenia i zabawy ruchowe
	wskazówki dla Nauczyciela
	ćwiczenia logopedyczne
	odwołanie do książki <i>Olek i Ada na szlaku przygód</i>
	ciekawostka
	karty pracy
	zabawa badawcza
	odwołanie do <i>Wyprawki</i>

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-8108-245-7

© Grupa MAC S.A. 2018

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	4
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	5
3. Metoda projektów w przedszkolu	6
4. Scenariusze zajęć	
Maj, tydzień 1. Moja miejscowość, mój region	9
Dzień 1. Miejscowość, w której mieszkam	9
Dzień 2. Miasta, miasteczka	15
Dzień 3. Z wizytą w skansenie	19
Dzień 4. Zawody w mojej miejscowości	23
Dzień 5. Listy, pocztówki, adresy	28
Maj, tydzień 2. Moja ojczyzna	33
Dzień 1. Jak Polska długa i szeroka	33
Dzień 2. Warszawa – stolica Polski	39
Dzień 3. W wielkim mieście	43
Dzień 4. Poznajemy sąsiadów Polski	47
Dzień 5. Jestem Europejczykiem	51
Maj, tydzień 3. Łąka w maju	55
Dzień 1. Wycieczka na łąkę	55
Dzień 2. Kwiaty na łące	59
Dzień 3. Mieszkańcy łąki	63
Dzień 4. Zabawy na łące	68
Dzień 5. Kolory wiosny	72
Maj, tydzień 4. Święto rodziców	76
Dzień 1. Jaka jest moja mama, jaki jest mój tata	76
Dzień 2. Kwiaty dla mamy	83
Dzień 3. Mój kochany tatuś	87
Dzień 4. Nasze ulubione zabawy i sporty	92
Dzień 5. Niespodzianki dla naszych rodziców	97
Czerwiec, tydzień 1. Niby tacy sami, a jednak inni	104
Dzień 1. Dzieci z różnych stron świata	104
Dzień 2. Poznajemy inne kultury	109
Dzień 3. W krainie osób niepełnosprawnych	114
Dzień 4. Przyjaciel dobry na wszystko	118
Dzień 5. Wspólne zabawy	121
Czerwiec, tydzień 2. Wakacyjne podróże	125
Dzień 1. Wakacje tuż-tuż	125
Dzień 2. Skarb Bałtyku	132
Dzień 3. Miejsca letniego wypoczynku	136
Dzień 4. Nadchodzi lato	142
Dzień 5. Lato i letnie zabawy	145
Czerwiec, tydzień 3. Pożegnania nadszedł czas	151
Dzień 1. Smaki, zapachy i odgłosy lata	151
Dzień 2. Lato w mieście	157
Dzień 3. Zabawy z porami roku	161
Dzień 4. Wakacyjne rady dla Olka i Ady	167
Dzień 5. Pożegnania nadszedł czas	171
Czerwiec, tydzień 4. Projekt <i>Sport</i>	176
Dzień 1.	176
Dzień 2.	182
Dzień 3.	187
Dzień 4.	192
Dzień 5.	198
Inscenizacja <i>Zamiana</i>	202
Inscenizacja <i>Pożegnanie przedszkola</i>	203

Ogólny rozkład materiału

MAJ				
Lp.	Moja miejscowość, mój region	Moja ojczyzna	Łąka w maju	Święto rodziców
1.	Miejscowość, w której mieszkam, s. 9	Jak Polska długa i szeroka, s. 33	Wycieczka na łąkę, s. 55	Jaka jest moja mama, jaki jest mój tata, s. 76
2.	Miasta, miasteczka, s. 15	Warszawa – stolica Polski, s. 39	Kwiaty na łące, s. 59	Kwiaty dla mamy, s. 83
3.	Z wizytą w skansenie, s. 19	W wielkim mieście, s. 43	Mieszkańcy łąki, s. 63	Mój kochany tatuś, s. 87
4.	Zawody w mojej miejscowości, s. 23	Poznajemy sąsiadów Polski, s. 47	Zabawy na łące, s. 68	Nasze ulubione zabawy i sporty, s. 92
5.	Listy, pocztówki, adresy, s. 28	Jestem Europejczykiem, s. 51	Kolory wiosny, s. 72	Niespodzianki dla naszych rodziców, s. 97
CZERWIEC				
Lp.	Niby tacy sami, a jednak inni	Wakacyjne podróże	Pożegnania nadszedł czas	Projekt Sport
1.	Dzieci z różnych stron świata, s. 104	Wakacje tuż-tuż, s. 125	Smaki, zapachy i odgłosy lata, s. 151	s. 176
2.	Poznajemy inne kultury, s. 109	Skarb Bałtyku, s. 132	Lato w mieście, s. 157	s. 182
3.	W krainie osób niepełnosprawnych, s. 114	Miejsca letniego wypoczynku, s. 136	Zabawy z porami roku, s. 161	s. 187
4.	Przyjacieli dobry na wszystko, s. 118	Nadchodzi lato, s. 142	Wakacyjne rady dla Olka i Ady, s. 167	s. 192
5.	Wspólne zabawy, s. 121	Lato i letnie zabawy, s. 145	Pożegnania nadszedł czas, s. 171	s. 198

Drodzy Nauczyciele

Przewodniki z serii *Olek i Ada* umożliwiają pracę w grupach 5-latków, 6-latków i grupach łączonych 5- i 6-latków. Zastosowaliśmy w nich szereg rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału będący także swoistego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystać z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Aby ułatwić pracę w grupach łączonych 5- i 6-latków, wprowadziliśmy system tabel oznaczonych kolorystycznie. W kolumnach oznaczonych pomarańczowym paskiem zawarliśmy treści dla 5-latków, a w kolumnach oznaczonych niebieskim paskiem zawarliśmy treści dla 6-latków. Zajęcia są opisane w taki sposób, aby mogli Państwo równocześnie pracować z 5- i 6-latkami na odpowiednim do ich rozwoju poziomie. Na szczególną uwagę zasługują, zastosowane w przewodniku metodycznym, ikony, które ułatwią Państwu odnalezienie interesujących Państwa treści.

Konstruując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzielią się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 2 i projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 5 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźnii (s. 6), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobyt dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania, niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębianym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębiak, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska i Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowany we Włoszech, w miasteczku i rejonie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci. Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem, może być początkowo tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczane. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy.

Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, społeczne rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, można sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałyby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę, oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?; a przy projekcie chleb: Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jakie są chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz. Np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

Na pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też postawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. Jeśli dzieci (też dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba?* (Zapisujemy odpowiedzi dzieci). *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotka-

nie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np. przywitanie eksperta, zadawanie ekspertowi pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowe i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, ale zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiątkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczywistego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wyłożenie do kącika książek albumów, przewodników i map najbliższej okolicy/najbliższego regionu. Rozbudzanie zainteresowań miejscem zamieszkania. Zachęcanie do gromadzenia pocztówek, zdjęć i obrazków z kalendarzy przedstawiających widok własnej miejscowości oraz wytworów sztuki regionalnej. Zabawa dydaktyczna *Do kogo ta przesyłka?* Utrwalanie swojego nazwiska i adresu zamieszkania. Przestrzeganie przed podawaniem adresu obcym osobom. Wykonanie wystawki pocztówek. Słuchanie piosenki *To tu*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
- II.1. *Poznajemy naszą miejscowość* – wycieczka. Cele: rozwijanie zainteresowań miejscem zamieszkania (architekturą, zabytkami, ważniejszymi instytucjami, pięknem krajobrazu), przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze i właściwego zachowania się w miejscach publicznych.
 2. *Dom* – rozmowa inspirowana wierszem I. R. Salach *Dom*, połączona z rozwiązywaniem zagadek obrazkowych. Cele: zapoznanie z położeniem swojej miejscowości i swojego regionu na mapie Polski, rozwijanie mowy i spostrzegawczości wzrokowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Pomniki*. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Poranna mgła*. Zabawy swobodne w parach – *Wesołe baloniki*.
- III. Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Wycieczka*. Opisywanie obrazków – miejsc zamieszkania dzieci. Wykonanie pracy *Album naszej miejscowości*. Rozwijanie zainteresowań miejscowością zamieszkania i najbliższym regionem, w tym instytucjami użyteczności publicznej, pomnikami i wytworami sztuki regionalnej.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 6, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10

Cele ogólne

- rozwijanie zainteresowań miejscem zamieszkania (architekturą, zabytkami, ważniejszymi instytucjami, pięknem krajobrazu),
- przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze i właściwego zachowania się w miejscach publicznych,
- zapoznanie z położeniem swojej miejscowości i swojego regionu na mapie Polski,
- rozwijanie mowy i spostrzegawczości wzrokowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- obserwuje architekturę, piękno krajobrazu w miejscu zamieszkania, wymienia znajdujące się w nim zabytki i ważne instytucje,
- podczas wycieczki przestrzega obowiązujących zasad, właściwie zachowuje się w miejscach publicznych,
- wskazuje położenie swojej miejscowości i swojego regionu na mapie Polski,
- uczestniczy w zabawach słownikowych i gramatycznych, rozpoznaje herb oraz ciekawe miejsca i ważne budynki w swojej miejscowości.

Przebieg dnia

I

- Wyłożenie do kącika książek albumów, przewodników i map najbliższej okolicy/najbliższego regionu. Rozbudzanie zainteresowań miejscem zamieszkania. Zachęcanie do gromadzenia pocztówek, zdjęć i obrazków z kalendarzy przedstawiających widok własnej miejscowości oraz wytworów sztuki regionalnej.

Albumy, przewodniki i mapy najbliższej okolicy/najbliższego regionu.

Dzieci przeglądają zgromadzone przez N. albumy, przewodniki dla podróżnych i mapy najbliższej okolicy/najbliższego regionu. N. zwraca ich uwagę na symbole znajdujące się na mapie (szlaki, oznaczenia terenów zielonych, zabudowy). Wyszukuje w miejscowości/regionie najciekawsze miejsca,

które warto odwiedzić. Zachęca dzieci do gromadzenia pocztówek, zdjęć, prasy lokalnej i ilustracji z kalendarzy przedstawiających widok własnej miejscowości, a także wytworów sztuki regionalnej.

- Zabawa dydaktyczna *Do kogo ta przesyłka?* Utrwalanie swojego nazwiska i adresu zamieszkania. Przestrzeganie przed podawaniem adresu obcym osobom. Wykonanie wystawki pocztówek.

Worek, pocztówki przedstawiające charakterystyczne budynki w miejscu/regionie zamieszkania dzieci (z zapisanymi adresami dzieci).

N. informuje dzieci, że rano listonosz przyniósł worek z pocztówkami. (Pocztówki powinny przedstawiać charakterystyczne budynki znajdujące się w miejscowości/regionie zamieszkania dzieci).

N. losuje pocztówki z worka i odczytuje adresy: podaje nazwę miejscowości, nazwę ulicy, numer domu i mieszkania. Dziecko, które rozpozna swój adres, otrzymuje brawa. Następnie dzieci po kolei ustalają, jakie miejsce jest przedstawione na ich pocztówce, i je opisują. N. przestrzega przed podawaniem adresu obcym osobom. Na koniec N. z pomocą dzieci wykonuje wystawkę pocztówek na tablicy.

- Słuchanie piosenki *To tu* (sł. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N. lub z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *To tu*.

F d B F B d
 Wo - kół mnie jest ca - ty wiel - ki świat. Ty - le miast i wio - sek,
 G C F d B F
 że nie zli - czę. Do - my du - że, do - my ma - łą, róż - nych lu - dzi tłum.
 B G C F d
 A ja mie - szkam wła - śnie tu, wła - śnie tu! Ref.: Tu jest mój dom,
 g7 C F d g7 C
 tu dom swój mam. I ko - cham go, i do - brze znam. Są -
 g d C g d
 siad - ka ma - cha rę - ką w mo - ją stro - nę. Zna - jo - my pies przy - jaź - nie ma - cha
 G9 C4-3 B F C A d
 strzę - pia - stym o - go - nem. Fi - ran - ka w o - knie, a z o - kna za - pach cia - sta.
 B C F G9 C7 F
 Wszę - dzie jest po - do - bnie, czy je - steś ze wsi, czy też z mia - sta.

1. *Wokół mnie jest cały wielki świat.
Tyle miast i wiosek, że nie zliczę.
Domy duże, domy małe, różnych ludzi tłum.
A ja mieszkam właśnie tu, właśnie tu!*

Ref.: *Tu jest mój dom, tu dom swój mam.
I kocham go, i dobrze znam.
Sąsiadka macha ręką w moją stronę.
Znajomy pies przyjaźnie macha strzępiastym ogonem.
Firanka w oknie, a z okna zapach ciasta.
Wszędzie jest podobnie, czy jesteś ze wsi, czy też z miasta.*

2. *W moim świecie dobry każdy czas.
Tu znajome kąty i zapachy.
Tu mam skarby i zabawki, krzesło, talerz, stół.
Bo ja mieszkam właśnie tu, właśnie tu!*

Ref.: *Tu jest mój dom...*

3. *Może ktoś pałace chciałby mieć,
a ja kocham mój rodzinny domek.
Latem burze, zimą sanki, wiosną zapach bzu.
Ja chcę mieszkać zawsze tu, zawsze tu!*

Ref.: *Tu jest mój dom...*

- Rozmowa na temat tekstu piosenki.
- Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego. Określenie liczby zwrotek. Zaznaczenie kłaśnięciem refrenu piosenki.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach *do, da, du*.
- Wyklaskiwanie rytmu wybranych fragmentów piosenki.
- Zabawa rozwijająca szybką reakcję na ustalony sygnał – *Różne domy*.

Duże kartki papieru, pojemnik z kredkami (w liczbie odpowiadającej ilości dzieci), odtwarzacz CD, nagranie piosenki *To tu*.

W sali są rozłożone duże kartki papieru. Obok każdej kartki leży pojemnik z kredkami. Liczba kartek równa się ilości dzieci w grupie. W rytmie nagrania piosenki dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach między kartkami. Kiedy zabrmi refren piosenki, zajmują miejsca przy najbliższej leżącej kartce i rysują ilustrację do refrenu. Zabawę powtarzamy, aż piosenka pojawi się trzykrotnie. Należy zwrócić uwagę, aby za każdym razem dzieci zajmowały miejsce przed inną kartką. Na zakończenie zabawy dzieci wspólnie tworzą wystawę. Oglądają i opisują prace.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
Bębenek, woreczek dla każdego dziecka.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Zwiedzamy okolicę*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy. Każdemu dziecku z pierwszej grupy (kierowcy) wręcza krążek. Dzieciom z drugiej grupy (zwiedzającym) wręcza szarfę. Dzieci dobierają się w pary – kierowca ze zwiedzającym. Zwiedzający przekłada szarfę przez kierowcę, staje z tyłu i ją trzyma. Na dany znak pojazdy ze zwiedzającymi jadą – dzieci biegają ostrożnie w jednym kierunku. Na drugi znak zatrzymują się, a zwiedzający się rozgląda. N. wymienia zabytki charakterystyczne dla miejscowości dzieci. Zabawę powtarzamy, pamiętając o zmianie ról.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Worki, do młyna*.
Dzieci naśladują zarzucanie worka na plecy, dźwiganie go; zatrzymują się i naśladują ścieranie potu z czoła.
- Ćwiczenie z elementem turlania się – *Jajko*.
Dzieci stają w luźnej gromadce na końcu sali, następnie kładą się na dywanie i ostrożnie turlają się na drugi koniec sali, po czym powoli się podnoszą.
- Ćwiczenie z elementem podskoku – *Zające na łące*.
Dzieci dzielą się na dwie grupy, które stają w dwóch szeregach, w dość dużej odległości, naprzeciwko siebie. N. przemienia je w zające. Kolejno każda grupa, naśladując sposób poruszania się zająca (wykonując skoki podparte), odwiedza drugą grupę dzieci, wymawiając jednocześnie słowa: *kic, kic*.
- Ćwiczenie uspokajające – *Wiatraki*.
Dzieci stają w luźnej gromadce. Rozkładają szeroko ręce, wirują i wolno opadają na podłogę. Siadają w siadzie skrzyżnym. Spokojnie i miarowo wykonują głęboki wdech i dłuższy, powolny wydech.

II

Zajęcia 1. *Poznajemy naszą miejscowość – wycieczka.*

- Powitanie zabawą *Witamy się*.
Dzieci stoją w różnych miejscach sali. Na ustalony znak witają się z jak największą liczbą kolegów, podają im rękę i mówią np. *Cześć...* (imię). Ustalają, którego z kolegów i której z koleżanek w tym dniu brakuje.
- Wprowadzenie. Zapoznanie z celem wycieczki.

Mapa Polski, kolorowa pinezka.

N. wskazuje na mapie Polski miejscowość, w której się znajdują (zaznacza ją kolorową pinezką). Ruchem ręki zatacza obszar, wskazując region, w którym ta miejscowość się znajduje.

- Omówienie trasy zwiedzania.

Przewodnik, mapa miejsca zamieszkania dzieci, elementy odbłaskowe dla każdego dziecka.

N. proponuje bliższe poznanie swojej miejscowości. Przeglądając wraz z dziećmi przewodnik i mapę okolicy, wytycza szlak wycieczki. Ustala, którymi ulicami przejdą (lub przejadą autokarem) i na co będą zwracać uwagę. Zaprasza dzieci na wycieczkę. Przypomina zasady bezpiecznego poruszania się po chodniku i podczas przechodzenia przez ulicę, a także kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych. Dzieci zakładają elementy odbłaskowe.

- Zwiedzanie swojej miejscowości (swojego osiedla). Zwrócenie uwagi na architekturę, ruch uliczny, zabytkowe obiekty.

Przewodnik po miejscowości, aparat fotograficzny.

Dzieci wraz z N.:

- zwracają uwagę na charakterystyczny dla regionu styl i rodzaj zabudowy, przyglądają się budynkom,
- odnajdują kilka charakterystycznych miejsc (np. okazów przyrody), instytucje, zabytki, pomniki, miejsca pamięci narodowej; porównują ich naturalny wygląd ze zdjęciem w przewodniku; zdobywają informacje na temat ich znaczenia dla lokalnej społeczności,
- poznają nowe i rozpoznają znane oznaczenia i symbole, np.: herb miejscowości umieszczony na ratuszu,
- odwiedzają np. siedzibę towarzystwa regionalnego, osoby znaczącej w miejscu zamieszkania, twórcy ludowego; zapraszają tę osobę do przedszkola na spotkanie,
- przyglądają się ruchowi ulicznemu, mijanym mieszkańcom, obserwują pracę ludzi wykonujących różne zawody (np.: kierowca, policjant),
- odwiedzają punkty usługowe, w tym sklep, dokonują zakupu pamiątek,
- wykonują zdjęcia,
- podczas powrotu do przedszkola zwracają uwagę na piękno krajobrazu, a także na cechy majowej pogody.

Zajęcia 2. *Dom – rozmowa inspirowana wierszem I. R. Salach Dom, połączona z rozwiązywaniem zagadek obrazkowych.*

- Rundka w kole – *Co widziałem?* Odwoływanie się do wrażeń z wycieczki. Oglądanie zakupionych pamiątek.

Pamiątki zakupione przez dzieci podczas wycieczki.

Dzieci siedzą w kole. N. pyta: *Czy podobała się wam wycieczka?* Dzieci wypowiadają się kolejno na temat swoich wrażeń, w tym np. zaobserwowanych miejsc i budynków. Następnie przekazują sobie zakupione pamiątki i uważnie im się przyglądają.

- Wysłuchanie wiersza I. R. Salach *Dom*.

*Wiele wiosek, wiele miast
rozrzuconych w Polsce jest.
Takich małych, takich wielkich
bardzo pięknych miejsc.*

*Czy mieszkanie masz w Warszawie,
czy też domem twoim wioska,
wszyscy dobrze o tym wiedzą,
że to właśnie nasza Polska.*

*Każde dziecko bardzo kocha
zamieszkania swego miejsce:
domy, sklepy, parki, szkoły
i ulice – te najmniejsze.*

*Marzę, aby kraj swój poznać
od Bałtyku aż do Tatr,
a gdy zwiedzę Polskę całą,
to do domu wrócę.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *Jakie miejscowości leżą w Polsce? Co najczęściej znajduje się w miejscowościach zamieszkania? Gdzie najchętniej wracamy, gdy skończymy zwiedzać swój kraj?*
- Poznawanie nazw regionów w Polsce oraz nazwy swojej miejscowości. Oglądanie herbu miejscowości/regionu, z której/z którego pochodzą dzieci.
Mapa Polski, zdjęcia przedstawiające widok i herb miejscowości zamieszkania dzieci, kartonik z nazwą miejscowości.
N. prosi chętne dziecko o przypomnienie, gdzie na mapie znajduje się miejscowość, w której mieszkają, oraz jaki obszar stanowi region, w którym ta miejscowość leży. Podaje ich nazwy. Dzieci powtarzają nazwy miejscowości i regionu, dzielą je na sylaby, wyróżniają głoski w nagłosie. Dowiadują się, że miejsce ich zamieszkania to dla nich tak zwana *mała ojczyzna*. Poznają znaczenie tych słów. N. przyczepia zdjęcie przedstawiające ich miejscowość, a następnie kartonik z jej nazwą. Następnie wyjaśnia, czym jest herb. Zwraca uwagę na to, z jakich elementów składa się herb. Pokazuje zdjęcie herbu miejscowości, w której mieszkają dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat jego powstania i znaczenia przedstawionych na nim symboli.
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Moja miejscowość*.
Dwie obręcze różniące się kolorem, pocztówki lub zdjęcia przedstawiające różne miejscowości i miejscowość zamieszkania dzieci.
N. układa przed dziećmi dwie obręcze różniące się kolorem oraz pocztówki lub zdjęcia przedstawiające różne miejscowości i miejscowość zamieszkania dzieci. Dzieci wkładają do jednej obręczy zdjęcia przedstawiające ich miejscowość, a do drugiej obręczy – pozostałe zdjęcia.
- Zagadki obrazkowe *Ważne miejsca i budynki w naszej miejscowości*.
Zdjęcia przedstawiające miejsca i ważne instytucje znajdujące się w miejscowości zamieszkania dzieci, kartony z naciętymi okienkami.
N. pyta dzieci, czy pamiętają, jakie miejsca i ważne instytucje znajdują się w ich miejscowości. Dzieci odpowiadają na pytanie. N. uzupełnia ich wypowiedzi. Następnie zaprasza je przed tablicę, na której zawiesiła zdjęcia tych miejsc i budynków (przykryte kartonami z naciętymi okienkami). Uchyła kolejno okienka na wybranych zdjęciach. Dzieci po fragmencie zdjęcia odgadują, o jakie miejsce czy budynek chodzi. Opisują to, co widzą. N. prosi dzieci, aby powiedziały, do czego służy mieszkańcom dane miejsce i dany budynek.
- Zabawy z nazwą i herbem miejscowości.
- Zabawa intonacyjno-rytmiczna.
Dzieci wypowiadają za N. nazwę swojej miejscowości z różnym natężeniem głosu, z różną intonacją i w różnym tempie. Po kilku powtórzeniach N. wybiera inne chętne dzieci na swoje miejsce.
- Zabawa słownikowa *Dokończ po mnie*.
Dzieci kończą zdania rozpoczęte przez N.
Miejscowość, w której mieszkam, to...
Mieszkam w... przy ulicy...
Lubię swoją miejscowość, bo...
Moje przedszkole znajduje się w... przy ulicy...
- Zabawa gramatyczna *Powtórz i pokaż*.
Obrazki przedstawiające np. ulicę, dom.
N. wypowiada słowo, np. *warszawski*, i pokazuje wylosowany obrazek. Dzieci wypowiadają słowo za N. i nazywają to, co jest przedstawione na obrazku, a następnie wykonują odpowiedni gest, np. *warszawska ulica* – naśladują jazdę samochodem, *warszawski dom* – stają i wykonują z dłoni daszek nad głową itp.
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Nasz herb*.
Obrazki przedstawiające herby różnych miejscowości, herb miejscowości w której mieszkają dzieci.
N. rozkłada na dywanie obrazki przedstawiające herby różnych miejscowości, w tym herb miejscowości (gminy), w której mieszkają dzieci. Chętne dziecko wskazuje herb ich miejscowości (gmin). Następnie N. odwraca wszystkie obrazki i je miesza. Chętne dziecko odkrywa jeden z obrazek i mówi, czy przedstawia on herb ich miejscowości (gminy), czy nie.

- Zabawa ruchowa *Zwiedzamy nasz region i naszą miejscowość*.
N. dzieli dzieci na zespoły. Opowiada o zwiedzaniu regionu i miejscowości zamieszkania (podaje nazwy) różnymi środkami lokomocji. Poszczególne zespoły włączają się stopniowo do zabawy – zwiedzają okolicę samochodem, tramwajem, autobusem, rowerem – naśladują odpowiednie ruchy, wydają ustalone odgłosy pojazdów.

Karta pracy, cz. 5, nr 3

Karta pracy, cz. 5, nr 3

Dzieci:

- przyklejają w ramce widokówkę, zdjęcie lub rysują wybrane miejsce ze swojej miejscowości,
- ozdabiają ramkę według własnego pomysłu,
- oglądają herby miast: Gdańska, Łodzi, Katowic,
- rysują obok nich herb swojej miejscowości.

• Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Pomniki*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy, które będą odgrywały w zabawie role pomników i turystów. Dzieci spacerują swobodnie po wyznaczonym terenie. Na sygnał N. dzieci z pierwszej grupy zatrzymują się i stają w bezruchu, przybierając dowolną pozę. Dzieci z drugiej grupy przechodzą między pomnikami, podziwiają je, stroją miny. Brawa otrzymują te dzieci, które nie dadzą się rozśmieszyć.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Poranna mgła*.
N. prosi dzieci o dobranie się parami. Jedno dziecko zamyka oczy, a drugie prowadzi je ostrożnie, trzymając za rękę. Następuje zmiana ról.
- Zabawy swobodne w parach – *Wesołe baloniki*.
Kolorowy balon dla każdej pary dzieci.
Dzieci zmieniają pary. Bawią się swobodnie balonami.

III

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Wycieczka*.
Zdjęcie miejscowości, w której mieszkają dzieci, bębenek.
N. umieszcza w wybranym miejscu sali zdjęcie miejscowości, w której mieszkają dzieci. Na polecenie N. dzieci wybierają się na wycieczkę poza swoją miejscowość – spacerują w różnych kierunkach sali. Mocne uderzenie w bębenek jest sygnałem do powrotu do swojej miejscowości, do swojego domu.

Karta pracy, cz. 5, nr 4

Karta pracy, cz. 5, nr 4

Dzieci:

- rysują po śladach – od obrazków dzieci do zdjęć,
- mówią, gdzie mieszka każde dziecko,
- rysują domy po śladach, dorysowują okna.
- podkreślają nazwy pojazdów, które mogą spotkać w swojej miejscowości.

- Wykonanie pracy *Album naszej miejscowości*. Rozwijanie zainteresowań miejscowością zamieszkania i najbliższym regionem, w tym instytucjami użyteczności publicznej, pomnikami i wytworami sztuki regionalnej.
Pocztówki i wycinki z czasopism i gazet, zdjęcia z kalendarzy przedstawiające ważne i ciekawe obiekty znajdujące się w miejscowości zamieszkania dzieci i w najbliższym regionie, kartki formatu A3, klej, kartonik z nazwą miejscowości, zdjęcie herbu.
Dzieci dokonują selekcji zgromadzonych przez N. pocztówek i wycinków z czasopism i gazet oraz zdjęć z kalendarzy przedstawiających ważne i ciekawe obiekty znajdujące się w miejscowości ich zamieszkania i w najbliższym regionie. Następnie przyklejają je na kartkach formatu A3. Wykonują okładkę do albumu i ją ozdabiają – przyklejają kartonik z nazwą miejscowości oraz zdjęcie herbu. Ustawiają album w kąciu książki do swobodnego przeglądania.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Swobodne rozmowy na temat: *Tu, gdzie mieszkam*, z wykorzystaniem prasy lokalnej. Rozwijanie zainteresowań pismem. Przygotowanie tablicy tematycznej. Rysowanie po swojej drodze do przedszkola, opowiadanie o niej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
- II.1. *Duże miasta i małe miasta* – zabawy inspirowane opowiadaniem M. Strękowskiej-Zaremby *A u nas...*
Cele: poznawanie zalet życia w małych miejscowościach i w dużych miejscowościach, nabywanie umiejętności skupiania uwagi na przekazie literackim.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa w kole – *Sąsiedzi* (z zastosowaniem dowolnej piosenki). Zabawa pobudzająco-hamująca *Korek uliczny*. Ćwiczenia twórcze *Zgadnij, co narysowałem*.
- III. Zabawa bieżna *Waż*. Kolorowanie rysunku konturowego przedstawiającego zoo. Lepienie z plasteliny figurki zwierzęcia egzotycznego. Utrwalanie wiadomości na temat zwierząt spotykanych w zoo. Rozwijanie sprawności manualnej oraz umiejętności wypowiedzania się. Nauka pierwszej zwrotki piosenki *To tu*. Utrwalanie refrenu piosenki.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 6, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie zalet życia w małych miejscowościach i w dużych miejscowościach,
- nabywanie umiejętności skupiania uwagi na przekazie literackim,
- rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia zalety życia w małej miejscowości i w dużej miejscowości,
- skupia uwagę na przekazie literackim,
- uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Swobodne rozmowy na temat: *Tu, gdzie mieszkam*, z wykorzystaniem prasy lokalnej. Rozwijanie zainteresowań pismem. Przygotowanie tablicy tematycznej.

Prasa lokalna, nożyczki dla każdego dziecka.

Dzieci przeglądają zgromadzoną przez N. prasę lokalną, np.: gazety codzienne, tygodniki, miesięczniki, kwartalniki. N. zwraca uwagę na tytuły poszczególnych gazet. Wspólnie z dziećmi zastanawia się, co mogą one znaczyć. Następnie prosi dzieci o dobranie się w małe zespoły. Proponuje przejrzanie gazet. Po ustalonym czasie dzieci swobodnie wypowiadają się na temat zdobytych informacji. Na koniec wycinają zdjęcia przedstawiające znane im osoby, ciekawe miejsca oraz instytucje użyteczności publicznej i wykonują gazetkę tematyczną – zawieszają wycinki na tablicy.

Karta pracy, cz. 5, nr 5

Karta pracy, cz. 5, nr 5

Dzieci:

- rysują po swojej drodze do przedszkola,
- rysują to, co miały po drodze,
- opowiadają o swojej drodze do przedszkola,
- kończą rysować samochody według wzoru, kolorują rysunki.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. *Duże miasta i małe miasta* – zabawy inspirowane opowiadaniem M. Strękowskiej-Zaremby *A u nas...*

- Powitanie. Przekazanie sobie iskiejki przyjaźni. Dzieci stoją w kole. N. rozpoczyna zabawę. Kładzie swoją dłoń na ramieniu dziecka stojącego po jej prawej stronie, a ono przekazuje dotyk dalej. Zabawa kończy się, gdy powitanie wróci do N.

- Wprowadzenie do tematu zajęć. Rozwiązanie zagadki słuchowej.

Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów ulicy, obrazki przedstawiające różne środki transportu, np.: tramwaj, autobus.

N. odtwarza nagranie odgłosów ulicy. Pyta dzieci: *Dla jakiej miejscowości są charakterystyczne te odgłosy?* Dzieci odgadują, że chodzi o duże miasto. N. pyta dalej: *Jakie pojazdy spotykamy w dużym mieście?* Dzieci wybierają obrazki odpowiednich pojazdów, np.: tramwaju, autobusu. Następnie N. pyta: *W jakich miejscowościach nie ma np. tramwajów?* Dzieci odgadują, że chodzi o małe miejscowości, takie jak małe miasteczka czy wsie. N. zaprasza dzieci do wysłuchania opowiadania, w którym będzie mowa o dwóch takich miejscach.



- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *A u nas...*

Książka (s. 68–71) dla każdego dziecka.

Dzieci siedzą w kole. Otwierają książki i słuchają opowiadania czytanego przez N.

Olek mieszka w Warszawie od urodzenia i kocha to miasto. Lubi przyglądać się samochodom mknącym po szerokich ulicach, słuchać warkotu silników, zachwycają go wysokie budynki, z dumą myśli o Stadionie Narodowym. Przepada za wizytami w Centrum Nauki Kopernik, w pizzerii na Starym Mieście, w lodziarni na Saskiej Kępie. Lubi hałas, gwar, tłum. Jest przekonany, że Warszawa to najlepsze miejsce na świecie.

– *Dlaczego?* – spytał Felek, nowy kolega z klasy, który przeprowadził się z małej, cichej miejscowości.

– *Co za pytanie? Bo jest duża* – odpowiedział Olek.

– *Co w tym takiego dobrego? U nas miałem blisko do szkoły, do kolegów i do sklepu, a tu wszędzie daleko* – zauważył Felek.

– *Za to do kina miałeś daleko. Było u was chociaż jedno multikino albo park rozrywki i kręgielnia? Na pewno nie.* – *Olek starał się przekonać Felka, że mieszkanie w stolicy ma same dobre strony. Mówił o placach zabaw, fontannach nad Wisłą, o teatrach dla dzieci, występach klaunów na placu Zamkowym, o muzeach, zabytkach, o pięknych pawiach w Łazienkach, na koniec wspominał nawet o operze. Mimo to Felek nie był przekonany. „A u nas sami robimy teatr, amatorski”, marudził, „A u nas wszędzie jest zielono, nie tylko w parku”, „A u nas ptaki śpiewają jak w operze”, „A u nas wszyscy się znają”, „A u nas bażanty i zające przychodzą pod sam dom”.*

Olek musiał przyznać, że Felek ma trochę racji. Mimo to uważał, że Warszawa nawet bez bażantów i zające pod oknem jest przepiękna. Wieczorem, gdy patrzył na oświetlone ulice i mosty, czuł się jak w zaczarowanym świecie. Przed jego oczami rozgrywał się niezwykle pokaz światel i cieni. Któregoś dnia zaprosił Felka do siebie, żeby mu pokazać najładniejsze zdjęcia nocnej Warszawy zrobione przez mamę i tatę.

– *Wezmę piłkę, pogramy potem na podwórku* – ucieszył się Felek.

Olek się zawahał. – *U nas jest zakaz gry na podwórku* – powiedział niechętnie.

– *Naprawdę?* – *Felek szeroko otworzył oczy. Dopiero gdy zobaczył tabliczkę z zakazem na ścianie bloku kolegi, uwierzył, że to nie żart.* – *Rowerami też zakazują wam jeździć?* – spytał ze współczuciem.

– *Można jeździć po ścieżkach rowerowych* – bąknął Olek. Zrozumiał, że nie będzie łatwo przekonać Felka do zachwyków nad Warszawą, więc zwrócił się o pomoc do rodziców. Po długiej naradzie wspólnie ułożyli pewien plan.

W sobotę cała rodzina Olka i zaproszony przez nią Felek pojechali do zoo. Felek nie mógł oderwać oczu od egzotycznych zwierząt, które dotąd widział tylko w telewizji. Ani razu nie powiedział „A u nas...”. Brzuchate słonie, pręgowane tygrysy, pękate hipopotamy i długoszyje żyrafy wprawiły go w zachwyt.

– *Czytałem, że żyrafy śpią tylko dwie godziny na dobę* – powiedział tata.

– *Ciekawe, co robią po obudzeniu?* – zastanawiał się Felek.

– *Myją szyję* – włączyła się do rozmowy Ada.

– *To możliwe* – zgodził się z nią Felek, zadzierając głowę, żeby spojrzeć żyrafie w oczy.

Olek był zadowolony z wrażenia, jakie zrobił na Felku ogród zoologiczny. Być może przekonał go, że mieszkanie w stolicy jest bardzo przyjemne. Spojrzył pytająco na kolegę.

– *Podobało mi się – przyznał Felek. Jednak po namyśle dodał z figlarnym uśmiechem: – A u nas widziałem krowę w okularach.*

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 68–71) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i opowiadają o Warszawie. Odczytują, co mówi o Warszawie Olek. Następnie opowiadają o małych miejscowościach. Odczytują, co o małym mieście mówi Felek (6-latki). Wymieniają zwierzęta, jakie spotykamy w zoo. Odczytują tekst (6-latki). Nazywają zwierzęta spotkane w zoo. N. kontynuuje rozmowę na temat opowiadania. Pyta dzieci, co jeszcze możemy powiedzieć o Warszawie i o małej miejscowości. Uzupełnia informacje.

- Praca z mapą Polski. Zabawy słownikowe – tworzenie nazw mieszkańców od nazw miejscowości.

Mapa fizyczna Polski.

N. pokazuje dzieciom, jakimi symbolami są oznaczone na mapie małe miasteczka i aglomeracje miejskie (wyjaśnia pojęcie *aglomeracja*). Wskazuje, gdzie leży Warszawa – miasto, o którym m.in. była mowa w opowiadaniu. Następnie N. prosi chętne dziecko o wskazanie na mapie Polski położenia miejscowości ich zamieszkania, a także miejscowości położonych najbliżej. Proponuje zabawę. Chętne dziecko wskazuje palcem na mapie duże miasto. N. (lub dziecko 6-letnie) odczytuje nazwę tego miasta, a pozostałe dzieci tworzą nazwy mieszkańców od tej nazwy, np.: Wrocław – wrocławianin, Zakopane – zakopianin. Na koniec dzieci określają, czego na mapie jest więcej: małych miasteczek czy dużych miast.

- Zabawa dydaktyczna *Obrazki i napisy*.

Dla każdego zespołu: koperta, a w niej jeden obrazek pocięty na elementy przedstawiający: wieżowiec, zoo, lotnisko, tramwaj, kino, teatr, domek, las, trawę, boisko sportowe, bażanty, ptaki, oraz podpisy do nich, kartonik, klej.

N. odnosi się do wysłuchanego wcześniej opowiadania i zapisanego w książce tekstu. Pyta dzieci, co kojarzy im się z dużym miastem, a co z małą miejscowością. Dzieci kolejno się wypowiadają. Następnie N. zaprasza dzieci do zabawy. Dzieli je na dwuosobowe zespoły (w tym jeden zespół trzyosobowy). Każdy zespół otrzymuje kopertę z obrazkiem pociętym na elementy. Dzieci w zespołach składają puzzle. Złożone elementy przenoszą na kartonik, podklejają i zostawiają na podłodze. N. zaprasza dzieci do zwiedzania. Chodzi z nimi od obrazka do obrazka, prosi o nazwanie tego, co jest przedstawione na obrazkach, i eksponuje napisy do tych obrazków do czytania całościowego. Następnie prosi dzieci, aby wylosowały jeden napis i przyporządkowały go do odpowiedniego obrazka. Dzieci w zespołach chodzą po sali, odnajdują właściwy obrazek i *go podpisują*. Na koniec wszystkie dzieci ponownie przechodzą po sali i sprawdzają, czy do wszystkich obrazków zostały właściwie dobrane podpisy. Ponownie nazywają obrazki i odczytują napisy całościowo, dzieląc nazwy obrazków na sylaby.

- Loteryjka obrazkowa: *Zalety małej miejscowości i dużej miejscowości*.

Dwie plansze formatu A3, kartoniki z obrazkami i napisami z poprzedniej zabawy, klej.

N. zawiesza na tablicy dwie plansze. Dzieci w parach losują obrazki. Decydują, który z nich można przyporządkować do dużego miasta, a który – do małej miejscowości. Uzasadniają swój wybór. Z pomocą N. dzieci przyklejają obrazki na odpowiednich kartonach. Dokleją napisy. Zastanawiają się, gdzie jest lepiej mieszkać: w małej miejscowości czy w dużym mieście.

- Rundka w kole. Wypowiedzi na temat: *Za co lubię swoje miasto (swoją miejscowość)*.

Pocztówka przedstawiająca miejscowość zamieszkania dzieci.

Dzieci przekazują sobie pocztówkę z widokiem miejscowości ich zamieszkania. Kolejno wypowiada się o tym, za co lubią swoje miasto (swoją miejscowość).

- Zabawa ruchowa *Na wycieczce*.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.

Dzieci siedzą na dywanie w dużych odstępach od siebie. N. włącza nagranie muzyki. Spaceruje między dziećmi. Co pewien czas zatrzymuje się przy wybranym dziecku. Aby dołączyć do N., dziecko musi wymienić charakterystyczny element swojej miejscowości lub swojego regionu zamieszkania (np.: pomnik przyrody, nazwę ulicy, budynku, zakładu pracy), po czym może wstać i chwycić N. za rękę. Kolejne dzieci wypowiadają się i dołączają do ostatniego dziecka. Zabawa kończy się, gdy wszystkie dzieci dołączą do N.

- Zabawa dramatowa *Turyści*. Tworzenie krótkich dialogów. Dzieci dobierają się w pary. Jedno z nich wciela się w rolę turysty, drugie to mieszkaniec ich miejscowości. Zadaniem mieszkańca jest zachęcenie turysty do zwiedzenia najciekawszych miejsc znajdujących się w jego miejscowości. Po kilku minutach zamieniają się rolami. Na koniec N. zaprasza kilka chętnych par do zademonstrowania dialogów.



Karta pracy, cz. 5, nr 6	Karta pracy, cz. 5, nr 7
Dzieci: – słuchają, co mówią dzieci o swoich domach, – wskazują odpowiednie zdjęcia,	Dzieci: – czytają, co mówią dzieci o swoich domach, – łączą teksty z odpowiednimi zdjęciami,
– odczytują z N. wyraz miasto ,	– odczytują wyraz miasto ,
– odszukują wśród naklejek obrazki kojarzące się z miastem, nakleją je w ramkach.	



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17.

Bębenek, dla każdego dziecka: woreczek oraz szarfa w jednym z czterech kolorów.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wiosenne kwiaty*. Dzieci spacerują swobodnie po sali, rozglądają się za słońcem, pierwszymi kwiatami. Na jedno uderzenie w bębenek przykucają i naśladują zbieranie wiosennych kwiatów. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego spaceru.
- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Zajączki*. Dzieci swobodnie podskakują. Na hasło N.: *Odpozynek*, wykonują przysiad, ręce unoszą w górę, dłonie trzymają przy uszach.
- Ćwiczenia mięśni grzbietu – *Myjemy plecy*. Dzieci stają w rozkroku, lekko pochylając się w przód. Trzymając szarfę oburącz za końce, przekładają ją za plecy – jedną rękę mają nad ramieniem, a drugą – pod ramieniem, przesuwają szarfę w górę i w dół. Ćwiczenie powtarzamy 3 razy.
- Ćwiczenie wieloznaczne – *Kto szybciej?* Każde dziecko otrzymuje szarfę i organizuje sobie dużo miejsca wokół siebie. Układa szarfę w kółeczko, wchodzi w nią i przyjmuje pozycję wyprostowaną. Na znak N. dzieci przewlekają szarfy pospiesznie od dołu do góry i ponownie układają je w kółko. Ćwiczenie powtarzamy 4 razy.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Chora noga*. Dzieci składają szarfę i wkładają pod kolano. Przemieszczają się, przesuując się na rękach i podskakując na jednej nodze. Na sygnał N. podnoszą nogę do góry.
- Ćwiczenie z elementem rzutu – *Napełniamy kosze*. Dzieci ustawiają się w dwóch szeregach. Przed każdym szeregiem w odpowiedniej odległości znajduje się kosz. Na sygnał N. dzieci biorą woreczki i wrzucają je do koszy.
- Zabawa bieżna – *Kolorowe pociągi*. Dzieci dostają szarfy w czterech kolorach. Ustawiają się w cztery szeregi – pociągi, które wyruszają w podróż. Na jeden sygnał dźwiękowy, np. tamburynu, szeregi z dwoma wybranymi kolorami szarfr zatrzymują się, a pozostałe dwa jadą dalej. Na dwa sygnały zatrzymują się pozostałe pociągi.
- Zakończenie – marsz po kole z klaskaniem w dłonie.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa w kole – *Sąsiedzi* (z zastosowaniem dowolnej piosenki). Dzieci tworzą sąsiadujące ze sobą domki. Dobierają się w trójki. Dwoje dzieci trzyma się za ręce, a trzecie staje w środku – jest mieszkańcem domku. Wszyscy śpiewają wybraną piosenkę, przesuując się raz w prawą, raz w lewą stronę. Po odśpiewaniu każdej zwrotki dzieci tworzące domki zamieniają się między sobą miejscami, tak aby każde dziecko odegrało rolę mieszkańca. N. w dowolnym momencie mówi hasło: *Sąsiedzi!* Dzieci, które w tym czasie stoją w środku domku, wychodzą na spacer i witają się z innymi dziećmi – swoimi sąsiadami. Następnie wracają na swoje miejsca.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Korek uliczny*.
Czerwony krążek.
 N. omawia zasady zabawy. Prosi dzieci, aby ustawiły się w wyznaczonym miejscu. N. jest policjantką.

Przechodzi na drugi koniec terenu, odwraca się tyłem do dzieci i mówi: *Raz, dwa, trzy policjantka patrzy!* Dzieci w tym czasie podbiegają w stronę N. Gdy tylko N. skończy mówić, odwraca się i podnosi czerwony krążek. Dzieci zatrzymują się, przybierają postawę na baczność. Zabawa kończy się, gdy pierwsze dziecko dojdzie do N.

- Ćwiczenia twórcze *Zgadnij, co narysowałem*.
Dzieci rysują dla kolegów i koleżanek zagadki rysunkowe patykiem na ziemi.

III



- Zabawa bieżna *Wąż*.
Dzieci dobierają się w 5–6-osobowe zespoły. Ustawiają się w rzędach, jedno za drugim, trzymając się za ramiona. Pierwsze dziecko jest głową węża, ostatnie jego ogonem. Naśladują węża, którego głowa chce dotknąć ogona, ale ogon nie chce być dotknięty. Jeżeli zostaje dotknięty, to pierwsze dziecko z rzędu, czyli głowa, przechodzi na koniec węża i zabawa toczy się dalej. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie dzieci odegrają rolę głowy węża.



- Kolorowanie rysunku konturowego przedstawiającego zoo.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta N, kredki.
Dzieci kolorują rysunek przedstawiający zoo.
- Lepienie z plasteliny figurki egzotycznego zwierzęcia. Utrwalenie wiadomości na temat zwierząt spotykanych w zoo. Rozwijanie sprawności manualnej oraz umiejętności wypowiedzenia się.
Albumy przyrodnicze, dla każdego dziecka: podkładka, plastelina.
N. prosi każde dziecko o wybranie sobie jednego egzotycznego zwierzęcia i przypomnienie sobie informacji na jego temat (dzieci mogą przejrzeć albumy przyrodnicze). Następnie N. proponuje ulepienie zwierzątka z plasteliny z zachowaniem jego cech charakterystycznych, np. pasków na ciele. Po wykonaniu figurek dzieci prezentują zwierzęta i dzielą się posiadanymi na ich temat informacjami.
- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *To tu* (przewodnik, cz.5, s. 10).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *To tu*.
- Utrwalanie refrenu piosenki.

Maj, tydzień 1

Dzień 3

Moja miejscowość, mój region

Z wizytą w skansenie

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zorganizowanie kącika regionalnego (lub kącika miejscowości). Rozbudzanie zainteresowań regionem zamieszkania. Poznawanie wytworów sztuki ludowej swojego regionu. Przygotowanie pytań oraz wykonanie upominku dla zaproszonego gościa z podziękowaniem za poświęcony czas. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
- II.1. *Poznajemy historię i kulturę swojej miejscowości (swojego regionu)* – rozmowa z zaproszonym gościem. Cele: rozbudzanie zainteresowań historią i sztuką ludową swojej miejscowości i swojego regionu, rozwijanie umiejętności słuchania i poprawnego wypowiedzenia się na forum grupy.
2. Zajęcia umuzykalniające. Nauka piosenki *To tu*. Cel: utrwalanie brzmienia i sposobu wydobywania dźwięków z instrumentów.

Zabawy na świeżym powietrzu: Zabawa ruchowa z zastosowaniem piosenki *Jawor, jawor*. Składanie wiatraczków techniką origami, mocowanie ich na patyczkach. Dmuchanie na wiatraczki tak, aby się obracały. Rysowanie kolorową kredą na płytach chodnikowych.
- III. Zabawa bieżna połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi i ortofonicznymi – *Pojazdy*. Zabawa dydaktyczna *Miasto, wieś*. Utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech miasta i wsi. Ćwiczenia w wycinaniu – *Serwetki*. Rozwijanie sprawności manualnej. Wykonywanie serwetki łowickiej.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 20

Cele ogólne

- rozbudzanie zainteresowań historią i sztuką ludową swojej miejscowości i swojego regionu,
- rozwijanie umiejętności słuchania i poprawnego wypowiedzania się na forum grupy,
- wykorzystanie naturalnych efektów perkusyjnych podczas śpiewu,
- utrwalanie brzmienia i sposobu wydobywania dźwięków z instrumentów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- zadaje pytania na temat historii i kultury swojej miejscowości i swojego regionu, ogląda wytwory sztuki ludowej, wyjaśnia znaczenie słowa *skansen*,
- z uwagą słucha innych i wypowiada się na forum grupy poprawnie pod względem gramatycznym,
- wykorzystuje naturalne efekty perkusyjne podczas śpiewania piosenki,
- rozpoznaje i nazywa instrumenty, gra na nich.

Przebieg dnia

I

- Zorganizowanie kącika regionalnego (lub kącika miejscowości). Rozbudzanie zainteresowań regionem zamieszkania. Poznawanie wytworów sztuki ludowej swojego regionu.

Wytwory sztuki ludowej, albumy, przewodniki, mapy i książki, a także różne eksponaty związane ze sztuką ludową regionu (np.: plecionki, wycinanki serwetkowe, koronki, zdobione gliniane dzbany, malowane misy, haftowane obrusy).

N. wspólnie z dziećmi ustala miejsce na zorganizowanie kącika. Eksponuje w nim albumy ze sztuką ludową, przewodniki, mapy i książki, a także różne przedmioty związane ze sztuką ludową swojego regionu. Umieszcza w nim zakupione podczas poniedziałkowej wycieczki pamiątki oraz przynoszone przez dzieci pocztówki i eksponaty. Zachęca dzieci do swobodnego korzystania z kącika.

- Przygotowanie pytań oraz wykonanie upominku dla zaproszonego gościa z podziękowaniem za poświęcony czas.

Dla każdego dziecka: kartka, flamastry, karton, klej, elementy do ozdabiania, np.: kredki, długopisy w żelę, stempelki, tusz, cekiny.

Dzieci przygotowują pytania, jakie chciałby zadać gościowi zaproszonemu na zajęcia. N. zapisuje je na kartce. Dzieci samodzielnie wykonują podziękowanie. Przyklejają na kartonie zdjęcie miejscowości, wokół zdjęcia wykonują ramkę (przyklejają gotowe elementy). Na koniec N. pisze na podziękowaniu tekst, który dyktują jej dzieci.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. *Poznajemy historię i kulturę swojej miejscowości (swojego regionu) – rozmowa z zaproszonym gościem.*

Zaproszonym gościem może być twórca ludowy, pracownik muzeum, lokalny animator kultury lub rodzic jednego z przedszkolaków, którego pasją jest np. poznawanie kultury regionalnej.

- Powitanie zaproszonego gościa.
N. wita wszystkich i przedstawia gości, od którego dowiedzą się wielu ciekawych wiadomości na temat ich miejscowości. Dzieci kolejno witają się z gościem, mówiąc: *Dzień dobry. Mam na imię...*
N. zaprasza gości do zajęcia przygotowanego wcześniej miejsca.

- Słuchanie gawędy twórcy ludowego.

Strój regionalny lub zdjęcia tego stroju.

Zaproszona osoba dzieli się z dziećmi swoją wiedzą. W skrócie przedstawia historię i dorobek kulturowy miejscowości/regionu, np.:

- opowiada o historii miejscowości,
- zapoznaje z legendą związaną z powstaniem miejscowości lub jej herbu (np. na Mazowszu – z legendą o Warszawie i Sawie),
- opowiada o kulturze ludowej, omawia strój regionalny lub pokazuje zdjęcia tego stroju,
- przybliża zawody wykonywane dawniej w regionie.
- Rozmowa i zabawy na temat: *W skansenie*.

Mapa Polski, różne (dostępne) wytwory sztuki ludowej, np. wycinanki.

Zaproszony gość:

- zapoznaje dzieci ze znaczeniem słowa *skansen* i pokazuje na mapie Polski skansen położony najbliżej miejsca ich zamieszkania; zachęca dzieci do odwiedzenia tego miejsca wspólnie z rodzicami,
- pokazuje przyniesione wytwory sztuki ludowej; informuje dzieci, z czego są zrobione, i demonstruje sposób wykonania jednego z nich, np. wycinanki regionalnej,
- proponuje zabawy językowe z zastosowaniem wyliczanki ludowej, wypowiada gwarą regionalną przysłowia ludowe, zachęca dzieci do ich powtórzenia,
- proponuje wykonanie tańca regionalnego, poznanie i wspólne zaśpiewanie znanych piosenek i przyśpiewek ludowych.



- Opowieść ruchowa przy dźwiękach muzyki regionalnej – *Spacer po okolicy*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Oj latała sroczka*, zdjęcia/obrazki przedstawiające zabytki, sklepy, miejsca użyteczności publicznej.

Zaproszony gość występuje w zabawie w roli przewodnika. Zabiera dzieci na wycieczkę do swojego warsztatu. N. układa na podłodze linę i dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna grupa ustawia się z jednej strony liny, a druga grupa – z drugiej strony. N. włącza nagranie muzyki. Na dany znak dzieci *wsiadają do autokaru* – chwytają linę, *idą za przewodnikiem*, słuchają jego opowieści i wykonują odpowiednie ruchy. Przewodnik podaje nazwy ulic, którymi jadą, opowiada o mijanych miejscach i instytucjach – prosi o wypatrywanie (oglądanie zdjęć/obrazków przyczepionych na tablicach) z lewej strony, z prawej strony, zabytków, sklepów, miejsc użyteczności publicznej. Dzieci co chwilę przystają i ruszają ponownie, aż w końcu dojeżdżają do warsztatu twórcy.

- Wywiad z twórcą ludowym (gościem).

Kartka z pytaniami do gościa.

Dzieci zadają gościowi przygotowane wcześniej pytania. Gość odpowiada na nie. Na pożegnanie zostawia dzieciom pamiętki.

- Podziękowanie gościowi za przybycie i poświęcony czas.

Eksponaty do kącika regionalnego, upominek z napisem *Podziękowanie*.

Dzieci dziękują gościowi za przybycie i wzbogacenie kącika regionalnego o nowe eksponaty. Wręczają mu wykonany przez siebie upominek z napisem **Podziękowanie**.



Karta pracy, cz. 5, nr 7	Karta pracy, cz. 5, nr 7
Dzieci: – rysują swój dom z otoczeniem, – podają nazwę swojej miejscowości; określają, czy jest to miasto czy wioska,	Dzieci: – skreślają litery, które tworzą nazwy podanych obrazków; z pozostałych liter (po przekątnej) odczytują hasło, – piszą po śladach liter; w zależności od tego, gdzie mieszkają, skreślają określenie, które nie pasuje,
– odczytują z N. wyraz wioska ,	– odczytują wyraz wioska ,
– odszukują wśród naklejek obrazki kojarzące się z wioską, nakleją je w ramkach.	



Po zajęciach N. wywiesza w szatni informację dla rodziców o najbliższym skansenie, rozkłada stosowne ulotki zachęcające ich do odwiedzania z dziećmi ciekawych miejsc znajdujących się w regionie.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Nauka piosenki *To tu*.

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *To tu* (przewodnik, cz. 5, s. 10). Nauka kolejnych zwrotek na zasadzie echa muzycznego. Próby śpiewania piosenki mormorando z różnym natężeniem (zbiorowo i indywidualnie).
- *Wesoła zabawa* – łączenie śpiewu z różnymi źródłami dźwięku.

*Wokół mnie jest cały wielki świat.
Tyle miast i wiosek, że nie zliczę.
Domy duże, domy małe, różnych ludzi tłum.
A ja mieszkam właśnie tu, właśnie tu!*

Dzieci:
klaszczą w rytmie półnut,
tupią w rytmie ćwierćnut,
klaszczą w rytmie półnut,
tupią w rytmie ćwierćnut,

Refren:

*Tu jest mój dom, tu dom swój mam.
I kocham go, i dobrze znam.
Sąsiadka macha ręką w moją stronę.
Znajomy pies przyjaźnie macha
strzępiastym ogonem.
Firanka w oknie, a z okna zapach ciasta.
Wszędzie jest podobnie,
czy jesteś ze wsi, czy też z miasta.*

uderzają o uda w rytmie półnut,
tupią w rytmie ćwierćnut,
klaszczą w rytmie ćwierćnut,

wykonują młynek przed sobą,
tupią lewą nogą w rytmie półnut,

tupią prawą nogą w rytmie półnut.

Zwrotki II i III tak samo jak podczas zwrotki I.

- *Liczmy i gramy* – utrwalanie brzmienia i sposobu wydobywania dźwięków z instrumentów. **Parawan, marakasy, kastaniety, bębenki, tamburyny, pojemnik z kolorowymi szpatułkami dla każdego dziecka.**

N. oddziela instrumenty specjalnym parawanem w taki sposób, żeby nie były widoczne dla dzieci. Dzieci zajmują miejsca w półkolu. Każde ma przed sobą pojemnik z kolorowymi szpatułkami. Następnie N. ustala odpowiedni kolor szpatułek dla określonego instrumentu:

- marakasy – szpatułki w kolorze czerwonym,
- kastaniety – szpatułki w kolorze niebieskim,
- bębenki – szpatułki w kolorze zielonym,
- tamburyny – szpatułki w kolorze żółtym.

N. wybiera instrument i gra na nim dowolną liczbę dźwięków. Dzieci nazywają instrument i układają tyle szpatułek w odpowiednim kolorze, ile usłyszały dźwięków.

Na zakończenie przeliczają liczbę szpatułek danego koloru.

- *Powiał wietrzyk* – ćwiczenie oddechowe. Dzieci zajmują dowolne miejsca w sali. N. zwraca się do nich, a one powtarzają prezentowany przez niego tekst B. Formy:

*Psozny wietrzyk wpadł do sali.
Szu, szu, szu, sza, sza, sza.
Zdmuchnął z biurka pracę Ali,
fru, fru, fru, fra, fra, fra.
Wszystkie książki poprzewracał,
tralala, tralala,
taka to już jego praca,
bla, bla, bla, bla, bla, bla.
Zdmuchnął obrus, trzasnął drzwiami,
bum, bum, bum, bum, bum, bum,
i już nie ma wiatru z nami,
rum, rum, rum, rum, rum, rum.*

N. śpiewa tekst na dowolnej linii melodycznej,
dzieci recytują,
N. śpiewa tekst na dowolnej linii melodycznej,
dzieci recytują,
N.,
dzieci,
N.,
dzieci,
N. śpiewa tekst na dowolnej linii melodycznej,
dzieci,
N. śpiewa tekst na dowolnej linii melodycznej,
dzieci.

Po zakończeniu dzieci wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z zastosowaniem piosenki *Jawor, jawor* (melodia popularna). Przed zabawą N. wyjaśnia pojęcie *starosta*. Następnie zaprasza dzieci do zabawy. Dzieci stają w kole. Dwoje z nich tworzy most – stają w parze, łączą dłonie i unoszą ręce wysoko nad głowami. Pozostałe dzieci, idąc po kole, przechodzą pod mostem i wspólnie śpiewają piosenkę:

*Jawor, jawor, jaworowi ludzie.
– Co wy tam robicie?
– Budujemy mosty dla pana starosty.*

*Wszystkie dzieci przepuszczamy,
tylko jedno zostawiamy.*

Podczas ostatnich słów dzieci tworzące most opuszczają ręce i zatrzymują przechodzące akurat dziecko. Złapane dziecko odchodzi na bok, ale dalej uczestniczy w zabawie: śpiewa piosenkę i wyklaskuje rytm. Ostatnie dziecko, które nie zostało zatrzymane, wygrywa i otrzymuje brawa.

- Składanie wiatraczków techniką origami, mocowanie ich na patyczkach. Dmuchanie na wiatraczki tak, aby się obracały.
Papier origami, patyczki, np. od szaszłyków.
Dzieci z pomocą N. składają wiatraczki techniką origami i mocują je na patyczkach. Dmuchają na wiatraczki tak, aby się obracały.
- Rysowanie kolorową kredą na płytach chodnikowych.
Kolorowa kreda dla każdego dziecka.
Dzieci rysują kolorową kredą na płytach chodnikowych kontury domów, drzew, pojazdów itd. Zapewniają kontury kolorem.

III



- Zabawa bieżna połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi i ortofonicznymi – *Pojazdy*.
Tamburyn, obręcz dla każdego dziecka.
N. wybiera dziecko, które będzie grało na tamburynie. Pozostałym dzieciom wręcza obręcze. Wypowiada nazwy pojazdów spotykanych w miejscu zamieszkania dzieci. Dzieci, kierując obręczami, naśladują dźwięk wydawany przez podany pojazd, np.: karetkę pogotowia: *eo, eo, eo*; pociąg: *puf, puf*; rower: *dzyń, dzyń*; motor: *brm, brm*. Na przerwę w grze zatrzymują się i wykonują przysiad.
- Zabawa dydaktyczna *Miasto, wieś*. Utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech miasta i wsi.
Dwie obręcze, napisy: miasto, wieś, obrazki przedstawiające elementy charakterystyczne dla wsi i dla miasta (np.: kura, traktor, metro, tramwaj, wieżowiec).
N. układa na dywanie dwie obręcze. Eksponuje napisy do czytania całościowego: **miasto, wieś**, i umieszcza je nad obręczami. Dzieci dzielą nazwy na sylaby (z wyklaskiwaniem). Następnie losują z rozsypanki obrazkowej po dwa obrazki przedstawiające elementy charakterystyczne dla wsi i dla miasta. Nazywają je i wkładają do odpowiednich obręczy. Uzasadniają swój wybór.
- Ćwiczenia w wycinaniu – *Serwetki*. Rozwijanie sprawności manualnej. Wykonywanie serwety łowickiej.
Dla każdego dziecka: kartka w kształcie koła lub kwadratu, kredki, nożyczki.
Dzieci rysują wzory na kartce w kształcie koła lub kwadratu, począwszy od środka. N. zaznacza na serwetce linie przerywane. Następnie dzieci z pomocą N. składają kartkę wzdłuż linii przerywanych i wycinają otwory w miejscach złożenia. Po zakończeniu pracy dekorują serwetkami kącik regionalny i salę.

Maj, tydzień 1

Dzień 4

Moja miejscowość, mój region

Zawody w mojej miejscowości

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie kalendarzy i zdjęć przedstawiających krajobrazy: miejski i wiejski. Porównywanie wyglądu obu krajobrazów, wskazywanie różnic. Wypowiadanie się na temat miejsca, które najbardziej podoba się dzieciom; uzasadnianie dlaczego. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Czy to miasto, czy to wieś?* Rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
- II.1. *Co jest cięższe?* – słuchanie wiersza M. Strękowskiej-Zaremby *Małe miasteczko*, rozwiązywanie zagadek i badanie masy wybranych przedmiotów. Cele: poznawanie zawodów charakterystycznych dla miejscowości zamieszkania; dostrzeganie korzyści dla mieszkańców z ich wykonywania; rozwijanie umiejętności ważenia; porównywanie masy różnych przedmiotów.
2. Ćwiczenia gimnastyczne nr 17. Cel: rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer do pobliskiego sklepu. Sprawdzenie w praktyce nabytych umiejętności odgadywania masy produktów i dokonywania drobnych zakupów. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Śmieci, do kosza*.
- III. Zabawa ruchowo-naśladowcza *Po trzy razy*. Utrwalanie znajomości prawej strony ciała i lewej strony ciała. Zabawa *Czy rozpoznajesz?* Rozwijanie spostrzegawczości i pamięci wzrokowej, ćwiczenie koncentracji i uwagi. Wykonanie i rozegranie gry planszowej *Nasza miejscowość/nasz region*. Rozwijanie odporności emocjonalnej, przestrzeganie ustalonych zasad. Utrwalanie piosenki *To tu*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 1, II 2, II 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 20

Cele ogólne

- poznawanie zawodów charakterystycznych dla miejscowości zamieszkania; dostrzeganie korzyści dla mieszkańców z ich wykonywania,
- rozwijanie umiejętności ważenia, porównywanie masy różnych przedmiotów,
- rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy wybranych zawodów; wymienia korzyści wynikające z ich wykonywania,
- bada i porównuje masy przedmiotów: *na oko*, za pomocą wagi,
- wykonuje ćwiczenia według instrukcji podanej przez N.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie kalendarzy i zdjęć przedstawiających krajobrazy: miejski i wiejski. Porównywanie wyglądu obu krajobrazów, wskazywanie różnic. Wypowiadanie się na temat miejsca, które najbardziej podoba się dzieciom, uzasadnianie dlaczego.

Kalendarze, zdjęcia przedstawiające krajobrazy: miejski i wiejski.

Dzieci oglądają kalendarze i zdjęcia przedstawiające krajobrazy: miejski i wiejski. Porównują wygląd tych krajobrazów, wskazują różnice. Następnie wypowiadają się na temat miejsca, które najbardziej im się podoba. Uzasadniają swoje zdanie.

- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Czy to miasto, czy to wieś?* Rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych.

Obrazki przedstawiające krajobrazy: miasta i wsi, kolorowe kartki z wyciętym otworem w kształcie figury geometrycznej, kartki z imionami dzieci, mazaki.

N. układa przed dziećmi obrazki przedstawiające widoki: miasta i wsi. Każdy obrazek jest zakryty kolorową kartką z naciętym (do otwierania) otworem w kształcie figury geometrycznej. Chętne dziecko nazywa kolor figury, którą chciałoby, aby N. odsłonił, i stara się określić, czy na obrazku przedstawione jest miasto, czy wieś.

Ten, komu uda się odgadnąć, otrzymuje punkt. Dzieci oznaczają punkty kreskami na kartkach przy swoich imionach. Na koniec zliczają zdobyte punkty i ustalają, kto wygrał.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. *Co jest cięższe?* – słuchanie wiersza M. Strękowski-Zaremby *Małe miasteczko*, rozwiązywanie zagadek i badanie masy wybranych przedmiotów.

- Powitanie piosenką. Wywołanie miłego nastroju.
N. wspólnie z dziećmi chodzi po kole i śpiewa piosenkę *To tu*, której dzieci uczą się w tym tygodniu (przewodnik, cz. 5, s. 10).

- Słuchanie wiersza M. Strękowski-Zaremby *Małe miasteczko*.

*W małym miasteczku nie ma wieżowców,
schodów ruchomych ni zoo,
lecz drzew tu więcej, kwiatów i ptaków,
które śpiewają wesoło.*

*Dokoła rynku stoi rząd domów
w siedmiu kolorach tęczy;*

*ruch jest nieduży, spokojnie, miło,
czasami pszczoła zabrzączy.*

*Czyste powietrze pachnie zielenią,
na niebie świeci słońeczko,
wszędzie jest blisko, ludzie się znają,
dbają o swoje miasteczko.*

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237374/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_ZIMA_1_2_18_97_p2

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *Czego nie ma w małym miasteczku? Czego w małym miasteczku jest więcej? Co to znaczy: dbać o swoje miasteczko?*

N. kontynuuje rozmowę. Odwołuje się do poniedziałkowej wycieczki, odwiedzonych punktów usług

gowych, ludzi wykonujących różne zawody. Pyta: *Czym zajmują się dorośli w naszej miejscowości? Jakie wykonują zawody?*

- Rozwiązywanie zagadek. Poznawanie zawodów charakterystycznych dla miejscowości zamieszkania. W tej części zajęć N. uwzględnia zawody najczęściej spotykane w miejscowości zamieszkania dzieci. Po odgadnięciu zagadek dzieci wybrzmiewają głoski w nagłosie słów będących ich rozwiązaniami.
- Zagadki obrazkowe *Kto tu pracuje?*

Zdjęcia: sklepu, szkoły, przychodni, pinezki do zawieszenia, kartki.

N. stopniowo odsłania kartki, pod którymi zawiesiła wcześniej zdjęcia: sklepu, szkoły, przychodni. Dzieci nazywają obiekt przedstawiony na zdjęciu i podają nazwy zawodów, biorąc pod uwagę przedstawione miejsce pracy, np.: sklep – sprzedawca, szkoła – nauczyciel, przychodnia – lekarz.

- Zagadki dotykowe *Komu to jest potrzebne?*

Pudełko, gwizdek, garnek, puste opakowanie po mące.

Wybrane dziecko wkłada rękę do pudełka, rozpoznaje za pomocą dotyku znajdujący się tam przedmiot i wymienia nazwę zawodu, w którym jest on niezbędny, np.: gwizdek – policjant, garnek – kucharz, puste opakowanie po mące – piekarz.

- *Czyje to ubranie?* Rozpoznawanie zawodu po charakterystycznym elemencie ubioru.

Czepek pielęgniarstwa, czapka z naszywką przedstawiającą chleb, hełm strażacki.

N. pokazuje dzieciom element ubioru osoby wykonującej dany zawód, np.: czapkę z naszywką przedstawiającą chleb – piekarz, hełm – strażak.

- Zagadki pantomimiczne *Kto wykonuje takie czynności?*

Obrazki przedstawiające szpadel, miotłę, kierownicę.

Wybrane dzieci kolejno losują obrazki. Gestami i ruchami ciała inscenizują daną czynność. Pozostałe dzieci odgadują, o jaki zawód chodzi, np.: kopanie – ogrodnik, zmiatanie – dozorca, trzymanie kierownicy – taksówkarz (kierowca).

Na koniec N. pyta dzieci: *Jakie korzyści czerpią mieszkańcy dzięki pracy ludzi wykonujących poszczególne zawody?* Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. uzupełnia informacje.



- Część badawcza – *Co jest cięższe?*

N. nawiązuje do poniedziałkowej wycieczki, podczas której dzieci odwiedziły m.in. sklep i obserwowały pracę sprzedawcy. Dzieci swobodnie wypowiadają się na temat swoich obserwacji i doświadczeń w dokonywaniu zakupów z rodzicami w sklepie. N. informuje je, że różne towary w sklepie mają różną masę. Robiąc zakupy, nie możemy wybrać samych najcięższych produktów, gdyż moglibyśmy ich nie unieść. Pyta dzieci, po czym poznałyby, który produkt jest cięższy od innych. Dzieci wypowiadają się swobodnie. Następnie N. zaprasza je do zabawy.

- Odgadywanie masy dwóch przedmiotów.

Pluszowa maskotka, gumowa zabawka.

Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje im pluszową maskotkę oraz gumową zabawkę. Dzieci przekazują sobie zabawki. Oglądają je z każdej strony, po czym *na oko* szacują ich masę; zastanawiają się, który przedmiot jest cięższy. Następnie N. proponuje dzieciom sprawdzenie masy w inny sposób.

- Ważenie za pomocą samodzielnie skonstruowanej wagi.

Patyk, dwie przezroczyste torebki, sznurek, pluszowa maskotka, klocki, kartka z obrazkami przedstawiającymi zabawkę pluszową i zabawkę gumową, mazak.

N. konstruuje wagę za pomocą patyka, dwóch przezroczystych torebek oraz sznurka. Torebki zawieszają na końcach patyka, na jego środku mocuje uchwyt. Do jednej torebki wkłada np. pluszową maskotkę, a do drugiej – po jednym klocku. Dokłada klocki dotąd, aż ramiona wagi się wyrównają. Na kartce, przy obrazku przedstawiającym pluszową zabawkę, N. rysuje odpowiednią liczbę kresek oznaczającą liczbę klocków użytych do zważenia. Podobnie N. waży gumową zabawkę. Na koniec prosi wybrane dziecko o przeliczenie kresek postawionych przy poszczególnych obrazkach i podanie ich liczby. Dzieci liczą kreski i wspólnie dochodzą do wniosku, że cięższy przedmiot to ten, do którego zważenia użyto większej liczby klocków.

- Zabawy w parach.

Różne przedmioty znajdujące się w sali, np. zabawki.

Dzieci siedzą w kole. Kolejno przesuwiają przed sobą pudełko i wyjmują z niego jeden przedmiot. Oglądają go z każdej strony, szacują jego masę – zastanawiają się, czy ten przedmiot jest ciężki, czy lekki. Następnie dobierają się w pary. Dzieci w parach wymieniają się zabawkami i odgadują, który przedmiot jest cięższy.

- Zabawy w zespołach.

Samodzielne ważenie z użyciem klocków	Zapoznanie z wagą szalkową
<p>Dla każdej pary dzieci: kartka, mazaki, różne przedmioty, patyk, dwie przezroczyste torebki, sznurek, klocki.</p> <p>Dzieci pracują w parach. Otrzymują kartkę, na której rysują wylosowane z pudełka przedmioty.</p> <p>Dokonują pomiaru masy tych przedmiotów za pomocą samodzielnie skonstruowanej wagi, z użyciem klocków, w ten sam sposób jak wcześniej demonstrowała to N. Wyniki pomiarów zapisują na kartce przy odpowiednim obrazku, rysując odpowiednią liczbę kresek. Ustalają, co jest cięższe.</p>	<p>Waga szalkowa z odważnikami, gumowa zabawka, kartka, mazak.</p> <p>N. informuje dzieci, że sklepy są wyposażone w przyrządy, które ułatwiają dokonywanie pomiarów masy różnych towarów. Pokazuje dzieciom wagę szalkową wraz z odważnikami. Zwraca uwagę na oznaczenia znajdujące się na odważnikach. Dzieci kolejno biorą do rąk odważniki, oglądają je i poznają ich masę. N. informuje dzieci, że dzięki odważnikom wiemy, ile wynosi masa różnych przedmiotów; czy masa ta jest duża, czy mała.</p> <p>N. demonstruje sposób działania wagi: kładzie na jednej szalce gumową zabawkę, na drugiej szalce ustawia odpowiednio odważniki – do momentu, aż ramiona szalek się zrównoważą. N. dodaje to, co wskazywały odważniki, i mówi dzieciom, ile wynosi masa gumowej zabawki.</p> <p>N. zachęca dzieci do samodzielnych pomiarów. W podany sposób dzieci ważą inne przedmioty. N. zapisuje na kartce masy odważników potrzebnych do zważenia wybranych przez dzieci przedmiotów.</p>

Po ustalonym czasie dzieci opowiadają o swoich doświadczeniach. Prezentują wyniki swoich pomiarów.



- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Po drodze do sklepu.*

Długa, szeroka wstążka, pojemnik, klocki.

N. układa z wstążki ścieżkę. Dzieci ustawiają się w rzędzie. Stawiając stopę za stopą, idą po wyznaczonej ścieżce. Na jej końcu (w sklepie) kupują, np. pieczywo (biorą z pojemnika klocki), a następnie wracają na koniec kolejki. Zabawa się powtarza. N. określa, ile pieczywa mają kupić dzieci za danym razem.



Karta pracy, cz. 5, nr 8	Karta pracy, cz. 5, nr 8
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w każdej parze kolorują to, co jest cięższe, – rysują szlaczek po śladzie. 	<ul style="list-style-type: none"> – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.



Karta pracy, cz. 5, nr 9	Karta pracy, cz. 5, nr 9
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają różne rodzaje wag, – słuchają wypowiedzi 6-latków, – oglądają obrazki, – kolorują tyle kwadratów obok rysunków misia i lalki, ile jest odważników na szalkach podczas ich ważenia, – odpowiadają na pytanie: <i>Co jest cięższe: miś czy lalka?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytują zdania, – słuchają wypowiedzi 5-latków,
<ul style="list-style-type: none"> – kończą rysunki wag według wzoru, a potem je kolorują. 	



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 18).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer do pobliskiego sklepu. Sprawdzenie w praktyce nabytych umiejętności odgadywania wagi produktów i dokonywania drobnych zakupów. Przed wyjściem N. zapoznaje dzieci z celem spaceru. Prosi o przypomnienie zasad bezpiecznego poruszania się. Zwraca uwagę dzieci na stosowanie w sklepie zwrotów grzecznościowych. Podczas wizyty w sklepie N. wspólnie z dziećmi ogląda towary na półkach, odnajduje ceny. Dzieci proszą, aby sprzedawca opowiedział im o swojej pracy. Następnie sprzedawca demonstruje im działanie wagi elektronicznej. Dzieci zadają pytania o wagę wybranych produktów i obserwują sposób ich ważenia. Na koniec N. wspólnie z dziećmi dokonuje zakupów jabłek. Po powrocie do przedszkola przygotowują owoce do spożycia, a następnie częstują się owocami.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Śmieci, do kosza*.

Kosz, arkusze gazety.

Dzieci pobierają od N. po dwa arkusze gazety i zgniatają je, formując dwie kule. Ustawiają się w rzędzie, jedno za drugim. N. umieszcza przed nimi kosz. Dzieci kolejno wypowiadają słowa rymowanki K. Wilk i wrzucają do kosza papierowe kule (śmieci): raz lewą ręką, raz prawą ręką.

*Jeden, dwa,
do kosza*

śmieci wrzucam ja.

Zabawa powtarza się kilkakrotnie. Za każdym razem dzieci liczą swoje trafienia. Na koniec każde dziecko podaje liczbę trafień. N. ogłasza zwycięzcę.

III



- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Po trzy razy*. Utrwalanie znajomości prawej strony ciała i lewej strony ciała. N. wypowiada polecenia i wskazuje odpowiednią nogę lub rękę. Dzieci wykonują określone przez N. czynności, np. *Prawą nogą tupiemy trzy razy*.
- Zabawa *Czy rozpoznasz?* Rozwijanie spostrzegawczości i pamięci wzrokowej, ćwiczenie koncentracji uwagi.

Obrazki przedstawiające ludzi wykonujących zawody dawniej i obecnie.

Dzieci oglądają obrazki. Nazywają je. N. proponuje zabawę. Dzieci losują jeden obrazek i przyglądają mu się uważnie. Następnie N. chowa obrazek i prosi dziecko o jego opisanie. Za chwilę pokazuje jeszcze raz ten sam obrazek i dzieci konfrontują to, co wymieniły, z tym, co jest na obrazku. Na koniec zabawy dzieci segregują obrazki w dwóch kolumnach według ustalonego kryterium, np.: zawody wykonywane dawniej i zawody wykonywane obecnie. N. przekazuje ciekawostki na temat wybranych zawodów.

- Wykonanie i rozegranie gry planszowej *Nasza miejscowość/nasz region*. Rozwijanie odporności emocjonalnej, przestrzeganie ustalonych zasad.

Karton, obrazki przedstawiające ciekawe miejsca i obiekty znajdujące się w okolicy zamieszkania dzieci, klej, mazak, kostka, pionki do gry.

Dzieci wycinają obrazki z ciekawymi obiektami znajdującymi się w okolicy, przyklejają je na dużym kartonie (formatu A2). Potem łączą obrazki liniami – wyznaczają szlak zwiedzania. Rysują przejścia dla pieszych, ulice, domy, jeziora, zakłady pracy, punkty usługowe, drzewa. Następnie biorą od N. kostkę i pionki, ustalają zasady i rozgrywają grę.

- Utrwalanie piosenki *To tu* (przewodnik, cz. 5, s. 10). Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Śpiewają kolejno następujące po sobie fragmenty piosenki w różnym tempie.
- *Wesoła zabawa* – reagowanie na muzykę podczas aktywności ruchowej.

Odtwarzacz CD, nagrania muzyki: o skocznym charakterze, muzyki spokojnej.

Dzieci turlają się po podłodze w określonym kierunku przy akompaniamencie z płyty CD. Zmiana charakteru muzyki oznacza przejście do leżenia na plecach. Dzieci zamykają oczy i słuchają w skupieniu spokojnej muzyki. Kiedy pojawia się muzyka o skocznym charakterze, dzieci przechodzą do pozycji stojącej i podskakują z nogi na nogę w dowolnych kierunkach.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa *Znam to miejsce i tę ulicę*. Poznawanie nazw wybranych ulic w miejscowości/regionie zamieszkania dzieci i znajdujących się przy nich ważnych instytucji i ciekawych miejsc. Tworzenie nazw ulic od nazw obrazków. Zabawa *Prawda – nieprawda*. Utrwalanie wiadomości na temat swojej miejscowości. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.
- II.1. *Listy i pocztówki* – zabawy dydaktyczne. Cele: utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech różnych miejscowości; wyjaśnianie pojęć *adresat, nadawca*; poznawanie znaczenia słowa *petycja*; rozwijanie kompetencji matematycznych, w tym umiejętności klasyfikowania i przeliczania.
2. *Budujemy miasteczko i projektujemy elewacje* – zajęcia konstrukcyjno-plastyczne. Cele: kształtowanie wyobraźni i inwencji twórczej, rozwijanie sprawności manualnej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Samochody i garaże*. Swobodne zabawy z wykorzystaniem zabawek ogrodowych. Rozwijanie motoryki dużej.
- III. Zabawa pobudzająco-hamująca *Idziemy, stoimy*. Zabawa *Wysyłamy do siebie listy*. Przystawianie pojęć *nadawca, odbiorca*. Rozwijane koordynacji wzrokowo-ruchowej i precyzji ruchów poprzez zamalowywanie konturu. Odwiedzamy maluchy. Dzielenie się posiadanymi informacjami na temat swojej miejscowości i swojego regionu zamieszkania. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 12, IV 15

Cele ogólne

- utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech różnych miejscowości,
- wyjaśnianie pojęć *adresat, nadawca*; poznawanie znaczenia słowa *petycja*,
- rozwijanie kompetencji matematycznych, w tym umiejętności klasyfikowania i przeliczania,
- kształtowanie wyobraźni i inwencji twórczej, rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia cechy charakterystyczne dla miasta i dla wsi,
- wyjaśnia pojęcia *adresat, nadawca*; przygotowuje petycję do władz miejscowości swojego zamieszkania (w postaci rysunków),
- wyodrębnia ze zbioru przesyłek listy i pocztówki, segreguje listy i pocztówki na podzbiory,
- konstruuje budowle z klocków, maluje farbami kartonowe pudełka, projektuje elewację.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Znam to miejsce i tę ulicę*. Poznawanie nazw wybranych ulic w miejscowości/regionie zamieszkania dzieci i znajdujących się przy nich ważnych instytucji i ciekawych miejsc. Tworzenie nazw ulic od nazw obrazków.
Obrazki przedstawiające różne rośliny, np.: kwiaty, warzywa, owoce.
N. wymienia nazwy wybranych ulic leżących w miejscowości/regionie zamieszkania dzieci. Informuje dzieci o znajdujących się przy nich ważnych instytucjach, ciekawych miejscach, np.: policja, szpital, dworzec, park. Następnie proponuje zabawę. Chętne dziecko losuje obrazek, nazywa go i tworzy od jego nazwy nazwę ulicy, np. *konwalia – Konwaliowa, groch – Grochowa, śliwka – Śliwkowa*. Pozostałe dzieci przypominają sobie, czy w ich miejscowości/regionie jest taka ulica, a jeśli tak, to co się przy niej znajduje.
- Zabawa *Prawda – nieprawda*. Utrwalanie wiadomości na temat swojej miejscowości.
Pojemnik, dla każdego dziecka: obrazek z miną wesołą i miną smutną (z wyprawki).

Dzieci siedzą w kręgu. N. rozdaje im, wyjęte wcześniej z wyprawki i przechowywane dotąd w pojemniku, obrazki min. Po usłyszeniu prawdziwej informacji dzieci podnoszą obrazek przedstawiający wesołą minę, przy nieprawdziwej – smutną. Przykłady zdań:

W miejscowości, w której mieszkam, są wieżowce.

W mojej miejscowości nie ma parku.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. Listy i pocztówki – zabawy dydaktyczne.

- Powitanie dowolną zabawą integracyjną.
- Wprowadzenie – odnalezienie skrzyni z przesyłkami.

Zielona paczka zawierająca koperty i pocztówki.

N. informuje dzieci o listonoszu, który rano przyniósł do przedszkola przesyłkę. Mówi, że położyła tę przesyłkę gdzieś w sali i nie może jej teraz odnaleźć. Prosi dzieci o pomoc w jej odszukaniu. Pamięta, że paczka była zielona. Dzieci szukają zielonego pudełka. Po odnalezieniu go N. wkłada swoje dłonie do pudełka, wybiera jedną przesyłkę, spogląda na nią i, nie wyjmując jej z paczki, opisuje ją, mówi zagadki K. Wilk.

*Prostokąt mamy,
w niego listy przed wysłaniem wkładamy. (koperta)*

*Od listonosza dostajesz,
widoki rozpoznajesz.
Mało jest do czytania,
więcej do oglądania. (pocztówka)*

- Zabawa dydaktyczna Listy i pocztówki.

Zielona paczka, koperty w kółka i w kreski, pocztówki z widokami miasta i wsi.

Dzieci siedzą w kręgu na dywanie. N. wyklada na środek zawartość paczki. Dzieci wypowiadają się na temat tego, co zawiera paczka, nazywają przesyłki. Omawiają ich wygląd. N. zwraca uwagę na umieszczone na kopertach i pocztówkach adresy, znaczki pocztowe, stemple. Następnie prosi dzieci o wyjaśnienie znaczenia słów *adresat* i *nadawca*. N. informuje dzieci, że w niektórych bardzo małych miejscowościach nie ma ulic. Chcąc wysłać list do osoby mieszkającej na wsi, na kopercie pisze się tylko jej imię i nazwisko, nazwę miejscowości i numer domu.

Następnie N. pyta dzieci, jak mogłyby podzielić te przesyłki. Dzieci grupują przesyłki na listy i pocztówki. N. pyta je, czy udałoby się im dokonać dalszego podziału. Dzieci segregują listy na te, które są w kopertach oznaczonych kołami, i na te, które są w kopertach oznaczonych kreskami. Pocztówki zaś rozdzielają na te, które przedstawiają widok miasta, i na te, które przedstawiają wieś. Za każdym razem dzieci liczą elementy w zbiorach i w podzbiorach; ustalają, których przesyłek jest więcej i o ile.

- Rozmowa na temat sposobów komunikowania się na odległość (pisanie listów, e-maili, esemesów, wysyłanie pocztówek, ememesów).

N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci: *Po co piszemy listy? Dlaczego wysyłamy pocztówki?* Dzieci udzielają odpowiedzi. N. pyta dalej: *W jaki jeszcze inny sposób możemy się komunikować z kimś, kto mieszka w innej miejscowości?* Dzieci udzielają odpowiedzi. N. je uzupełnia. Informuje, że dzięki postępowi technicznemu obecnie coraz częściej stosowanymi formami komunikowania się są: dzwonienie do siebie, pisanie e-maili, wysyłanie krótkich wiadomości tekstowych zwanych esemesami, a także wysyłanie zdjęć w formie ememesów.

- Petycja do władz lokalnych.

Dla każdego zespołu: kartka w kształcie koła, kredki, klej, duża koperta, rozsypanka literowa.

N. prowadzi z dziećmi rozmowę na temat ciekawych miejsc znajdujących się w pobliżu miejsca ich zamieszkania. Pyta dzieci, co chciałyby, aby znajdowało się bliżej ich miejsca zamieszkania. Mówi dzieciom, że mieszkańcy mogą napisać specjalne pismo do osób sprawujących władzę na danym terenie, zawierające ich prośby. Przybliży dzieciom pojęcie *petycja*.



Petycja to dokument zawierający prośbę lub żądanie. Pod petycją podpisuje się wiele osób. Petycję składa się do władz lokalnych. Wyróżnia się także petycje ustne.

N. zaprasza dzieci do opracowania petycji w formie rysunku. Dzieli je na zespoły. Każdemu zespołowi wręcza kartkę w kształcie koła. Dzieci umawiają się, co narysują, i wykonują rysunki. Następnie zespoły omawiają swoje prace. N. nakleja poszczególne koła wokół jednego koła i prosi dzieci 6-letnie o ułożenie z rozsypanki literowej napisu **petycja**. Przykleja napis na środkowym kole. Składa płatkę kwiatka i wkłada do koperty. Adresuje kopertę – na głos wypowiada nazwę urzędu, nazwisko osoby sprawującej władzę na danym terenie (np. wojewody, starosty, wójta, burmistrza, sołtysa), ulicę, przy której znajduje się siedziba władz, kod pocztowy i nazwę miejscowości. Informuje dzieci, że w najbliższym czasie wybiorą się do urzędu, aby przedstawić petycję odpowiednim władzom.

- Praca w zespołach – *Co pasuje do dużego miasta? Co pasuje do wsi?*

N. dzieli dzieci na dwa zespoły: 5-latki i 6-latki. Rozdziela zadania.

Wybieranie obrazków i ich naklejanie	Uzupełnianie krzyżówki																																																																		
<p>Dla każdego dziecka: różne obrazki (w tym przedstawiające skansen, konia, traktor, stodołę, krowę), karton, klej, mazaki.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spośród różnych obrazków wybierają tylko te, które kojarzą się ze wsią; uzasadniają swój wybór, – przyklejają obrazki na kartonie, – rysują pod obrazkami tyle kółeczek, z ilu sylab składają się ich nazwy. 	<p>Plansza z krzyżówką, z zapisanym pośrodku w pionie wyrazem miasto, rozsypanka literowa, różne obrazki (w tym przedstawiające tramwaj, ulicę, galerię, pasy, metro, wieżowiec).</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – siadają przed planszą z krzyżówką, odczytują zapisany pośrodku w pionie wyraz miasto, – z rozsypanki obrazkowej wybierają tylko te obrazki, które kojarzą się z dużym miastem, – patrzą na obrazki, z rozsypanki literowej układają ich nazwy, – uzupełniają krzyżówkę – układają odpowiednio litery. <p>Przykład rozwiązanej krzyżówki:</p> <table border="1" data-bbox="716 883 1181 1151"> <tbody> <tr> <td></td><td>t</td><td>r</td><td>a</td><td>m</td><td>w</td><td>a</td><td>j</td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td>u</td><td>l</td><td>i</td><td>c</td><td>a</td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td>g</td><td>a</td><td>l</td><td>e</td><td>r</td><td>i</td><td>a</td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td>p</td><td>a</td><td>s</td><td>y</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td>m</td><td>e</td><td>t</td><td>r</td><td>o</td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>w</td><td>i</td><td>e</td><td>ż</td><td>o</td><td>w</td><td>i</td><td>e</td><td>c</td><td></td><td></td> </tr> </tbody> </table>		t	r	a	m	w	a	j						u	l	i	c	a								g	a	l	e	r	i	a				p	a	s	y								m	e	t	r	o					w	i	e	ż	o	w	i	e	c		
	t	r	a	m	w	a	j																																																												
		u	l	i	c	a																																																													
			g	a	l	e	r	i	a																																																										
		p	a	s	y																																																														
		m	e	t	r	o																																																													
w	i	e	ż	o	w	i	e	c																																																											

Po wykonaniu zadania N. prosi kolejno zespoły o nazywanie wybranych obrazków i wypowiedanie słów z podziałem na sylaby. Dzieci z przeciwnego zespołu odgadują słowa i ustalają, z jakim miejscem są związane. Utrwalają charakterystyczne cechy dużego miasta i wsi. N. zawiesza kartony na tablicy.



- Zabawa ruchowa *Rozsypane przesyłki*.

Koperty, kartki pocztowe z widokiem miejscowości zamieszkania dzieci, czerwone pudełko z otworem.

N. rozkłada na dywanie dużo kopert oraz kartek pocztowych, najlepiej z widokiem miejscowości zamieszkania dzieci. Opowiada o listonoszu, któremu rozsypały się przesyłki. Prosi dzieci o pomoc. Na sygnał dzieci starają się jak najszybciej pozbierać wszystkie koperty i kartki i włożyć do czerwonego pudełka z otworem na listy – do skrzynki pocztowej. Zabawa powtarza się kilkakrotnie. Za każdym razem dzieci głośno liczą zebrane przesyłki.



Karta pracy, cz. 5, nr 10

Karta pracy, cz. 5, nr 10



Dzieci:

- rysują obok takie same wzory jak podane,
- rysują w polach odpowiednią liczbę małych kół.

Dzieci:

- oglądają obrazek przedstawiający koła nałożone na siebie,
- kolorują rysunki kół na odpowiednie kolory,
- kończą rysować kwiatki według wzoru, kolorują kwiatki.

Zajęcia 2. Budujemy miasteczko i projektujemy elewacje – zajęcia konstrukcyjno-plastyczne.

- Wprowadzenie w tematykę zajęć.

Zdjęcia różnych budynków użyteczności publicznej, np.: przedszkola, szkoły, sklepu, poczty, policji, banku i ratusza, przekrój pionowy budynku.

Dzieci siadają w kole, w sładzie skrzyżnym. Przekazują sobie kolejno zdjęcia różnych budynków użyteczności publicznej znajdujących się w okolicy miejsca ich zamieszkania, np.: przedszkola, szkoły, sklepu, przychodni, dworca, poczty, policji, banku, ratusza itp. N. zwraca ich uwagę na konstrukcję tych budynków i ich elewację. Wyróżnia budynki zbudowane na planie kwadratu, prostokąta i koła (rotundy). Dzieci określają kolor elewacji. Następnie N. pyta dzieci, jak rozumieją znaczenie słów *elewacja*, *fundament* i *budować*. Wyjaśnia te pojęcia. Zwraca uwagę na wieloznaczność słowa *budować*, np. słowo to może oznaczać budowę domu, budujące słowo, budowanie na fundamencie. N. wskazuje w przekroju pionowym elementy składowe budynku: fundamenty, piwnice, parter, schody, piętro, poddasze, dach, komin. Zwraca uwagę na konieczność wybudowania najpierw fundamentów dla stabilności konstrukcji.

- Przygotowanie do budowy. Podział na zespoły. Przydzielenie zadań.

Dla każdego dziecka: karta w kształcie kwadratu (w jednym z siedmiu dowolnych kolorów), 7 kopert w kolorach kartek, kartoniki dla 5-latków, na których widnieje różna liczba kwadratów (układ taki jak na ściankach kostki do gry), oraz kartoniki dla 6-latków (z liczbami od 1 do 10), różne rodzaje klocków w pojemnikach.

N. proponuje odtworzenie wyglądu miejscowości, w której mieszkają dzieci (lub okolicy przedszkola) – budowę kilku budynków. Dzieci pobierają z wyznaczonego miejsca po jednej kartce w kształcie kwadratu, w jednym z siedmiu kolorów. Następnie tworzą siedem zespołów – dzieci z kartkami w tych samych kolorach dobierają się i zajmują wybrane miejsca w sali. Układają kartki przed sobą na podłodze – tworzą fundament. Na tym fundamencie będą wznosić swoją budowlę. Dzieci w zespołach zastanawiają się, jaki budynek zbudują i na planie jakiej figury on powstanie (np. blok, wieżowiec – na planie prostokąta, mały domek jednorodzinny – na planie kwadratu). Łączą odpowiednio kartki. Przedstawiciele zespołów pobierają od N. koperty oznaczone ich kolorami. W środku znajdują się kartoniki: dla 5-latków na kartonikach widnieje różna liczba kwadratów (układ taki jak na ściankach kostki do gry), dla 6-latków – liczby od 1 do 10. Następnie N. wyjaśnia zasady zabawy:

- sklep prowadzi N. – sprzedawca,
- poszczególne zespoły budują wybraną przez siebie budowlę z danego rodzaju klocków,
- każde dziecko z zespołu otrzymuje kilka kartoników,
- po odczytaniu liczby (lub liczby kwadratów) na jednym kartoniku dziecko pobiera ze sklepu odpowiednią liczbę klocków (materiału budowlanego).
- Budowanie miasta – konstruowanie budowli z klocków.

Klocki różnego rodzaju, stoper.

N. wyznacza czas na budowę, np. 10 minut. Odmierza go stoperem. Dzieci podchodzą do sprzedawcy, pokazują kartoniki i wybierają z pojemnika tyle klocków, ile wskazuje liczba (lub ile jest kwadratów) na kartoniku. Sprzedawca sprawdza. Dzieci wracają i budują z klocków dom, uwzględniając elementy budowli. Gdy dom jest gotowy, dzieci siadają dookoła swojej budowli. Po wyznaczonym czasie N. spaceruje z dziećmi od budowli do budowli, podziwia i chwali dziecięce wytwory. Pyta, jakie budynki zbudowały poszczególne zespoły, z jakiego koloru klocków zbudowały dach, gdzie są fundamenty itd. Następnie dzieci pozostawiają budowle i przechodzą do stolików.

- Część plastyczna. Projektowanie elewacji.

Dla każdego dziecka: białe kartonowe pudełko, farby akwarelowe, pędzel, płytki geometryczne, kolorowe flamastry.

Dzieci przy stolikach wykonują projekty elewacji. N. rozkłada białe kartonowe pudełka. Dzieci malują je farbami akwarelowymi (mogą wykonać elewację dwukolorową, trójkolorową, czterokolorową).

Następnie odrysowują na ściankach pudełka kształty płytek geometrycznych. Kolorowymi flamastrami ozdabiają ścianki wybranym wzorem: rysują paski, kropki, kreski, kółka. Na koniec dorysowują okna, drzwi itp.

- Tworzenie miasteczka. Odtwarzanie wyglądu swojej miejscowości.
Pomalowane wcześniej pudełka i przygotowane budowle z klocków, klocki, patyczki, figurki ludzi, zwierząt, samochodziki.

Dzieci ustawiają pomalowane pudełka między wykonanymi wcześniej (pozostawionymi na dywanie) budowlami z klocków. Odtwarzają wygląd swojej miejscowości. Budują pomniki, dostawiają drzewa, z patyczków układają alejki i ulice. Następnie pobierają od N. figurki ludzi, zwierząt oraz samochodziki. Kontynuują zabawę, manipulując nimi.

- Zorganizowanie wystawy.

Prace dzieci, napisy: przedszkole, szkoła, sklep, poczta, policja, bank, ratusz.

Po zabawie N. wraz z dziećmi organizuje w szatni wystawę dla rodziców. Przy budowlach ustawiają odpowiednie napisy.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Samochody i garaże.*

Chorągiewka.

N., poprzez popularną wylczankę (np. *Wpadła bomba do piwnicy, napisała na tablicy: SOS! Czarny pies!*), wybiera dziecko trzymające chorągiewkę. Pozostałe dzieci wybierają miejsce na swój garaż. Na dany znak, np. podniesioną chorągiewkę, dzieci naśladują poruszające się samochody: biegają swobodnie po ogrodzie. Gdy zobaczą opuszczoną chorągiewkę, wracają do swojego garażu. Następnie dziecko trzymające chorągiewkę wybiera swojego następcę i zabawa toczy się od nowa.

- Swobodne zabawy z wykorzystaniem zabawek ogrodowych. Rozwijanie motoryki dużej.
N. zachęca dzieci do zgodnych zabaw podczas korzystania z drabinek, huśtawek, zjeżdżalni.

III



- Zabawa pobudzająco-hamująca *Idziemy, stoimy.*
Dzieci biegają ostrożnie w różnych kierunkach. Na hasło: *Idziemy!*, zatrzymują się, a potem spacerują. Na hasło: *Stoimy!*, zatrzymują się i stają w bezruchu. Dziecko, które się poruszy, kuca i pozostaje w takiej pozycji do podania przez N. kolejnego hasła.

- Zabawa *Wysyłamy do siebie listy.* Posługiwanie się pojęciami *nadawca, odbiorca.* Rozwijane koordynacji wzrokowo-ruchowej i precyzji ruchów poprzez zamalowywanie konturu.

Koperty, rysunek konturowy dla każdego dziecka, kredki.

N. prosi dzieci o przypomnienie znaczenia słów *adresat* i *nadawca*. Następnie proponuje zabawę. Dzieci dobierają się w pary. Jedno jest adresatem, a drugie nadawcą. Jedno dziecko z pary ma kopertę, do której wcześniej N. włożyła dwa obrazki konturowe. Dziecko wręcza kopertę koledze lub koleżance, mówiąc do niego/do niej po imieniu, np.: *Adresatem mojego listu jest Ania. Ja jestem nadawcą.* Następnie zmieniają swoje pary. Dziecko, które otrzymało kopertę, jest nadawcą i szuka innego adresata, by wręczyć mu kopertę. Po ogłoszeniu przez N. końca zabawy dzieci otwierają koperty, wydobywają rysunki, dzielą się nimi i je kolorują.

- Odwiedzamy maluchy. Dzielenie się informacjami na temat swojej miejscowości i swojego regionu zamieszkania.

Pocztówki, wycinki z gazet, czasopisma lokalne przedstawiające ważne instytucje, osoby, budynki oraz ciekawe miejsca znajdujące się w okolicy zamieszkania dzieci, album miejscowości, koperty zawierające pocztówki pocięte na kilka elementów.

Dzieci odwiedzają młodsze przedszkolaki. Pokazują im pocztówki, wycinki z gazet, czasopisma lokalne, wykonany wcześniej album miejscowości. Zwracają uwagę na ważne instytucje, osoby, budynki oraz ciekawe miejsca znajdujące się w okolicy ich zamieszkania. Dzielą się posiadanymi informacjami. Na koniec wręczają maluszkom koperty z wykonanymi wcześniej puzzlami – pociętymi na kilka elementów pocztówkami do składania.

- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Rozpoznawanie charakterystycznych miejsc przedstawionych na pocztówkach. Przygotowanie do wysłania pocztówki z pozdrowieniami. Utrwalanie własnego adresu. <i>Tutaj mieszkam</i> – ćwiczenie słuchu fonematycznego. Słuchanie piosenki <i>Jestem Polakiem</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.	
II.1. Polska i jej symbole narodowe – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby <i>Dzień Flagi</i> . Cele: utrwalanie znajomości polskiego godła, barw narodowych i polskiego hymnu; kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, zapoznanie z mapą Polski.	wskazywanie na mapie Polski charakterystycznych miejsc.
2. <i>Dzień Flagi w mojej miejscowości</i> – rysowanie na papierze ściernym. Cele: poznawanie tradycji związanych z obchodzeniem świąt państwowych, stosowanie różnych technik plastycznych. Zabawy na świeżym powietrzu: bieg z przeszkodami – pokonywanie toru przeszkód. Spacer w okolicy przedszkola. Poszukiwanie flag państwowych na okolicznych budynkach.	
III. Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – <i>Przejazd przez most</i> . Wykonanie puzzli <i>Mapa Polski</i> . Kolorowanie flagi Polski.	Czytanie tekstu.
Rysowanie szlaczków.	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10

Cele ogólne

- utrwalanie znajomości polskiego godła, barw narodowych i polskiego hymnu; kształtowanie poczucia tożsamości narodowej,
- wskazywanie na mapie Polski charakterystycznych miejsc,
- poznawanie tradycji związanych z obchodzeniem świąt państwowych,
- stosowanie różnych technik plastycznych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- nazywa i opisuje wygląd polskiego godła i flagi narodowej, śpiewa refren polskiego hymnu,
- stosuje zwroty: *jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce, mówimy po polsku*; wskazuje na mapie wybrane miejsca,
- wypowiada się na temat obchodów Dnia Flagi,
- rysuje kredkami świecowymi na papierze ściernym na zadany temat.

Przebieg dnia

I

- Rozpoznawanie charakterystycznych miejsc przedstawionych na pocztówkach. Przygotowanie do wysłania pocztówki z pozdrowieniami. Utrwalanie własnego adresu.
Pocztówki z różnych miejsc w Polsce, przedstawiające m.in. góry, las, jezioro, morze, wieś, miasto, flamaster, koperta, znaczek.
N. układa przed dziećmi pocztówki z różnych charakterystycznych miejsc w Polsce (przedstawiające np. góry, las, jezioro, morze, wieś, miasto). Dzieci wspólnie zastanawiają się, co one przedstawiają, po co kupuje się pocztówki i w jakim celu wysyła się je do różnych osób. N. pyta, czy dzieci otrzymały kiedykolwiek podobne pocztówki i od kogo. Proponuje wysłanie pocztówki (z miejscowości zamieszkania dzieci) z pozdrowieniami, np. do chorego kolegi. Zapisuje na niej przekazane przez dzieci pozdrowienia, sprawdza w dzienniku adres dziecka, do którego adresuje kopertę, i nakleja znaczek. Pyta dzieci, czy pamiętają swój adres zamieszkania. Dzieci kolejno podają nazwę miejscowości, w której mieszkają, oraz nazwę ulicy i numer domu (ewentualnie mieszkania).

- *Tutaj mieszkam* – ćwiczenie słuchu fonematycznego.

Zabawki z sali przedszkolnej.

Dzieci odnajdują w sali przedmioty, których nazwy rozpoczynają się taką samą głoską jak nazwa miejscowości ich zamieszkania. Układają rymy do nazwy swojej miejscowości. Przypominają sobie z ubiegłego tygodnia najciekawsze informacje o swojej miejscowości.

- Słuchanie piosenki *Jestem Polakiem* (śl. i muz. J. Kucharczyk).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Jestem Polakiem*.

1 Ja je - stem Po - lką, a ty Po - la - kiem. Pol - ska jest na - szą oj - czy - zna.

6 Kraj ta - ki pię - kny, od Tatr aż po Bał - tyk, nad Wi - słą - rze - ką błę - ki - tną. Ref.: Mie - szka - my

10 w pię - knym kra - ju, w Pol - sce, a Pol - ska le - ży w Eu - ro - pie, więc o - bok

14 fla - gi bia - ło - czer - wo - nej fla - ga nie - bie - ska w gwia - zdki zło - te. Kraj nasz jest

18 w U - nii Eu - ro - pej - skiej, współ - no - cie przy - ja - ciel - skich kra - jów, gdzie wszy - scy

22 so - bie po - ma - ga - ją, za - wsze wza - je - mnie się wspie - ra - ją.

1. *Ja jestem Polką, a ty Polakiem.*

Polska jest naszą ojczyzną.

*Kraj taki piękny, od Tatr aż po Bałtyk,
nad Wisłą – rzeką błękitną.*

Ref.: *Mieszkamy w pięknym kraju, w Polsce,
a Polska leży w Europie,*

*więc obok flagi biało-czerwonej
flaga niebieska w gwiazdki złote.*

*Kraj nasz jest w Unii Europejskiej,
wspólnocie przyjacielskich krajów,
gdzie wszyscy sobie pomagają,
zawsze wzajemnie się wspierają.*

2. *Zwiedzamy Polskę i inne kraje.*

Jak żyje się we wspólnocie?

*W zgodzie, jedności – na pewno bezpieczniej,
i lepiej, łatwiej, owocniej.*

Ref.: *Mieszkamy w pięknym kraju...*

- Rozmowa na temat tekstu. Wyjaśnienie pojęć: **Ojczyzna, Europa, Unia Europejska.**
- Określenie charakteru melodii oraz metrum piosenki.
- Zaznaczanie grą na trójkącie pierwszej miary taktu.

Trójkąt.

- Rytmiczne powtarzanie wybranych wersów piosenki prezentowanych przez N.
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- *Różne kroki* – reagowanie na zmiany akompaniamentu.

Marakas.

N. gra na marakasie. Dzieci zmieniają sposób chodzenia odpowiednio do akompaniamentu:

- na palcach – potrząsanie marakasem,
- na piętach – miarowe uderzenia w rytmie ćwierćnut,
- na zewnętrznej stronie stóp – miarowe uderzenia w rytmie ósemek.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki, butelki plastikowe, np. po wodzie mineralnej (dobrze jest wlać w nie trochę wody lub wysypać nieco piasku, aby były stabilniejsze), tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Moje miejsce*.
N. rozdaje dzieciom plastikowe butelki. Dzieci stawiają je na podłodze, zwracając uwagę na zachowanie odległości między nimi. Siadają przed swoimi butelkami skrzyżnie, z wyprostowanymi plecami. Kiedy N. gra na tamburynie, dzieci biegają pomiędzy butelkami. Starają się żadnej nie przewrócić. Na przerwę w grze odnajdują swoje butelki i siadają przed nimi w pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Zabawy butelkami*.
Dzieci, w siadzie skrzyżnym, przekładają butelki nad głowami, z prawej ręki do lewej i odwrotnie. Następnie, w siadzie klęcznym, odsuwają butelki obiema rękami jak najdalej w przód i przysuwają je z powrotem do kolan. Należy zwrócić uwagę, aby dzieci nie podnosiły się z kolan.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Przełoż butelkę*.
Dzieci podnoszą przed sobą do góry jedną nogę, ugiętą w kolanie, i przekładają pod nią butelki. Ćwiczenie wykonują kilkakrotnie, raz podnosząc do góry lewą nogę, raz prawą nogę.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Slalom między butelkami*.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Prosi o ustawienie butelek w rzędzie, jedna za drugą, ale w takiej odległości, aby dzieci mogły między nimi przejść na czworakach. Dzieci w każdym zespole liczą butelki. Porównują, czy jest ich tyle samo. Ustawiają się przed butelkami. Na sygnał N. – uderzenie w tamburyn – dzieci kolejno, slalomem, pokonują wyznaczoną trasę.
- Ćwiczenie uspokajające *Kołyska*.
N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci siedzą skrzyżnie, w rozsypce. Kładą butelki na ugiętych rękach (tak jakby trzymały dziecko). Kołyszą je na boki (tak jakby usypiały dziecko). Po zakończeniu ćwiczeń odkładają butelki na miejsce wyznaczone przez N.

II

Zajęcia 1. Polska i jej symbole narodowe – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Dzień Flagi*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci witają się kolejno z N. i innymi dziećmi, śpiewając na dowolnym fragmencie melodycznym słowa: *Jestem tu, witam was. Na zajęcia przyszedł czas.*



- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Dzień Flagi*.

Książka (s. 72–73) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, słuchają opowiadania czytanego przez N.

Ada patrzy na pudełko nowych kredek z zachwytem w oczach. Dostała je od babci Halinki. „Kredki w trzydziestu kolorach” – tak jest napisane na opakowaniu. Ada nie umie czytać, ale wierzy babci. Ostrożnie dotyka paluszkami kolejnych kredek. „Prześlizgnę!” – myśli. Wydaje się Adzie, że kredki uśmiechają się do niej i zachęcają, żeby coś narysowała. Na przykład różowego kota albo słonia w czterech odcieniach zieleni. A może żółtego królika? „Trudny wybór” – myśli Ada i aż wzdycha.

Olek, który siedzi obok, przy biurku, podnosi głowę znad ćwiczeń do zerówki.

– Pożycz mi czerwoną kredkę – prosi siostrę.

Ada wolałaby nie rozstawać się z żadną kredką nawet na chwilę, a szczególnie z czerwoną, najpiękniejszą i najweselszą ze wszystkich kredek. – Dlaczego chcesz czerwoną? Buraczkowa też jest ładna. I pomarańczowa też – podsuwa bratu inne kredki.

– Maluję polską flagę. Potrzebuję czerwonej kredki. Chyba wiesz, w jakich kolorach jest nasza flaga? – pyta Olek.

Ada pospiesznie podaje bratu czerwoną kredkę. Niech sobie nie myśli, że ona nie wie takich rzeczy. Potem w milczeniu przygląda się jego pracy i marszczy czoło.

– Dlaczego nasza flaga jest biało-czerwona? Na świecie jest więcej niż dwa kolory. Gdyby była w trzydziestu kolorach, byłaby ładniejsza – mówi.

– Ja nie mogę! Słyszysz, tato?! – woła Olek.

Tata kiwa głową i zwraca się do Ady. – Nie będziemy zmieniać polskiej flagi, mimo że na świecie jest więcej niż dwa kolory, córeczko. Biel i czerwień to barwy polskiego herbu: białego orła na czerwonym tle. Biel oznacza czystość i uczciwość, czerwień odwagę i waleczność.

– Aha – Ada robi poważną minę, żeby było wiadomo, że wszystko rozumie. – Ja też chcę rysować odwagę i waleczność – mówi.

Cała rodzina Ady włącza się do rysowania biało-czerwonych flag.

– Przydadzą się. Lada dzień będzie święto flagi – mówi mama.

W Dzień Flagi z samego rana Ada, Olek, mama i tata wychodzą przed blok podziwiać swoje dzieło. Ich okna zdobią małe biało-czerwone flagi.

– Macie najładniej ozdobione okna w całym bloku – chwali sąsiadka z drugiego piętra.

– A wie pani, że na świecie jest więcej niż dwa kolory, ale biały i czerwony są najśliczniejsze – zapewnia ją Ada.



- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 72–73) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, odpowiadają na pytanie: *Co oznaczają kolory naszej flagi?* Następnie dzieci 6-letnie czytają tekst umieszczony pod obrazkiem. Kończą zdanie.

- Rozpoznawanie flagi Polski wśród flag innych narodów. Opisywanie godła Polski. Wskazywanie charakterystycznych cech wspólnych dla danego narodu.

Zdjęcia flag różnych państw, w tym flagi Polski i flagi Monako, godło Polski.

N. układa na stoliku zdjęcia flag różnych krajów i prosi, aby dzieci wybrały zdjęcie przedstawiające flagę Polski. Zwraca uwagę na flagę Monako. Dzieci wskazują różnice pomiędzy tymi flagami. Następnie N. pokazuje im godło Polski. Prosi, aby dzieci opisały jego wygląd. Pyta: *Co łączy wszystkich Polaków?* (Np. język, tradycja). *Jakie znacie polskie tradycje?* Zwraca uwagę na stosowanie podczas wypowiedzi zwrotów: *jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce, mówimy po polsku* (6-latki).

- Zapoznanie z hymnem narodowym.

Nagranie hymnu Polski, pozyskane przez N.

N. pyta: *Co charakterystycznego oprócz flagi i godła ma każdy kraj?* Jeśli dzieci nie znają odpowiedzi, mówi zagadkę I. Fabiszewskiej.

Na baczność stoimy, kiedy go słuchamy.

O ciszę i powagę zawsze wtedy dbamy. (hymn)

N. pyta: *Co to jest hymn?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Podaje tytuł hymnu Polski – *Mazurek Dąbrowskiego*. Przypomina jego tekst. Zaprasza do wysłuchania pierwszej zwrotki i refrenu. Wyjaśnia, że podczas śpiewania (słuchania) hymnu obowiązuje odpowiednia postawa. Dzieci słuchają fragmentu hymnu, stojąc na baczność. N. zwraca uwagę na słowa hymnu. Wyjaśnia, że napisano go bardzo dawno temu, dlatego są w nim słowa, których już dzisiaj się nie używa. Następnie pyta: *W jakich sytuacjach śpiewamy hymn Polski?* Prosi o podanie przykładów. *Gdzie można zauważyć flagę Polski? Gdzie widzieliście godło Polski? Gdzie w przedszkolu znajduje się godło Polski?*

- Nauka refrenu hymnu Polski fragmentami, metodą ze słuchu. Wspólne śpiewanie refrenu w postawie na baczność.



- Zabawa ruchowa *Podróż po Polsce*.

Kartoniki w kolorach: zielonym, niebieskim, pomarańczowym.

N. proponuje dzieciom podróż po Polsce. Podnosi do góry niebieski kartonik oznaczający wodę – dzieci *przeskakują morskie fale*, następnie podnosi zielony kartonik, symbolizujący łąki i pola – dzieci *chodzą po wysokiej trawie i wąchają kwiaty*. Na końcu N. podnosi pomarańczowy kartonik oznaczający góry – dzieci naśladują wspinanie się po górach.

- Praca z mapą Polski.

Mapa Polski, kolorowy sznurek.

N. przypina na tablicy mapę Polski. Dzieci wskazują na niej stolicę – Warszawę. N. informuje, że pierwszą stolicą Polski było Gniezno, a drugą był Kraków (pokazuje oba miasta na mapie). Prosi, aby dzieci pokazały na mapie, gdzie znajdują się góry, morze, jeziora. Zwraca uwagę na kolory, jakimi te miejsca są oznaczone na mapie (niebieski, pomarańczowy). Informuje, że kolorem zielonym na mapie oznaczono tereny nizinne, na których rosną m.in. lasy lub na których znajdują się pola, łąki, pastwiska. Nawiązuje do przeprowadzonej zabawy ruchowej. Następnie pyta: *W jaki sposób są oznaczone na mapie rzeki?* Dzieci wodzą palcem po liniach rzek. Mierzą ich długość za pomocą kolorowego sznurka. Wskazują najdłuższą rzekę – Wisłę. N. pokazuje, gdzie Wisła rozpoczyna swój bieg i gdzie go kończy.

Karty pracy, cz. 5, nr 12–13	Karty pracy, cz. 5, nr 12–13
Dzieci:	
– oglądają zdjęcia, wypowiadają się na ich temat,	
– czytają podpisy z N.,	– czytają podpisy,
– kolorują ramki zdjęć,	
– rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.	– piszą po śladach znanych liter, czytają zdanie z N.

Karta pracy, cz. 5, nr 14	Karta pracy, cz. 5, nr 14
Dzieci:	
– czytają z N. nazwy: Odra, Wisła, Bałtyk, stolica, Tatry,	– nakleją w odpowiednich miejscach na mapie odszukane wśród naklejek wyrazy: Odra, Wisła, Bałtyk, stolica, Tatry,
– wyjaśniają, co oznaczają nazwy: Odra, Wisła, Bałtyk, stolica, Tatry,	
– rysują po śladzie drogę samochodu jadącego do miasta Nysa.	– układają napis z wyrazów odszukanych wśród naklejek.

Zajęcia 2. Dzień Flagi w mojej miejscowości – rysowanie na papierze ściernym.

- Wprowadzenie do tematu.

N. mówi dzieciom zagadkę I. Fabiszewskiej.

*Co to za święto, kiedy wszędzie flagi polskie powiewają,
i wszyscy Polacy ulice, okna, balkony nimi ozdabiają.* (Dzień Flagi)

- Rozmowa na temat sposobu, w jaki obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

Kalendarz ścienny.

N. pyta: *Kiedy obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej?* Pokazuje w kalendarzu odpowiedni dzień oraz zwraca uwagę na sposób, w jaki został on zapisany w kalendarzu. Pyta: *Dlaczego flaga ma swoje święto? Jak obchodzimy Dzień Flagi?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.



Flaga narodowa jest jednym z najważniejszych polskich symboli. Wywieszana jest na budynkach urzędów państwowych (w tym także na budynku przedszkola) w czasie świąt i uroczystości państwowych, a także podczas spotkań międzynarodowych. Dni, w których flaga państwowa obowiązkowo musi być w tym miejscach wywieszona, są ściśle określone. Najczęściej są one związane z wydarzeniami dotyczącymi utraty niepodległości lub odzyskaniem przez nasz kraj niepodległości. Poza tymi dniami flaga państwowa wywieszana jest w innych bardzo ważnych dla naszego kraju momentach, zarówno dobrych, jak i złych. Jest to oznaka jedności narodu i miłości do ojczyzny. Na domach prywatnych nie ma obowiązku wywieszania flagi, wielu ludzi jednak robi to, aby wyrazić swoje patriotyczne uczucia. Wywieszając flagę, należy pamiętać o tym, że nie może ona dotykać ziemi ani podłogi.

- Zapoznanie z tematem pracy. Opisywanie charakterystycznych cech papieru ściernego.
Papier ścierny drobnoziarnisty w dowolnym kolorze.
N. proponuje dzieciom wykonanie pracy plastycznej na temat: *Dzień Flagi w mojej miejscowości*. Wyjaśnia, że każdy może wyobrazić sobie ten dzień inaczej. Pamiętać jednak należy o tym, aby na rysunku widoczne były flagi polskie, gdyż bez nich ten dzień odbywać się nie może. Następnie pokazuje papier ścierny. Wyjaśnia, do czego jest przeznaczony. Informuje, że czasem wykorzystywany jest również do prac plastycznych, gdyż rysowanie na nim kredkami świecowymi daje bardzo interesujący efekt. Dzieci kolejno dotykają papieru ściernego, określają jego fakturę oraz opisują swoje wrażenia. N., ze względu na szorstkość powierzchni papieru, zwraca dzieciom uwagę na zachowanie ostrożności podczas rysowania.
- Samodzielne wykonanie prac przez dzieci.
Dla każdego dziecka: papier ścierny drobnoziarnisty w dowolnym kolorze, kredki świecowe.
Dzieci rysują na papierze ściernym kredkami świecowymi. Wykonują pracę na temat: *Dzień Flagi w moim mieście*. Starają się wypełnić całą powierzchnię arkusza papieru.
- Prezentowanie prac.
Dzieci kolejno wychodzą na środek i prezentują swoje prace. Wyjaśniają, w jaki sposób wyobrażają sobie Dzień Flagi w swojej miejscowości. Nadają tytuł swojej pracy. N. zachęca do wspólnego z rodzicami wykonania małych flag i ozdobienia nimi w tym dniu np. okna lub balkonu.



Zabawy na świeżym powietrzu

- *Bieg z przeszkodami* – pokonywanie toru przeszkód.
Kolorowy sznurek, kartonowe pudełka.
N. organizuje na terenie ogrodu dowolny tor przeszkód, np. przeskakiwanie przez przeszkodę umieszczoną na niewielkiej wysokości, przejście pod przeszkodą (np. pod rozwieszonym sznurkiem) tak, aby go nie dotknąć, rzut do celu (np. zburzenie wieży zbudowanej z kartonowych pudełek), skok w dal (pokonanie jak największej odległości). Dzieci kolejno pokonują wyznaczoną trasę.
- Spacer w okolicy przedszkola.
Podczas spaceru dzieci zwracają uwagę na to, czy na budynkach są wywieszone flagi. Zastanawiają się, dlaczego tak się dzieje.

III



- Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *Przejazd przez most*.
Tamburyn.
N. wybiera czworo dzieci, które tworzą *most zwodzony* (N. wyjaśnia dzieciom pojęcie). Dzieci ustawiają się parami, jedna za drugą. Podają sobie w parach ręce, ponoszą je do góry – *most jest otwarty*. Pozostałe dzieci to samochody. Ustawiają się przed mostem, jeden za drugim. Kiedy N. gra na tamburynie, *samochody przejeżdżają przez most*. Na przerwę w grze *most się zamyka się* – dzieci tworzące most opuszczają ręce. Samochód, który pozostał na moście, tworzy razem z innymi dziećmi *filar mostu*. Zabawa trwa do chwili, aż przed mostem będzie stał jeden samochód. W innym wariacie samochody, które zostaną zamknięte na moście, mogą *zjeżdżać na bok do garażu*.
- Wykonanie puzzli *Mapa Polski*.
Napis mapa Polski, dla każdego dziecka: kontur mapy Polski wycięty z białego papieru, ołówek, linijka, kolorowa kartka, nożyczki.
N. układa na stole wycięty z papieru kontur mapy Polski oraz napis **mapa Polski**, który odczytują 6-latki. Następnie dzieci rysują ołówkiem kilka prostych linii po drugiej stronie konturu. Przecinają go wzdłuż linii, po czym próbują złożyć ponownie w całość – układają poszczególne elementy na kolorowej kartce.



Karta pracy, cz. 5, nr 15	Karta pracy, cz. 5, nr 15
Dzieci: – słuchają czytanego przez 6-latkę tekstu,	Dzieci: – czytają tekst,
– kolorują flagę i godło Polski (według wzoru),	– kolorują flagę,
– bawią się swobodnie w kąciakach zainteresowań.	– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.



Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Rysowanie na konturach domów odpowiedniej liczby okien.</p> <p>Oglądanie zdjęcia przedstawiającego panoramę Warszawy. Poznawanie najciekawszych miejsc w stolicy. Rysowanie szlaczków.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.</p>	<p>Rozwiązywanie krzyżówki. Obliczanie działań matematycznych. Naklejanie liter tworzących nazwy obrazków we właściwych miejscach. Rysowanie wzorów po śladach.</p>
<p>II.1. <i>Podróż do Warszawy</i> – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi. Cele: wyjaśnianie znaczenia słowa <i>stolica</i>, zapoznanie z herbem Warszawy, poznawanie ważnych i charakterystycznych miejsc znajdujących się w Warszawie.</p> <p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Skoki w workach</i>. Opisywanie zabudowań znajdujących się w pobliżu przedszkola. Zastanawianie się, czy są one charakterystyczne dla miasta, czy dla wsi. Uzasadnianie swoich odpowiedzi.</p>	
<p>III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Metro. Poznajemy nasz kraj</i> – słuchanie dowolnej legendy o powstaniu Polski.</p> <p>Kalkowanie herbu Warszawy, kolorowanie według wzoru. Oglądanie zdjęć pomników warszawskiej Syrenki.</p> <p>Nauka pierwszej zwrotki piosenki <i>Jestem Polakiem</i> na zasadzie echa muzycznego. Ćwiczenie oddechowe – <i>Chorągiewki</i>.</p>	<p>Kolorowanie rysunku według wzoru. Rysowanie szlaczków według wzoru, a potem – samodzielnie.</p>

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 10, IV 15

Cele ogólne

- wyjaśnianie znaczenia słowa *stolica*, zapoznanie z herbem Warszawy,
- poznawanie ważnych i charakterystycznych miejsc znajdujących się w Warszawie,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie słowa *stolica*, podaje jej nazwę i opisuje herb Warszawy,
- wymienia ważne i charakterystyczne miejsca znajdujące się w Warszawie,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I



Karta pracy, cz. 5, nr 16

Rysowanie na konturach domów odpowiedniej liczby okienek

Dzieci:

- oglądają zdjęcie, czytają z N. podpis,
- podają nazwę stolicy,
- słuchają nazwy najciekawszych miejsc w stolicy według Olka,
- rysują szlaczek po śladzie.

Dla każdego dziecka: narysowany na kartce kontur czterech domów różniących się wysokością i szerokością, kartoniki z liczbami.

Pod każdym domem na kartce N. umieszcza kartonik z inną liczbą. Dzieci rysują taką samą liczbę okien w poszczególnych domach. Następnie, korzystając z wzoru, samodzielnie zapisują pod domami odpowiednie liczby. Kolorują domy.



Dla każdego dziecka: narysowany na kartce kontur czterech domów różniących się wysokością i szerokością, pod każdym domem jest narysowana inna liczba kresiek.

N. rozdaje dzieciom kartki, na których są narysowane kontury domów. Pod każdym domem znajduje się narysowana inna liczba kresiek. Dzieci liczą kreski i rysują taką samą liczbę okien w poszczególnych domach.

Dzieci:

- rozwiązują krzyżówkę, odszukują wśród naklejek litery tworzące nazwy obrazków, o miejscu ich naklejenia informują wyniki działań znajdujących się przy poszczególnych obrazkach,
- odczytują hasło,
- rysują wzory po śladach.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 35).

II

Zajęcia 1. Podróż do Warszawy – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi.

Przed zajęciami N. przygotowuje w sali sześć stanowisk oznaczonych napisami: **Stare Miasto, pomnik Syrenki, Pałac Kultury i Nauki, Łazienki, Stadion Narodowy, budynek Sejmu**. Układa na stolikach różne zdjęcia, pocztówki, plakaty, foldery, albumy, książki związane z tymi miejscami.

- Wprowadzenie do tematu – *Powitanie warszawskiej Syrenki*.

Tamburyn, sylweta warszawskiej Syrenki.

N. trzyma w ręce sylwetę warszawskiej Syrenki. Wita dzieci słowami: *Warszawska Syrenka dzisiaj nas odwiedziła. Do polskiej stolicy wszystkich zaprosiła*. Zwracając się do Syrenki, mówi: *Witaj w przedszkolu*, a następnie podaje sylwetę Syrenki dziecku siedzącemu po jej prawej stronie. Dziecko wita się z Syrenką i podaje sylwetę dalej. Zabawa kończy się, gdy Syrenka wróci do rąk N.

- Praca z mapą.

Mapa Polski, zeszyt Wymyślanki-nazywanki.

N. pyta: *Co oznacza słowo: stolica?* Wypowiedzi dzieci zapisuje w zeszycie *Wymyślanki-nazywanki*. Następnie wspólnie z nimi odnajduje na mapie miejscowość, w której mieszkają dzieci, i stolicę Polski – Warszawę. Sprawdza, jaką drogę mają do pokonania. Podaje dzieciom odległość w kilometrach. Informuje, ile czasu potrzeba na taką podróż, gdyby dzieci jechały do stolicy, np. samochodem, autobusem, pociągiem, leciały samolotem.

- Poznawanie historii Warszawy. Zapoznanie z herbem Warszawy.

Ilustracje związane z legendą o powstaniu Warszawy, zdjęcie herbu Warszawy.

N. wyjaśnia dzieciom, że przed odwiedzeniem jakiegoś miejsca warto najpierw zapoznać się z jego historią. Czyta lub opowiada dzieciom legendę o powstaniu Warszawy. Pyta: *Jak myślicie, dlaczego Syrenka zaprosiła was do stolicy?* Pokazuje herb Warszawy.



- Ustalanie środka lokomocji. *Podróż do stolicy* – zabawa ruchowa.

Napisy: samolot, auto, rower, kolej, pudełko.

N. proponuje dzieciom wybór środka lokomocji. Wkłada do pudełka kartoniki z napisami: **samolot, auto, rower, kolej**. Wybrane dziecko losuje jeden kartonik (5-latk), a inne dziecko odczytuje umieszczony na nim napis (6-latk). Następnie wszystkie dzieci, poruszając się w odpowiedni sposób, *odbywają podróż do Warszawy*, np.: samolotem – dzieci biegają z rękami wyprostowanymi w bok, naśladują lot samolotu; kolej – ustawiają się jedno za drugim, jadą pociągiem, wymawiając rytmicznie sylabę: *tur, tur, tur*; autem – naśladują trzymanie kierownicy i biegają w różnych kierunkach; rowerem – kładą się na dywanie, podnoszą do góry obie nogi i pedałują. Podczas podróży dzieci poruszają się różnymi środkami lokomocji, przesiadają się.

- Wycieczka po Warszawie.

Przewodnik po Warszawie, napisy: **Stare Miasto, pomnik Syrenki, Pałac Kultury i Nauki, Łazienki, Stadion Narodowy, budynek Sejmu**, pudełko, skakanki, dziurkacz, małe zielone kartki dla każdego dziecka, zdjęcia: Zamku Królewskiego, pomnika Syrenki, Stadionu Narodowego, budynku Sejmu, Pałacu Kultury i Nauki, pałacu Na Wodzie w Łazienkach Królewskich, lub prezentacja multimedialna na temat przedstawionych wyżej miejsc.

Po dotarciu na miejsce N. pokazuje dzieciom przewodnik po Warszawie. Wyjaśnia, że można w nim znaleźć wiele cennych informacji o miejscu, do którego przyjechaliśmy, np. co warto obejrzeć i jak się poruszać. Wspólnie z dziećmi ogląda przewodnik. Układa na dywanie napisy: **Stare Miasto, pomnik Syrenki, Pałac Kultury i Nauki, Łazienki, Stadion Narodowy, budynek Sejmu**. Prosi, aby dzieci je odczytały (6-latki). Wyjaśnia, że są to miejsca, które odwiedzą podczas dzisiejszej wycieczki. Następnie umieszcza napisy w pudełku. Układa z pomocą dzieci prostokąt ze skakanek, czyli autobusu, którym będą podróżowały. Przy drzwiach wejściowych do autobusu ustawia dziurkacz – kasownik. Rozdaje dzieciom małe zielone kartki – bilety. Dzieci wsiadają do autobusu, kasują bilety (robią dziurkę dziurkaczem) i zajmują wolne miejsca. Podczas jazdy autobusem N. zwraca uwagę na wygląd miasta: domy, kościoły, ulice, samochody, przechodniów itp. Warto wtedy pokazywać dzieciom zdjęcia lub przygotować prezentację multimedialną. Dzieci oglądają ją, jadąc autobusem. Kiedy dojadą do wybranego miejsca (N. podnosi do góry kartonik z napisem, który odczytują 6-latki), wysiadają z autobusu i idą do tej części sali, która jest mu poświęcona. Oglądają zgromadzone tam materiały. N. opowiada ciekawostki o danym miejscu. Następnie dzieci wsiadają ponownie do autobusu i jadą do kolejnego miejsca.



Stare Miasto to najstarsza część Warszawy. Znajdują się tu piękne, stare kamienice. W czasie II wojny światowej Stare Miasto było całkowicie zburzone. Zostało jednak odbudowane. Na Starym Mieście przy placu Zamkowym znajduje się Zamek Królewski. Był siedzibą królów. Podczas wojny został również zupełnie zniszczony. Polacy odbudowali zamek. Dzisiaj można zwiedzać jego piękne wnętrza. Tuż obok zamku stoi kolumna Zygmunta III Wazy. To bardzo wysoki pomnik, przedstawiający polskiego króla – Zygmunta III Wazę. Spogląda on z góry na swoje miasto. W ręce trzyma miecz. Jest gotowy w każdej chwili ostrzec mieszkańców przed niebezpieczeństwem i razem z nimi bronić miasta.

Łazienki Królewskie to ogromny park. Było to ulubione miejsce jednego z królów polskich – Stanisława Augusta Poniatowskiego. Spotykał się on tutaj z bardzo ważnymi ludźmi. W Łazienkach można zobaczyć piękne budowle, np.: Pałac na Wyspie, Amfiteatr. Są one otoczone bardzo bogatą roślinnością. W Łazienkach znajduje się również pomnik bardzo znanego polskiego kompozytora – Fryderyka Chopina.

W Pałacu Kultury i Nauki znajdują się m.in. teatry, kina, muzea, księgarnia, kluby sportowe, wyższe uczelnie, instytucje naukowe, sale koncertowe. Organizowane są wystawy, kiermasze, targi. W Pałacu Kultury i Nauki odbywa się również wiele bardzo ciekawych zajęć dla dzieci.

W budynku Sejmu znajduje się siedziba najwyższych władz państwa. To tutaj zapadają bardzo ważne decyzje dla wszystkich Polaków. Sejm obraduje systematycznie, pod przewodnictwem marszałka. Jego obrady są jawne. Można je obejrzeć np. w telewizji lub usłyszeć w radiu.

Stadion Narodowy został zbudowany niedawno, na Mistrzostwa Europy w piłce nożnej – tak zwane Euro 2012. Znajduje się nad Wisłą. Stadion jest w kolorach biało-czerwonych. Krzeselka na Stadionie Narodowym są również w kolorze biało-czerwonym. Odbywa się na nim wiele imprez sportowych i koncertów.

- Podróż powrotna.

Nagranie dowolnej piosenki o Warszawie pozyskane przez N.

Dzieci wyobrażają sobie, że jadą autobusem na warszawskie lotnisko na Okęciu, wsiadają do samolotu i wracają do swojej miejscowości. Podczas tej podróży mogą słuchać dowolnej piosenki o Warszawie.

Karta pracy, cz. 5, nr 17	Karta pracy, cz. 5, nr 17
Dzieci:	
– oglądają zdjęcie,	
– rysują po śladach fal rzeki Wisły, – słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,	– czytają cicho tekst umieszczony pod zdjęciem, – czytają głośno tekst umieszczony pod zdjęciem,
– rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.	– rysują wzory po śladach.



Dzieci: – odszukują na dużym zdjęciu fragmenty umieszczone na dole karty,	
– rysują w białych polach kropki – numery tych fragmentów,	– piszą w białych kołach numery tych fragmentów,
– wypowiadają się na temat zdjęcia.	



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 18).



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Skoki w workach*.
Dwa worki gimnastyczne.
N. wyznacza linie: startu i mety. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się jedno za drugim. Kolejno pokonują wyznaczoną trasę, skacząc obunóż w workach. Wygrywa ten zespół, którego wszyscy zawodnicy szybciej wykonają zadanie.
- Opisywanie zabudowań znajdujących się w pobliżu przedszkola. Zastanawianie się, czy są one charakterystyczne dla miasta, czy dla wsi. Uzasadnianie swoich odpowiedzi.
Lornetka dla każdego dziecka.
Dzieci obserwują, np. wykorzystując lornetkę, zabudowania znajdujące się w okolicy przedszkola. Zastanawiają się, dla jakiego środowiska są one charakterystyczne: wiejskiego czy miejskiego. Uzasadniają swoje wypowiedzi.

III



- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Metro*.
Obręcze dla połowy grupy, mały dzwonek.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci z pierwszego zespołu siadają skrzyżnie jedno obok drugiego. N. daje każdemu dziecku obręcz. Dzieci opierają ją o podłogę i trzymają przed sobą. Dzieci z drugiego zespołu (wagoniki metra) pokonują na czworakach tunel utworzony z obręczy. Na kłaśnięcie N. wagoniki metra zatrzymują się na przystanku – dzieci zatrzymują się w tunelu. Dźwięk dzwonka pozwala na dalszą drogę. Następuje zmiana ról.
- *Poznajemy nasz kraj* – słuchanie dowolnej legendy o powstaniu Polski.
Tekst dowolnej legendy o powstaniu Polski, ilustracje do legendy.
N. pyta: *Dlaczego nasz kraj nazywa się Polska?* Czyta lub opowiada dzieciom dowolną legendę będącą odpowiedzią na to pytanie.



Według znanych w Polsce legend założycielem naszego państwa był Lech, który podróżował ze swoim ludem. Zdecydował się zamieszkać tam, gdzie orzeł zbudował swoje gniazdo. Miejsu temu nadał nazwę Gniezno. Tereny wokół Gniezna nie wyglądały tak jak obecnie. Na Lecha i jego ludzi, którzy zajmowali się przede wszystkim rolnictwem, zaczęto mówić Polanie (od pola). Później nazwa zmieniła nieco swoje brzmienie. O naszym kraju zaczęto mówić Polska.



Dzieci: – kolorują rysunek według podanego kodu,	
– oglądają zdjęcia pomników warszawskiej Syrenki.	– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Jestem Polakiem* na zasadzie echa muzycznego (przewodnik, cz. 5, s. 34).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Jestem Polakiem*.
- Utrwalanie refrenu piosenki.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach: *fa, fu, fo*.
- Powtarzanie wybranych fragmentów tekstu piosenki w odpowiednim rytmie.
- Ćwiczenie oddechowe – *Chorągiewki*.
Mała chorągiewka z cienkiej bibuły dla każdego dziecka.

Dzieci dmuchają w chorągiewki. Nabierają powietrze nosem, następnie wypuszczają je ustami, wprawiając chorągiewki w ruch (wydech ciągły lub przerywany).

Maj, tydzień 2

Dzień 3

Moja ojczyzna
W wielkim mieście

Przykładowy zapis w dzienniku

- | | |
|--|---|
| I. Oglądanie zdjęć przedstawiających architekturę dużego miasta. Opisywanie charakterystycznych cech miasta. Porównywanie architektury wsi z architekturą miasta. Rysowanie według wzoru. Ćwiczenia grafomotoryczne. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34. | |
| II.1. <i>Budujemy miasto</i> – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem E. Stadtmüller <i>Kim jesteś?</i> Cele: rozwijanie sprawności rachunkowych, utrwalanie liczb i znaków matematycznych oraz umiejętności wykonywania obliczeń (6-latki), poznawanie zabudowy charakterystycznej dla miasta. | |
| 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy z piosenką <i>Jestem Polakiem</i> .
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z piłką – <i>Zielony parzy</i> . Zabawy w piaskownicy. Budowanie wieżowców z piasku. Wykorzystanie materiału przyrodniczego do tworzenia kompozycji. | |
| III. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>W parku na ławce</i> . Rozwijanie kreatywności. Komponowanie rytmu.
Kolorowanie kwadratów według wzoru. Rysowanie w każdym kolejnym polu o jeden mniej kwadrat niż w poprzednim. | Czytanie i rozwiązywanie zadań. Wpisywanie odpowiednich liczb i znaków. |

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 12, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie sprawności rachunkowych,
- utrwalanie liczb i znaków matematycznych oraz umiejętności dokonywania obliczeń,
- poznawanie zabudowy charakterystycznej dla miasta,
- wykonywanie układu ruchowego do piosenki,
- wyrabianie szybkiej reakcji na sygnał.

Cele operacyjne

Dziecko:

- sprawnie liczy obiekty w zakresie 6,
- poprawnie oblicza działania matematyczne, wpisuje odpowiednie liczby we właściwe miejsca,
- wyjaśnia, jaka zabudowa jest charakterystyczna dla dużego miasta,
- wykonuje układ ruchowy do piosenki,
- reaguje na umówione sygnały.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie zdjęć przedstawiających architekturę dużego miasta. Opisywanie charakterystycznych cech miasta. Porównywanie architektury wsi z architekturą miasta.
Zdjęcia przedstawiające: architekturę dużego miasta i architekturę wsi, najwyższe budynki w Polsce. Dzieci oglądają zdjęcia przedstawiające architekturę dużego miasta. Opisują jej charakterystyczne cechy. Następnie przyglądają się zdjęciom przedstawiającym architekturę wsi i wskazują na występujące różnice architektoniczne między tymi dwoma środowiskami. N. pokazuje dzieciom zdjęcia najwyższych budynków w Polsce. Opowiada ciekawostki na ich temat.

Dzieci:

- kończą rysunki według wzorów,
- rysują szlaczek po śladzie.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 35).

II

Zajęcia 1. *Budujemy miasto* – zajęcia matematyczne inspirowane wierszem E. Stadtmüller *Kim jesteś?*

- Powitanie.
Dzieci stoją w parach, zwrócone twarzami do siebie. Mówią: *Dzień dobry*, wykonując odpowiednie ruchy: *dzień* – podają prawą rękę swojemu partnerowi, *do* – podają lewą rękę, *bry* – wspólnie przykucają. Następnie zmieniają partnera i witają się z nim w ten sam sposób.
- Słuchanie wiersza E. Stadtmüller *Kim jesteś?*
Dzieci siedzą w kole. N. recytuje wiersz.

Czy wiesz, kim jesteś?

– *To oczywiście!*

Co ci jest bliskie?

– *Znaki ojczyste.*

Ojczyste barwy

– *biało-czerwone.*

Ojczyste godło

– *orzeł w koronie.*

Ojczyste w hymnie

mazurka dźwięki,

no i stolica

– *miasto syrenki.*

I jeszcze Wisła,

co sobie płynie:

raz po wyżynie,

raz po równinie,

i mija miasta

prześliczne takie...

– *Już wiesz, kim jesteś?*

– *Jestem Polakiem.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *O czym był ten wiersz? Jakie znaki są bliskie sercu każdego Polaka? Jak mówią o sobie ludzie, których ojczyzną jest Polska?*
- Zaproszenie w podróż do dużego miasta. Praca z mapą.
Mapa Polski.
N. przypomina dzieciom, że krajobraz Polski jest bardzo urozmaicony. Prosi, aby dzieci pokazały, gdzie jest morze, gdzie są jeziora, góry, rzeki, duże miasta. Proponuje podróż do jednego z miast. Dzieci wybierają miasto, do którego chcą podróżować.
- Zabawa ruchowa *Wycieczka do dużego miasta.*
N. zaprasza dzieci na wycieczkę do dużego miasta. Podczas podróży wskazuje na mapie góry – dzieci naśladują wspinanie się po górach, jeziora – dzieci siadają na dywanie, naśladują branie wiosła do rąk i przepływanie jeziora kajakiem, duże miasto – dzieci zamieniają się w samochody i kontynuują podróż.
- Budowanie osiedla mieszkaniowego.

Klocki (najlepiej drewniane, dla każdego dziecka 6-letniego 10 klocków, a dla 5-letniego – 6 klocków), zdjęcia nowoczesnych osiedli mieszkaniowych, kartki z bloku technicznego w formacie A3 (w kolorze żółtym dla każdego dziecka 5-letniego, w kolorze niebieskim dla każdego dziecka 6-letniego, w kolorze zielonym dla każdego dziecka), koperty, figury geometryczne wycięte z papieru kolorowego (6-latki po 10 figur geometrycznych jednego kształtu (np. prostokątów, kwadratów, kół, trójkątów), ale różnych rozmiarów, 5-latki po 6 takich samych figur, jakie mają 6-latki).

N. informuje dzieci, że dotarły już do wybranego miasta. Opowiada o tym, że miasta wciąż się rozwijają i powstają w nich nowe osiedla mieszkaniowe. Pokazuje zdjęcia. Proponuje wspólną budowę jednego z nich. Układa w sali kolorowe kartki z bloku technicznego (5-latki mają kartki w kolorze np. żółtym, a 6-latki – w kolorze niebieskim). Na środku ustawia skrzynię z klockami. Dzieci 6-letnie biorą z niej po 10 klocków, a 5-letnie po 6 klocków (jeśli ktoś będzie potrzebował więcej klocków, zawsze może podejść do skrzyni i dobrać). Klocki układają obok kartki. N. informuje, że będzie architektem projektującym nowe osiedle. Chce, aby znajdowały się w nim budynki o różnej wysokości. Dzieci będą wykonawcami projektów architekta. Do ich zadań będzie należała budowa zaprojektowanych domów. Przykłady projektów architekta:

- Na osiedlu, w miejscach oznaczonych kolorem żółtym, mają stanąć tylko budynki sześciopiętrowe (5-latki). W miejscach oznaczonych kolorem niebieskim mają stanąć tylko budynki dziesięcypiętrowe (6-latki). Dzieci budują takie budynki z klocków.
- Architekt zmienia zdanie – w wysokich budynkach często psują się windy, budynki stojące na placu oznaczonym kolorem żółtym mają mieć cztery piętra, a te stojące na placu w kolorze niebieskim – osiem pięter. Pyta: *Co trzeba zrobić?* Dzieci odejmują po dwa klocki. Liczą, ile pięter mają teraz domy.
- Po prawej stronie budynku ma stanąć niższy budynek. Dzieci same decydują, ile pięter ma mieć dom. N. pyta każde dziecko: *Ile pięter ma twój dom? Który z budynków jest wyższy? Który jest niższy?*
- Architekt przygląda się domom i stwierdza, że chciałby wprowadzić zmiany. Oba budynki mają być takiej samej wysokości. Dzieci wykonują polecenie. N. pyta kolejno dzieci: *Ile pięter trzeba było dobudować?*
- Architekt prosi o wybudowanie po lewej stronie wyższego budynku. Dzieci podają, ile pięter ma ich dom.
- Architekt wyraża zadowolenie z postępu prac. Informuje, że budowa domów na tym osiedlu została zakończona. Teraz trzeba zadbać o zieleni. Rozdaje dzieciom kartki w kolorze zielonym oraz koperty, w których znajdują się wycięte z papieru figury geometryczne (6-latki mają po 10 figur geometrycznych, np.: prostokątów, kwadratów, kół, trójkątów, jednego kształtu, ale różnych rozmiarów, a 5-latki – po 6). Dzieci układają z nich kwiaty na zielonych kartkach (trawnikach). Po zakończeniu zadania informują, jakie figury były im potrzebne do wykonania kwiatów i ile ich potrzebowały.
- Architekt wyraża zadowolenie z wykonanych prac. Mówi, że mieszkańcom tego osiedla tak spodobały się kolorowe trawniki, że teraz w swoich domach zawsze dbają o to, aby w wazonach były kwiaty.

Karta pracy, cz. 5, nr 21	Karta pracy, cz. 5, nr 21
Dzieci: – dorysowują kwiaty tak, żeby w każdym kolejnym wazonie było ich o jeden więcej, kolorują rysunki wazonów i kwiatów, – słuchają zadania czytanego przez N., – rysują odpowiednią liczbę pączków, odpowiadają na pytanie, – rysują szlaczek po śladzie.	Dzieci: – wykonują działania samodzielnie lub z N., – zapisują odpowiednie liczby na płatkach, – układają działanie matematyczne do zadania (5-latków) i wypowiadają je głośno, – rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.
Karta pracy, cz. 5, nr 22	Karta pracy, cz. 5, nr 22
Dzieci: – uzupełniają pętle według podanych kodów, – w każdym kolejnym polu rysują o jeden kwiatek więcej niż w poprzednim, – bawią się w sposób dowolny w mieście zbudowanym podczas zajęć.	Dzieci: – liczą kwiaty w pętlach, porównują ich liczbę, piszą w okienkach odpowiednie liczby i znaki, – rysują po śladach; rysują w ramkach tyle elementów, ile wskazują liczby, – wpisują brakujące liczby.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy z piosenką *Jestem Polakiem*.

- Zabawa z piosenką *Jestem Polakiem* (przewodnik, cz. 5, s. 34).
Mała chorągiewka (flaga Polski) z cienkiej bibuły (dla każdego dziecka), odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Jestem Polakiem*.
 Ustawienie:
 Dzieci, podzielone na dwie grupy, stoją po przeciwnych stronach.
 Zwrotka I
 Takty 1.–9. – równoczesne wejście obu grup na środek sali, utworzenie dwóch kół; marsz po ich obwodach w przeciwnych kierunkach (koło zewnętrzne – marsz w lewo, prawe ręce trzymające chorągiewki wyciągnięte w bok; koło wewnętrzne – marsz w prawo, prawe ręce trzymające chorągiewki uniesione na wysokości klatki piersiowej).

Refren:

Dzieci zwracają się przodem do N., zachowują odległości pozwalające na swobodne ruchy rąk trzymających chorągiewki.

Takty 10.–11. – trzymają ręce przed sobą, rysują ósemki.

Takty 12.–13. – unoszą ręce nad głowy, kołyszą nimi w prawo, w lewo.

Takty 14.–15. – trzymają ręce przed sobą, rysują ósemki.

Takty 16.–17. – unoszą ręce nad głowy, kołyszą nimi w prawo, w lewo.

Takty 18.–25. – dzieci stojące najbliżej siebie tworzą pary, zataczają rękami trzymającymi flagi łuk w prawą stronę.

Zwrotka II

Podczas trwania zwrotki dzieci ustawiają się w rytmie muzyki para za parą. Chorągiewki trzymają przed sobą na wysokości klatki piersiowej. Pary maszerują do przodu, następnie rozchodzą się: jedna para w lewą stronę, druga – w prawą stronę, tworząc dwa duże koła.

Refren:

Dzieci zwracają się przodem do N., z zachowaniem odległości pozwalającej na swobodne ruchy rąk trzymających chorągiewki.

Takty 10.–11. – trzymają ręce przed sobą, rysują ósemki.

Takty 12.–13. – unoszą ręce nad głowy, kołyszą nimi w prawo, w lewo.

Takty 14.–15. – trzymają ręce przed sobą, rysują ósemki.

Takty 16.–17. – unoszą ręce nad głowy, kołyszą nimi w prawo, w lewo.

Takty 18.–25. – dzieci stojące najbliżej siebie tworzą pary, zataczają rękami trzymającymi flagi łuk w prawą stronę.

- Zabawa w kole – *Godło*.

Godło w formie puzzli, obręcz, bębenek.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. W środku, w dużej obręczy, znajdują się przygotowane przez N. puzzle *Godło Polski*.

Dzieci podają sobie ręce i przemieszczają się po kole, śpiewając refren piosenki *Jestem Polakiem*. W środku wybrane dziecko przemieszcza się w przeciwnym kierunku. Na sygnał – uderzenie w bębenek – następuje przerwa w muzyce. Dziecko w środku koła wybiera dwa elementy puzzli i dopasowuje je do siebie. Następnie wybiera z koła dziecko, które zajmuje jego miejsce. Zabawę powtarzamy kilka razy, dotąd aż wszystkie puzzle zostaną ułożone.

- Zabawa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Kotyliny*.

Biało-czerwone kotyliny (dla każdego dziecka), odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, nagranie muzyki w rytmie walczyka.

Dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie muzyki wybranej przez N. z płyty CD. Na hasło: *Taniec w parach*, następuje zmiana akompaniamentu (muzyka w rytmie walczyka). Dzieci dobierają się w pary. Wykonują dowolny taniec w parach w rytmie muzyki.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z piłką – *Zielony parzy*.

Piłka.

Dzieci ustawiają się w kole. N. wymienia dowolny kolor i rzuca piłkę do wybranego dziecka. Dziecko nie może złapać piłki, gdy N. wymieni kolor zielony. Kiedy ktoś się pomyli, odwraca się plecami do środka koła. Zabawa trwa dotąd, aż zostanie tylko dwoje dzieci, które stoją przodem do środka. Zostają one nagrodzone brawami za doskonałą spostrzegawczość.

- Zabawy w piaskownicy. Budowanie wieżowców z piasku. Wykorzystanie materiału przyrodniczego do tworzenia kompozycji.

Dzieci budują z piasku dowolne wieżowce. Obok nich tworzą infrastrukturę, np.: place zabaw, trawniki z kwiatami. Wykorzystują materiał przyrodniczy dostępny w ogrodzie.

III



- Zabawa orientacyjno-porządkowa *W parku na ławce*.

Szarfy, tamburyn.

N. układa w sali szarfy, tworząc z nich proste linie (dwie szarfy obok siebie) – to ławki w parku. Dzieci poruszają się między ławkami w rytm wygrywany przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze siadają na ławkach (skrzyżnię na szarfach). Na jednej ławce nie może usiąść więcej niż dwie osoby.



Karta pracy, cz. 5, nr 23

Rozwijanie kreatywności. Komponowanie rysunku

Dzieci:

- oglądają kwadraty z pokolorowanymi polami,
- kolorują te same miejsca na kwadratach po prawej stronie karty,
- w każdym kolejnym polu rysują o jeden kwadrat mniej niż w poprzednim.

Dla każdego dziecka: kartka z narysowanymi elementami, np.: linia łamana po prawej stronie kartki, linia falista na górze kartki, spirala pośrodku kartki (elementów może być dowolna liczba, mogą mieć różne kolory i znajdować się w różnych miejscach kartki).

N. rozdaje dzieciom kartki z narysowanymi wieloznacznymi elementami. Dzieci wkomponują elementy w całość, kończąc rysunek.

Rozwijanie kreatywności. Komponowanie rysunku

Karta pracy, cz. 5, nr 23



Dla każdego dziecka: kartka z narysowanymi elementami, np.: linia łamana po prawej stronie kartki, linia falista na górze kartki, spirala pośrodku kartki (elementów może być dowolna liczba, mogą mieć różne kolory i znajdować się w różnych miejscach kartki).

N. rozdaje dzieciom kartki z narysowanymi elementami. Dzieci wkomponowują elementy w całość, kończąc rysunek.

Dzieci:

- czytają zadania (z N. lub samodzielnie),
- wpisują do okienek odpowiednie liczby i znaki,
- wpisują brakujące liczby.

Maj, tydzień 2

Dzień 4

Moja ojczyzna

Poznajemy sąsiadów Polski

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Poznajemy herby polskich miast* – ćwiczenia w sferze percepcyjnej. Oglądanie herbów wybranych polskich miast. Słuchanie ciekawostek na temat herbów. Wykonanie flagi Polski. Zabawa słuchoworuchowa *Podróż dookoła Polski* – ćwiczenia słuchu fonematycznego. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.
- II.1. *Z wizytą u naszych sąsiadów* – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi. Cele: poznawanie nazw państw sąsiadujących z Polską (6-latki), stwarzanie okazji sprzyjających zdobywaniu wiedzy o świecie, zapoznanie z pojęciem *Unia Europejska*.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy skakankami. Zorganizowanie konkursu skoków na skakance. Gra w kręgle.
- III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Motyle w parku miejskim. Zamek czy zamek?* – rozmowa na temat znaczenia słowa *zamek* i jego wieloznaczności. Budowanie zamku z plastikowych kubeczków.
Odczytywanie wspólnie z N. nazw państw – wybranych członków Unii Europejskiej. Oglądanie zdjęć. Poznawanie charakterystycznych cech wybranych państw. Odnajdywanie charakterystycznych cech Polski. Rysowanie szlaczków.
Utrwalanie piosenki *Jestem Polakiem*.

Odgadywanie nazwy państwa zakodowanej za pomocą kodu. Naklejanie liter w odpowiednich miejscach. Czytanie nazw państw.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10

Cele ogólne

- **poznawanie nazw państw sąsiadujących z Polską,**
- stwarzanie okazji sprzyjających zdobywaniu wiedzy o świecie,
- zapoznanie z pojęciem *Unia Europejska*,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- **wskazuje położenie Polski na mapie Europy i podaje nazwy państw sąsiadujących z Polską,**
- rozpoznaje i układa z części flagi Niemiec, Czech, Słowacji,
- wypowiada się na temat charakterystycznych cech Słowacji, Czech i Niemiec,
- aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych, wykonuje ćwiczenia według instrukcji słownej.

Przebieg dnia

I

- **Poznajemy herby polskich miast** – ćwiczenia w sferze percepcyjnej.
Zdjęcia herbów różnych polskich miast (w tym Warszawy i, jeśli to możliwe, herb miejscowości, w której mieszkają dzieci).

Dzieci siedzą przy stolikach, oglądają zdjęcia przedstawiające herby polskich miast. Zastanawiają się, dlaczego mają taki wygląd. Wybierają najciekawszy herb. N. opowiada dzieciom historie wybranych herbów.



Herby przedstawiają charakterystyczne cechy danej miejscowości. Mogą to być elementy architektury, np.: wieże, kościoły, zamki oraz inne budynki. Przykładem takiego miasta jest np. Malbork lub Toruń. Mogą to być również postacie świętych, najczęściej patronów starych miejscowych kościołów, lub ich atrybuty, np. święty Piotr z kluczami do bram raju i czyścica jest przedstawiony na herbie Ciechanowa. Herby mogą również informować o tym, kto założył dane miasto i kto był jego właścicielem. Herby mogą również nawiązywać swym znaczeniem do nazw miast, np. w herbie miasta Łódź znajduje się łódź. Mogą się na nich również znajdować inne charakterystyczne dla danej miejscowości elementy, np.: krajobraz, środowisko przyrodnicze, elementy związane z legendą o powstaniu miasta.



- Wykonanie flagi Polski.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 20, czerwona farba, pędzelek, mocny klej, nożyczki, patyk.
Dzieci malują właściwą część polskiej flagi na czerwono z jednej strony. Po wyschnięciu malują drugą stronę flagi. Całkowicie suchą, pomalowaną część chorągiewki przyklejają do patyka.



- Zabawa słuchowo-ruchowa *Podróż dookoła Polski*.

Gwizdek.

Dzieci ustawiają się, tworząc pociąg. Jadą w podróż, śpiewając znaną piosenkę o pociągu. Na sygnał gwizdka pociąg zatrzymuje się na stacji. N. wymienia nazwę dowolnej miejscowości (wybiera miejscowości z różnych stron Polski). Na stacjach do pociągu są *ładowane skrzynie z towarami*, których nazwy zaczynają się na wskazaną przez N. głoskę, np. *k* (5-latki), lub w których środku słychać tę głoskę (6-latki). Dzieci wymieniają nazwy towarów rozpoczynających się tą głoską, np. *kapusta, kalafior, kapelusze*. Po załadowaniu towarów pociąg rusza w dalszą trasę.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 35).

II

Zajęcia 1. Z wizytą u naszych sąsiadów – zajęcia prowadzone metodami aktywizującymi.

- Zabawa na powitanie.
N. wita dzieci, które *lubią podróżować samochodem, samolotem, pociągiem, rowerem, pieszo*. Dzieci, które czują się powitane, machają do N. ręką.
- Wyjaśnienie znaczenia słowa *sąsiad*.
Wycięty z białego papieru kontur mapy Polski.
Dzieci siedzą w kole. N. mówi im zagadkę I. Fabiszewskiej.

Mieszka obok ciebie, więc się dobrze znacie.

Czasem też się w domach swoich odwiedzacie. (sąsiad)

N. pyta: *Kogo nazywamy sąsiadem? Kto z was zna swoich sąsiadów?* Następnie układa w środku koła kontur mapy Polski. Pyta dzieci: *Co to jest? Czy Polska ma sąsiadów? Gdzie mieszkają sąsiedzi Polski?* (Poza granicami naszego kraju). Przypomina, co znaczą słowa *granice państwa*. Proponuje poznanie sąsiadów Polski.

- Zapoznanie z sąsiadami Polski.

Wycięty z białego papieru kontur mapy Polski, mapa Europy, kartoniki z nazwami państw graniczących z Polską: Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa, Białoruś, Rosja, Ukraina.

N. umieszcza na tablicy mapę Europy. Dzieci z pomocą N. odnajdują na niej Polskę i wodzą palcem po jej granicach (6-latkii). N. układa na dywanie kartoniki, na których są zapisane nazwy państw graniczących z Polską: **Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa, Białoruś, Rosja, Ukraina**. Dzieci (samodzielnie i z pomocą N.) czytają nazwy państw (6-latkii). N. pokazuje te państwa na mapie. Dzieci kładą kartoniki z nazwami państw w odpowiednich miejscach przy konturze Polski.

- Zaproszenie w podróż do wybranych krajów naszych sąsiadów.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, chorągiewka przedstawiająca flagę Czech.

N. zaprasza w podróż do kraju jednego z naszych sąsiadów – do Czech. Włącza nagranie dowolnej piosenki, przy której dzieci podróżują samolotem (rozkładają ręce w bok i lecą, poruszając się po całej sali). Na przerwę w nagraniu muzyki N. podnosi do góry chorągiewkę przedstawiającą flagę Czech i informuje dzieci, że znajdują się na lotnisku w Czechach.

- Wizyta w Czechach.

Zdjęcie flagi Czech, koperta i pocięte na części zdjęcie flagi Czech dla każdego dziecka.

N. wita się z dziećmi, mówiąc: *Ahoj*. Dzieci odpowiadają tak samo. Następnie przemieszczają się za N. w tę część sali, która została oznaczona flagą Czech (można ją umieścić np. na ścianie). Dzieci opisują wygląd flagi. Poszukują podobieństwa do flagi Polski (np. czy jest na niej kolor czerwony lub biały). N. rozdaje koperty z pociętą na części flagą Czech. Dzieci układają flagę. N. pyta: *Jakie miasto jest stolicą Czech? Jaki jest ulubiony przysmak Czechów?* Opowiada dzieciom o czeskich knedlikach i pokazuje Pragę na mapie.

- Wizyta w Niemczech.

Zdjęcie flagi Niemiec, chorągiewka przedstawiająca flagę Niemiec, odtwarzacz CD, nagranie dowolnego utworu niemieckiego kompozytora: Ludwiga van Beethovena lub Jana Sebastiana Bacha, zdjęcia niemieckich samochodów (np.: mercedesa, audi, volkswagena, opla), kolorowe wstążki lub chusty.

Dzieci przemieszczają się samolotem do kolejnego sąsiada Polski – do Niemiec, gdzie N. wita je po niemiecku, mówiąc: *Guten Morgen*. Podobnie jak w poprzednim ćwiczeniu idą za N. w odpowiednią część sali, potem opisują flagę Niemiec, porównują ją z flagą Polski i układają z elementów. Następnie N. układa na dywanie, odwrócone obrazkami do dołu, zdjęcia przedstawiające różne niemieckie samochody. Chętne dziecko wybiera zdjęcia i odgaduje marki umieszczonych na nich samochodów (np.: Mercedes, Audi, Volkswagen, Opel). Potem N. rozdaje dzieciom kolorowe wstążki lub chusty. Włącza nagranie dowolnego utworu niemieckiego kompozytora: Ludwiga van Beethovena lub Jana Sebastiana Bacha. Przy dźwiękach muzyki dzieci wykonują dowolne improwizacje taneczne. N. pokazuje na mapie stolicę Niemiec – Berlin.

- Wizyta na Słowacji.

Zdjęcie flagi Słowacji, koperta i pocięte na części zdjęcie flagi Słowacji dla każdego dziecka, zdjęcia słowackich Tatr, ilustracje do legendy o Janosiku.

Dzieci przemieszczają się samolotem do kolejnego sąsiada Polski – na Słowację. N. wita je słowami: *Dobre rano*. Podobnie jak w poprzednim ćwiczeniu dzieci idą za N. w odpowiednią część sali, opisują flagę Słowacji, porównują ją z flagą Polski i układają z elementów. N. pokazuje dzieciom zdjęcia słowackich Tatr. Wyjaśnia, że część tych gór leży po polskiej stronie, a część – po słowackiej. Opowiada legendę o Janosiku.

- Zapoznanie z Unią Europejską.

N. wyjaśnia dzieciom, że chociaż każde z państw, które odwiedziły podczas zajęć, ma swój język, swoje tradycje i swą kulturę, to wszystkie mają również coś wspólnego. Leżą w Europie i są członkami jednej wielkiej rodziny, którą jest Unia Europejska. Polska również jest jej członkiem.



Karta pracy, cz. 5, nr 24

- Dzieci:
- czytają z nauczycielem, wskazują Polskę na mapie,
 - słuchają nazw państw należących do Unii Europejskiej, czytanych przez 6-latkę; przyglądają się mapie,
 - rysują szlaczek po śladzie.

Karta pracy, cz. 5, nr 24

- Dzieci:
- czytają napis, wskazują Polskę na mapie,
 - czytają nazwy wybranych państw należących do Unii Europejskiej,
 - wskazują nazwy państw, które są sąsiadami Polski.



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 18).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy skakankami. Zorganizowanie konkursu skoków na skakance.
Skakanka dla każdego dziecka, medal Mistrz skoków.
N. ogłasza konkurs na najlepszego skoczka. Dzieci skaczą obunóż na skakance. Liczą, ile razy im się to udało. N. zapisuje wyniki na kartce. Kiedy wszystkie dzieci wykonają zadanie, wyłania zwycięzcę. Wręcza mu medal *Mistrz skoków*.
- Gra w kręgle.
Kręgle, kula do kręgli.
N. wyjaśnia dzieciom zasady gry. Ustawia kręgle w czterech rzędach, jeden przed drugim (w pierwszym rzędzie jeden kręgiel, w drugim rzędzie są dwa kręgle, w trzecim rzędzie są trzy kręgle, a w czwartym rzędzie – cztery kręgle). Wyznacza linię rzutu. Dzieci kolejno rzucają kulą, starając się przewrócić jak największą liczbę kręgli.

III



- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Motyle w parku miejskim*.
Kolorowy krążek dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej, spokojnej muzyki.
N. rozkłada w sali, w niewielkiej odległości od siebie, kolorowe krążki (kwiaty). Włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci są motylami. Przefruują z płatka na płatek. (Dzieci nie mogą dotknąć podłogi, muszą przejść bezpośrednio z jednego krążka na drugi).
- *Zamek czy zamek?* – rozmowa na temat znaczenia słowa *zamek* i jego wieloznaczności.
Zdjęcia przedstawiające zamki: w Krakowie i w Warszawie, zamek błyskawiczny, mała szkatułka na biżuterię (zamykana na klucz).
N. układa na stole zdjęcia przedstawiające zamek w Krakowie i zamek w Warszawie. Dzieci wypowiadają się na ich temat. N. informuje, gdzie znajdują się te budowle. Następnie przekazuje kilka informacji na temat zamków, np. w jakim celu w dawnych czasach budowano zamki, z jakich materiałów je budowano, kto je zamieszkiwał. Układa na stole zamek błyskawiczny oraz np. zamkniętą na klucz małą szkatułkę na biżuterię. Pyta, co te przedmioty mają wspólnego z przedstawionymi na zdjęciach zamkami. Informuje, że słowo *zamek* ma wiele znaczeń: zamek w szkatułce, zamek z drzwiami, zamek przy kurtce. Pyta dzieci, czy znają jeszcze inne słowa, które mają wiele znaczeń (np.: pilot, zebra).



Karta pracy, cz. 5, nr 25

- Dzieci:
- czytają wspólnie z N. nazwy państw,
 - oglądają zdjęcia,
 - mówią, z czego słyną te państwa,
 - rysują to, z czego słynie Polska,
 - rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.

Budowanie zamku z plastikowych kubeczków

- Plastikowe, kolorowe kubeczki jednorazowe.**
Dzieci dobierają się np. w trzysobowe zespoły i budują zamki z plastikowych kubeczków. Po wykonaniu zadania przez wszystkie zespoły oglądają swoje prace. Dochodzą do wniosku, że każdy zamek jest inny, choć zbudowany z tych samych materiałów.

**Plastikowe, kolorowe kubeczki jednorazowe.**

Dzieci dobierają się np. w trzyosobowe zespoły i budują zamki z plastikowych kubeczków. Po wykonaniu zadania przez wszystkie zespoły oglądają swoje prace. Dochodzą do wniosku, że każdy zamek jest inny, choć zbudowany z tych samych materiałów.

Dzieci:

- odszyfrowują nazwy krajów według podanego kodu, odszukują litery wśród naklejek i nakleja ją je w odpowiednich miejscach,
- czytają te wyrazy,
- czytają nazwy wybranych państw Unii Europejskiej.

- Utrwalenie piosenki *Jestem Polakiem* (przewodnik, cz. 5, s. 34).
- Wykonanie układu ruchowego do piosenki.

Maj, tydzień 2

Dzień 5

Moja ojczyzna

Jestem Europejczykiem

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Odnajdywanie na mapie miejsc wskazanych przez dzieci. Dzielenie się z innymi swoimi marzeniami i wspomnieniami. Słuchanie polskich piosenek ludowych. Własne improwizacje taneczne. Poznawanie polskich strojów ludowych. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.
- II.1. Poznajemy Unię Europejską – rozmowa przy mapie. Cele: zapoznanie z symbolami Unii Europejskiej, utrwalanie wiadomości na temat polskich symboli narodowych, rozwijanie pamięci.
 2. *To Polska, moja ojczyzna* – zajęcia plastyczne. Cele: poznawanie nowej techniki plastycznej – malowanie na podkładzie z kaszy jęczmieńnej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa zręcznościowa – *Zabawy piłeczkami*. Obserwowanie drzew w ogrodzie przedszkolnym (pień, gałęzie, liście, korzenie). Zabawy w piaskownicy. Porównywanie pojemności różnych słoików.
- III. Zabawa bieżna *Orły*. Wprowadzenie gry *Bingo*. *Wizyta w Krakowie* – poznawanie charakterystycznych symboli Krakowa. Słuchanie hejnału z wieży mariackiej. Poznawanie legendy o smoku wawelskim. Układanie obrazka w całość. Utrwalenie materiału muzycznego z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowejI 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10**Cele ogólne**

- zapoznanie z symbolami Unii Europejskiej,
- utrwalanie wiadomości na temat polskich symboli narodowych,
- poznawanie nowej techniki plastycznej – malowanie na podkładzie z kaszy jęczmieńnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje symbole Unii Europejskiej, koloruje rysunek flagi Unii Europejskiej,
- wymienia polskie symbole narodowe i podaje ich charakterystyczne cechy,
- maluje farbami na podkładzie z kaszy jęczmieńnej.

Przebieg dnia

I

- Odnajdywanie na mapie miejsc wskazanych przez dzieci. Dzielenie się z innymi swoimi marzeniami i wspomnieniami.

Mapa Polski, rozsypanka literowa.

Dzieci siedzą na dywanie. N. umieszcza na tablicy mapę Polski. Prosi, aby dzieci wymieniły miejsca w Polsce, które np. chciałyby odwiedzić, lub miejsca, w których spędziły wakacje. Dzieci uzasadniają wybór danej miejscowości. N. odnajduje i wskazuje wymienione przez dzieci miejsca na mapie

(dzieci 6-letnie mogą również układać nazwy miast lub rzek, (np. **Katowice, Zakopane, Wisła, Odra, Narew**), z rozsypanki literowej a N. lub inne dziecko może odszukiwać je na mapie).

- Słuchanie polskich pieśni ludowych. Własne improwizacje taneczne.
Odtwarzacz CD, nagrania pieśni: Oj latała sroczka, Jestem dobry rybak oraz inne nagrania polskich pieśni ludowych pozyskane przez N.

N. włącza nagrania dowolnych polskich pieśni ludowych. Dzieci słuchają utworów, wypowiadają się na ich temat. Następnie wykonują swobodne improwizacje taneczne przy dźwiękach pieśni.

- Poznawanie polskich strojów ludowych.
Zdjęcia różnych osób ubranych w polskie stroje ludowe, np.: śląski, łowicki, kujawski, kurpiowski, kaszubski.

N. układa na stoliku zdjęcia różnych osób ubranych w polskie stroje ludowe, np.: śląski, łowicki, kujawski, kurpiowski, kaszubski. Dzieci opisują charakterystyczne cechy strojów. Odnajdują na mapie Polski (z pomocą N.) regiony właściwe dla danego stroju.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 35).

II

Zajęcia 1. Poznajemy Unię Europejską – rozmowa przy mapie.

- Powitanie.
Chorągiewka przedstawiająca flagę Unii Europejskiej.
N. trzyma w ręce chorągiewkę przedstawiającą flagę Unii Europejskiej. Wita dzieci słowami: *Europa was wita* (kłania się dzieciom), *pomachajcie rękami* (macha flagą). *Jesteście przecież wszyscy małymi Europejczykami.*

- Praca z mapą Europy.
Mapa Europy, napis Europa.
N. pokazuje kartonik z napisem **Europa** do czytania całościowego, który odczytują dzieci 6-letnie. Pyta dzieci: *Co to jest Europa?* Wyjaśnia, że Europa to kontynent, na którym leży również Polska. Umieszcza na tablicy mapę Europy. Pokazuje obszar Europy.

- Zapoznanie z Unią Europejską.
Flagi państw: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Wielka Brytania, Chorwacja, Czechy, Hiszpania, Szwecja, Węgry, Włochy, i kartoniki z ich nazwami, skakanki, plastikowe pudełko.

N. wyjaśnia, że niektóre kraje leżące na kontynencie europejskim zawiązały tak zwaną unią, czyli porozumienie, układ, umowę. Kraje te współpracują ze sobą, pomagają sobie. N. porównuje Unię Europejską do domu, w którym wszyscy domownicy troszczą się o siebie wzajemnie. N. informuje dzieci, że obywatele Wielkiej Brytanii w 2017 roku zdecydowali się na opuszczenie Unii Europejskiej. N. układa np. ze skakanek kontur domu, a obok umieszcza zdjęcia przedstawiające flagi państw należących do Unii Europejskiej. Następnie dzieci podchodzą kolejno do N., losują z pojemnika jeden kartonik z nazwą państwa – członka Unii Europejskiej – i odczytują nazwę samodzielnie lub z pomocą N. (6-latki). Dzieci dobierają do odczytanej nazwy państwa odpowiednie zdjęcie flagi – 5-latki (przy ewentualnej pomocy 6-latka lub N.) – i umieszczają w konturze domu. N. wyjaśnia, że wszystkie państwa, których zdjęcia flag zostały umieszczone w domu, należą do Unii Europejskiej. Jedno państwo – Wielka Brytania – postanowiło opuścić Unię Europejską. Wkrótce przestanie być jej członkiem.

- Poznawanie flagi Unii Europejskiej.
Niebieski karton, żółte gwiazdki wycięte z papieru, zdjęcie flagi Unii Europejskiej.
N. wyjaśnia, że Unia Europejska ma również swoją flagę. Jest ona symbolem wszystkich państw wchodzących w skład UE. Pokazuje dzieciom zdjęcie flagi. Dzieci opisują jej wygląd, liczą z N. gwiazdki na fladze. N. wyjaśnia, że na początku do Unii należało tylko 12 państw. Dlatego właśnie na fladze jest 12 gwiazdek. Liczba państw członkowskich zmieniła się – obecnie jest ich 28, ale liczba gwiazdek pozostała taka sama. Kiedy Wielka Brytania wystąpi już ostatecznie z Unii Europejskiej, pozostanie w niej 27 państw członkowskich. Istnieje jednak możliwość, że zostaną przyjęci nowi członkowie. N. układa na podłodze niebieski karton i żółte gwiazdki. Dzieci układają gwiazdki na kartonie w taki sam sposób, jak są one ułożone na fladze UE.

Dzieci:

- kolorują rysunek flagi Unii Europejskiej,
- kolorują według wzoru rysunki flag wybranych państw należących do Unii Europejskiej,
- rysują szlaczek po śladzie.
- rysują szlaczki po śladach.

- Poznawanie kolejnych symboli Unii Europejskiej: hymnu oraz Syriuszy wybranych państw.
Nagranie hymnu Unii Europejskiej pozyskane, napis Syriusz, zdjęcia Syriuszy: Unii Europejskiej, Polski i np. Włoch, Holandii.

N. wyjaśnia, że UE ma również swój hymn. Muzykę napisał bardzo znany niemiecki kompozytor Ludwig van Beethoven. Włącza dzieciom nagranie z hymnem UE. Dzieci opisują nastrój utworu. N. informuje, że Unia Europejska ma również swoją maskotkę – stonogę. Pokazuje kartonik z napisem **Syriusz**. Dzieci odczytują imię maskotki (6-latki). Została ona stworzona dla najmłodszych obywateli UE, czyli dla dzieci. Pokazuje dzieciom zdjęcie. Dzieci opisują Syriusza i uczucia, jakie on w nich budzi. Wskazują na cechy, po których można poznać, że Syriusz przedstawiony na zdjęciu jest symbolem UE. Następnie N. pokazuje zdjęcia Syriuszy z innych, wybranych krajów (w tym Polski). Dzieci odnajdują różnice między nimi.



Syriusze różnych państw różnią się od siebie. Każde państwo członkowskie ubiera Syriusza, nawiązując do własnej tradycji i kultury. Np. Syriusz holenderski trzyma w rękach bukiet tulipanów, Syriusz Włoch gra na banjo. Syriusz polski jest ubrany w strój góralski.

Rozsypanka literowa dla każdego dziecka.

Dzieci:

- czytają z N. nazwy wybranych państw Unii Europejskiej,
- układają nazwy państw z rozsypanki literowej według wzoru zamieszczonego w karcie pracy pod zdjęciami,
- słuchają o znanych miejscach w tych państwach,
- słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,
- rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.
- czytają, czytanych przez N. i 5-latkę, nazw państw należących do Unii Europejskiej,
- rozwiązują krzyżówkę, odszukują wśród naklejek litery tworzące nazwy obrazków, nakleją je w odpowiednich polach, odczytują hasło,
- czytają tekst umieszczony pod krzyżówką,
- rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Zajęcia 2. *To Polska, moja ojczyzna* – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie.
N. mówi rymowaną l. Fabiszewskiej:
*Ojczyzna to miejsce, które bardzo kochamy.
Nazwę naszej ojczyzny głośno wymawiamy.*
Dzieci mówią razem słowo *Polska*.
- Utrwalanie polskich symboli narodowych.
N. pyta: *Jakie znacie polskie symbole? Jak wygląda godło Polski? Jak wygląda flaga Polski? Jakie kolory występują na fladze i na godle Polski?*
- Wyjaśnienie sposobu wykonania pracy.
Wycięty z papieru kontur mapy Polski.
N. układa przed dziećmi wycięty z papieru kontur mapy Polski. Pyta: *Co przypomina wam ten kształt?* Proponuje dzieciom wykonanie pracy na temat: *To Polska – moja ojczyzna*. Wyjaśnia sposób wykonania pracy.
- Samodzielna praca dzieci.
Dla każdego dziecka: kontur mapy Polski wycięty ze sztywnego papieru lub z tektury, plastikowe pojemniki, kasza jęczmienna, mocny klej, np. wikol, biała farba i czerwona farba, pędzel.

N. wręcza każdemu dziecku wycięty z tektury lub sztywnego kartonu kontur mapy Polski. Dzieci pokrywają całą powierzchnię papieru mocnym klejem, a następnie posypują kaszą jęczmienną z pojemniczków. Potrząsają kartonem, usuwając z niego zbędną część kaszy. Dzielą kontur mapy Polski na dwie części – górną część malują na kolor biały, a dolną – na kolor czerwony.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Prace wykonane przez dzieci.

N. wspólnie z dziećmi przygotowuje dla rodziców wystawkę prac wykonanych przez dzieci.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa zręcznościowa – *Zabawy piłeczkami.*

Kreda lub kolorowe wstążki, 11 małych piłek, kartoniki z liczbami od 1 do 3.

N. rysuje kredą koło, dookoła niego dwa większe koła. (Jeśli nie ma twardego podłoża do narysowania kół, można je ułożyć np. z kolorowych wstążek). W każdym kole umieszcza kartonik z liczbą – od 1 (w najmniejszym kole) do 3 (w największym kole). Liczby oznaczają zdobyte punkty. Na środku najmniejszego koła układa np. 10 piłeczek (jedną obok drugiej; mogą też leżeć jedna na drugiej). Wybrane dziecko wchodzi do środka najmniejszego koła. Rzuca z wyznaczonej wysokości małą piłeczkę w sam środek ułożonych w kole piłeczek. Piłeczki toczą się w różne miejsca. N. wspólnie z dziećmi liczy zdobyte punkty i wyłania zwycięzcę. Punkty przyznaje się tylko wtedy, kiedy piłeczka zatrzyma się w jednym z kół.

- Zabawy w piaskownicy. Porównywanie pojemności różnych słoików.

Słoiki o różnej pojemności, plastikowy kubeczek.

N. ustawia na obramowaniu piaskownicy różne słoiki. Pyta dzieci, w którym z nich zmieści się najwięcej piasku. Dzieci podają swoje propozycje. Następnie sprawdzają poprawność odpowiedzi, mierząc ilość piasku wsypanego do poszczególnych słoików wspólną miarą, np. kubeczkami.

III



- Zabawa bieżna *Orły.*

Krążek dla każdego dziecka, tamburyn, bębenek, trójkąt.

N. rozkłada w sali krążki (gniazda). Dzieci są orłami. Poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu, bębna lub trójkąta. Kiedy N. gra na tamburynie, dzieci naśladują lot orła (ręce wyciągnięte w bok) zgodnie z granym rytmem: szybko lub wolno. Kiedy N. gra na bębnie, orły latają nisko (dzieci pochylają się), kiedy gra na trójkącie, orły latają wysoko (dzieci biegają we wspięciu na palcach). Na przerwę w grze orły wracają do swoich gniazd.

- Wprowadzenie gry *Bingo.*

Dla każdego dziecka: kartka podzielona na osiem części, obrazki flag ośmiu państw europejskich (Polski, Portugalii, Włoch, Francji, Szwecji, Hiszpanii, Węgier, Czech), kartoniki z nazwami tych państw.

N. wręcza każdemu dziecku kartkę podzieloną na osiem części i obrazki flag ośmiu państw europejskich (Polski, Portugalii, Włoch, Francji, Szwecji, Hiszpanii, Węgier, Czech). Przypomina dzieciom, symbolem którego państwa jest dana flaga. Dzieci układają w każdej części jeden obrazek flagi. Następnie N. wymienia nazwę jednego z podanych państw. Dziecko, które pierwsze wskaże odpowiednią flagę, dostaje kartonik z nazwą państwa. Układa ją pod flagą. Wygrywa dziecko, które pierwsze ułoży podpisy pod wszystkimi flagami.

- *Wizyta w Krakowie* – poznawanie charakterystycznych symboli Krakowa. Słuchanie hejnału z wieży mariackiej. Poznanie legendy o smoku wawelskim. Układanie obrazka w całość.

Odtwarzacz CD, nagrania: hejnału z wieży mariackiej, melodii w rytmie krakowiaka, zdjęcia: kościoła Mariackiego, smoka wawelskiego, koperta z pociętym na części zdjęciem smoka wawelskiego (dla każdego dziecka), dowolna legenda o smoku wawelskim.

N. włącza nagranie hejnału z wieży mariackiej. Pokazuje zdjęcie kościoła Mariackiego. Wskazuje wieżę, z której codziennie płynie melodia w cztery strony świata. Wyjaśnia, że można ją usłyszeć w radiu zawsze o godzinie 12 w południe. Pokazuje zdjęcie smoka wawelskiego. Opowiada lub czyta dzieciom dowolną legendę z nim związaną. Wręcza każdemu dziecku pociętą na części obrazek smoka. Dzieci układają obrazek w całość, słuchając melodii krakowiaka.

- Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wycinanie i układanie puzzli.

Ćwiczenia spostrzegawczości wzrokowej – odszukiwanie wyrazów według wzoru, kolorowanie odpowiednich kartoników. Ćwiczenia grafomotoryczne – rysowanie po śladzie drogę motyla do stokrotki, rysowanie bez odrywania ręki od kartki.

Rysowanie linii zgodnie z podanym szyfrem. Opisywanie drogi autokaru – utrwalanie pojęć: *na prawo, na lewo*. Ćwiczenia grafomotoryczne – rysowanie po śladzie drogę motyla do stokrotki. Czytanie wyrazów. Kolorowanie kartoników, na których znajdują się wyrazy kojarzące się z łąką.

Osluchanie z piosenką *Karuzela na łące*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.

II.1. *Na łące w maju* – wycieczka na łąkę, połączona z zabawami badawczymi. Cele: wielozmysłowe poznanie łąki wiosną, rozpoznawanie kwiatów, ziół i zwierząt, mieszkańców łąki. Zabawa bieżna *Złap mój cień*. Obserwowanie krajobrazu przez kolorową folię.III. Zabawa ruchowa z elementami ćwiczeń ortofonicznych – *Rozmowy na łące*. Obserwowanie łąki w maju – rozmowa na temat obrazka. Segregowanie przyniesionych okazów przyrodniczych. Przygotowanie roślin do suszenia.

Słuchanie (czytanych przez N.) nazw części mniszka pospolitego, odnajdywanie ich na naturalnej roślinie, powtarzanie nazw. Kolorowanie rysunku. Ćwiczenia grafomotoryczne.

Czytanie nazw części mniszka pospolitego, odnajdywanie ich na naturalnej roślinie, kolorowanie rysunku. Odczytywanie wyrazów tematycznie związanych z łąką.

Wypowiadanie się na temat obrazka przedstawiającego łąkę. Porównywanie łąki przedstawionej na obrazku z łąką, na której dzieci były podczas wycieczki. Liczenie i zaznaczanie poszczególnych elementów na karcie.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wielozmysłowe poznanie łąki wiosną,
- rozpoznawanie kwiatów, ziół i zwierząt – mieszkańców łąki,
- poznanie ogólnej budowy kwiatu na przykładzie mniszka pospolitego.

Cele operacyjne

Dziecko:

- ogląda, węża kwiaty, słucha różnych odgłosów na łące, opisuje swoje wrażenia,
- wymienia charakterystyczne cechy łąki wiosną,
- nazywa kwiaty i zioła rosnące na łące, występujące na niej zwierzęta,
- wymienia części kwiatu – mniszka lekarskiego.

Przebieg dnia

I



Karta pracy, cz. 5, nr 28

Dzieci:

- czytają z N. wyrazy, odszukują je obok w tabeli i kolorują kartoniki, na których się znajdują,
- rysują po śladzie drogę motyla do stokrotki,
- rysują po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.

Układanie puzzli

Wyprawka, puzzle łąka (dla każdego dziecka).
Dzieci wypychają puzzle z karty z wyprawki, a następnie składają je w całość.



**Wyprawka, puzzle Łąka (dla każdego dziecka).**

Dzieci wypychają puzzle z karty z wyprawki, a następnie układają je w całość.

Dzieci:

- rysują linie zgodnie z podanym szyfrem, zaczynając od pola obok strzałki; opisują drogę autokaru, który jechał z dziećmi, na parking,
- rysują po śladzie drogę motyla do stokrotki,
- czytają wyrazy, kolorują na zielono kartoniki z nazwami kojarzącymi się z łąką.

- Osluchanie z piosenką *Karuzela na łące* (śl. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Karuzela na łące*.

Prezentacja piosenki może być poprzedzona rozmową na temat zmian zachodzących na łące wiosną.

1 **D** **h** **A**
 Dzień ra - do - sny dziś na łą - ce, mo - cno i go - rą - co świe - ci

4 **D** **A** **D** **h**
 ma - jo - we słoń - ce. Do - bry hu - mor się u - dzie - la, przy - je -

7 **E** **E7** **A** **A7** **D**
 cha - ła ka - ru - ze - la, bę - dzie wiel - ki bal! Ref.: Na ma - jo - wej łą - ce ka - ru -

10 **h** **D** **h**
 ze - ła dla bied - ron - ki, o - sy i dla trzmie - ła.

13 **e** **A** **D** **h** **e** **A**
 I mrów - ka je - dzie z chrzą - szczem, i ża - ba, i chra - bą - szcze, i ko - nik po - lny wsco - czył,

16 **D** **h** **e** **A** **D** **G**
 i żu - czek się przy - to - czył. A ka - ru - ze - la wi - ru - je w ko - ło,

19 **g** **A4** **A3**
 mu - zy - czka gra we - so - ło, da - ba, da - ba, dam!

1. Dzień radosny dziś na łące,
 mocno i gorąco świeci majowe słońce.
 Dobry humor się udziela,
 przyjechała karuzela, będzie wielki bal!

Ref.: Na majowej łące karuzela
 dla biedronki, osy i dla trzmiela.

I mrówka jedzie z chrząszczem,
 i żaba, i chrabąszcze,
 i konik polny wskoczył,
 i żuczek się przytoczył.
 A karuzela wiruje w koło,
 muzyczka gra wesoło, daba, daba, dam!

2. Kwiaty cieszą się z pogody
i sukienki zakładają – to pokaz mody!
Maki, chabry, fiołki, dzwonki.
Na nich muszki i biedronki uśmiech w koło ślą!

Ref.: Na majowej łące...

3. Pająk nad porządkiem czuwa,
a motylek wraz z rodziną wysoko fruwa.
Pszczoła miód rozdaje wszystkim,
pachną trawy, ziola, listki i tak cudnie jest!

Ref.: Na majowej łące...

- Rozmowa na temat piosenki. Zwracanie uwagi na elementy baśniowe.
 - O czym jest ta piosenka?
 - Wymień mieszkańców łąki.
 - Jakie rośliny rosną na łące?
 - Czy mieszkańcy łąki tak jak w piosence mogą jeździć na karuzeli?
- Określanie nastroju piosenki, zwrócenie uwagi na budowę zwrotkową. Powtarzanie trudniejszych fragmentów piosenki za N. mormorando.
- Ćwiczenie fonacyjne – Różne dźwięki.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki.

Dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach. Podczas przerwy w muzyce N. wypowiada dowolną samogłoskę. Dzieci starają się zaśpiewać ją od tonów niskich do wysokich.

- Zabawa kształcząca płynność ruchów w przestrzeni – Motyle.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze.

Muzyka o pogodnym charakterze zaprasza dzieci do dowolnych improwizacji ruchowych obrazujących ruchy motyla (obroty, powolne przejście do przysiadu, pozostanie przez chwilę w bezruchu, bieg na palcach, wykonanie obrotu na ugiętych kolanach).



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.

Krążek w kolorze żółtym, bębenek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Żaby na łące*.

Dzieci są żabami. Skaczą po łące. N. wypowiada sylabę *kle*. Żaby zatrzymują się w bezruchu. Nasłuchują, czy zbliża się bocian. N. mówi: *Bzzz*. Żabki, uspokojone, nadal skaczą wesoło po łące. N. jest pszczołą. Fruwa między żabkami. Uważa, aby nie podfrunąć za blisko, gdyż żabki chętnie zjadają różne owady, w tym pszczoły.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Kwiat rośnie*.

Dzieci siedzą w siadzie klęcznym. Pochylają się, głowy i ręce układają na kolanach. Na sygnał N. – klaśnięcie – powoli się prostują. Najpierw klękają, podnoszą powoli do góry głowę i ręce, następnie wstają, wspinają się na palce, ręce wyciągają jak najwyżej – *kwiat rośnie, wyciąga swe płatki do słońca*.

- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Maki na łące*.

Dzieci są makami. Rozkwitają na zielonej łące. Dzieci stoją w rozsypce, z rękami opuszczonymi wzdłuż tułowia. N. pokazuje żółty krążek symbolizujący słońce. *Maki rozkwitają* – dzieci stają na jednej nodze, unoszą powoli wyprostowane ręce, najpierw do boku, następnie do góry. N. opuszcza krążek – słońce zachodzi – dzieci opuszczają wolno ręce, układają je wzdłuż tułowia, ponownie stają na dwóch nogach. Następuje zmiana nóg.

- Zabawa bieżna *Wiatr i chmurki*.

N. zamienia dzieci w chmurki, które przy dźwiękach bębienka poruszają się w różne strony. Na przerwę w grze z małych chmurki tworzą się większe chmurki (dzieci podają sobie ręce, tworzą koła składające się z trzech osób, z czterech osób itp. – liczbę podaje N.). Na ponowny dźwięk bębienka wiatr rozpędza chmury i znowu każda z nich jest osobno. Zabawę powtarzamy trzy razy.

- Ćwiczenie uspokajające – marsz i śpiewanie piosenki o wiośnie.

Dzieci maszerują po obwodzie koła, śpiewając piosenkę o wiośnie.

Przygotowanie do śniadania – dzieci sprawdzają czystość swoich przyborów do mycia zębów. N. przypomina o konieczności systematycznego mycia kubeczków oraz wymiany szczoteczki.

II



Zajęcia 1. Na łące w maju – wycieczka na łąkę, połączona z zabawami badawczymi.

- Przygotowanie do wycieczki. Przypomnienie zasad bezpieczeństwa.

Lupy lub szkła powiększające, aparat fotograficzny, lornetka, pojemnik do badania owadów, album zawierający zdjęcia i informacje o roślinach i zwierzętach, które można spotkać na łące, koce, piłki, zdjęcia: babki lancetowatej, dziurawca zwyczajnego, rumianku i mniszka pospolitego.

N. zapoznaje dzieci z celem wycieczki. Pokazuje album zawierający zdjęcia i informacje o roślinach i zwierzętach, które można spotkać na łące. Informuje, że dzieci będą mogły z niego korzystać, aby sprawdzić nazwy zaobserwowanych kwiatów i zwierząt oraz posłuchać ciekawostek o nich. Przypomina zasady zachowania obowiązujące w czasie wycieczki: chodzenie w parach, nieoddalanie się od grupy, uważne słuchanie poleceń, szanowanie przyrody.

- Obserwowanie kwiatów na łące. Rozpoznawanie i nazywanie znanych dzieciom gatunków. Dzieci spacerują po łące. Obserwują przez lupy i szkła powiększające rosnące na niej kwiaty. Nazywają znane gatunki roślin (np.: stokrotka, koniczyna, groszek wiosenny, pierwiosnek lekarski, niezapominajka). Wąchają je. Opisują swoje wrażenia. Jeśli nie potrafią rozpoznać kwiatów, wspólnie z N. szukają odpowiedniego zdjęcia w albumie. N. podaje nazwę rośliny i czyta ciekawostki na jej temat. Wykonuje zdjęcia. Dzieci zbierają rośliny, aby zrobić z nich w przedszkolu zielnik.
- Poszukiwanie ziół na łące. N. pokazuje zdjęcie babki lancetowatej, dziurawca zwyczajnego, rumianku i mniszka pospolitego. Dzieci szukają na łące ziół. Zbierają okazy do zielnika. Słuchają ciekawostek na ich temat.



Babka lancetowata ma bardzo cenne liście. Można je zasuszyć lub stosować świeże, zaraz po zerwaniu. Liście ucina się przy ogonku, tuż nad ziemią. Można je przykładać na oparzenia, stłuczenia czy trudno gojące się rany. Najlepszym czasem na zbiory babki lancetowatej jest okres jej kwitnienia, czyli od maja do sierpnia. Dziurawiec pospolity nazywany jest również zieleń świętego Jana. Ma bardzo szerokie zastosowanie. Poprawia samopoczucie i działa przeciwbólowo. Ścina się górne części rośliny, wiąże w pęczki i suszy w ciepłym, przewiewnym, ale ciemnym miejscu. Zbiera się go od połowy czerwca. Rumianek jest bardzo popularnym ziołem, często stosowanym w leczeniu dzieci, np. wtedy, gdy boli gardło, bolą dziąsła lub gdy została podrażniona skóra. Koszyczki rumianku zbiera się od maja do sierpnia. Suszy się je rozłożone w cieniu. Mniszek pospolity pomaga np. gdy boli nas brzuch lub gdy nie mamy apetytu. Młode liście zbiera się na wiosnę. Można z nich zrobić sałatkę lub dodawać do innych sałatek.

- Poznawanie budowy kwiatu. Wskazywanie odpowiednich części.
Lupy lub szkła powiększające.
Dzieci obserwują przez lupy i szkła powiększające np. kwiat mniszka pospolitego. Wymieniają i wskazują poszczególne części rośliny. Sprawdzają, czy inne kwiaty mają taką samą budowę.
- Obserwowanie życia zwierząt na łące.
Lupy lub szkła powiększające.
Dzieci obserwują za pomocą lup lub szkieł powiększających zwierzęta, które żyją na łące (np.: żuka, mrówkę, biedronkę, motyla, pająka). Opisują ich wygląd i zauważone cechy, np.: sposób poruszania się, liczbę kropek na pancerzyku biedronki, kolory motyli. Zastanawiają się, które kwiaty są ulubieńcami owadów lub po co ptaki przylatują na łąkę. Odnajdują w albumie odpowiednie zdjęcie zwierzęcia i porównują je z naturalnym okazem. Słuchają ciekawostek o wybranym zwierzęciu.
- Słuchanie odgłosów dochodzących z łąki.
Koce.
Dzieci kładą się na kocach, zamykają oczy i słuchają odgłosów łąki. Rozpoznają i nazywają dźwięki. Oddychają głęboko. Opisują swoje wrażenia węchowe.
- Obserwowanie łąki przez kolorową folię.
Kolorowa folia dla każdego dziecka.
N. rozdaje dzieciom kawałki kolorowej folii. Dzieci obserwują łąkę przez jedną folię lub przez kilka folii. Opisują swoje wrażenia. Wybierają jedną folię lub dwie folie, które ich zdaniem wywołały najciekawszy efekt.
- Powrót do przedszkola.

III



- Zabawa ruchowa z elementami ćwiczeń ortofonicznych – *Rozmowy na łące.*
Zdjęcia: pszczoły, konika polnego, muchy i żaby.
N. pokazuje zdjęcia: pszczoły, konika polnego, muchy i żaby. Wspólnie z dziećmi ustala, jakie dźwięki wydają przedstawione na zdjęciach zwierzęta, np.: pszczoła – bzzz, bzzz, konik polny – cyk, cyk, mucha – zzz, zzz, żaba – rech, rech. N. podnosi do góry wybrane zdjęcie. Dzieci naśladują ruchy i głos charakterystyczny dla przedstawionego na nim zwierzęcia.

- Obserwowanie łąki w maju – rozmowa na temat obrazka. Segregowanie przyniesionych okazów przyrodniczych. Przygotowanie roślin do suszenia.

Okazy przyrodnicze zgromadzone podczas wycieczki na łąkę, kartony.

Dzieci opisują swoje wrażenia z wycieczki na łąkę. N. układa okazy przyrodnicze zgromadzone podczas wycieczki. Dzieci nazywają rośliny, segregują je i przygotowują do suszenia, np. rumianek rozkładają na papierze i umieszczają w cieniu.

- Omówienie budowy kwiatu na podstawie mniszka pospolitego.

Kwiat mniszka pospolitego (naturalny, świeża roślina).

Karta pracy, cz. 5, nr 29	Karta pracy, cz. 5, nr 29
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają nazw części mniszka pospolitego czytanych przez 6-latkę, – odnajdują je na naturalnej roślinie, powtarzają nazwy, kolorują rysunek, – rysują po śladzie, nie odrywając kredki od kartki. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają nazwy części mniszka pospolitego zwanego dmuchawcem (samodzielnie i wspólnie z N.), – odnajdują je na naturalnej roślinie, kolorują rysunek, – czytają wyrazy, kolorują na zielono kartoniki, na których są wyrazy kojarzące się z łąką.
Karty pracy, cz. 5, nr 30–31	Karty pracy, cz. 5, nr 30–31
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiadają, co dzieje się na łące, – porównują wygląd łąki przedstawionej na obrazku z wyglądem łąki, na której były podczas wycieczki, – liczą wymienione elementy i zaznaczają je na dole karty. 	

Maj, tydzień 3

Dzień 2

Łąka w maju

Kwiaty na łące

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Określanie kolorów na łące. Utrwalanie barw ciepłych i barw zimnych. Malowanie łąki wiosną za pomocą techniki malowanie tiulem.	
Słuchanie wyrazów i zdania czytane przez 6-latkę.	Utrwalanie poznanych liter – odczytywanie wyrazów i zdania.
Utrwalanie wiadomości na temat efektów mieszania różnych kolorów. Kolorowanie rysunku z wykorzystaniem odpowiednich kolorów kredek.	
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.	
II. 1. <i>Kolorowa łąka</i> – słuchanie wiersza B. Formy <i>Łąka</i> . Cele: rozwijanie zainteresowań przyrodniczych, rozpoznawanie i nazywanie roślin występujących na łące.	
Składanie w całość obrazków pociętych na części.	Poznanie sposobów wykorzystywania łąki przez rolników.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.	
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Przeciągamy linę</i> . Zabawy w piaskownicy. Wykonywanie różnego rodzaju odcisków i rozpoznawanie odcisków wykonanych na piasku.	
III. Zabawa ruchowa z elementem pełzania – <i>Ślimaki</i> . Zabawy na łące – ćwiczenie orientacji na kartce papieru. Poznanie pojęcia <i>tangram</i> . Układanie tangramu. Słuchanie piosenki <i>Karuzela na łące</i> . Zabawa rozwijająca koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową – <i>Mieszkańcy łąki</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozpoznawanie i nazywanie roślin występujących na łące,
- poznawanie sposobów wykorzystywania łąki przez rolników,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa kwiaty występujące na łące,
- wyjaśnia, w jaki sposób rolnicy wykorzystują łąkę, podają przykłady,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach metodą R. Labana.

Przebieg dnia

I

- Określanie kolorów na łące. Utrwalanie barw ciepłych i barw zimnych. Malowanie łąki wiosną za pomocą techniki malowanie tiulem.

Dla każdego dziecka: kartka, farby w różnych kolorach, pędzel, plastikowa miseczka do rozrabiania farb, kawałki tiulu.

N. prosi, aby dzieci przypomniały sobie, jakich kolorów dostrzegły wczoraj na łące najczęściej. Dzieci wymieniają nazwy kolorów. N. pyta: *Do jakich barw można zaliczyć kolory, które widziałyście na łące: do ciepłych czy do zimnych? Dlaczego łąka ma więcej ciepłych kolorów?* Następnie proponuje dzieciom namalowanie łąki wiosną za pomocą techniki malowanie tiulem. Dzieci pokrywają karton farbą w wybranym kolorze – wykonują tło. Następnie maczają skrawki tiulu w farbie i odbijają na kartonie – tworzą wiosenne kwiaty na łące. Używają barw w ciepłych kolorach. Po zakończeniu i wyschnięciu prac wspólnie z N. przygotowują w szatni wystawę dla rodziców.



Karta pracy, cz. 5, nr 32	Karta pracy, cz. 5, nr 32
Dzieci: – słuchają wyrazów czytanych przez 6-latkę,	Dzieci: – czytają wyrazy,
– przypominają sobie, jakie barwy powstają ze zmieszania dwóch przedstawionych kolorów; kolorują białe plamy na odpowiednie kolory,	
– słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,	– czytają tekst,
– kolorują rysunek, korzystając tylko z kredek w kolorach żółtym i niebieskim.	



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcia 1. Kolorowa łąka – słuchanie wiersza B. Formy Łąka.

- Wprowadzenie do tematu.
Nagranie odgłosów dochodzących z łąki (np. cykania świerszcza, bzyczenia pszczoły, rechotu żab, klekotania bociana) pozyskane przez N.

N. włącza nagranie z odgłosami dochodzącymi z łąki. Pyta dzieci, gdzie można usłyszeć podobne głosy. Jeśli dzieci nie odgadną, że chodzi o łąkę, mówi zagadkę I. Fabiszewskiej.

*Wiosną kolorowa, pełno kwiatów w koło.
Wiele tu owadów, wszystkim jest wesoło.
Trawa się zieleni, pszczoła nektar spija.
Dzieci grają w piłkę, czas tu szybko mija. (łąka)*

- Słuchanie wiersza B. Formy Łąka.

*Powiał letni wietrzyk,
łąka zapachniała,
świeżą koniczyną
pokryła się cała.
Brzęczą głośno pszczoły,
pracują wytrwale.*

*Zapylają kwiaty,
nie nudzą się wcale.
Słońce ciepłe blaski
na ziemię wysyła.
Mienia się w nich skrzydła
pięknego motyla.*

Na łące tej chciałbym
znaleźć się przez chwilę

i stać się prześlicznym,
barwnym motylem.

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *Jak wyglądała łąka? Co robiły pszczoły na łące? O czym marzyła osoba z wiersza? Co można robić na łące?*



- Opowieść ruchowa *Wycieczka na łąkę*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki do marszu, zielona tkanina lub krepina, sylwety kwiatów i ziół rosnących na łące (np.: rumianku, niezapominajki, maku, stokrotki, jaskra, babki lancetowatej), napisy, np.: rumianek, niezapominajka, mak, stokrotka, jaskier, babka lancetowata.

N. zaprasza dzieci na kolejną majową wycieczkę. Włącza nagranie muzyki w rytmie marsza. Dzieci idą krokiem marszowym, przedzierają się przez zarośla (pochylają się i naśladują odgarnianie gałęzi), idą po wysokiej trawie (wysoko podnoszą nogi), siadają na trawie. Następnie N. odsłania tablicę, na której (na zielonej tkaninie lub na krepinie) są umieszczone sylwety najbardziej znanych kwiatów rosnących na łące (np.: rumianku, niezapominajki, maku, stokrotki, jaskra). Pod tablicą układa kartoniki z nazwami kwiatów. Dzieci rozpoznają i nazywają kwiaty (5-latki), odszukują ich nazwy i umieszczają na tablicy pod sylwetami kwiatów (6-latki). Liczą litery w poszczególnych nazwach. Wskazują wyraz, który ma najwięcej liter. N. przekazuje dzieciom podstawowe informacje na temat kwiatów, zwracając uwagę na ich znaczenie w przyrodzie i w życiu człowieka.



- Zabawa ruchowa *Kwiaty*.
Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.
Dzieci siedzą w siadzie klęcznym na podłodze. Schylają głowy i kładą ręce na kolanach – są kwiatami, które zwinęły swoje płatki w oczekiwaniu na słońce, śpią. N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Podchodzi do dzieci, dotyka ich ramienia – *kwiat budzi się do życia*. Dzieci powoli podnoszą się do klęku, wyciągają ręce (płatki) do słońca. Kołyszą nimi w rytm muzyki. Na przerwę w nagraniu muzyki znowu zwijają swoje płatki. Ponownie układają głowę i ręce na kolanach.



Karta pracy, cz. 5, nr 33

Karta pracy, cz. 5, nr 33



Dzieci:

- kolorują rysunek zgodnie z kolorem kropek,
- mówią za N. tekst w rytmie wystukiwanym przez niego na bębenu.

Składanie w całość obrazków pociętych na części

Poznawanie sposobów wykorzystywania łąki przez rolników

Dla każdego dziecka: koperta, a w niej pocięte na części zdjęcie przedstawiające np. krowę, konia, kozę.

N. rozdaje dzieciom koperty, w których znajdują się pocięte na części zdjęcia, np. krowy, konia, kozy. Dzieci składają zdjęcia w całość.

Zdjęcia przedstawiające np. krowę, konia, kozę oraz zdjęcie łąki.

N. układa na dywanie zdjęcia przedstawiające np. krowę, konia, kozę oraz zdjęcie łąki. Pyta: *Co ma wspólnego zdjęcie łąki ze zdjęciami zwierząt? W jaki sposób rolnicy wykorzystują łąkę?*

- *Czarujemy kwiaty* – ćwiczenia dłoni.
Chustki szyfonowe (jeśli nie ma, można zastosować do tego ćwiczenia bibułę lub gazety) dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom po jednej szyfonowej chustce. Dzieci zwijają chustki i trzymają je w prawej, zaciśniętej dłoni. Następnie bardzo powoli rozluźniają ucisk – *kwiat się rozwija*. Dzieci przekładają chustkę do lewej dłoni i powtarzają ćwiczenie. Zabawę powinno się kilkakrotnie powtórzyć.



Karta pracy, cz. 5, nr 34

Karta pracy, cz. 5, nr 34



Dzieci:

- kolorują rysunek, opowiadają o nim,
- rysują po śladach drogi biedronki,
- uzupełniają zdania wyrazami odszukanymi wśród naklejek, czytają zdania,
- nazywają kwiaty przedstawione na zdjęciach,
- wskazują kwiaty, które widziały podczas wycieczki na łąkę.



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 (metodą R. Labana).

Paski kolorowej bibuły (dla każdego dziecka), bębenek, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do marszu, nagranie dowolnej muzyki.

- *Zgodnie z muzyką.*
Dzieci maszerują po obwodzie koła na palcach, kiedy nagranie muzyki jest głośnie, a w przysiadzie, kiedy nagranie muzyki jest ciche. W czasie marszu N. rozdaje dzieciom złożone paski bibuły.
- *Tańczące bibułki.*
Przy nagraniu dowolnej muzyki dzieci swobodnie tańczą i poruszają paskami bibułki trzymanymi najpierw w prawej, a potem w lewej ręce. Podczas przerwy w grze przykucają i układają na podłodze z bibułki dowolne kształty.
- *Po kole.*
Dzieci układają na podłodze koła z bibułki i skaczą dookoła nich obunóż, w jedną i w drugą stronę.
- *Powitania bibułek.*
Dzieci dotykają bibułką różnych części ciała wymienianych przez N.
- *Jak najwyżej.*
Dzieci wyrzucają bibułkę do góry, obserwują jej opadanie i łapią ją tuż nad podłogą.
- *Sprytne palce.*
Dzieci chwytają palcami stopy bibułkę leżącą na podłodze i podają ją sobie do rąk.
- *Pszczółki i niedźwiedzie.*
N. dzieli dzieci na dwie grupy – pszczółki i niedźwiedzie. Pszczółki znajdują się po jednej stronie sali i pilnują miodu w ulu. Niedźwiedzie znajdujące się po drugiej stronie sali skradają się na czworakach, żeby *zabrać miód*. Na mocne uderzenie w bębenek *pszczoły ruszają do ataku na niedźwiedzie* – biegną w ich kierunku, wymachując bibułkami, a niedźwiedzie uciekają na swoją część sali. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do *powrotu pszczoł do ula*. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.
- *Rysujemy ósemkę.*
Dzieci przekładają bibułki z ręki do ręki na kształt ósemki pomiędzy rozstawionymi nogami.
- *Lustro.*
Jedno z dzieci z pary jest lustrem, które odbija ruchy partnera, naśladując je.
- *Wiatr i wiaterek.*
Dzieci dmuchają na paski bibuły z większym i z mniejszym natężeniem.
- *Latające owady.*
Dzieci zgniatają bibułki w kulki, rzucają przed siebie i podążają ich śladem. Na koniec wrzucają kulki do obręczy, którą przygotował N.
- *Marsz z muzyką.*
Dzieci rytmicznie maszerują dookoła sali przy nagraniu marszowej melodii. Podczas przerwy w grze przykucają i wyskakują w górę.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Przeciągamy linę.*
Lina, skakanka.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Zespoły ustawiają się w rzędach, naprzeciwko siebie. N. rysuje na ziemi linię lub układa na trawie skakankę. Wręcza dzieciom linę. Zadaniem dzieci jest przeciągnąć członków przeciwnego zespołu na swoją część, czyli za narysowaną linię lub skakankę.
- Zabawy w piaskownicy. Wykonywanie różnego rodzaju odcisków i rozpoznawanie odcisków wykonanych na piasku.
Foremki, wiaderka, łopatki, grabki, materiał przyrodniczy.
Dzieci w małych zespołach wykonują na piasku różnego rodzaju odciski i je rozpoznają. Wykorzystują do tego celu np. foremki, wiaderka, łopatki, grabki, materiał przyrodniczy dostępny w ogrodzie.

III



- Zabawa ruchowa z elementem pełzania – *Ślimaki.*
Bębenek.
Dzieci stoją w rozsypce. N. zamienia je w ślimaki. Dzieci poruszają się w różnych kierunkach (pełzają po podłodze). Na sygnał N., np. uderzenie w bębenek, chowają się w swoich muszlach (zwijają się w kłębek).

- *Zabawy na łące* – ćwiczenie orientacji na kartce papieru.

Dla każdego dziecka: kartka w kolorze zielonym, mały kwiat wycięty z papieru kolorowego.

N. układa przed dziećmi kartki w kolorze zielonym i małe kwiaty wycięte z papieru kolorowego. Wydaje polecenia, np.: *Położ kwiatek w lewym górnym rogu, pośrodku krótszego boku kartki* itp. Następnie polecenia wydaje dziecko, a N. układa kwiaty według jego wskazówek.



- Poznanie pojęcia *tangram*. Układanie tangramu.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta *Tangram*.

Dzieci przygotowują kartę z wyprawki. N. wyjaśnia, co znaczy słowo *tangram*. Dzieci wypychają elementy tangramu, po czym składają je w całość tak, aby uzyskać kwadrat. Pamiętają o tym, że muszą wykorzystać wszystkie elementy tangramu. Po wykonaniu zadania z tych samych elementów tworzą obrazek według własnych pomysłów.



Tangram to chińska łamigłówka znana od bardzo dawna. Składa się z siedmiu elementów zwanych kamykami (w postaci figur geometrycznych, które powstały po przecięciu kwadratu). Z tych elementów można ułożyć wiele różnych obrazków. Trzeba jednak pamiętać o wykorzystaniu ich wszystkich. Muszą one być tak ułożone, aby do siebie przylegały, ale żeby na siebie nie zachodziły. Każdą część można odwracać i obracać w dowolnym kierunku.

- Słuchanie piosenki *Karuzela na łące*, w wykonaniu N. (przewodnik, cz. 5, s. 56).
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Zabawa rozwijająca koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową – *Mieszkańcy łąki*.

Obręcze, gumki frotki w odpowiednich kolorach dla każdej grupy, szablony: biedronki, osy, żaby, mrówki, tamburyn.

Dzieci są podzielone na grupy. W każdej grupie dzieci zakładają na nadgarstki rąk gumki frotki w odpowiednich kolorach: biedronki (gumki frotki w kolorze czerwonym), osy (gumki frotki w kolorze żółtym), żaby (w kolorze zielonym), mrówki (w kolorze czarnym). N. dla każdej grupy wykonuje odmienny akompaniament na tamburynie:

- w rytmie ćwierćnut – na środku sali pojawiają się biedronki, maszerują za prowadzącą,
- w rytmie półnut – *fruną osy*, równocześnie wydając charakterystyczny dźwięk *bzzzz*,
- staccato – *skaczą żabki*,
- tremolo – *mrówki*, jedna za drugą, pochylone niosą bagaż na plecach.

Maj, tydzień 3

Dzień 3

Łąka w maju

Mieszkańcy łąki

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Wiosenne kwiaty* – wykonywanie kwiatów z papieru. Przygotowanie pomocy do zajęć. Oglądanie obrazków, odszukiwanie różnic między nimi. Kontynuowanie rozpoczętego rytmu – naklejanie w pustych polach odpowiednich naklejek. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.
- II.1. *Małe owady i duże owady* – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Barwy ochronne*. Cele: rozwijanie umiejętności dostrzegania symetrii; utrwalanie pojęcia *owady* oraz nazw owadów, mieszkańców łąki; utrwalanie wiadomości na temat znaczenia barwy ochronnej w życiu zwierząt; rozwijanie mowy.
2. Zajęcia umuzykalniające. Łączenie muzyki z plastyką. Cel: rozwijanie umiejętności oddawania nastroju utworu muzycznego w pracy plastycznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa kształtująca umiejętność współpracy w zespole – *Wyścigi rzędów*. Liczenie motyli napotkanych podczas pobytu w ogrodzie. Odszukiwanie zaobserwowanych motyli w albumach – poznawanie ich nazw, słuchanie ciekawostek na ich temat.
- III. Zabawa bieżna *Muzyka świerszcza. Ślimak, ślimak, pokaż rogi* – poznawanie wyglądu i zwyczajów ślimaka. Ćwiczenia manualne *Ślimaki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności dostrzegania symetrii w przyrodzie,
- utrwalanie pojęcia *owady* oraz nazw owadów, mieszkańców łąki,
- utrwalanie wiadomości na temat znaczenia barwy ochronnej w życiu zwierząt,
- rozwijanie mowy,
- opanowanie melodii i tekstu piosenki *Karuzela na łące*,
- rozwijanie umiejętności oddawania nastroju utworu muzycznego w pracy plastycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dostrzega symetrię w kształtach owadów,
- wyjaśnia pojęcie *owady*, wymienia nazwy owadów żyjących na łące,
- wyjaśnia znaczenie barwy ochronnej w życiu zwierząt,
- **poprawnie stosuje rzeczowniki w liczbie mnogiej,**
- **poprawnie stosuje przymiotniki, przysłówki, spójniki,**
- śpiewa piosenkę,
- oddaje nastrój utworu muzycznego w pracy plastycznej.

Przebieg dnia

I

- *Wiosenne kwiaty* – wykonywanie kwiatów z papieru. Przygotowanie pomocy do zajęć.
Dla każdego dziecka: kolorowa kartka z bloku technicznego, ołówki, nożyczki, szablon kwiatka.
Dzieci odrysowują na kolorowych kartkach szablon kwiatka i go wycinają. Zaginają płatki do środka. Odkładają kwiatki na swoje półki lub w inne, wyznaczone przez N. miejsca. Wykorzystają kwiaty podczas jutrzejszych zajęć.

Karta pracy, cz. 5, nr 35

Karta pracy, cz. 5, nr 35

Dzieci:

- oglądają obrazki, odnajdują różnice między nimi i zaznaczają je na dolnym obrazku,
- naklejają w pustych polach zdjęcia kwiatów (odszukane wśród naklejek) według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcia 1. *Małe owady i duże owady* – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Barwy ochronne*.

- Powitanie.

Koło w kolorze żółtym, paski białego papieru (długie i krótkie).

N. układa na środku sali żółte koło, a obok długie i krótkie paski białego papieru. Prosi, aby dzieci białymi paskami przedstawiły swój nastrój. Jeśli ktoś jest wesoły, wybiera długi pasek i dokłada do żółtego koła. Jeśli jest smutny, dokłada krótki pasek. Po zakończeniu zadania wszyscy przyglądają się temu, co powstało (może to być np. stokrotka, rumianek). Przedstawiają swoje pomysły. N. zaprasza na wiosenną łąkę.



- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Barwy ochronne*.

Książka (s. 74–77) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania.

Mała, zielona żabka siedziała na skraju wiosennej łąki i z zachwytem przypatrywała się bajecznie kolorowym motylkom, które z trudem można było odróżnić od kwiatów rosnących w zielonej trawie.

– Jakie one piękne, kolorowe, cudne! – wzdychała raz po raz.

Postanowiła podejść bliżej, żeby się nacieszyć widokiem motyli. Zanim weszła w trawę, rozejrzała się trwoźnie. Jak wszystkie żaby bała się długonogiego bociana, który na pewno chciałby ją zjeść. Nigdzie nie zobaczyła ani czerwonych nóg, ani czerwonego dzioba, ani białych skrzydeł. Śmiało więc ruszyła przez łąkę, aż doszła między barwne kwiaty i równie barwne motyle. Zadarła zielony łeppek, żeby się im przyrzeć. Iskierki słonecznego światła tańczyły na płatkach kwiatów i na skrzydełkach motyli. To był przepiękny widok. Wtem na łąkę padł cień. Jeden, drugi, dziesiąty. „Bociany!” – przestraszyła się żabka. Zadarła

zieloną głowę jeszcze wyżej i odetchnęła z ulgą. Ptaki, które przyleciały nad łąkę, miały czarne pióra i były mniejsze od bocianów. Żabka mogła nadal podziwiać kolorowe motyle.

Ale gdzie się one podziały? Przed chwilą fruwały przed zielonym noskiem żabki, a teraz zniknęły. Jak to możliwe?

– Uważaj, nadepniesz na mnie. Co tu robisz? – spytał zielony pasikonik.

– Przepraszam. Szukam motyli – wyjaśniła żabka. – Dlaczego ukryłeś się pod liściem? Czy w pobliżu jest bocian? – zaniepokoiła się.

– Bociana na szczęście nie widziałem, za to widzę mnóstwo motyli. Udadź kwiaty, żeby zmylić ptaki, które na nie polują.

– Naprawdę? – żabka nie mogła się nadziwić.

Rzeczywiście, wśród kwitnących kwiatów siedziały kolorowe motylki. Były tak barwne jak kwiaty, więc trudno je było zauważyć. Gdy tylko czarne ptaki odleciały, motyle poderwały się do lotu. Ich skrzydełka znów migotały w słońcu najpiękniejszymi barwami.

– Są kolorowe jak kwiaty, żeby oszukać tych, którzy na nie polują – zrozumiała żabka. – Też chciałabym być taka kolorowa – westchnęła z rozmarzeniem.

– Lepiej nie. Motyle mają swoje barwy ochronne, a ty i ja swoje. Chodźmy tam, gdzie jest bardziej zielono, tak będzie bezpieczniej.

– Naprawdę? – żabka nie mogła uwierzyć, że jest zielona nie bez powodu. Dopiero gdy zielony pasikonik usiadł między zielonymi źdźbłami trawy i całkiem przypadł żabce z oczu, uwierzyła, że sama też może się ukryć przed wzrokiem bociana.

– Teraz żaden bocian mnie nie zobaczy – szepnęła, wskakując w gęstą trawę.

– Nie zobaczy, chociaż na twoim miejscu nie bałbym się bociana aż tak bardzo. On woli myszy, dżdżownicę, ryby i, niestety, pasikoniki. Żaby nie bardzo mu smakują.

– Naprawdę? – żabka aż otworzyła zielony pyszczek. Była malutka, więc to naturalne, że wciąż się dziwiła.

- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 74–77) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się obrazkom w książce i opowiadają o łące w maju. Wymieniają nazwy kwiatów i zwierząt, które występują na łące. Odpowiadają na pytanie: *Dlaczego motyle są kolorowe, a żaby i pasikoniki zielone? Jakie znacie jeszcze inne zwierzęta, które mają swój wygląd zewnętrzny (barwy) dostosowany (dostosowane) do środowiska, w którym żyją?* Czytają tekst umieszczony pod obrazkami (6-latki).

- Utrwalanie pojęcia **owady**.

Zdjęcia, np. mrówek, biedronek, koników polnych, pszczoł, ważek, patyczaków, kartonik z napisem **owady.**

N. umieszcza na tablicy zdjęcia wybranych owadów. Pyta: *Jak można jednym słowem nazwać przedstawione na zdjęciach zwierzęta?* Pokazuje kartonik, na którym widnieje nazwa **owady**. Dzieci odczytują wyraz (6-latki). N. umieszcza kartonik z nazwą pod zdjęciami zwierząt. Podaje dzieciom najważniejsze informacje o owadach. Pokazuje zdjęcia innych, ciekawych owadów.



Owady to najliczniejsza grupa zwierząt. Bardzo różnią się od siebie wyglądem i wielkością, ale mają także cechy wspólne. Prawie wszystkie posiadają dwie pary skrzydeł. Jedynym wyjątkiem jest mucha, która ma jedną parę skrzydeł. Owady odgrywają w przyrodzie istotną rolę. Zapylają rośliny, oczyszczają glebę z różnych martwych organizmów, produkują np. miód. Wśród owadów są także szkodniki, które niszczą lasy, uprawy, zapasy zgromadzone przez ludzi. Często są także nosicielami różnych chorób.



- Zabawa ruchowa *Mieszkańcy łąki*.

Zdjęcia: pszczoły, żaby, ślimaka.

Dzieci są ustawione w rozsypane. N. pokazuje kolejno zdjęcia: pszczoły, żaby, ślimaka. Dzieci poruszają się w różnych kierunkach w sposób charakterystyczny dla zwierzęcia znajdującego się na zdjęciu.

- Układanie zdań.

Zdjęcia dowolnych owadów.

N. prosi, aby dzieci wybrały sobie zdjęcie jednego owada, który wydaje się im najbardziej interesujący. Dzieci układają krótkie zdania z nazwą wybranego owada. Przeliczają słowa w zdaniach i pokazują ich liczbę na palcach.

- Rozpoznawanie mieszkańców łąki.

Zdjęcia przedstawiające wybrane owady, np.: pszczołę, motyla, ważkę, biedronkę, mrówkę, konika polnego, białe kartki papieru do zasłonięcia jednej części zdjęć owadów, cienkie czarne paski krepiny.

Dzieci siedzą w półkołu przed tablicą. N. umieszcza na tablicy kolejno zdjęcia owadów, np.: pszczoły, motyla, ważki, biedronki, mrówki, konika polnego. Jedna połowa zdjęcia jest zasłonięta. Dzieci odgadują nazwę owada. N. odkrywa raz jedną, raz drugą połowę owada. Dzieci dochodzą do wniosku, że są one takie same. N. umieszcza pośrodku owada cienki czarny pasek symbolizujący oś symetrii. Wyjaśnia dzieciom, że pasek ten dzieli owada na dwie takie same połowy.

- Dostrzeganie symetrii.

Zdjęcia przedstawiające wybrane owady, np.: pszczołę, motyla, ważkę, biedronkę, mrówkę, konika polnego, dla każdego dziecka: lusterko, koperta podpisana imieniem, biała kartka.

N. ustawia w sali krzeselka (w sposób dowolny, ale z zachowaniem pewnej odległości), w liczbie równej liczbie dzieci. Na krzeselkach układa lusterka, a na środku sali – koperty podpisane imionami dzieci. Dzieci rozpoznają swoje imiona, siadają z kopertami przy krzeselkach. Następnie wyjmują kolejno zdjęcia przedstawiające owady (np.: pszczołę, motyla, ważkę, biedronkę, mrówkę, konika polnego, pająka). Wykorzystując lusterka, poszukują symetrii (przykładają lusterko w takim miejscu, aby zobaczyć w nim drugą połowę owada). Jeśli sprawia im to trudność, zasłaniają drugą połowę owada białą kartką, przykładają lusterko i wtedy obserwują odbicie.



Karta pracy, cz. 5, nr 36

Karta pracy, cz. 5, nr 36



Dzieci:

- nazywają zwierzęta narysowane na klockach, odnajdują wśród naklejek ich zdjęcia, nakleją zdjęcia po prawej stronie, na klockach o takim samym kształcie, jaki mają klocki z obrazkami,
- rysują po śladach motyli, kolorują ich rysunki.
- czytają wyrazy, podkreślają te, które są nazwami zwierząt spotykanych na łące.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Łączenie muzyki z plastyką.

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Karuzela na łące*. Nauka pozostałej części piosenki. Powtarzanie kolejnych fragmentów prezentowanych przez N. – zbiorowo i indywidualnie (przewodnik, cz. 5, s. 56).
- Zabawa przy piosence *Karuzela na łące*.

Rekwizyty przygotowane wcześniej przez N. (dla biedronki, osy, trzmiela, mrówki, chrząszcza, żaby, konika polnego, żuczka), karuzela – długi drewniany drążek, na wierzchu którego znajdują się przymocowane kolorowe wstążki (w ilości odpowiadającej liczbie dzieci będących mieszkańcami łąki), klawesy (dla pozostałych dzieci).

Ustawienie: dzieci są ustawione na okręgu, twarzami do jego środka. Z boku stoi dziecko, które jest karuzelą. N. dzieli dzieci na dwie grupy. Jedno dziecko jest karuzelą.

Zwrotka I

Takty 1.–8. – dzieci z pierwszej grupy grają na klawesach, pozostałe miarowo klaszczą.

W taktach 6.–8. do środka koła wchodzi karuzela.

Refren:

Takty 9.–10. – dzieci grają na klawesach, pozostałe stoją w lekkim rozkroku.

Takty 11.–16. – mieszkańcy łąki wchodzi do koła kolejno, zgodnie z tekstem. Każdy bierze w ręce kolorową wstążkę przymocowaną do drążka.

Takty 17.–20. – karuzela się obraca, pozostałe dzieci grają na klawesach.

Repetycja:

Dzieci w dalszym ciągu trzymają końce wstążek w dłoniach.

Takty 9.–10. – wykonują zwrot twarzami do środka koła, drobnymi krokami biegną do środka.

Takty 11.–12. – powracają na swoje miejsca.

Takty 13.–16. – maszerują w miejscu.

Takty 17.–20. – karuzela się obraca, pozostałe dzieci grają na klawesach.

- Ćwiczenie wyrabiające prawidłową dykcję – *Na łące*.
Dzieci rytmicznie powtarzają trudne słowa i zdania proponowane przez N. Zwracają uwagę na dykcję oraz poprawne akcentowanie.
 - *Żaby, chrabąszcze mieszkają na łące.*
 - *Mrówki i trzmiele mają na łące pracy bardzo wiele.*
 - *Chrabąszcze fruwią i spacerują. Nisko, wysoko żaby podskakują.*
 - *Żuki, żuczki spacerują, pożywienia poszukują.*
 - *Szumi trawa na łące, szur, szur wieje wietrzyk i grzeje słońce.*
- Zabawa w formie opowieści ruchowej przy muzyce – *Pszczółki*.
Dzieci są pszczołami. Zajmują dowolne miejsca na środku sali. N. rozpoczyna opowieść, podczas której dzieci obrazują treść ruchem.
Nastał ranek. Zaświeciło słońce. Pszczoły jak zwykle opuszczają ul i fruną na łąkę, do sadu i ogrodu (dzieci naśladują lot pszczoł).
O! Ile kwiatów – mała pszczołka siada na pachnącym dzwoneczku i rozpoczyna zbieranie nektaru (dzieci powoli poruszają rękami (skrzydłami), wykonują kilka kroków w miejscu, przysiad, układają ręce w kształcie koszyeczka, naśladują zbieranie do niego nektaru, następnie ponownie naśladują lot).
Nagle pojawia się niedźwiadek (naśladują ruchy niedźwiadka, przenoszą ciężar z lewej nogi na prawą).
Niechący potrąca dzwoneczek. Przeżona pszczołka unosi się wysoko ponad łąkę. Strasznie się denerwuje i woła głośno do niedźwiadka: – Przeszkadzasz mi w pracy. Uciekaj stąd, bo pożałujesz (energicznie poruszają zaciśniętymi pięściami, biegną w miejscu i powtarzają: bz, bz).
Niedźwiadek odchodzi z opuszczoną głową. – Przepraszam (naśladują ruchy niedźwiadka).
Pszczoła wraca do ula i przez chwilę odpoczywa (biegną drobnymi krokami, poruszają skrzydłami; na zakończenie przechodzą do leżenia na dywanie, pozostają przez chwilę w bezruchu).

- Ćwiczenie oddechowe – *Kwiaty*.

Mały kwiat z bibuły (dla każdego dziecka), kastaniety.

Na dywanie są rozrzucone kwiaty z bibuły. Dzieci biegają między nimi w rytmie kastanietów. Na przerwę w muzyce dzieci zajmują miejsca przy najbliższej leżących kwiatkach. Pochylają się nad nimi, wciągają powietrze nosem, po czym naśladują kichnięcie w otwarte dłonie.

- *Malowanie muzyki* – rozwijanie umiejętności oddawania nastroju muzycznego w pracy malarskiej.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki klasycznej, dla każdego dziecka: duży arkusz szarego papieru, farby plakatowe lub pastele, pędzelek, kubeczek, fartuszek.
Dzieci słuchają nagrania muzyki klasycznej o wyrazistym charakterze. N. zadaje pytania dotyczące nastroju, instrumentów, na których jest wykonywany utwór, skojarzeń związanych z muzyką. Dzieci zajmują miejsca przed dużymi arkuszami szarego papieru. Farbami plakatowymi lub pastelami starają się zobrazować muzykę na papierze.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa kształtująca umiejętność współpracy w zespole – *Wyścigi rzędów*.
Gwizdek.
Dzieci są ustawione jedno za drugim w dwóch rzędach. Na sygnał N. (np. dźwięk gwizdka) kolejno pokonują biegiem wytyczoną trasę. Kolejne dziecko może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy poprzednie dziecko dotknie jego ręki. Wygrywa rząd, którego zawodnicy pierwsi pokonają wyznaczoną trasę.
- Liczenie motyli napotkanych podczas pobytu w ogrodzie. Odszukiwanie w albumach zaobserwowanych motyli – poznawanie ich nazw, słuchanie ciekawostek na ich temat.
Albumy ze zdjęciami motyli i informacjami na ich temat.
Dzieci obserwują i liczą napotkane w ogrodzie motyle. Odszukują ich zdjęcia w albumach. N. odczytuje nazwy motyli i różne ciekawostki na ich temat.

III

- Zabawa bieżna *Muzyka świerszcza*.
Kartoniki, na których są przedstawione w formie graficznej różne rytmy (rytm można przedstawić np. za pomocą sylwetek stokrotek lub innych kwiatów występujących na łące), zielone krążki lub zielone szarfy dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do podskoków.

N. układa w sali zielone krążki – listki (mogą to być również ułożone w kółko zielone szarfy). Rozdaje dzieciom kartoniki, na których są przedstawione w formie graficznej różne rytmy. Zamienia dzieci w świerszcze. Włącza nagranie muzyki do podskoków. Świerszcze podskakują po całej sali. Na przerwę w nagraniu muzyki każdy świerszcz siada na krążku (listku). Wskazane dziecko śpiewa swoją muzykę, np. *cyk, cyk, cyk, cyk, cyk, cyk*. Podczas jednej przerwy w nagraniu muzyki może grać kilka świerszczy. Należy zadbać o to, aby każde dziecko mogło zaśpiewać swój rytm.

- *Ślimak, ślimak, pokaż rogi* – poznawanie wyglądu ślimaka i jego zwyczajów.

Zdjęcia ślimaków różnego gatunku, napis **ślimak**.

Dzieci siedzą w półkolu przed tablicą. N. umieszcza na tablicy zdjęcie ślimaka, a pod nim napis **ślimak**. Odczytuje go wspólnie z dziećmi, a następnie razem recytują popularną rymowankę o ślimaku: *Ślimak, ślimak, pokaż rogi. Dam ci sera na pierogi*. Pyta dzieci, czy ślimak ma rogi i czy lubi ser. Zapoznaje dzieci z ciekawostkami na temat ślimaka. Pokazuje zdjęcia przedstawiające różne rodzaje ślimaków.



Ślimak nie ma rogów tylko czułki, na końcu których są umieszczone oczy (pokazuje, gdzie znajdują się czułki). Czułki pomagają ślimakom dobrze orientować się w otoczeniu. Ślimak najbardziej lubi świeże liście. Najczęściej wybiera sobie miejsca, gdzie jest dużo wilgoci – nie lubi suszy, czyli okresu bez deszczu. Zamyka się wtedy w skorupce i czeka na lepszą pogodę.

- Ćwiczenia manualne *Ślimaki*.

Dla każdego dziecka: plastelina, podkładka, muszelka, kolorowa kartka z bloku technicznego, nożyczki.

Dzieci robią wałeczki z plasteliny w wybranym kolorze, a następnie zwijają je, formując ślimaka. Na koniec umieszczają ślimakowi na wierzchu muszelkę. Gotowe ślimaki kładą na liściach wyciętych z zielonego papieru.

Maj, tydzień 3

Dzień 4

Łąka w maju

Zabawy na łące

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia oddechowe połączone z ćwiczeniami graficznymi – *Dmuchawce*. Wydłużanie fazy wydechu, wzmacnianie drobnych mięśni dłoni. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej – *Znajdź parę*. Poznawanie najczęściej występujących w Polsce motyli. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.

II.1. *Wiosenne zabawy na łące* – zajęcia matematyczne. Cel: rozwijanie sprawności rachunkowych,

rozwijanie orientacji przestrzennej, rozwijanie umiejętności logicznego myślenia.

utrwalanie liczb i znaków matematycznych oraz umiejętności dokonywania obliczeń.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Idziemy na łąkę*. Przeglądanie się rabatce kwiatowej w ogrodzie przedszkolnym, dostrzeganie drobnych zwierząt. Przeliczanie kwiatów, określanie ich kolorów, nazywanie kwiatów.

III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Żuczki*. Odszukiwanie na rysunku ukrytych biedronek, kolorowanie biedronek.

Oglądanie zdjęć, opowiadanie o biedronkach. Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.

Uzupełnianie informacji o biedronkach. Utrwalanie poznanych liter. Czytanie zdania.

Zabawy swobodne w kąciku teatralnym, rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu. Zabawa wyrabiająca umiejętność modulowania głosem – *Różne zdania*. Zabawa rozwijająca reakcję na dźwięki coraz wyższe i coraz głośniejsze – *Skowronki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie sprawności rachunkowych,
- utrwalanie liczb i znaków matematycznych oraz umiejętności dokonywania obliczeń,
- rozwijanie orientacji przestrzennej,
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- sprawnie liczy obiekty w zakresie 6,
- poprawnie oblicza działania matematyczne, wpisuje we właściwe miejsca odpowiednie liczby,
- samodzielnie określa położenie owadów, układa sylwety owadów według instrukcji N.,
- układa i rozwiązuje zagadki,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach metodą R. Labana.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia oddechowe połączone z ćwiczeniami graficznymi – *Dmuchawce*. Wydłużanie fazy wydechowej, wzmacnianie drobnych mięśni dłoni.

Dla każdego dziecka: kawałki waty, kartka, kredki.

Dzieci otrzymują kawałki waty. Palcami rozrywają watę na strzępy. Następnie kładą na otwartej dłoni, zdmuchują i obserwują powolne spadanie dmuchawców na podłogę. Po zabawie siadają przy stolikach i przedstawiają dmuchawce na papierze: stawiają na kartce dużą kropkę i rysują od niej we wszystkich kierunkach linie proste. Na koniec dorysowują łodyżkę i liście.

- Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej – *Znajdź parę*. Poznawanie najczęściej występujących w Polsce motyli.

Zdjęcia różnych gatunków motyli, np.: pazia królowej, rusałki pawik, rusałki pokrzywnik, rusałki admirał, rusałki osetnik – dwa komplety.

N. układa na stole zdjęcia przedstawiające różne gatunki motyli (każde zdjęcie występuje podwójnie). Jedno zdjęcie daje dziecku, drugie zostawia sobie. Prosi, aby dziecko dokładnie przyjrzało się swojemu motylowi. Pyta, czym różnią się motyle. Podaje ich nazwy. Następnie wybiera ze swoich zdjęć zdjęcie jednego motyla i układa go na środku stołu. Prosi, aby dziecko utworzyło parę: odnalazło wśród swoich obrazków takiego samego motyla i ułożyło obok. Podobną zabawę N. może przeprowadzić z sylwetkami innych zwierząt i roślin występujących na łące. W zabawie może również brać udział więcej osób. Należy przygotować wtedy więcej kompletów zdjęć.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcia 1. *Wiosenne zabawy na łące* – zajęcia matematyczne.

- Zaproszenie do wiosennych zabaw na łące.

Kwiaty z papieru wykonane wcześniej (dla każdego dziecka), zielona tkanina ze stojącymi na niej kępami traw wyciętymi z zielonej krepiny i przyklejonymi na kartkach z bloku technicznego oraz staw uformowany z niebieskiej tkaniny lub wycięty z niebieskiego papieru, płaskie sylwety papierowych kwiatów z różną liczbą płatków (od 1 do 10).

N. zaprasza dzieci do zabaw na łące. Prosi, aby dzieci wzięły ze swoich półeczek wykonane wcześniej kwiaty i usiadły przed tablicą. Rozkłada na dywanie zieloną tkaninę. Ustawia na niej wykonane z papieru kępy zielonych traw. Obok łąki umieszcza niebieską sylwetę stawu. Następnie układa płaskie sylwety papierowych kwiatów – od zielonej tkaniny do miejsca, gdzie siedzą dzieci (kwiaty mają różną liczbę płatków). Jest to droga na łąkę.

- Pokonywanie drogi na łąkę według wyznaczonych zasad.

Kwiaty wycięte z papieru (płaskie, z różną liczbą płatków – od 1 do 10).

N. wyjaśnia, że droga na łąkę jest zaczarowana. Aby do niej dojść, należy tak przejść po kwiatkach, aby w każdym kolejnym kwiatku, na którym staną dzieci, liczba płatków była o jeden większa niż w poprzednim (5-latki wybierają kwiaty z płatkami od 1 do 6, a 6-latki – z płatkami od 1 do 10). Aby ułatwić dzieciom odnajdywanie właściwych kwiatów, można drogę podzielić na pół i ułożyć na niej odpowiednie kwiaty (prawą stroną idą 5-latki, a lewą – 6-latki). Dzieci kolejno pokonują drogę.

- Projektowanie łąki – układanie kwiatów, odszukiwanie biedronki. Utrwalanie liczebników porządkowych.

Kwiaty wykonane przez dzieci, 10 kolorowych, wyciętych z papieru płaskich kwiatów, sylweta biedronki.

N. prosi, aby dzieci, które pokonały zaczarowaną drogę, usiadły na podłodze przed zieloną tkaniną. Pyta: *Czego brakuje na łące?* Dzieci układają wykonane przez siebie kwiaty w dowolnym miejscu na tkaninie. N. przyłącza się do zabawy. Układa 10 kolorowych kwiatów na dole łąki, jeden obok drugiego. Prosi, aby dzieci się odwróciły. Chowa pod wybranym kwiatkiem biedronkę. Informuje dzieci, że biedronka ukryła się np. pod piątym kwiatkiem z lewej strony. (N. różnicuje zadania dla dzieci 5-letnich i dla 6-letnich). Wybrane dziecko wskazuje odpowiedni kwiat i odszukuje biedronkę. Liczy, ile biedronka ma kropek. Po zakończeniu zabawy dzieci układają sylwetę biedronki na łące.

- Zaproszenie owadów do wspólnych zabaw.

Sylwety owadów (np.: ważki, pszczoły, pasikonika, motyla, mrówki – każdego gatunku po 10), sylwety kwiatów wycięte z kolorowego papieru (średniej wielkości), koperty, kartoniki z liczbami od 1 do 10 i znakami matematycznymi: =, +, -.

N. układa obok łąki sylwety owadów (np.: ważki, pszczoły, pasikonika, motyla, mrówki). Dzieciom 5-letnim wręcza koperty z sylwetami kwiatów, a dzieciom 6-letnim – koperty z liczbami od 1 do 10 i znakami matematycznymi: =, +, -. Mówi: *Biedronce było smutno samej na łące. Zaprosiła inne owady.* Układa na tkaninie cztery sylwety pasikoników. Pyta: *Ile pasikoników zaprosiła? Dzieci liczą i układają odpowiednią liczbę sylwet kwiatów (5-latki) lub odpowiedni kartonik z liczbą (6-latki)* N. prosi dzieci, aby zamknęły oczy. Dokłada dwie sylwety pasikoników (w małym odstępnie od pozostałych). Mówi: *Inne pasikoniki usłyszały odgłosy zabawy. Postanowiły przyłączyć się do niej. Ile pasikoników przybyło? Ile teraz jest pasikoników na łące?* 5-latki odpowiadają na pytania, a następnie układają odpowiednią liczbę kwiatów, a 6-latki układają działania matematyczne: $4 + 2 = 6$, i odczytują je głośno. W ten sam sposób dzieci samodzielnie zapraszają inne owady i układają zadania.

- Określanie położenia owadów.

Sylwety owadów (np.: ważki, pszczoły, pasikonika, motyla, mrówki) – po jednej dla każdego dziecka. N. informuje, że owady wybierają się na zwiedzanie najbliższej okolicy. Prosi, aby każde dziecko wybrało sobie jednego owada i ułożyło go w dowolnym miejscu w sali. Następnie dzieci określają położenie swojego owada, budując poprawne pod względem gramatycznym zdania, np.: *Pszczoła usiadła za kwiatkiem. Motyl usiadł na półce. Mrówka weszła między książki.* Po zakończonej zabawie ponownie układają sylwety owadów na tkaninie.



- Zabawa ruchowa *Biedronki i motyle*.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki, po dwie apaszki dla każdego dziecka: w kolorze czerwonym – dla biedronek, w kolorze żółtym – dla motyli.

N. zamienia dzieci w biedronki i motyle, rozdaje po dwie apaszki w kolorze: czerwonym – dla biedronek, żółtym – dla motyli. (Jeśli nie ma apaszek, mogą to być kawałki krepiny lub bibuły). To będą skrzydła. Dzieci są owadami. Fruwają po łące przy dźwiękach muzyki. (N. zwraca uwagę, aby obydwa skrzydła owada poruszały się jednocześnie). Na przerwę w muzyce owady dzielą się na dwie grupy i stają w dwóch szeregach naprzeciwko siebie. Kłaniają się sobie wzajemnie i wypowiadają słowa: *Witamy na naszej łące – ciepłej i pachnącej.* Zabawę można urozmaicić, prosząc, aby słowa wypowiadały najpierw tylko biedronki, potem – tylko motyle, a następnie wszystkie dzieci razem.

- Układanie sylwet owadów według instrukcji słownej.

Kwiaty wykonane przez dzieci, sylwety owadów (np.: ważki, pszczoły, pasikonika, motyla, mrówki) – jedna sylweta owada dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki w dość szybkim tempie.

N. prosi, aby dzieci wzięły z łąki swoje kwiaty i wybrały sobie ponownie po jednej sylwecie owada. Dzieci siadają w rozsypane. Układają kwiaty na dywanie, a sylwety owadów trzymają w rękach. Kiedy zacznie grać muzyka, owady fruwać po łące lub chodzić po ziemi (dzieci poruszają się między sylwetami kwiatów w sposób charakterystyczny dla wybranego przez siebie owada). Kiedy muzyka cichnie, dzieci zatrzymują się przodem do N., a N. wydaje polecenia, w którym miejscu mają się znajdować sylwety owadów. Dzieci układają je np. obok, na, pod, za, przed, z przodu, z tyłu, z prawej strony, z lewej strony sylwety kwiatka. Po zakończonej zabawie odkładają sylwety kwiatów na tkaninę, a sylwety owadów nadal trzymają w rękach.

- Porównywanie liczby owadów – fruwających i poruszających się po ziemi.
Sylwety owadów (np.: ważki, pszczoły, pasikonika, motyla, mrówki) – jedna sylweta owada dla każdego dziecka.
 Dzieci segregują sylwety owadów na te, które fruwają, i te, które poruszają się po ziemi. Następnie dobierają owady w pary i porównują ich liczbę. Podają, których owadów jest więcej i o ile.

Karta pracy, cz. 5, nr 37	Karta pracy, cz. 5, nr 37
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – uzupełniają pętle odpowiednimi obrazkami zwierząt, roślin (odszukanymi wśród naklejek) tak, aby w każdej z nich było sześć obrazków, – rozpoznają na obrazkach dżdżownice, wypowiadają się na temat pożytecznej roli dżdżownic, powtarzają ich nazwę, – kolorują rysunki dżdżownic. 	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – obliczają działania na palcach, łączą zapisy z wynikami według wzoru, – słuchają wypowiedzi 5-latków o dżdżownicach, uzupełniają je, – obliczają na palcach, wpisują wyniki, – liczą na palcach, wpisują między liczby odpowiednie znaki.

Karta pracy, cz. 5, nr 38	Karta pracy, cz. 5, nr 38
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – słuchają zagadek, rysują w ramkach ich rozwiązania, układają zagadkę o innym mieszkańcu łąki i przedstawiają ją kolegom, – kończą rysować biedronki według wzoru, kolorują rysunki. 	



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 (przewodnik, cz. 5, s. 62).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Idziemy na łąkę*.
Kolorowa kreda.
 N. razem z dziećmi przygotowuje łąkę: rysuje kredą na chodniku jedną linię (najpierw prostą, pod koniec krętą). Dzieci wzdłuż linii dorysowują kwiaty i owady. Następnie stają w rzędzie na początku linii. Kolejno przechodzą po dróżce, stawiając stopę za stopą. Po przejściu dróżki wracają na swoje miejsce w rzędzie i kontynuują zabawę.
- Przyglądanie się rabatce kwiatowej w ogrodzie przedszkolnym, dostrzeganie drobnych zwierząt. Przeliczanie kwiatów, określanie ich kolorów, nazywanie gatunków.
Lupy lub szkła powiększające.
 Dzieci przyglądają się rabatce kwiatowej w ogrodzie przedszkolnym. Za pomocą lup i szkieł powiększających obserwują drobne zwierzęta, które znajdują się na niej. Podają ich nazwy. Liczą kwiaty na rabatkach, określają ich kolory, rozpoznają poszczególne gatunki (jeśli w ogrodzie nie ma rabatki kwiatowej, dzieci mogą wybrać się na spacer w okolicy przedszkola).

III



- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Żuczki*.
Dwie piłki.
 N. zamienia dzieci w żuczki. Dzieli dzieci na dwa zespoły, wyznacza linie: startu i mety. Każdy zespół ustawia się w rzędzie na linii startu i otrzymuje od N. jedną lekką piłkę (np. dmuchaną piłkę plażową). Dzieci kolejno, przemieszczając się na czworakach, toczą piłkę do mety, odpychając ją głową, po czym wracają biegiem, przekazują piłkę kolejnemu dziecku i ustawiają się na końcu rzędu.

Karta pracy, cz. 5, nr 39	Karta pracy, cz. 5, nr 39
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – odszukują na rysunku ukryte biedronki, kolorują biedronki, a następnie cały rysunek, – oglądają zdjęcia, opowiadają o biedronkach, – bawią się cicho w kąciakach zainteresowań. 	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – słuchają wypowiedzi 5-latków o biedronkach, uzupełniają informacje podawane przez 5-latki, – piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst.

- Zabawy swobodne w kąciku teatralnym, rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu.
Kukielki, pacynki i zabawki pluszowe przedstawiające mieszkańców łąki.
N. inicjuje zabawę tematyczną *Z wizytą na łące*. Dzieci rozmawiają między sobą, wykorzystując kukielki, pacynki i zabawki pluszowe przedstawiające mieszkańców łąki. Próbuje się dowiedzieć, co najbardziej podoba się rozmówcy na łące. Zadają sobie wzajemnie pytania i odpowiadają na nie.
- Zabawa wyrabiająca umiejętność modulowania głosem – *Różne zdania*.
Dzieci powtarzają różne zdania proponowane przez N.: zdanie pytające, zdanie oznajmujące, rozkazujące, wykrzyknikowe.
Przykładowe zdania:
Na łące mieszka biedronka.
Wydaje mi się, że nad łąką gromadzą się deszczowe chmury.
Czy chrabąszcz potrafi fruwać?
Uwaga, osy! Uciekaj!
- Zabawa rozwijająca reakcję na dźwięki coraz wyższe i coraz głośniejsze – *Skowronki*.
Dzwonki.
Dzieci w przysiadzie, rękami obejmują kolana, głowy mają opuszczone – *skowronki śpią, zmęczone po dalekiej podróży*.
N. gra na dzwoneczkach i równocześnie śpiewa kolejne, coraz wyższe dźwięki gamy na sylabach: *tiu, tiu, tiu*. Śpiewa je coraz głośniej. Dzieci powtarzają, powoli przechodząc do pozycji stojącej. Równocześnie naśladują ruchy skrzydeł – *skowronki obudziły się i śpiewem witają wiosnę*. Dźwięki śpiewane coraz niżej i ciszej oznaczają, że zapada zmierzch – *skowronki idą spać*.
Zabawę może poprzedzić ćwiczenie polegające na powtarzaniu dźwięków śpiewanych przez prowadzącą na sylabach: *ćwir, ku-ku, kra* – na różnych wysokościach.
Inny wariant zabawy:
N. śpiewa sylabę na określonej wysokości kilka razy, dzieci przeliczają. Następnie starają się ją powtórzyć tyle samo razy z równoczesnym klaskaniem.

Maj, tydzień 3

Dzień 5

Łąka w maju

Kolory wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wykonanie zielnika z roślin zebranych na łące. Utrwalanie nazw wybranych roślin zielnych. Kolorowanie rysunków motyli. Tworzenie par z podanymi obrazkami. Słuchanie rymowanki. Utrwalanie wiadomości na temat kolejnych stadiów rozwoju motyla. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.
- II.1. *Kolorowy most* – zabawy badawcze inspirowane wierszem I. R. Salach *Tęcza*. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat zjawisk atmosferycznych, utrwalanie nazw wybranych roślin zielnych, zachęcanie do samodzielnych doświadczeń i wyciągania wniosków.
2. *Łąka w maju. Biedronki i żuczki* – zajęcia artystyczno-techniczne. Cel: rozwijanie umiejętności tworzenia kompozycji przestrzennych.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Zabawy na łące*. Zabawa *Tajemnicze kroki*. Rozróżnianie odgłosów kroków na różnych podłożach: na piasku, na ziemi, na chodniku. Rozpoznawanie, czy ktoś się zbliża, czy oddala.
- III. Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Na zielonej łące*. Urządzenie kącika zielarskiego, wspólne picie herbatek ziołowych, naparów. Ćwiczenie mięśni dłoni – *Ja i gałązka mięty*. Wykonanie motyla z plastikowych kubeczków. Utrwalanie zjawiska symetrii. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla wiosny,
- utrwalanie nazw wybranych roślin zielnych,
- zachęcanie do samodzielnych doświadczeń i wyciągania wniosków,
- rozwijanie umiejętności tworzenia kompozycji przestrzennych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zjawiska tęczy, wymienia kolory występujące w tęczy,
- rozpoznaje i nazywa wybrane rośliny zielne,
- aktywnie uczestniczy w doświadczeniach, wyciąga wnioski,
- wykonuje przestrzenną sylwetę biedronki.

Przebieg dnia

I

- Wykonanie zielnika z roślin zebranych na łące. Utrwalanie nazw wybranych roślin zielnych. **Kartki z bloku technicznego, spinacze, rośliny zebrane przez dzieci na łące (uszone), klej (mocny), małe paski białego papieru (do przyklejania np. w środku długiej rośliny, aby lepiej przylegała do kartki), kartoniki, na których są zapisane nazwy roślin, miejsce zebrania i data zebrania, szary papier, teczka tekturowa, napis **Rośliny łąkowe**, małe plastikowe torebki, nożyczki dla każdego dziecka.** Dzieci wykonują zielnik z roślin zebranych na łące. Wskazują roślinę, dla której zakładają kartę (każda roślina ma osobną kartę, znajdują się na niej wszystkie części rośliny, również korzenie). Podają nazwę rośliny. Przyklejają w prawym dolnym rogu kartki zapisane przez N. informacje o roślinie (nazwa, data i miejsce zebrania), a następnie przyklejają roślinę. Na jednej kartce umieszczają tylko rośliny jednego gatunku. Jeśli roślina się nie zmieści, zaginają ją na kartce lub przecinają na mniejsze części. Jeśli natomiast jakaś część rośliny odpadła podczas suszenia, umieszczają ją w małej przezroczystej torebce i np. za pomocą spinacza dopinają do kartki. Po zakończeniu pracy poszczególne karty oddzielają od siebie szarym papierem i umieszczają w tekturowej teczce z napisem **Rośliny łąkowe**.

Karta pracy, cz. 5, nr 40

Karta pracy, cz. 5, nr 40

Dzieci:

- kolorują rysunki motyli, które tworzą pary z podanymi obrazkami,
- słuchają rymowanki, powtarzają ją za N.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcia 1. *Kolorowy most* – zabawy badawcze inspirowane wierszem I. R. Salach *Tęcza*.

- Zabawa na powitanie – *Kolorowe pozdrowienia*. Dzieci siedzą w kole. Witają się kolejno z innymi dziećmi, które mają na ubraniu jeden z wymienionych przez N. kolorów, np. żółty i czerwony. Dzieci, których dotyczą wypowiedziane słowa, wstają i kłaniają się pozostałym.
- Słuchanie wiersza I. R. Salach *Tęcza*. **Sztaluga, pędzel, duży arkusz białego brystolu, farby w kolorach: czerwonym, niebieskim, żółtym, pomarańczowym, fioletowym, zielonym, granatowym.** N. zaprasza dzieci przed sztalugę, na której umieszcza duży biały arkusz brystolu. Recytując wiersz, maluje jednocześnie farbami akwarelowymi barwne łuki, zaczynając od dołu.

*Tęcza ma siedem kolorów,
kolorów siedem ma.
Wymienił je Karolek,
wymienił je i ja.
Kolor fioletowy
pierwszy przyszedł mi do głowy.
Granatowy kolor ciemny
dla oka jest przyjemny.*

*Za nim będzie błękit
jak błękitne niebo.
Potem zieleń traw.
Nie pytaj mnie, dlaczego.
Barwa żółta jak słońeczko
i pomarańczowa,
na końcu czerwona –
i tęcza gotowa.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *Ile kolorów ma tęcza? Jakie kolory występują w tęczy? Obok jakiego koloru znajduje się np. kolor pomarańczowy?* Pyta również o położenie innych kolorów.
- Wyjaśnienie zjawiska powstawania tęczy.
Zdjęcia z widoczną tęczą.
N. pyta: *Co to jest tęcza? Jak powstaje tęcza? Jaki kształt ma tęcza?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Pokazuje zdjęcia, na których jest widoczna tęcza.



Tęcza to zjawisko optyczne i meteorologiczne. Powstaje na niebie wtedy, kiedy pada deszcz i świeci słońce. Dzieje się tak dlatego, że promienie słońca, kierując się w stronę ziemi, napotykają na swojej drodze krople wody. Przechodzą przez nie, w wyniku czego białe światło słoneczne zmienia się w wielobarwne widmo. Tworzy na niebie *kolorowy most*.

- Poszukiwanie kolorów tęczy. Utrwalanie barw podstawowych i barw pochodnych.
Trzy koła wycięte z bibuły, w kolorach podstawowych: żółtym, czerwonym i niebieskim (dla każdego dziecka).

N. wręcza każdemu dziecku trzy koła wycięte z bibuły, w kolorach podstawowych: żółtym, czerwonym i niebieskim. Dzieci nakładają je na siebie. Obserwują pod światło powstałe kolory pochodne i je nazywają: *fioletowy, zielony, pomarańczowy*. Przypominają, jakie kolory należało ze sobą połączyć, aby je otrzymać.



- Przeprowadzanie doświadczeń **Czarujemy tęczę.**
Dla każdego dziecka: paski krepiny w kolorach tęczy, płyta CD, biała kartka, klej, dla każdego zespołu: płaskie naczynie wypełnione niewielką ilością wody, małe lusterko i lusterko średniej wielkości, biała kartka, latarka, szklanka.

N. proponuje dzieciom samodzielne wyczarowanie tęczy. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Każdy zespół zajmuje miejsce przy jednym stoliku, na którym N. wcześniej zgromadził potrzebne pomoce. Dzieci w zespołach manipulują przedmiotami tak, aby uzyskać tęczę.

- Kolejno zanurzają lusterko w płaskim naczyniu wypełnionym niewielką ilością wody, tak aby było ono z jednej strony oparte o ściankę naczynia. Na zanurzoną powierzchnię lusterka kierują światło latarki. Przed lusterkiem trzymają białą kartkę tak, aby padało na nią odbite światło. Obserwują, jaki będzie efekt, wyciągają wnioski.
- Biorą do rąk płytę CD i ustawiają ją tak, aby odbijało się od niej światło słoneczne. Obserwują, jaki będzie miało ono kolor. Wyciągają wnioski.
- Przyklejają na kartce kolorowe paski krepiny tak, aby powstała tęcza. Zwracają uwagę na kolejność kolorów.
- Wkładają do szklanki małe lusterko, ustawiając je tak, aby z jednej strony było oparte o dno, a z drugiej strony – o ściankę (musi być pochylone). Wypełniają szklankę wodą do $\frac{3}{4}$ pojemności i ustawiają ją tak, aby promienie słońca padały bezpośrednio na powierzchnię lusterka. (Jeśli nie ma słońca, można do tego celu użyć latarki). Obserwują kolory odbijanego światła (najprawdopodobniej pokaże się ono na suficie). Wyciągają wnioski.



Karta pracy, cz. 5, nr 41	Karta pracy, cz. 5, nr 41
Dzieci:	
– kończą kolorować tęczę,	
– wyjaśniają, kiedy i dlaczego ona powstaje,	
– rysują po śladach.	– rysują po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.

Zajęcia 2. Łąka w maju. Biedronki i żuczki – zajęcia artystyczno-techniczne.

- Wprowadzenie do tematu.
Zielona tkanina, zdjęcia kwiatów i zwierząt (np.: maku, mniszka pospolitego, rumianku, koniczyny, stokrotki, motyla, konika polnego, osy, żaby, żuka) oraz kartoniki z ich nazwami.
N. układa na dywanie zieloną tkaninę, a obok umieszcza zdjęcia kwiatów i zwierząt, np.: maku, mniszka pospolitego, rumianku, koniczyny, stokrotki, motyla, konika polnego, osy, żaby, żuka, oraz kartoniki z ich nazwami. Dzieci 6-letnie odczytują kolejno nazwy, a dzieci 5-letnie odnajdują odpowiednie zdjęcia i umieszczają je na tkaninie. N. wskazuje tkaninę i pyta: *Co wam przypomina ten widok? Jakich owadów brakuje na łące?* Mówi zagadkę I. Fabiszewskiej.

Są bardzo pożyteczne, bo mszyce zjadają.
Czerwony płaszczyk i czarne kropki mają. (biedronki)

- Zapoznanie z tematem pracy.
N. proponuje dzieciom wykonanie sylwet biedronek. Zapoznaje dzieci ze sposobem wykonania pracy.



- Samodzielna praca dzieci – etap pierwszy.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 22, papierowy talerz, czarna farba plakatowa, pędzel.

Dzieci przygotowują kartę pracy ze skrzydłami biedronki. N. wręcza każdemu dziecku papierowy talerz. Dzieci malują jego zewnętrzną część czarną farbą plakatową. Odkładają swoje prace do wyschnięcia.

- Rozmowa na temat biedronek.

Zdjęcia biedronek: dwukropki, siedmiokropki, dziesięciokropki, dwudziestokropki i biedroneczki łąkowej.

N. pyta: *Co wiecie o biedronkach? Ile kropek mają biedronki? Czy wszystkie biedronki są czerwone?*



Biedronki są pożytecznymi owadami, gdyż zjadają mszyce. Zimą spędzają w ciepłych i zacisznych miejscach, np.: w szczelinach, w korze drzew, pod parapetami, w liściach. W Polsce występuje kilka gatunków biedronek. Najczęściej spotykane są biedronka siedmiokropka i biedronka dwukropka. Mają czerwony pancerzyk i czarne kropki. Nieco inaczej wyglądają biedronki dziesięciokropki. Mają pomarańczowo-czerwony pancerzyk i czarne kropki. Biedronki dwudziestokropki mają żółty lub kremowy pancerzyk i czarne kropki. Biedroneczki łąkowe mają czarny pancerzyk i czerwone lub żółte kropki. Biedronki, choć są małe i delikatne, potrafią bronić się przed wrogami. Wydzielają żółtą, nieprzyjemnie pachnącą ciecz, którą odstraszały przeciwnika.



- Samodzielna praca dzieci – etap drugi.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 22 – sylwety biedronki przygotowane wcześniej, sześć rurek do napojów, taśma klejąca, nożyczki, klej.

Dzieci wycinają z karty pracy skrzydła i głowę biedronki. Przyklejają je na czarnej części talerza. Po drugiej stronie talerza przyklejają rurki do napojów, kierując się instrukcją fotograficzną. Odwracają biedronkę i ustawiają na nóżkach z rurek.

- Przygotowanie wystawy wykonanych prac.

Sylwety biedronek wykonane przez dzieci.

Dzieci umieszczają wykonane przez siebie sylwety biedronek na zielonej tkaninie. Opisują wygląd łąki. Mogą również przygotować wystawę dla rodziców w szatni. Umieszczają wtedy sylwety biedronek np. na zielonej krepinie.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Zabawy na łące.*

Piłki (jedna na parę).

Dzieci dobierają się w pary. N. rozdaje im piłki (jedna piłka na parę). Dziecko trzymające piłkę rzuca ją do partnera, obraca się dookoła własnej osi i łapie piłkę, którą odrzuca mu partner.

- Zabawa *Tajemnicze kroki*. Rozróżnianie odgłosów kroków na różnych podłożach: na piasku, na ziemi, na chodniku. Rozpoznawanie, czy ktoś się zbliża, czy oddala.

N. proponuje dzieciom sprawdzenie, jaki odgłos słyszą, kiedy poruszają się po różnych podłożach, np.: po piasku, po żwirku, po chodniku. Następnie wyznacza teren do zabawy (musi być blisko do każdego z tych podłoży). Dzieli dzieci na dwa zespoły. Pierwszy zespół staje tyłem, w niewielkiej odległości od drugiego. Dzieci z drugiego zespołu maszerują w miejscu, np. po podłożu z piasku, ze żwirku lub z małych kamyczków, oraz po chodniku. Członkowie pierwszego zespołu określają rodzaj podłoża. Następuje zmiana ról.

III



- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Na zielonej łące.*

Niebieskie krążki lub niebieskie szarfy dla każdego dziecka, tamburyn.

N. układa w sali niebieskie krążki – staw (można wykorzystać również niebieskie szarfy). Wybiera jedno dziecko, które będzie bocianem. Bocian stoi z boku. Pozostałe dzieci są żabkami. Każda *żabka siedzi w stawie*, czyli na krążku. Kiedy N. gra na tamburynie, *żabki skaczą wesoło po łące*. Na przerwę w muzyce wchodzi bocian. Żabki muszą szybko wskoczyć do stawu, czyli na najbliższy krążek.

- Urządzenie kącika zielarskiego, wspólne picie herbatek ziołowych, naparów.
Opakowania po herbatkach ziołowych, herbata miętowa, herbata rumiankowa.
N. wspólnie z dziećmi wybiera w sali miejsce, gdzie będzie zorganizowany kącik zielarski. Ustawia w nim opakowania po różnych herbatkach ziołowych. Dzieci odczytują lub rozpoznają po obrazkach nazwy znanych im ziół (inne nazwy podaje N.). N. proponuje wspólne wypicie naparu z mięty lub rumianku. Przygotowuje go, a po wystudzeniu częstuje nim dzieci.
- Ćwiczenie mięśni dłoni – *Ja i gałązka mięty.*
Łodygi mięty.
Dzieci toczą łodygi mięty czubkami palców prawej dłoni, a następnie lewej dłoni. Dzieci toczą dwie łodygi mięty palcami obu dłoni jednocześnie, w tym samym tempie. Po zakończeniu zadania wachają swoje dłonie. Opisują wrażenia.
- Wykonanie motyla z plastikowych kubeczków. Utrwalanie zjawiska symetrii.
Kubeczki jednorazowe w różnych kolorach.
Dzieci układają na dywanie z plastikowych, kolorowych kubeczków jednorazowych sylwetę motyla. Zaczynają np. od czarnej linii, która stanowi oś symetrii. (N. przypomina, że ciało motyla jest podzielone na dwie identyczne części). Następnie po obu stronach czarnej linii (ta linia może mieć także inny kolor) ustawiają kubeczki w takich samych kolorach i w takiej samej konfiguracji.
- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Maj, tydzień 4

Dzień 1

Święto rodziców

Jaka jest moja mama, jaki jest mój tata

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zorganizowanie wystawy *Kartki z rodzinnego albumu*. Wspólne oglądanie rodzinnych fotografii przyniesionych przez dzieci. Wypowiadanie się na temat swojej rodziny oraz okoliczności wykonania zdjęć. Używanie nazw określających stopień pokrewieństwa. Ćwiczenia oddechowe *Wyścig serduszek*. Wydłużanie fazy wydechowej. Wykonanie girland z serduszek jako elementu dekoracyjnego na uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca. Rozmowa na temat: *Jaka jest moja rodzina? W jaki sposób spędzam czas z najbliższymi?* Osluchanie z piosenką *M jak mama, t jak tata*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.
- II.1. *Jacy są moi rodzice?* – wprowadzenie wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty* do nauki na pamięć. Cele: uświadamianie ważnej roli rodziców w życiu dziecka; wzbogacanie informacji na temat ich świąt; ćwiczenie pamięci poprzez odtwarzanie fragmentów wiersza; rozwijanie umiejętności opisywania osób za pomocą określeń przymiotnikowych.
2. *Portrety moich rodziców* – zajęcia plastyczne – rysowanie pastelami olejnymi. Cele: rozwijanie umiejętności manualnych oraz pamięci poprzez odtwarzanie wyglądu rodziców na rysunku.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po okolicy przedszkola, obserwowanie przyrody, zwracanie uwagi na zmiany w krajobrazie późną wiosną. Dostrzeganie rodziców z dziećmi idących po chodniku. Zwracanie uwagi na ich wygląd, obserwowanie ich zachowania. Zabawa bieżna *Mama i dziecko*. Rzuty ringiem w dal.
- III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Pies, kotki i płotek*.
Wypowiadanie się na temat spędzania wolnego czasu z rodzicami. Odczytywanie krótkich zdań. Utrwalanie poznanych liter.
Zabawa słuchowa w kole – *To ja, twoja mama, to ja, twój tata*. Rozwijanie koncentracji uwagi.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- uświadamianie ważnej roli rodziców w życiu dziecka, wzbogacanie informacji na temat ich świąt,
- ćwiczenie pamięci poprzez odtwarzanie fragmentów wiersza,
- rozwijanie umiejętności opisywania osób za pomocą określeń przymiotnikowych,
- rozwijanie umiejętności manualnych oraz pamięci poprzez odtwarzanie wyglądu rodziców na rysunku.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje rolę rodziców w swoim życiu, podaje informacje na temat rodziców, poznaje znaczenie słowa *święto*,
- powtarza wiersz z pamięci,
- wymienia cechy swojej mamy i swojego taty,
- wykonuje portrety rodziców pastelami olejnymi.

Przebieg dnia

I

- Zorganizowanie wystawy *Kartki z rodzinnego albumu*. Wspólne oglądanie rodzinnych fotografii przyniesionych przez dzieci. (Jeśli nie ma zdjęć, N. pokazuje dzieciom wycinki z gazet). Wypowiadanie się na temat swojej rodziny oraz okoliczności wykonania zdjęć. Używanie nazw określających stopień pokrewieństwa.

Rodzinne fotografie lub wycinki z gazet przedstawiające rodziny, lustro.

Dzieci wypowiadają się na temat swoich rodzin. Używają nazw określających stopień pokrewieństwa, np.: siostra, brat, babcia, dziadek, wujek, ciocia. Swobodnie wypowiadają się na temat okoliczności wykonania zdjęć. Opisują wygląd członków rodziny. Przeglądając się w lustrze, próbują odpowiedzieć na pytanie: *Do kogo jestem podobny?* Na koniec ostrożnie mocują zdjęcia na kolorowych kartkach przypiętych na tablicy. Tworzą wystawę. N. zachęca dzieci do przynoszenia do przedszkola innych zdjęć przedstawiających dzieci i ich rodziny w czasie wolnym.

- Ćwiczenia oddechowe *Wyścig serduszek*. Wydłużanie fazy wydechowej. Wykonanie girland z serduszek jako elementu dekoracyjnego na uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca.

Taśma samoprzylepna, marker, czerwone serduszka w trzech wielkościach, igła, nitka.

N. nakleja na stole dwa paski taśmy samoprzylepnej w niewielkiej odległości od siebie. Oznacza paski, zapisując markerem wyrazy: **start** i **meta**. Na linii startu układa czerwone serduszka różnej wielkości: małe, większe i największe. Dzieci za pomocą wydychanego strumienia powietrza przesuwają serduszka z linii startu za linię mety. Dzieci siedzące po drugiej stronie chwytają serduszka i je liczą. Mówią, któremu członkowi rodziny ofiarowałyby dane serduszko. Zabawa trwa tak długo, aż wszystkie dzieci będą miały okazję się wypowiedzieć. Na koniec dzieci wykonują girlandy z serduszek. Dobierają po trzy serduszka różnej wielkości i z pomocą N. (za pomocą igły i nitki) nawlekają je od największego do najmniejszego. N. mocuje girlandy pod sufitem.

- Rozmowa na temat: *Jaka jest moja rodzina? W jaki sposób spędzam czas z najbliższymi?*
- Osluchanie z piosenką *M jak mama, t jak tata* (śł. i muz. K. Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagraniem na płycie CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *M jak mama, t jak tata*.

1 *c* *Es* *B* *g* *c*
 Kie - dy ma - ma z ta - tą ma - ją wre - szcie dla nas czas,
 5 *c* *Es* *B* *g* *c*
 wte - dy co naj - le - psze da - ją, bo ko - cha - ją nas.
 9 *As* *Es* *B* *c*
 Ki - no, lo - dy, ro - wer, tań - ce i dni peł - ne słoń - ca,
 13 *As* *Es* *B* *c*
 i wie - czo - rne przy - tu - lań - ce, któ - rym nie ma koń - ca!
 17 *C* *G* *F* *G* *C*
 Ref.: M jak ma - ma, T jak ta - ta to jest to, co lu - bię mieć!
 M jak ma - ma, T jak ta - ta, sło - wa kwi - tną ni - by kwiat.
 21 *C* *G* *F* *G* *C*
 Przy - gód prze - żyć na pół świa - ta i na - stę - pnych ty - siąc chcieć!
 Wo - lam sio - strę, wo - lam bra - ta i ru - szaj - my w wiel - ki świat!

1. Kiedy mama z tatą mają wreszcie dla nas czas,
 wtedy co najlepsze dają, bo kochają nas.
 Kino, lody, rower, tańce i dni pełne słońca,
 i wieczorne przytulańce, którym nie ma końca!

Ref.: M jak mama, t jak tata to jest to, co lubię mieć!
 Przygód przeżyć na pół świata i następnych tysięcy chcieć!
 M jak mama, t jak tata, słowa kwitną niby kwiat.
 Wołam siostrę, wołam brata i ruszajmy w wielki świat!

2. Więc czekamy z utęsknieniem na te fajne dni,
 gdy od rana już wiadomo, że dziś tylko my!
 Tylko dla nas mama, tata, gdzieś tam inne sprawy,
 gry, zabawy, bużki, noski, w bajek świat wyprawę.

Ref.: M jak mama, t jak tata...

- Rozmowa na temat tekstu piosenki.
- Nauka pierwszej zwrotki i refrenu fragmentami, metodą ze słuchu.
 N. śpiewa kolejne fragmenty pierwszej zwrotki oraz refrenu piosenki. Dzieci powtarzają je na zasadzie echa muzycznego.
- Ćwiczenie kształcące poczucie rytmu – *Maszerujemy i klaszczemy*.
 Dzieci maszerują po okręgu w rytmie naprzemiennym: dwumiarowym, trójmiarowym, czteromiarowym. N. zaznacza mocniejszym uderzeniem pierwszą miarę taktu, dzieci w tym samym czasie klaszczą.



Dzieci w pozycji stojącej, zwrócone twarzami do N., maszerują w rytmie ćwierćnut. Równocześnie recytują tekst piosenki, wypowiadając głośniejszy sylaby przypadające na pierwszą miarę taktu.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.

Emblematy kwiatów z różną liczbą płatków, bębenek, kolorowe krążki i plastikowe kubki dla połowy grupy.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kwiatek do kwiatka*.
N. nakleja dzieciom emblematy kwiatów z różną liczbą płatków. Dzieci poruszają się w różne strony przy dźwiękach bębenka, zgodnie z wygrywanym przez N. rytmem. Na przerwę w grze łączą się w pary, dobierając się według takiej samej liczby płatków.
- Ćwiczenie z elementem skłonu – *Zbieramy kwiaty*.
Dzieci maszerują w różne strony przy dźwiękach bębenka. Na przerwę w grze wykonują skłon – naśladują zrywanie kwiatów i układanie z nich bukietów.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Na rowerek z tatą*.
Dzieci kładą się na plecach na dywanie. Unoszą nogi i wykonują nimi naprzemienne ruchy, naśladując jazdę na rowerze.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Herbatka dla taty*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy. Dzieci ustawiają się w dwóch szeregach po obu stronach sali, naprzeciwko siebie. Jednej grupie N. wręcza kolorowe krążki i plastikowe kubki. Dzieci ustawiają kubki na krążkach. Przechodzą z jednej strony sali na drugą, starając się, aby kubek nie spadł – *niosą herbatkę dla taty*. Przekazują krążki z kubkami i wracają na miejsce. Zabawa się powtarza. Teraz herbatkę niosą dzieci z drugiej grupy.
- Zabawa bieżna *Bukiety dla mamy*.
Dzieci biegają w różne strony przy dźwiękach bębenka. Na hasło, np. *Bukiet z pięciu kwiatów*, dobierają się piątkami i stają blisko siebie. Tworzą bukiet dla mamy. N. za każdym razem podaje inną liczbę kwiatów w bukiecie.
- Ćwiczenie uspokajające *Na spacerze*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła. Wykonują głębokie wdechy nosem i długie wydechy ustami z jednoczesnym unoszeniem i opuszczaniem ramion.

II

Zajęcia 1. Jacy są moi rodzice? – wprowadzenie wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty do nauki na pamięć*.

- Zabawa w kole na powitanie – *Zgadnij, o kim mówię*.
Wskazane dziecko ustala, kogo będzie opisywać, a następnie mówi np.: *Ten, o kim myślę, jest ubrany w żółtą bluzkę w czarne paski oraz zielone spodnie*. Kto pierwszy odgadnie, o kim mowa, otrzymuje okłaski od grupy.
- Wprowadzenie.

Dwa kartonowe serca, rozsypanka literowa, mazak.

N. przypina na tablicy dwa kartonowe serca. Wyjaśnia, że należą one do osób bardzo ważnych dla dzieci. Dzieci dowiedzą się, kim są te osoby, rozwiązując zagadki I. Fabiszewskiej.

Jest jedyna na świecie –

nigdzie lepszej nie znajdziecie.

Z nią można bawić się, uczyć i śmiać,

przy niej nic złego nie może się stać. (mama)

Wszystko zrobić potrafi w domu.

O tajemnicach nie powie nikomu.

Często z nim w piłkę nożną gramy

i bardzo, bardzo go kochamy. (tata)

N. pyta dzieci: *Kim są dla dzieci mama i tata? Jak można nazwać jednym słowem te osoby?* Dzieci wypowiadają się. Następnie N. nakłada część serca na drugie serce. Dzieci 6-letnie wybierają z rozsypanki literowej odpowiednie litery, z których składają się wyrazy **mama** i **tata**, a następnie przypinają je na osobnych częściach każdego serca. W części wspólnej serc N. mazakiem umieszcza wyraz **rodzice**. Dzieci wybrzmiewają głoski w nagłosie słów: *mama, tata, rodzice*, i dzielą słowa na sylaby.

- Wysłuchanie wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty*.

*Z okazji święta Taty i Mamy
dziś uroczycie wam obiecamy:
codziennie sprzątać swoje zabawki,
nigdy nie spadać z wielkiej huśtawki,
od mamy nigdzie się nie oddalać,
groźnych zapalek szust! nie zapalać.
Więcej nie zjemy kwaśnych jabłuszek,
bo wtedy zawsze boli nas brzuszek.
Gdy zobaczymy gdzieś muchomora,
to go nie zerwie żaden przedszkolak!
Będziemy grzeczni i przyrzekamy
słuchać uważnie taty i mamy.
Wyszorujemy ząbki starannie
i nie będziemy wariować w wannie.
Mama nas uczy drogowych znaków,*

*tata trenuje małych pływaków.
Lecz nikt przez pasy sam nie przechodzi
ani do wody w morzu nie wchodzi!
Od taty wiemy dużo o świecie:
że trzeba czapkę zakładać w lecie,
że się obcego pieska nie głaszcze,
bo czasem groźnie otwiera paszczę.
I na kontakty uważać mamy,
więc się od prądu z dala trzymamy!
Czytacie bajki, gdy księżyc świeci,
rano buziaczkiem budzicie dzieci,
a choć psocimy czasem troszeczkę,
to wciąż jesteśmy waszym Słoneczkiem.
Bo z rodzicami jest zawsze lato,
kochana Mamo, kochany Tato!*

- Rozmowa na temat wiersza.

Obrazki przedstawiające: zabawki, huśtawkę, zapaliki, jabłka, muchomora, postacie mamy i taty, zęby, wannę, znaki drogowe, pływające dzieci, pasy na jezdni, morze, czapkę, psa, kabel z wtyczką, książkę z bajkami, wargi, słońce.

N. pyta dzieci: *Co dzieci z wiersza obiecują z okazji święta mama i taty?* W razie potrzeby N. pokazuje obrazki i pomaga dzieciom przypomnieć sobie poszczególne obietnice zawarte w wierszu.

- Poznawanie znaczenia słowa *święto*. Odnajdywanie w kalendarzu Dnia Matki i Dnia Ojca. Rozmowa na temat zorganizowania uroczystości z tej okazji.

Kalendarze różnego typu, np.: ścienne, biurkowe, kieszonkowe.

N. pyta dzieci, co według nich znaczy słowo *święto*. Dzieci swobodnie wypowiadają się na temat znaczenia tego słowa. Następnie N. pokazuje dzieciom różnego rodzaju kalendarze, np.: ścienne, biurkowe, kieszonkowe itd. Dzieli dzieci na małe grupki i wręcza każdej grupce po jednym kalendarzu. Dzieci przeglądają kalendarze, odnajdują daty oznaczone czerwonym kolorem. N. odczytuje nazwy świąt. Zwraca uwagę na występujące w ciągu roku święta członków rodziny, które nie są oznaczone na czerwono. Wyszukuje dni urodzin kilkorga dzieci. Następnie pyta, jakie święto się zbliża. Wskazuje daty ustalone na święto mamy i święto taty. Pyta, w jaki sposób dzieci mogą podziękować rodzicom za ich miłość i opiekę. Informuje, że choć święto mamy i święto taty przypadają w różnych miesiącach, dzieci zorganizują dla mamy i taty jedną uroczystość. Proponuje zaproszenie rodziców do przedszkola w piątek, przedstawienie programu artystycznego oraz przygotowanie małego przyjęcia. Prosi dzieci o podawanie innych pomysłów na tę uroczystość. Zachęca do nauczenia się poznanego dzisiaj wiersza i wygłoszenia go na uroczystości. N. kilkakrotnie powtarza wiersz z wszystkimi dziećmi.

- Praca na podstawie obrazków. Poznawanie i wyjaśnianie znaczenia wybranych cech charakteru. Dobieranie przeciwieństw do cech charakteru.

Obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne czynności, np.: sprzątanie, dźwiganie ciężkiego przedmiotu, śmianie się.

N. pokazuje obrazki przedstawiające osoby wykonujące wybraną czynność, np. sprzątanie. Podaje nazwę cechy charakteru: pracowity. Pyta dzieci, jak rozumieją to słowo, jak jednym słowem nazwiemy osobę, która nie jest pracowita. Dzieci odpowiadają na pytanie, próbując dobrać słowo o znaczeniu przeciwnym.

Przykłady cech:

*pracowita – leniwa,
odważna – tchórzliwa,
wesola – smutna,
silna – słaba,
dobra – zła.*

- Rundki w kole: *Jaka jest moja mama, jaki jest mój tata?*

Pusty plastikowy pojemnik po kremie, męski portfel.

Dzieci siedzą w kole. Przekazują sobie np. pusty plastikowy pojemnik po kremie i mówią, jaka jest ich mama, podając jedną cechę charakteru. Uzasadniają swoje twierdzenie. Gdy przedmiot wróci do N., ta przekazuje, tym razem w drugą stronę, męski portfel. Dzieci kolejno wypowiadają się na temat: *Jaki jest mój tata?* Formułują dłuższe zdanie poprawne pod względem gramatycznym, np. *Mój tata jest odważny, ponieważ...*



- Zabawa ruchowa *Od młodego do starego*.

N. snuje opowieść. Dzieci spacerują po sali i zgodnie z poleceniami N. wykonują ruchy charakterystyczne dla niemowlaka, starszego dziecka, mamy, taty i osoby starszej.



Karta pracy, cz. 5, nr 42	Karta pracy, cz. 5, nr 42
Dzieci: – patrzą na rodziców Olka i Ady, mówią jacy są ich rodzice, – słuchają wypowiedzi 6-latków,	Dzieci: – słuchają wypowiedzi 5-latków, – odczytują wyrazy, – podkreślają na czerwono te wyrazy, które dotyczą mamy, a na niebiesko – te, które dotyczą taty,
– kolorują rysunki serduszek.	



Zajęcia 2. Portrety moich rodziców – zajęcia plastyczne – rysowanie pastelami olejnymi.

- Wprowadzenie do tematu.

N. nawiązuje do poruszanego wcześniej tematu związanego z rodzicami. Pyta dzieci: *Jak wyglądają wasi rodzice?* N. odnosi się do zdjęć oglądanych w I części dnia. Pyta dzieci, co jest potrzebne do wykonania zdjęć. Informuje, że dawniej, kiedy jeszcze nie było aparatów fotograficznych, wygląd ludzi utrwalano na obrazach.

- Oglądanie reprodukcji dzieł malarskich.

Wybrane reprodukcje malarskie przedstawiające portrety matki i ojca (kobietę i mężczyznę).

N. pokazuje dzieciom wybrane reprodukcje malarskie przedstawiające portrety mężczyzny i kobiety. Prosi dzieci o przypomnienie, co znaczy słowo *portret*. W razie potrzeby ponownie wyjaśnia znaczenie tego słowa. Następnie dzieci wypowiadają się na temat treści, nastroju i techniki wykonania obrazów. Opisują wygląd osób przedstawionych na obrazach.

N. proponuje dzieciom wykonanie portretów ich rodziców. Zachęca dzieci, aby zachowały w portretach znaki szczególne danej osoby, to znaczy: kolor włosów, oczu, fryzurę itd. N. informuje, że przy tworzeniu portretu powinny uwzględnić wszystkie podstawowe elementy, z których składa się głowa i twarz człowieka.



- Zabawa ruchowa *Zdjęcie z mamą i tatą*.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.

N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne. Na przerwę w grze tworzą *kilkuosobowe rodziny* złożone z mamy, taty i dziecka lub dzieci (w zależności od tego, jaką liczbę palców pokaże N.). Następnie pozują do rodzinnej fotografii. N. podchodzi do każdej rodziny i wykonuje zdjęcie na niby.

- Rysowanie portretów mamy i taty.

Pojemnik na wiórki, dla każdego dziecka: kartka formatu A3 (z bloku technicznego) i B5 (z bloku rysunkowego), paski z tektury, ołówek, pastele olejne, temperówka.

N. zaprasza dzieci do samodzielnego wykonania pracy *Portret moich rodziców*. Rozdaje dzieciom dwie białe kartki: jedną formatu A3 (z bloku technicznego) oraz kartkę z bloku rysunkowego w mniejszym formacie, np. B5. Następnie omawia sposób wykonania pracy.

Na kartce z bloku technicznego (w układzie poziomym) dzieci za pomocą pasków z tektury odrysowują ołówkiem ramkę. Następnie za pomocą pastelii olejnych rysują portrety mamy i taty. N. zwraca uwagę, że zwiększenie lub zmniejszenie siły nacisku na kredkę powoduje uzyskanie bardziej lub mniej intensywnego koloru. Zachęca do temperowania kredek i zbierania wiórków do osobnego pojemnika. Proponuje, aby w czasie pracy wykorzystwały drugą kartkę – pomocniczą, którą zakryją gotowe już części rysunku, co zapobiegnie dotykaniu rysunku dłońmi i powstawaniu plam podczas rysowania.

- Wykonanie ramki do obrazu.
Wiórki pozostałe po temperowaniu kredek, klej roślinny.
Po zakończeniu rysowania portretów dzieci wykonują ramkę do obrazu. Wykorzystują do tego celu zgromadzone wcześniej wiórki, które powstały podczas temperowania kredek. Przyklejają je w miejscu ramki za pomocą kleju roślinnego.
- Czynności porządkowe. Zorganizowanie wystawy prac.
Prace wykonane przez dzieci.
Dzieci sprzątają swoje miejsca pracy. Następnie wspólnie z N. organizują wystawę prac. N. pyta dzieci: *Jacy są wasi rodzice? Czy wasi rodzice są tacy sami?* Dzieci wypowiadają się na temat obrazków – opisują wygląd swoich rodziców. Opowiadają o rodzicach.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po okolicy przedszkola. Obserwowanie przyrody, zwracanie uwagi na zmiany w późnowiosennym krajobrazie. Dostrzeganie rodziców z dziećmi idących po chodniku. Zwracanie uwagi na ich wygląd, obserwowanie ich zachowania.
Dzieci spacerują z N. w pobliżu przedszkola. Zwracają uwagę na wygląd i zachowanie rodziców idących z dziećmi. Nazywają członków rodziny.
- Zabawa bieżna *Mama i dziecko.*
Tamburyn.
Dzieci dobierają się w pary. Jedno z dzieci jest mamą, drugie – dzieckiem. Na uderzenie w tamburyn dzieci biegają parami w różnych kierunkach: mama biegnie z przodu, dziecko podąża jej śladem. Po pewnym czasie N. ogłasza zmianę ról.
- Rzuty ringiem w dal.
Ringo.
Dzieci rzucają ringiem z wyznaczonej linii. Następnie mierzą długość rzutu krokami – liczą w dostępnym dla siebie zakresie. Ustalają, kto rzucił najdalej.

III



- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – Pies, kotki i płotek.
Kolorowy sznurek, bębenek.
N. umieszcza na niewielkiej wysokości kolorowy sznurek, który dzieli salę na dwie części. Wybiera jedno dziecko, które będzie psem. Pies staje na końcu sali, w pewnej odległości za pozostałymi dziećmi, które są kotkami. Wszyscy znajdują się po tej samej stronie sznurka. Na sygnał N., np. uderzenie w bębenek, kotki wychodzą na środek sali i poruszają się w różnych kierunkach. Na hasło: *Pies idzie*, kotki muszą jak najszybciej przedostać się na drugą część sali, za sznurek. Pokonują przeszkodę, przechodząc nad nią. Zabawa kończy się, kiedy pies złapie określoną liczbę kotów. Następuje zmiana psa i zabawa trwa nadal.



Karta pracy, cz. 5, nr 43

Karta pracy, cz. 5, nr 43



Dzieci: – oglądają obrazki,	
– mówią, jak Olek i Ada spędzają w maju wolny czas, – słuchają wypowiedzi 6-latków,	– słuchają wypowiedzi 5-latków, – odczytują teksty,
– odpowiadają na pytanie, jak spędzają wolny czas z rodzicami, – kończą rysować szlaczek (serca) według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.	

- Zabawa słuchowa w kole – *To ja, twoja mama, to ja, twój tata*. Rozwijanie koncentracji uwagi.
Dzieci siedzą w kole. N. wybiera jedno dziecko, które wchodzi do środka koła, siada, a następnie opuszcza głowę i zakrywa oczy dłońmi. W tym czasie N. wybiera drugie dziecko: jeśli będzie to dziewczynka, to mówi: *To ja, twoja mama*, jeśli chłopiec, to mówi: *To ja, twój tata*. Zadaniem dziecka siedzącego w środku jest rozpoznanie, z którego kierunku dobiegł głos, a następnie podanie imienia kolegi/koleżanki i wyklaskiwanie go z podziałem na sylaby.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie albumu przyrodniczego z kwiatami. Poznawanie nazw wybranych kwiatów. Przygotowanie elementów do zajęć i do dekoracji sali. Kalkowanie, kolorowanie i wycinanie kwiatów. Rozwijanie sprawności manualnej. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i koordynację wzrokowo-ruchową oraz umiejętność liczenia – *Znajdź taki sam kwiatek*. Segregowanie kwiatów według ustalonych kryteriów: gatunku, koloru, stadium rozwoju. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.
- II.1. *Kwiaty dla mamy* – zajęcia językowo-matematyczne. Cel: zapoznanie z rolą matki w rodzinie, rozwijanie mowy, rozwijanie spostrzegawczości słuchowej i sprawności rachunkowej.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po ogrodzie przedszkolnym, obserwowanie rosnących kwiatów. Określanie ich kolorystyki. Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Z wizytą*. Rysowanie kredą na chodniku – *Rodzina biedronek*.
- III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Podwieczorek dla rodziców*. Zabawa rytmiczna *Koncert dla mamy*, z wykorzystaniem niekonwencjonalnych instrumentów. Zabawy swobodne w kąciach tematycznych. Posługiwanie się zwrotami grzecznościowymi. Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *M jak mama, t jak tata*. Nauka kolejnych zwrotek piosenki.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15

Cele ogólne

- zapoznanie z rolą matki w rodzinie,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie spostrzegawczości słuchowej i sprawności rachunkowej,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia rolę matki w rodzinie,
- tworzy zdrobienia, dobiera określenia przymiotnikowe potrzebne do opisanie mamy, formułuje zdania,
- rozwiązuje proste zadania z treścią, dodaje elementy **w zakresie 6** i **w zakresie 10**,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumu przyrodniczego z kwiatami. Poznawanie nazw wybranych kwiatów. Przygotowanie elementów do zajęć i do dekoracji sali. Kalkowanie, kolorowanie i wycinanie kwiatów. Rozwijanie sprawności manualnej.
Album przyrodniczy, zdjęcia (obrazki) przedstawiające kwiaty, np.: irysy, gerbery, tulipany, i róże, pojemnik na kwiatki, dla każdego dziecka: sztywny karton, granatowa kalka, ołówek, kredka, nożyczki.
N. prezentuje dzieciom album przyrodniczy. Zwraca uwagę na bogactwo świata kwiatów. Dzieci, z pomocą N., odszukują zdjęcia wybranych kwiatów i odczytują ich nazwy. Następnie przez granatową kalkę kalkują ołówkiem na kartonie kontury zgromadzonych przez N. zdjęć (obrazków) kwiatów. Patrzą na wzór, kolorują kwiaty kredkami. Gotowe kwiaty dzieci wycinają i umieszczają w pojemniku. Na koniec kilkoma kwiatami dekorują salę.
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i koordynację wzrokowo-ruchową oraz umiejętność liczenia – *Znajdź taki sam kwiatek*. Segregowanie kwiatów według ustalonych kryteriów: gatunku, koloru, stadium rozwoju.

Obrazki przedstawiające czerwone i żółte róże i tulipany, fioletowe irysy w 2 stadiach rozwoju: pączki i rozwinięte kwiaty.

Dzieci oglądają leżące obrazki przedstawiające różne kwiaty (pączki i rozwinięte kwiaty), segregują je według kryteriów: gatunek: róże, tulipany, irysy; kolor: kwiaty czerwone, żółte, fioletowe; stadium rozwoju: pączek i rozwinięty kwiat. Za każdym razem przeliczają wszystkie kwiaty i pokazują ich liczbę na palcach.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 79).

II

Zajęcia 1. Kwiaty dla mamy – zajęcia językowo-matematyczne.

- Zabawa na powitanie – *Delikatny jak kwiat*. Dzieci siedzą w półkolu. Witają się ze sobą, przekazując osobie siedzącej po ich prawej stronie wyobrażonego kwiatka leżącego na ich dłoni. Robią to delikatnie, aby nie uszkodzić delikatnych płatków kwiatka.
- Wprowadzenie do tematu zajęć. Słuchanie wierszyka K. Datkun-Czerniak *Mama*. Rozwiązanie zagadki.

*Kto pogłaszcze i przytuli,
łzy ukoi, baśń opowie –
i kto kocha nas
nad życie?
No, kochani... Kto odpowie? (mama)*

- Rozmowa na temat roli matki w rodzinie.

Dyktafon.

N. pyta: *Czy łatwo jest być mamą? Dlaczego mama jest taka ważna dla dzieci?* Następnie N. proponuje, by zrobić niespodziankę mamom zaproszonym na piątkową uroczystość. Pokazuje dyktafon i zachęca dzieci do nagrania wypowiedzi. Dzieci opisują wygląd swoich mam; mówią, jakie zawody wykonują, czym się zajmują w domu itd.

- Zabawy językowe ze słowem *mama*.
- Tworzenie zdrobnień. Dzieci wymieniają zdrobnienia od słowa *mama*, np.: *mamusia, mateńka, mamulka*.
- Poszukiwanie określeń przymiotnikowych. N. pyta: *Jaka jest mama?* Dzieci opisują mamy za pomocą określeń przymiotnikowych, np.: *czuła, troskliwa, cierpliwa, serdeczna*.
- Układanie zdań. N. prosi, aby dzieci ułożyły zdania, w których znajdzie się słowo *mama*.
- Dzielenie zdań (wypowiedzeń) na słowa. N. podaje kilka powiedzeń i przysłów dotyczących matki i omawia z dziećmi ich znaczenie. Następnie dzieci, klaszcząc, wyodrębniają słowa w zdaniach (wypowiedzeniach) i je liczą. *Dla każdej matki miłe jej dziatki.* (N. wyjaśnia znaczenie słowa *dziatki*). *U swej matki każdy gładki.* *Dobre dziatki to skarb matki.*
- Ćwiczenia intonacyjne. N. prosi dzieci, aby wypowiedziały wcześniej wymienione przysłowia z różną intonacją, np. cicho, głośno, z radością, ze smutkiem, wolno, szybko.



- Ćwiczenia matematyczne.

Wyprawka, reprodukcja obrazu Johna Lesiego Brecka *Ogród w Giverny* dla każdego dziecka.

N. prosi dzieci o odnalezienie w wyprawce obrazu Johna Lesiego Brecka *Ogród w Giverny*. Przekazuje dzieciom informacje na temat autora i tytułu dzieła oraz techniki wykonania. Prosi dzieci o opisanie obrazu. Zwraca uwagę na kwiaty przedstawione na pierwszym planie. Prosi dzieci o opisanie kwiatów, podanie ich nazw i kolorów. Następnie proponuje zabawę kwiatami.

- Spacer po ogrodzie. Zbieranie kwiatów z rabatek.

Zielona krepina (lub tkanina), sylwety kwiatów przygotowane w części I dnia: czerwonych tulipanów, białych róż, pomarańczowych gerber, fioletowych irysów (po 3 kwiaty każdego gatunku dla każdego dziecka), odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.

N. zaprasza dzieci do ogrodu (na środek sali), gdzie na grządkach (zielonej krepinie lub tkaninie) rosną kwiaty (ułożone są sylwety róż, tulipanów, gerber i irysów). N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci spacerują po ogrodzie. Podczas pauzy zbierają kwiaty z grządek i głośno je liczą. Zabawę powtarza się tyle razy, aby każde dziecko zebrało po 3 kwiaty danego gatunku. Na koniec dzieci szukają miejsca na dywanie, rozkładają kwiaty i ustalają, czy mają żądaną liczbę kwiatów. Nazywają zebrane kwiaty.

- Rozwiązywanie zadań z treścią – *Kwiatowe łamigłówki*. Zabawy w zespołach.

Sylwety kwiatów: czerwonych tulipanów, białych róż, pomarańczowych gerber i fioletowych irysów (po 3 kwiaty każdego gatunku dla każdego dziecka), karton formatu A3 dla każdego dziecka, 4 pojemniki: 2 w zielonym kolorze i 2 w czerwonym kolorze, kartoniki z różną liczbą kropek (od 1 do 6), kartoniki z liczbami od 1 do 6 oraz znakami: +, =, klej dla każdego dziecka.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły (5-latki i 6-latki). Dzieci siadają w dwóch osobnych kołach. Obok siebie układają kwiaty zebrane we wcześniejszej zabawie. Przed sobą umieszczają karton formatu A3 oraz klej. N. ustawia w środku każdego koła zielony pojemnik. W pojemniku znajdują się: dla 5-latków – kartoniki z różną liczbą kropek (od 1 do 6), dla 6-latków – kartoniki z liczbami od 1 do 6 oraz znakami: +, =. Obok zielonego pojemnika w każdym kole N. ustawia czerwony pojemnik z dodatkowymi sylwetami kwiatów.

N. mówi zadanie:

Tata ściął z grządki 3 czerwone tulipany i 3 białe róże. Ile kwiatów razem ściął z grządki tata?

Dzieci:	
– układają na kartonie w rzędzie odpowiednie sylwety kwiatów i je przyklejają, – liczą kwiaty,	
– wybierają z zielonego pojemnika kartonik z odpowiednią liczbą kropek i przyklejają go na końcu rzędu (kartoniki z sześcioma kropkami).	– układają działanie: wybierają z pojemnika kartoniki z odpowiednimi liczbami i znakami i przyklejają je pod sylwetami kwiatów. (3 + 3 = 6)

Przykłady innych zadań:

Zosia wręczyła mamie bukiet złożony z 3 róż i 2 gerber. Z ilu kwiatów składał się bukiet dla mamy?

Mama włożyła do wazonu 2 irysy i 1 gerberę. Ile kwiatów włożyła do wazonu mama?

Po wykonaniu każdego zadania dzieci liczą kwiaty każdego gatunku i porównują ich liczbę. Ustalają, których kwiatów jest więcej, których mniej, a których tyle samo.

Na koniec zabawy wszystkie dzieci siadają z N. w jednym kole. N. omawia zadania wykonane przez 5-latki. Eksponuje po kolei każdy karton z naklejonymi sylwetami kwiatów i kartonikami z kropkami. Powtarza treść zadań. Dzieci liczą tym razem na palcach i ustalają, ile kwiatów powinno być razem. Dzieci 6-letnie występują w roli ekspertów – sprawdzają poprawność wykonania zadań na kartonach i obliczeń 5-latków na palcach.

Kartony dzieci 6-letnich N. sprawdza z 6-latkami po zajęciach.



- Zabawa ruchowa *Ruchome bukiety*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do marszu, bębenek.

Dzieci maszerują po sali przy dźwiękach muzyki do marszu. Na przerwę w muzyce N. powoli uderza w bębenek. Dzieci liczą uderzenia i tworzą bukiety złożone z odpowiedniej liczby kwiatów – stają w kołach według ustalonej zasady, np. o jedno dziecko mniej niż liczba uderzeń w bębenek. Zabawa się powtarza. Za każdym razem N. uderza w bębenek różną liczbą razy i ustala inne zasady ustawienia się.



Karta pracy, cz. 5, nr 44	Karta pracy, cz. 5, nr 44
Dzieci: – liczą kwiaty w wazonach i porównują ich liczbę,	Dzieci: – liczą kwiaty w każdym wazonie,
– kolorują na czerwono kwadracik przy tym wazonie, w którym jest więcej kwiatów,	– piszą w okienkach odpowiednie liczby i znaki,
– rysują po śladzie, nie odrywając kredki od karty.	





- Dzieci:
- słuchają zadań,
 - przedstawiają je za pomocą klocków; rysują, ile razem róż dostała mama,
-
- odpowiadają na pytania,
 - uczą się rymowanki z pomocą N.,
 - mówią rymowankę mamie i tacie.

- Dzieci:
- odczytują zadania i je rozwiązują,
 - piszą w okienkach odpowiednie liczby i znaki,



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 (przewodnik, cz. 5, s. 62).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po ogrodzie przedszkolnym. Obserwowanie rosnących kwiatów. Określanie ich kolorystyki. Dzieci spacerują po ogrodzie. Rozpoznają gatunki kwiatów rosnących na rabatkach. Wymieniają kolory kwiatów.
- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Z wizytą*. Dzieci dobierają się parami i ustawiają w dwóch szeregach naprzeciw siebie, w odstępach pięciu kroków. N. mówi, jakie czynności wykonują osoby wybierające się z wizytą. Dzieci z pierwszego szeregu naśladują te czynności. Po skończeniu wypowiedzi N. dzieci podskakują obunóż – przemieszczają się do swojego partnera z pary, witają się z nim i zamieniają miejscami. Zabawę powtarza drugi szereg.
- Rysowanie kredą na chodniku – *Rodzina biedronek*.
Kreda w kolorach czerwonym i czarnym.
Dzieci rysują kredą na chodniku małe czerwone koła i duże czerwone koła z czarnymi kropkami. Liczą koła i podają liczbę członków rodziny biedronek.

III



- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Podwieczorek dla rodziców*.
Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki, dla każdego dziecka: krążek, papierowy talerzyk oraz plastikowy kubeczek jednorazowy.
Dzieci poruszają się po sali przy nagraniu spokojnej muzyki. Każde z nich trzyma krążek, a na nim papierowy talerzyk i kubeczek jednorazowy. Osoby, którym przewróci się kubeczek, odchodzą, siadają z boku sali i dopingują pozostałych uczestników zabawy. Wygrywa dziecko, które będzie poruszało się ze stojącym kubeczkiem jak najdłużej.
- Zabawa rytmiczna *Koncert dla mamy*, z wykorzystaniem niekonwencjonalnych instrumentów.
Garnki, pokrywki, drewniane łyżki i metalowe łyżki.
Dzieci wybierają po dwa przedmioty (garnki, pokrywki, drewniane łyżki i metalowe łyżki). N. wybiera dyrygenta. Dzieci grają koncert dla mamy.
- Zabawy swobodne w kąciach tematycznych. Posługiwanie się zwrotami grzecznościowymi. N. zachęca do organizowania zabaw tematycznych, np. w kąciaku lalek, związanych z codziennym życiem rodzinnym, np. *Pomoc mamie (tacie) w kuchni*. Dzieci przyjmują na siebie określone role i samodzielnie planują przebieg zabawy. Wykorzystują między innymi pomoce używane we wcześniejszej zabawie. Gotowymi potrawami częstują N. Używają słów i zwrotów grzecznościowych, np. *proszę, dziękuję, przepraszam*.
- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *M jak mama, t jak tata* (przewodnik, cz. 5, s. 78).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki M jak mama, t jak tata.
- Nauka kolejnych zwrotek piosenki.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki M jak mama, t jak tata.
- Zabawa wyrabiająca umiejętność wycucia własnego ciała – *Co czujesz?*
Odtwarzacz CD, nagranie wersji instrumentalnej piosenki M jak mama, t jak tata, trójkąta.
N. ustala sygnały muzyczne dla ustalonych haseł:
 - *Czy czujesz, jak bije serce? – jeden dźwięk trójkąta.*
 - *Czy czujesz, jak oddychasz? – dwa dźwięki trójkąta.*
 - *Czy czujesz, jak mrugaś oczami? – trzy dźwięki trójkąta.*

W rytmie nagrania muzyki dzieci maszerują w określonym kierunku. Na jeden dźwięk trójkąta zatrzymują się. Każde z nich przykłada rękę do serca i w skupieniu stara się wyczuć jego bicie. Dzieci ponownie maszerują. Kiedy usłyszą dwa dźwięki trójkąta, kładą się na plecach, umieszczają ręce na brzuchu, starając się wyczuć jego ruchy. Ponownie maszerują. Trzy dźwięki trójkąta oznaczają przejście do siadu skrzyżnego, dłonie lekko położone na oczach sprawdzają ruchy powiek. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Maj, tydzień 4

Dzień 3

Święto rodziców Mój kochany tatuś

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa ze światłem i cieniem – *Galeria dziecięcych profili*. Ćwiczenie umiejętności pozowania. Rozróżnianie lewego profilu i prawego profilu. Przygotowania do uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca. Nauka powitania i pożegnania. Kilkakrotnie powtarzanie wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.
- II.1. *Mój kochany tatuś* – rozmowa na temat wiersza B. Kosmowskiej *Dzień Taty*, połączona z wykonywaniem plakatu. Cele: wyjaśnianie roli ojca w rodzinie, kształtowanie uczucia przywiązania do swojego ojca, wzbogacanie słownictwa o określenia związane z wyglądem postaci, zachęcanie do pomagania tacie w prostych pracach domowych, rozwijanie mowy oraz spostrzegawczości wzrokowej.
2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy z piosenką *M jak mama, t jak tata*. Cel: rozwijanie umiejętności wokalnych.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Kto pierwszy dobiegnie do swojej mamy?* Zabawa integracyjna w kole – *Ojciec Wirgiliusz*. Zabawy konstrukcyjne w piaskownicy – *Babeczki piaskowe dla mamy*.
- III. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Pomagamy w sprzątaniu*. Dokończenie rysunku według wzoru. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i sprawności grafomotorycznej. Wykonywanie upominków dla rodziców: krawata dla taty i bransoletki dla mamy. Zachęcanie do przygotowywania niespodzianek dla bliskich.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wyjaśnienie roli ojca w rodzinie, kształtowanie uczucia przywiązania do swojego ojca,
- wzbogacanie słownictwa o określenia związane z wyglądem postaci,
- zachęcanie do pomagania tacie w prostych pracach domowych,
- rozwijanie mowy oraz spostrzegawczości wzrokowej,
- wyrabianie poczucia rytmu i koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wokalnych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje rolę ojca w swoim życiu,
- opisuje wygląd mężczyzny za pomocą określeń przymiotnikowych,
- wymienia czynności, w których może pomóc tacie,
- układa zdania do obrazków, kończy rozpoczęte zdania,
- wypowiada zdanie w podanym rytmie,
- śpiewa piosenkę.

Przebieg dnia

I

- Zabawa ze światłem i cieniem – *Galeria dziecięcych profili*. Ćwiczenie umiejętności pozowania. Rozróżnianie lewego profilu i prawego profilu.
Kartony, lampka, mazak, klej, wizytówki z imionami dzieci, kredka w ciemnym kolorze.
N. umieszcza na ścianie karton i włącza lampkę. Chętnie dziecko zajmuje miejsce przy ścianie tak, aby jego głowa znajdowała się na wysokości kartonu (nie spogląda na źródło światła!). Następnie N. mazakiem zaznacza na kartonie lewy profil dziecka lub prawy profil dziecka, wykorzystując cień rzucający na arkusz papieru. Dzieci na odwrocie kartonów przyklejają swoje wizytówki. Zamalowują kontur swojego profilu ciemnym kolorem. N. wyjaśnia znaczenie słowa *profil*. Tworzy galerię dziecięcych profili. Na koniec dzieci rozróżniają, który profil (lewy czy prawy) wskazuje ich odbicie.
- Przygotowania do uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca. Nauka powitania i pożegnania. Kilkakrotnie powtarzanie wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty* (przewodnik, cz. 5, s. 80).
N. zapoznaje dzieci z krótką rymówką I. Fabiszewskiej, którą dzieci przywitają przybyłych gości.

*Witamy serdecznie zgromadzonych gości
na przygotowanej dla was przedszkolnej uroczystości.
A na sam początek, rzecz nie byle jaka,
przesyłamy wam wszystkim słodkiego buziaka.*

Następnie N. zachęca dzieci do powtórzenia wiersza A. Widzowskiej *Dla Mamy i Taty*. Recytuje wiersz powoli i wyraźnie. Dzieci kolejno wstają i dopowiadają słowa i zwroty w kolejnych wersach, które udało im się zapamiętać. Na koniec wszystkie dzieci razem próbują powiedzieć wiersz w całości. N. informuje dzieci, że pożegnają gości nieco zmienioną treścią rymowanki: zamiast słowa *witamy* powiedzą: *żegnamy*, zamiast *początek* powiedzą: *koniec*. Dzieci wypowiadają tekst pożegnania.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 79).

II

Zajęcia 1. *Mój kochany tatuś* – rozmowa na temat wiersza B. Kosmowskiej *Dzień Taty*, połączone z wykonywaniem plakatu.

- Powitanie.
N. wita dzieci, których imię ich taty zaczyna się na wymienioną przez nią głoskę. Dzieci, które czują się powitane, machają do kolegów i koleżanek i mówią: *Dzień dobry*. Następnie się kłaniają.
- Wprowadzenie do tematu zajęć. Rozwiązanie zagadki obrazkowej.
Obrazek przedstawiający postać mężczyzny.
N. odsłania obrazek przedstawiający postać mężczyzny. Pyta dzieci: *Kto jest przedstawiony na obrazku?* Następnie prosi dzieci o opisanie wyglądu mężczyzny. Pyta, czy w ich rodzinach są mężczyźni. Dzieci swobodnie wypowiadają się na zadany temat. N. zaprasza dzieci do wysłuchania wiersza.
- Inscenizowanie wiersza B. Kosmowskiej *Dzień Taty*.

Kukielka (pacynka) mamy oraz kukielki (pacynki) chłopca i dziewczynki.

N. recytuje wiersz, przedstawia inscenizację utworu, wykorzystując kukielkę mamy oraz kukielki chłopca i dziewczynki.

– *Dziś Dzień Taty – mówi mama.*

– *Czy pomysły jakieś macie?*

*Nie wypada, abym sama
wyprawiła święto tacie...*

Krzyś uśmiecha się do mamy.

– *Mamy z Anią świetne plany!*

*Po śniadaniu, na trzepaku,
będzie popis akrobatów.*

Potem – wyścig rowerami!

My, niestety, go przegramy.

Dla zwycięzcy są nagrody

– *choćby Ani pokaz mody.*

*No i zanim tata zaśnie,
poczytamy tacie baśnie...*

Krzyś i Ania są szczęśliwi.

– *To się dzisiaj tatuś zdziwi!*

*Tylko mama zamysłona,
trochę smutna, jak nie ona...*

Wreszcie wzdycha głośno na to:

– *Też bym chciała dziś być... tatą!*

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237911/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_LATO_1_4_32_155_p3

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *O jakim święcie mówiła mama z wiersza? O co prosiła mama swoje dzieci? Jakie pomysły na wyprawienie święta tacie miał Krzys? Co dzieci chciały zrobić wspólnie? Dlaczego na koniec mama posmutniała i zamysliła się?*
N. pyta dzieci dalej: *Kiedy obchodzimy święto taty?* Przypomina, że w piątek zorganizują uroczystość, podczas której obchodzić będą nie tylko święto mamy, ale także święto taty.
- Rozpoznawanie osób przedstawionych na obrazkach. Rozmowa na temat roli ojca w rodzinie.
Obrazki przedstawiające mężczyzn w różnym wieku.
N. pyta dzieci, jak nazywamy mężczyzn w różnym wieku, którzy wchodzą w skład naszych rodzin. Dzieci określają pokrewieństwo pomiędzy członkami rodziny. W razie potrzeby N., wyklaskując, wymienia poszczególne sylaby: *syn, ta-ta, wu-jek, dzie-dek, pra-dzie-dek*. Dzieci łączą sylaby w słowa. Następnie N. umieszcza na tablicy obrazki przedstawiające mężczyzn w różnym wieku i prosi dzieci o ich ułożenie w kolejności od najmłodszego do najstarszego. Dzieci wykonują zadanie, a następnie porównują i opisują wygląd wszystkich postaci. N. prosi o wskazanie postaci, która jest w wieku ich taty i pyta: *Za co kochamy tatę? Jak możemy okazać tacie swoją miłość? Co tata robi w domu? W czym możemy pomóc tacie? Jak wyglądają wasi tatusiowie? Czy każdy tatuś musi być taki sam? Czy ważny jest wygląd tatusia, czy to, że jest dla was dobry i was kocha?* Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. zachęca je do pomagania tacie w wykonywaniu różnych prac domowych.
- Zabawa lusterkami – *Jak wyglądam?*
Małe lusterko dla każdego dziecka, duże lustro.
Dzieci trzymają w dłoniach małe lusterka. Patrzą na siebie i wskazują części ciała wymieniane przez N., np.: głowę, szyję, prawe ucho. Przyglądają się swoim oczom, określają ich kolor (piwne, niebieskie, zielone). Zwracają uwagę na kolor i długość swoich włosów. Wymieniają, ile mają danych części ciała. Następnie podchodzą do dużego lustra, określają i porównują swój wzrost ze wzrostem N.
- Zabawa w przeciwieństwa. Wzbogacanie słownictwa.
N. zadaje dzieciom szczegółowe pytania na temat zewnętrznego wyglądu człowieka, np:
– *Jakiego wzrostu może być człowiek?* (Niskiego, średniego, wysokiego).
– *Jak nazywamy ludzi mających dany kolor włosów?* (Blondyn, brunet, szatyn, rudy).
– *Jakiej długości mogą być włosy?* (Długie, krótkie; można nie mieć włosów – być łysym).
– *Jaką można mieć fryzurę?* (Włosy proste, kręcone).
Następnie N. proponuje zabawę w dobieranie słów o przeciwnym znaczeniu do słów przez nią wypowiedzianych, np.:
wysoki – niski
długi – krótki
proste – kręcone.
- Układanie obrazka w całość. Wymienianie nazw czynności, w wykonywaniu których dzieci mogą pomagać tacie.
Dla każdego dziecka: koperta podpisana jego imieniem, z kartką i pociętym na kilka części obrazkiem przedstawiającym dziecko i ojca w wybranej sytuacji, klej.
N. układa na środku sali koperty podpisane imionami dzieci. Dzieci rozpoznają swoje imiona, siadają w kole i wyjmują zawartość kopert. Układają z części obrazki przedstawiające dzieci i ich ojców w różnych sytuacjach. Następnie wyjmują z kopert kartki i przyklejają na nich elementy obrazków. Wypowiadają się na temat obrazków. Wymieniają nazwy czynności, w wykonywaniu których mogą pomagać tacie.
- Układanie zdań do obrazków. Opisywanie wyglądu postaci.
Kartki z wcześniejszej zabawy, przedstawiające dzieci i ich ojców w różnych sytuacjach.
N. prosi wybrane dzieci, aby kolejno opisały wygląd taty znajdującego się na ich obrazkach. Dzieci formułują dłuższe zdania na temat wzrostu, fryzury, a także ubioru mężczyzny i dziecka, łącząc przymiotnik z rzeczownikiem. Wskazują to, o czym mówią, np. *Tata jest wysoki. Ma jasne kręcone włosy. Ubrany jest w niebieskie spodnie i czarne buty*. N. przykleja obrazek na tablicy. Pozostałe dzieci sprawdzają, czy kolega dokonał (lub koleżanka dokonała) prawidłowego opisu.
- Burza mózgów na temat: *Najlepszy tata na świecie to ten, który...* Wykonanie plakatu.
Karton, czerwona kredka, mazak.

N. rysuje na kartonie duży kontur serca. Prosi kolejno dzieci o dokończenie zdania: *Najlepszy tata na świecie to ten, który...* Zapisuje nad sercem początek zdania, a w środku serca propozycje dzieci. Wykonuje plakat, którym dzieci udekorują salę na uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca.



- Zabawa ruchowa *Tata woła!*

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do marszu.

Dzieci spacerują po sali w rytm nagrania muzyki. Na pauzę w nagraniu i dowolne zawołanie N. (taty) dzieci jak najszybciej gromadzą się przy niej w luźnej gromadce. N. wymienia nazwy określonych czynności, np.: przybijanie młotkiem, odkurzanie, dźwiganie ciężkiej torby. Dzieci ilustrują ruchem te czynności.



Karty pracy, cz. 5, nr 46–47	Karty pracy, cz. 5, nr 46–47
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytują z N. imiona dzieci, – słuchają tekstów, co dzieci mówią o swoich tatusiach czytanych przez 6-latkę, 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytują samodzielnie imiona dzieci, – czytają teksty, co dzieci mówią o swoich tatusiach,
– łączą liniami wypowiedzi dzieci z obrazkami tatusiów,	
– rysują szlaczek po śladzie,	
– rysują szlaczek po śladzie, a potem – samodzielnie.	– rysują szlaczek po śladzie.



Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Zabawy z piosenką *M jak mama, t jak tata.*

- Ćwiczenie oddechowe – *Tańczące nitki.*

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *M jak mama, t jak tata.*

Dzieci biegają w dowolnych kierunkach w rytmie nagrania piosenki. N. przygotowuje listewkę z przytwierdzonymi do niej nitkami. Podczas przerwy w nagraniu dzieci podchodzą do listewki, dmuchają na nitki – uprawiają je w ruch.

- Rozwijanie swobody ruchów – *Spoglądamy w lustro.*

Dzieci dobierają się parami i stają twarzami do siebie. Jedno dziecko z pary wykonuje dowolne figury, drugie stara się je naśladować, stając się *lustrzanym odbiciem.*

- Zabawa z piosenką.

Ustawienie dzieci: w półkołu, twarzami do N. Z prawej strony zajmują miejsce dziewczynki, z lewej strony – chłopcy.

Zwrotka I

Takty 1.–4. – dziewczynki wychodzą na środek sali, tworzą koło i maszerują w nim, chłopcy maszerują w miejscu.

Takty 5.–8. – dziewczynki powracają do pozycji wyjściowej, chłopcy wychodzą na środek sali, tworzą koło i maszerują w nim.

Takty 9.–12. – dziewczynki podchodzą do chłopców, tworzą pary i maszerują w małych kółeczkach w lewą stronę.

Takty 13.–16. – maszerują w kółeczkach w prawą stronę.

Refren:

Takty 17.–20. – wykonują zwrot przodem do N., maszerują do przodu z równoczesnym klaskaniem.

Takty 21.–24. – powracają do pozycji wyjściowej z równoczesnym kołysaniem rękami nad głową.

Zwrotka II

Takty 1.–8. – dziewczynki i chłopcy odwracają się przodem do siebie, maszerują do przodu, zamieniając się miejscami.

Takty 9.–16. – powracają do pozycji wyjściowej.

Refren:

Takty 17.–20. – maszerują w kierunku N. z równoczesnym klaskaniem.

Takty 21.–24. – tworzą pary, podają sobie w parach dłonie, obracają się w małych kołach.

Repetycja:

Takty 17.–20. – tworzą duże koło, maszerują w nim.

Takty 21.–24. – wykonują zwrot przodem do N., maszerują w miejscu z równoczesnym klaskaniem.

- Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu i koncentrację uwagi – *Dokończ zdanie. Instrumenty perkusyjne.*

N. wypowiada zdania w ustalonym przez siebie rytmie, dzieci je kończą.

*Z mamą jeżdżę na rowerze,
tato mnie na ryby bierze.*

*Mama, tata, siostra, brat
to jest mój rodzinny świat.*

*Dziś dzień wolny się zaczyna,
na lody idzie cała rodzina.*

Dzieci trzymają w rękach instrumenty perkusyjne. N. wypowiada wybrane zdanie. Dzieci je kończą, następnie powtarzają, równocześnie grając na instrumentach. Starają się zachować zgodny z tekstem rytm oraz odpowiednie tempo.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Kto pierwszy dobiegnie do swojej mamy?*
Dzieci dobierają się w pary. Jedno jest mamą, a drugie dzieckiem. Stają na wyznaczonych liniach, naprzeciwko siebie. Na hasło: *Dzieci, do mamy!* biegną szybko w stronę mamy ze swojej pary. N. ustala, kto dobiegł najszybciej. Następnie dzieci zamieniają się rolami i zabawa rozpoczyna się od nowa.
- Zabawa integracyjna w kole – *Ojciec Wirgiliusz* (melodia popularna).
Dzieci stają w kole. Wybierają spośród siebie jedno dziecko, które będzie odgrywało rolę ojca Wirgiliusza, i zapraszają je do środka. Następnie chodzą w kole i śpiewają:

*Ojciec Wirgiliusz uczył dzieci swoje,
a miał ich wszystkich sto dwadzieścia troje.*

*Hejże, dzieci, hejże, ha, hejże, ha, hejże, ha.
Róbcie wszystko to co ja, to co ja.*

Dziecko, które jest ojcem Wirgiliuszem, pokazuje ruch, np. podskakuje obunóż. Pozostałe dzieci naśladują je przez chwilę. Następnie dziecko stojące w środku wybiera na swoje miejsce inne dziecko i zabawa rozpoczyna się na nowo. Obowiązuje zasada, że nie można powtarzać wcześniej wykonywanych ruchów.

- Zabawy konstrukcyjne w piaskownicy – *Babeczki piaskowe dla mamy. Łopatki i foremki do piasku.*
Dzieci, wykorzystując łopatki i foremki, lepią w piaskownicy babki z piasku – ciasteczka. Dekorują je, ozdabiając trawkami, małymi kamykami. Na koniec *posypują pudrem* – suchym piaskiem.

III



- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Pomagamy w sprzątanii. Arkusze gazety, kosz.*
N. układa przed dziećmi arkusze gazety. Ustawia w dowolnym miejscu kosz. Każde dziecko wykonuje dwie kule z gazet. Dzieci ustawiają się w rzędzie jedno za drugim. Celują kulami do kosza. Liczą trafienia.



Karta pracy, cz. 5, nr 48

Karta pracy, cz. 5, nr 48



Dzieci:

– kończą rysunki według wzoru,

– rysują szlaczek po śladzie.

– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

- Wykonanie upominków dla rodziców: krawata dla taty i bransoletki dla mamy. Zachęcanie do przygotowywania niespodzianek dla bliskich.

Dla każdego dziecka: kolorowy karton, szablon krawata, nożyczki, wycięte z papieru samoprzylepne kółeczka i paski, gumka, różnokolorowe makarony – rurki.

Dzieci wykonują krawat dla taty: odrysowują na kolorowym kartonie szablon krawatu i go wycinają. Nakleją na krawat wycięte z papieru samoprzylepne elementy (najlepiej w dwóch kolorach, np. białe i czarne kółeczka lub paski). Z pomocą N. montują na krawacie gumkę. Następnie wykonują bransoletkę dla mamy – przewlekają gumkę przez różnokolorowe makarony – rurki. N. pomaga w związaniu gumki.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Omówienie przebiegu uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, przydzielenie ról. Przygotowanie życzeń dla rodziców. Utrwalanie programu artystycznego przygotowywanego na uroczystość. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i umiejętności manualnych.

Nazywanie kwiatów w bukietach lub słuchanie ich nazw.

Rysowanie szlaczka po śladzie.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.

- II.1. *Co robimy w wolnym czasie?* – rozmowa na temat wiersza J. Koczanowskiej *Mama i Tata*, połączona z rozwiązywaniem zagadek. Cele: zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego z rodzicami, rozwijanie mowy, uświadamianie konieczności zachowywania bezpieczeństwa podczas wspólnych zabaw.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18. Cel: rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa z piłką w kole – *W co się bawić?* Ćwiczenia chwytu i rzutu oburącz. Obserwowanie chmur. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i wyobraźni. Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

- III. Zabawa ruchowa *Tworzymy rodziny*. Rozegranie gry karcianej *Uno* (wersja uproszczona) jako propozycja spędzenia wspólnie z rodzicami czasu wolnego.

Stawianie domków z kart. Rozwijanie zręczności i precyzji ruchów.

Rozwijanie umiejętności uważnego słuchania, wypowiedzania się oraz umiejętności grafomotorycznych.

Lukrowane pierniczki – przygotowanie słodkiej niespodzianki dla rodziców. Rozmowy z zaproszonym gościem na temat prac wykonywanych przez mamę w domu. Zachęcanie dzieci do pomagania rodzicom w wykonywaniu prac gospodarczych. Utrwalanie piosenki *M jak mama, t jak tata*. *Dobra wróżka* – reagowanie na muzykę o pogodnym charakterze.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 1, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego z rodzicami,
- rozwijanie mowy,
- uświadamianie konieczności zachowywania bezpieczeństwa podczas wspólnych zabaw,
- rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opowiada o ulubionych zajęciach, zabawach i sportach poszczególnych członków rodziny; wymienia nazwy zabaw, w które można się bawić z rodzicami w domu i poza nim,
- formułuje pełne zdanie, łącząc czasownik z rzeczownikiem,
- wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas wspólnych zabaw,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Omówienie przebiegu uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, przydzielenie ról. Przygotowanie życzeń dla rodziców. Utrwalanie programu artystycznego przygotowywanego na uroczystość.
Kartki okolicznościowe z zapisanymi życzeniami.

N. ustala i omawia z dziećmi kolejne etapy przebiegu uroczystości. Przydziela role. Następnie prezentuje dzieciom kartki okolicznościowe z zapisanymi życzeniami. Odczytuje życzenia. Prosi dzieci o podawanie propozycji życzeń dla rodziców. Wspólnie z dziećmi układa treść życzeń, zapisuje je i zachęca dzieci do ich powtórzenia.

6-latki mogą przygotować życzenia w formie wyrazowo-obrazkowej.

Na koniec N. utrwała z dziećmi przygotowany program artystyczny.

Karta pracy, cz. 5, nr 49

Karta pracy, cz. 5, nr 49

Dzieci:

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> – uzupełniają pola naklejkami tak, żeby poziomo i pionowo były obrazki czterech kwiatów: róży, tulipana, frezji, lilii, | <ul style="list-style-type: none"> – rysują szlaczek po śladach, a potem – samodzielnie. |
|---|---|

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 79).

Podczas śniadania

N. zwraca uwagę na przyjmowanie prawidłowej pozycji podczas jedzenia oraz kulturalne spożywanie posiłków.

II

Zajęcia 1. Co robimy w wolnym czasie? – rozmowa na temat wiersza J. Koczanowskiej *Mama i Tata*, połączona z rozwiązywaniem zagadek.

- Powitanie – *Zabawa w sylaby*.
Dzieci stoją w kole. N. wymawia słowa, dzieląc je na sylaby, np. *ska-cze-my, kla-szcze-my, tu-pie-my, ma-sze-ru-je-my*. Dzieci dokonują syntezy sylab, wymawiają słowa w całości, a następnie wykonują odpowiednie czynności. Przy ostatnim słowie maszerują po sali i śpiewają wybraną piosenkę o wiosnie.
- Wprowadzenie. Zabawa kłębkami wełny.
Kłębek wełny.
N. odnosi się do formy wcześniejszego powitania. Informuje dzieci, że oprócz czynności, które wykonujemy samodzielnie, są także czynności, które np. można wykonywać wspólnie z rodzicami. Prosi dzieci o podanie przykładów czynności należących do obu grup. Następnie zaprasza dzieci do zabawy.
N. trzyma koniec wełny, toczy kłębek do wybranego dziecka. Wypowiada początek zdania: *Najbardziej lubię w domu...* Dziecko, które otrzymało kłębek, kończy zdanie. Trzyma wełnę w taki sposób, aby między nim a N. nitka była naprężona. Dziecko, trzymając jedną ręką wełnę, przekazuje kłębek koledze lub koleżance. Zabawa kończy się, gdy kłębek dotrze do wszystkich dzieci. Następnie N. zwinia wełnę. Dzieci kolejno puszcza nitkę. N. wspólnie z nimi wymienia nazwy czynności wypowiedziane wcześniej przez poszczególne dzieci.
N. informuje dzieci, że dzisiaj będą rozmawiać o tym, co dzieci i rodzice najbardziej lubią robić w wolnym czasie. Najpierw jednak zaprasza do wysłuchania wiersza.
- Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej *Mama i Tata*.

*Mama i Tata to świat nasz cały,
ciepły, bezpieczny, barwny, wspaniały,
to dobre, czułe, pomocne ręce
i kochające najmocniej serce.
To są wyprawy do kraju baśni,
wakacje w górach, nad morzem, na wsi,*

*loty huśtawką, prawie do słońca,
oraz cierpliwość, co nie ma końca.
Kochana Mamo, Kochany Tato,
dzisiaj dziękować chcemy Wam za to,
że nas kochacie, że o nas dbacie
i wszystkie psoty nam wybaczacie.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *O jakich osobach była mowa w wierszu? Kim dla dzieci są mama i tata? Za co kochamy mamę i tatę? Co robimy z rodzicami? Za co dzieci dziękują rodzicom?*

- Rozwiązywanie zagadek połączone z zabawami słownikowymi.
- Składanie obrazka w całość.

Dla każdego dziecka: koperta z jego imieniem, pocięty na części obrazek przedstawiający dzieci bawiące się w różne zabawy z mamą i tatą, np. zabawy na placu zabaw.

N. układa na środku sali koperty podpisane imionami dzieci. Dzieci rozpoznają swoje imiona, siadają w kole i wyjmują zawartość kopert. Składają obrazek w całość. Wypowiadają się na temat obrazka. N. zwraca uwagę, aby 5-latki wypowiadały się pełnym zdaniem, a 6-latki budowały wielozdaniowe wypowiedzi.

- Zagadki pantomimiczne *Co możemy robić wspólnie?*

Obrazki przedstawiające, np. książkę, klocek, kredkę.

Dzieci losują obrazki. Ruchem demonstrują czynności, które można wykonywać, wykorzystując przedstawione na obrazkach przedmioty. Pozostałe dzieci odgadują, o jaką czynność chodzi.

książka – wspólne czytanie

klocek – wspólne budowanie

kredka – wspólne rysowanie

- Zagadki dotykowe. Rozpoznawanie przedmiotów za pomocą dotyku.

Pudełko z dwoma otworami na dłonie, lotka do badmintona, piłeczka do ping-ponga, foremka do ciasta, kostka do gry.

Chętne dzieci wkładają dłonie do pudełka. Wybierają jeden przedmiot, słowami określają jego cechy. Następnie odgadują nazwę przedmiotu. Wyjmują przedmiot, a pozostałe dzieci podają nazwę zabawy (lub zajęcia), w której (w którym) wykorzystuje się ten przedmiot. Wybrane dzieci mówią, czy bawią się z rodzicami w daną zabawę (uczestniczą w danym zajęciu) i jak często.

but sportowy – bieganie

lotka do badmintona – granie w badmintona

piłeczka do ping ponga – granie w ping-ponga

foremka do ciasta – pieczenie w kuchni

kostka do gry – granie w grę planszową

- Zagadki rysunkowe. Tworzenie nazw sportowców i sportów od nazw przedmiotów używanych w danym sporcie.

Duży karton, czarny mazak.

N. przyklepa na tablicy duży karton. Wykonuje czarnym mazakiem schematyczny rysunek ludzika uprawiającego dany sport, np. sztangisty podnoszącego sztangę. Prosi dzieci o podanie nazwy przedmiotu, którego używa sportowiec, a następnie nazwy sportowca i sportu, jaki uprawia. Po każdej zagadce wybrane dzieci mówią, czy ich rodzice uprawiają dany sport lub czy np. interesują się nim i oglądają go w telewizji. Przykłady:

sztanga – sztangista – podnoszenie ciężarów

piłka – piłkarz – piłka nożna

piłka do koszykówki – koszykarz – koszykówka

narty – narciarz – narciarstwo

rower – kolarz – kolarstwo

- Zagadki słuchowe. Podawanie nazw zajęć relaksujących.

Odtwarzacz CD, nagrania śpiewu ptaków, szumu morza, popularnej piosenki, muzyki poważnej.

Dzieci słuchają nagrań i je rozpoznają. Mówią, w jaki sposób można wypoczywać i relaksować się. Następnie informują, który sposób odpoczynku lubią, a który preferują ich rodzice.

śpiew ptaka – spacerowanie po lesie, parku

szum morza – wypoczywanie na plaży

popularna piosenka – tańczenie

muzyka poważna – słuchanie muzyki

- Zabawa językowa w kole – *Co lubię robić z mamą, a co – z tatą.* Łączenie czasowników z rzeczownikami.

Mała miękka piłeczka.

Dzieci siedzą w kole. Przekazują sobie małą mięką piłeczkę. Mówią, co najbardziej lubią robić z mamą. Formułują pełne zdania, łącząc czasownik z rzeczownikiem, np. *Lubię ze swoją mamą oglądać książki, chodzić na spacer, jeździć na rowerze.* Gdy przedmiot wróci do N., ta przekazuje piłeczkę w drugą stronę. Tym razem dzieci kolejno wypowiadają się na temat tego, co lubią robić z tatą.

Na koniec zabawy N. prosi dzieci o przypomnienie, jakich zasad należy przestrzegać, aby wspólne zabawy były udane i bezpieczne. Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. uzupełnia informacje.

- Wykonanie plakatu na temat: *Co robimy w wolnym czasie*.

Duży karton, rozsypanka wyrazowa zawierająca nazwy dni tygodnia, klej, obrazki przedstawiające zabawy i zajęcia z rodzicami, np.: zabawę na placu zabaw, jazdę na rowerze, odpoczywanie w parku na kocu.

N. nawiązuje do poruszanego tematu związanego z aktywnym spędzaniem czasu z rodzicami. Pyta dzieci: *W jaki sposób można zachęcić innych rodziców do tego, aby aktywnie spędzali swój wolny czas z dziećmi?* Proponuje wykonanie plakatu.

N. przypina do tablicy duży karton. Prosi dzieci 6-letnie, aby wybrały z rozsypanki wyrazowej napisy z nazwami dni tygodnia i przykleiły je w odpowiedniej kolejności na kartonie po lewej stronie. Następnie prosi dzieci 5-letnie o wylosowanie obrazków. Dzieci wspólnie ustalają, jakie zajęcia w który dzień tygodnia można wykonywać z rodzicami. Następnie przyklejają obrazki na kartonie przy odpowiednim dniu tygodnia. Na koniec wspólnie wymieniają poszczególne dni tygodnia i opisują obrazki, np. *W poniedziałek bawimy się na placu zabaw. We wtorek jeździmy na rowerze... W niedzielę odpoczywamy w parku na kocu*. N. informuje dzieci, że udekorują plakatem salę, w której odbędzie się uroczystość z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca.

- Zabawa ruchowa *Zrób tyle samo*.

Kartoniki z kropkami.

N. wypowiada nazwy czynności i pokazuje kartoniki z kropkami. Dzieci wykonują tyle czynności, ile jest kropek. Przykładowe czynności: pływanie, bieganie, podnoszenie ciężarów, jazda na rowerze (w leżeniu na plecach z uniesionymi nogami), poranna gimnastyka – podskoki, przysiady, skłony, pompki... itd.

Karty pracy, cz. 5, nr 50–51	Karty pracy, cz. 5, nr 50–51
Dzieci:	
– oglądają zdjęcia i obrazki,	
– mówią, jaki sport lubi tata Olka, a jaki – jego mama, jaki sport lubi Olek, a jaki – Ada,	– odczytują teksty; mówią, jaki sport lubi tata Olka, a jaki – jego mama, jaki – Olek, a jaki – Ada,
– oglądają rysunki; mówią, jakie sporty przedstawiają.	

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 (przewodnik, cz. 5, s. 62).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa z piłką w kole – *W co się bawić?* Ćwiczenie chwytu i rzutu oburącz.

Piłka.

Dzieci stoją w kole. Jedno z nich staje w środku koła. Rzuci kolejno piłkę do dzieci i wypowiada nazwę członka rodziny. Dziecko, które złapie piłkę, wymienia zabawę, w którą chciałoby się z nim pobawić.

- Obserwowanie chmur. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i wyobraźni. Dzieci zastanawiają się, do czego podobne są kształty chmur, wypowiadają się na temat swoich skojarzeń. Następnie rysują patykami na ziemi zaobserwowane kształty. Pozostałe dzieci rozpoznają te kształty.
- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

III

- Zabawa ruchowa *Tworzymy rodziny*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, kartoniki z różną liczbą kresiek.

Dzieci maszerują w różne strony, w rytm nagrania dowolnej muzyki. Na przerwę w nagraniu muzyki zatrzymują się, a N. podnosi do góry kartonik z narysowaną odpowiednią liczbą kresiek. *Dzieci tworzą rodziny* – koła składające się z tyłu członków rodziny, ile kresiek jest na kartoniku.

- Rozegranie gry karcianej *Uno* (wersja uproszczona) jako propozycja spędzenia wspólnie z rodzicami czasu wolnego.

Talia kart Uno.

Dzieci dokładają karty odpowiadające kolorem karcie wyłożonej wcześniej. Układają z kart dowolne kompozycje płaskie.

<p>Dzieci: – stawiają domki z talii kart <i>Uno</i>.</p>	<p>Dzieci: – rysują drogę w labiryncie, – mówią, dokąd idzie rodzina Olka i Ady, – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.</p>
--	--

- *Lukrowane pierniczki*. Przygotowanie słodkiej niespodzianki dla rodziców. Rozmowy z zaproszonym gościem na temat prac wykonywanych przez mamę w domu. Zachęcanie dzieci do pomagania rodzicom w wykonywaniu prac gospodarczych.

Cerata, fartuszki ochronne dla każdego dziecka, gotowe ciasto korzenne, wałki do ciasta, kształtki do ciasteczek, lukier, blacha do wypieku, ozdobna posypka.

Przed zajęciami N. ustala z zaproszonym gościem przebieg spotkania.

N. przedstawia zaproszonego gościa (np. jedną z mam dzieci z grupy). Gość wita się z dziećmi. Opowiada o tym, kim jest i czym się zajmuje. Prosi dzieci, aby pomyślały o swoich mamach. Pyta, co robi mama w domu i czy jej pomagają. Zachęca dzieci do pomagania mamie w prostych pracach, np.: w sprzątanii, robieniu zakupów i przygotowywaniu posiłków. Proponuje, że nauczy dzieci pieczenia ciasteczek, które mogą być bardzo miłą, słodką niespodzianką dla mamy i taty w dniu ich święta.

Gość przekazuje przyniesione ze sobą gotowe ciasto korzenne, podzielone na małe kulki. N. dzieli dzieci na dwuosobowe grupki i wręcza po jednej kulce ciasta. Dzieci wałkują ciasto, a następnie wykrawają z niego kształty pierników. Resztkę ciasta ponownie zgniatają, wałkują i dalej wykrawają. Pierniczki układają na blasze i zanoszą do przedszkolnej kuchni do wypieczenia. Na drugi dzień gotowe pierniczki lukrują i ozdabiają kolorową posypką według własnych pomysłów.

Na koniec dzieci porządkują miejsce pracy. Dziękują gościowi za przybycie i wręczają wykonany wcześniej upominek.

- Utrwalanie piosenki *M jak mama, t jak tata* (przewodnik, cz. 5, s. 78).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *M jak mama, t jak tata*.

- *Dobra wróżka* – reagowanie na muzykę o pogodnym charakterze.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze, dzwoneczek.

N. (dobra wróżka) trzyma w ręce dzwoneczek. Dzieci maszerują po okręgu. Kiedy zadzwoni dzwoneczek, zatrzymują się. Twarze zwracają do środka koła. Słuchają nagrania muzyki o pogodnym charakterze. N. wypowiada zdania, które wywołują zadowolenie: *Lubię, kiedy rodzice zabierają mnie na spacer. Lubię jeść lody. Wieczorem chętnie słucham bajek, które opowiada mi tatuś*. Dzieci je powtarzają. N. zachęca do wyrażania swojego zadowolenia poprzez uśmiech oraz radosny sposób wypowiadania tekstu.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa obrazkami – *Kwiatowe memo*. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Wspólne dekorowanie i porządkowanie sali na przyjęcie gości. Rozwijanie kreatywności i poczucia estetyki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.
- II.1. *Z czego ucieszą się rodzice?* – zagadki inspirowane opowiadaniem S. Karaszewskiego *Pychotka dla mamy*. Cele: wzmacnianie i zacieśnianie więzi emocjonalnej ze swoimi rodzicami, obmyślanie niespodzianek dla najbliższych, zachęcanie do pomagania rodzicom w pracach domowych.
2. *Niezwykły bukiet* – zajęcia techniczne. Cel: rozwijanie sprawności manualnych oraz wyobraźni przestrzennej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem współzawodnictwa – *Raz, dwa, trzy, idziesz (skaczesz, biegiesz) ty. Rodzinna majówka*. Relaks na kocach: prowadzenie obserwacji przyrodniczych w leżeniu na brzuchu, z wykorzystaniem lup. Puszczanie baniek mydlanych.
- III. Zorganizowanie uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca. Powitanie gości, zaprezentowanie krótkiego programu artystycznego – recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek; wspólne zabawy integracyjne; zaproszenie rodziców do oglądania wykonanych prac i udziału w konkursie; złożenie życzeń i wręczenie niespodzianek; wspólny poczęstunek – degustowanie wykonanych wcześniej pierniczek. Zagadki muzyczne – *Jaka to piosenka?* Zabawa wyrabiająca umiejętność improwizowania – *Muzyczne opowieści*. Pożegnanie gości.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 5, II 9, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 1, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzmacnianie i zacieśnianie więzi emocjonalnej ze swoimi rodzicami,
- obmyślanie niespodzianek dla najbliższych, zachęcanie do pomagania rodzicom w pracach domowych,
- rozwijanie sprawności manualnych oraz wyobraźni przestrzennej,
- nabywanie odwagi w prezentowaniu innym swoich umiejętności.

Cele operacyjne

Dziecko:

- okazuje swoim rodzicom miłość i szacunek,
- podaje przykłady niespodzianek dla rodziców; wymienia czynności, w których wykonywaniu może pomóc mamie i tacie,
- tworzy formę przestrzenną: skleja rulon, wycina i przykleja elementy, zawiązuje wstążkę,
- śpiewa piosenki, recytuje wiersze, używając odpowiedniej intonacji głosu, gestu i mimiki.

Przebieg dnia

I

- Zabawa obrazkami – *Kwiatowe memo*. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
Kartoniki z obrazkami przedstawiającymi różne kwiaty (po dwa tego samego gatunku).
 N. rozkłada, obrazkami do spodu, kartoniki z obrazkami przedstawiającymi różne gatunki kwiatów. Miesza je. Dzieci odsłaniają jednorazowo po dwa obrazki. Jeśli znajdą dwa takie same kwiaty, zabierają je i układają przed sobą. Jeśli nie, odwracają kartoniki z powrotem obrazkami do spodu i ruch wykonuje kolejne dziecko. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie pary obrazków będą zebrane. Na koniec dzieci podają nazwy zebranych kwiatów i liczą zgromadzone pary. Ustalają, kto zwyciężył – zebrał najwięcej par.

- Wspólne dekorowanie i porządkowanie sali na przyjęcie gości. Rozwijanie kreatywności i poczucia estetyki.

Ściereczki do ścierania kurzu, balony, sznurki do zawieszenia balonów, kwiaty i serduszka wycięte z kolorowego papieru samoprzylepnego, prace wykonane przez dzieci w ciągu całego tygodnia.

Dzieci wspólnie z N. przygotowują salę na przyjęcie gości: porządkują półki indywidualne oraz kącki zainteresowań, segregują klocki, wycierają kurze, układają książki w kącku książek. Następnie dekorują salę dodatkowymi kwiatami i serduszkami, np. wyciętymi z kolorowego papieru samoprzylepnego, mocują baloniki, zawieszają prace wykonane w ciągu całego tygodnia.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 79).

II

Zajęcia 1. Z czego uciesz się rodzice? – zagadki inspirowane opowiadaniem S. Karaszewskiego *Psychotka dla mamy*.

- Zabawa na powitanie.

Dzieci stoją w kole. N. wita dzieci, które *zrobiły ostatnio coś takiego, co spowodowało, że ich mama i tata uśmiechnęli się*. Dzieci, które czują się powitane, klaszczą w dłonie. Wybrane dzieci wypowiadają się na temat okoliczności wywołania przez nie uśmiechu na twarzach rodziców.

- Wprowadzenie.

Kartonowe czerwone serduszko.

N. pokazuje dzieciom kartonowe czerwone serduszko. Pyta je, co to jest i co symbolizuje serce. Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. zaprasza dzieci do wysłuchania opowiadania.



- Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Psychotka dla mamy*.

Książka (s. 78–81) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki i słuchają opowiadania czytanego przez N. Oglądają ilustracje.

– *Zróbmy coś słodkiego dla mamy!* – zaproponował Olek.

– *Psychotkę-smakotkę!* – klasnęła w ręce Ada. – *A co zrobimy?*

– *Myślałem o upieczeniu ciasta... ale to trochę za trudne. Najpierw trzeba przygotować wszystkie składniki... ale nie wiem jakie! Mąkę, cukier, jajka... ale nie wiem ile. Potem wszystko trzeba długo mieszać, dodawać rodzynki, migdały, proszek do pieczenia, drożdże i jeszcze nie wiem co. Potem ciasto musi rosnąć, ale nie wiem jak długo. Potem trzeba nagrzać piekarnik – ale nie wiem, do jakiej temperatury. A potem trzeba piec, ale nie wiem, ile czasu. I nigdy nie wiadomo, czy się nie spali, czy nie zrobi się zakalec, i czy ogóle się uda. Nie, ciasto nie dla nas.*

– *Jaka szkoda...* – westchnęła Ada.

– *Ale wiesz co? Można psychotkę-smakotkę upiec w lodówce!*

– *W lodówce? Upiec? Raczej zamrozić!*

– *Pamiętasz, jak ciocia na święta piekła sernik w lodówce?*

– *Sernik? Tak! Był pyszny!*

– *Nie trzeba mąki, nie trzeba jajek, nie trzeba drożdży, nie trzeba proszku!*

– *A co trzeba?*

– *Kilka paczek biszkoptów na spód, kilka waniliowych serków z dodatkami na środek, a na wierzch – galaretka!*

– *Psychotka-smakotka! Upiekła ją ciocia!* – zawołała Ada.

– *No to zabierajmy się do roboty!*

Olek wyciągnął okrągłą blaszaną formę do tortu, postawił na stole.

– *Najpierw biszkopty! Wszedł na taboret, sięgnął do szafki po biszkopty.*

– *Ja ci pomogę ułożyć! Ada zajęła się układaniem biszkoptów na blaszce.*

– *Ada, nie zjadaj! Ada, to nie wypada!* – zawołał Olek, gdy jego siostrzyczka zaczęła chrupać biszkopty.

– *Od tego ciastowania zgłodniałam!* – powiedziała Ada. – *I co?*

– *Może być!* – ocenił wspólną pracę Olek. – *A teraz musimy przygotować galaretkę owocową! A potem ją ostudzić! Gdy będziemy galaretkę łączyć na sernik, nie może być za gorąca! Olek podgrzał wodę w czajniku, wlał do salaterki, wsypał galaretkę w proszku i wymieszał. Proszek zamienił się w kolorowy płyn.*

– *Wygląda całkiem niezłe!* – ocenił Olek. – *Jak w akademii pana Kleksa! Ale przydałyby się jakieś dodatki! Wyciągnął z szafki puszkę z ananasami w kompocie i otworzył ją, plastry ananasów z kompotem wlał do galaretki. Jeden krążek został na dnie puszki. Ada wyciągnęła go i zjadła ze smakiem.*

– Ada, nie wyjadaj! Ada to nie wypada!
 – Ale ja jestem głodna!
 – Jesteś łakomczuszek! Rozboli cię brzuszek! Poczekaj aż wszystko będzie gotowe!
 – Kiedy będziemy robić ser? – spytała Ada.
 – Ser znikł, a będzie sernik! – zażartował Olek, wyjmując serki waniliowe z lodówki.
 – Jeszcze rodzyнки! – wyciągnął paczkę rodzynek z szafki.
 – Ja wyjmę serek z kubeczków, a ty wymieszaj go z rodzyнками – zaproponowała Ada. Przekładała serek metodą: jedna łyżeczka serka do miski, jedna do buzi.
 – Ada, nie wyjadaj! Ada, to nie wypada!
 – Kiedy strasznie zgłodniałam! Kiedy Olek odwrócił głowę, chwyciła kilka rodzynek i wsadziła do buzi.
 – Ada, widziałem! Ada, to nie wypada!
 – Ałe ja jechtem chłodna! – powiedziała Ada z pełną buzią.
 – Ty zawsze jesteś... nie głodna, ale łakoma! Zwykły obżartuch! Jak będziesz tyle wyjadać, to... to będziesz gruba jak beczka!
 Ada wzruszyła ramionami.
 Serek wymieszany z rodzyнками dzieci przełożyły do tortownicy, na podkład z herbatników.
 – Galaretką już ostygła, chyba można wylewać – ocenił Olek.
 – Trochę rzadka! – powiedziała Ada.
 – To nic, w lodówce zastygnie!
 Wylał na serek płynną galaretkę wymieszaną z kompotem ananasowym.
 – A teraz do lodówki, niech się piecze! Olek włożył sernik do lodówki i zamknął drzwi.
 – Jak myślisz, Olku, czy już upiekł się sernik? – spytała Ada po kilku godzinach.
 – Chyba tak. Przełożymy go na tacę!
 Olek wyjął sernik, postawił na tacy i zdjął boki tortownicy. Niestety, sernik zamiast trząść się jak galareta, rozlał się na wszystkie strony jak rzadki kisiel, a na wierzchu, jak meduzy, pływały plastry ananasa. Herbatniki całkiem rozmiękły, zamieniając się w papkę, i całość nie była sernikiem, tylko kolorową słodką breję.
 – I co teraz? – załamała ręce Ada.
 – Zadzwonimy po pomoc! – krzyknął Olek. – A ty, jeśli chcesz, możesz to wszystko zjeść!
 – Nie mogę, powiedziała Ada – bo mnie mdli!
 Olek chwycił komórkę i zadzwonił do babci.
 – Witaj, Olku, miło, że dzwonicz! – usłyszał głos babci, a w tle głos dziadka.
 – Ja też witam! – zawołał dziadek.
 – Babciu, dziadku, pomóżcie! – zajączał Olek. – Katastrofa!
 – Co się stało? – spytali dziadkowie.
 – Sernik nam się rozpląnął!
 – Jaki sernik?
 – Pieczony w lodówce! Na Dzień Matki!
 – Nic się nie martw! Przyjedziemy, pomożemy! I tak byliśmy umówieni na dzisiaj z waszymi rodzicami!
 Dziadkowie przyjechali z ogromnym tortem, który postawili na stole, tuż przed przyjściem rodziców. Gdy przyszli rodzice, Olek i Ada złożyli mamie życzenia z okazji Dnia Matki. Rodzice złożyli życzenia babci, która przecież też jest mamą, ale mamą taty. A potem wszyscy siedli do stołu i zjedli pyszny tort przygotowany przez dziadków.
 – A co to takiego? – spytała mama, odkrywszy w kuchni nieudaną pychotkę-smakotkę.
 – Och, chcieliśmy upiec sernik w lodówce...
 – Ale się nie udało? – uśmiechnęła się mama. – Nie szkodzi, następnym razem się uda!



- Rozmowa na temat opowiadania.

Książka (s. 78–81) dla każdego dziecka.

Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, opowiadają historyjkę. 6-latki czytają tekst umieszczony pod ilustracjami. N. pyta dzieci: *Jak skończyło się przygotowanie sernika? Dlaczego?*

- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość wzrokową oraz umiejętności językowe – *Prezenty dla mamy, prezenty dla taty.*

Nieprzezroczysta torba, różne przedmioty odpowiednie na prezent dla mamy i dla taty, np.: pojemnik po kremie, lusterko, korale, wazon, bransoletka, spinka do krawata, pasek do spodni, męskie skarpetki.

N. przynosi torbę, w której znajduje się kilka przedmiotów. Chętne dziecko wybiera jeden z nich, spogląda na przedmiot i decyduje, dla kogo będzie on odpowiedni na prezent – dla mamy czy dla taty. Następnie formułuje pełne zdanie zawierające określenia dotyczące tego przedmiotu, np.: *Wybrałem dla mamy małe okrągłe lusterko.*

Dzieci dzielą nazwy prezentów na sylaby, następnie 5-latkowie wyróżniają pierwszą głoskę, a 6-latkowie ostatnią głoskę w podanych słowach.

N. pyta dzieci, z jakich jeszcze innych niespodzianek ucieszyliby się rodzice. Nakierowuje rozmowę na uzyskanie odpowiedzi, że dużą radość sprawia rodzicom okazywana przez dzieci pomoc w wykonywaniu różnych prac domowych. Dzieci wypowiadają nazwy tych prac i opowiadają, jak pomagają rodzicom w domu.

Układanie puzzli	Karta pracy, cz. 5, nr 53
<p>Dla każdego dziecka: koperta z pociętym na elementy obrazkiem przedstawiającym różne przedmioty.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układają elementy puzzli, – mówią, jakie niespodzianki można przygotować dla rodziców, – słuchają wypowiedzi 6-latków. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączą głoski z nazw obrazków wskazane liczbami; dowiadują się, co dla mamy przygotowała Ada, co przygotował Olek, a co zrobili razem, – rysują co sami przygotowaliby dla mamy, – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie, – słuchają wypowiedzi 5-latków, – odpowiadają na pytanie, co dzieci samodzielnie robią dla mamy, a co wspólnie z kimś innym.

- **Burza mózgów: Z czego ucieszy się mama, a z czego – tata?**

Karton podzielony na 2 kolumny, mazak, dla każdego dziecka: klej, kartonowe czerwone serduszko.

Dzieci siedzą w kole. N. kładzie przed sobą karton podzielony na 2 kolumny. Następnie dzieci przekazują sobie kartonowe czerwone serduszko. Mówią kolejno, z jakiej niespodzianki ucieszyłyby się ich mamy. Gdy serce powróci do N., przekazuje on je tym razem w drugą stronę. Dzieci kolejno wymieniają niespodzianki, z jakich ucieszyliby się ich tatusiowie. N. zapisuje wypowiedzi dzieci na kartonie w odpowiedniej kolumnie. Nad kolumnami pisze: niespodzianki dla rodziców. Na koniec każde dziecko przykleja papierowe serduszko na kartonie wokół kolumn. Po zajęciach N. dekoruje kartonem salę na przyjęcie gości.



- **Zabawa ruchowo-naśladowcza *Taniec z mamą, taniec z tatą.***

Odtwarzacz CD, nagranie wolnej muzyki, wstążki w sześciu kolorach (jedna długa wstążka i 2 krótsze od niej wstążki w każdym kolorze), paski bibuły dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom wstążki (paski bibuły) w sześciu kolorach (jedna długa wstążka i 2 krótsze od niej wstążki w każdym kolorze). Następnie prosi dzieci o odnalezienie kolegów i koleżanek z tym samym kolorem wstążki. Dzieci łączą się w 3-osobowe zespoły – rodziniki. N. informuje, że dzieci mające długie wstążki będą odgrywać role rodziców: mamy lub taty, a te, które mają krótsze wstążki – będą dziećmi. N. włącza nagranie muzyki. Dzieci w rodzinikach naśladują ruchy wykonywane przez dziewczynkę (mamę) lub chłopca (tatę). Na pauzę w nagraniu muzyki dzieci wymieniają się wstążkami i zabawa się powtarza.



Karta pracy, cz. 5, nr 52	Karta pracy, cz. 5, nr 55
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają tego, co czyta N., – rysują po śladach rysunków, – rysują wzory po śladach. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytują dialog z kolegą lub z koleżanką, – piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst.

Zajęcia 2. *Niezwykły bukiet* – zajęcia techniczne.

- Wprowadzenie. Rozwiązanie zagadki zapachowej.

Wazon z konwaliami.

Dzieci siedzą w kole. N. informuje je, że przygotował dla nich zagadkę, w której wykorzystają swój zmysł węchu. Prosi dzieci o zasłonięcie oczu oraz o skupienie i uwagę. Przechodzi dookoła koła z wazonem pełnym pachnących kwiatów, np. konwalii. Wymienia imię konkretnego dziecka, przy którym właśnie stoi, prosi o powąchanie tego, co trzyma. Na koniec zabawy dzieci mówią, co przypominał im zapach. N. pokazuje kwiaty i dzieci przekonują się, czy prawidłowo rozwiązały zagadkę.

- Zabawa kwiatami i bukietami. Tworzenie liczby mnogiej od liczby pojedynczej.

Wazon z konwaliami, zdjęcia przedstawiające różne kwiaty, np.: różę, tulipana, stokrotkę.

N. wyjmuje z wazonu jedną łodyżkę konwalii i pyta, co to jest. Prosi dzieci o przypomnienie, z czego jest zbudowany kwiat, a następnie o policzenie kwiatków na łodyżce konwalii. Następnie wyjmuje z wazonu wszystkie konwalie. Pokazuje dzieciom kwiaty i pyta, jak nazywamy kilka ułożonych ze sobą kwiatów. Dzieci określają różnice między jednym kwiatem a bukietem, np. *Bukiet ma intensywniejszy zapach*. Dzieci liczą, z ilu łodyżek składa się bukiet.

Następnie N. pokazuje zdjęcia przedstawiające różne kwiaty, np.: różę, tulipana, stokrotkę. Dzieci tworzą liczbę mnogą od liczby pojedynczej. Przykłady:

róża – róże,

tulipan – tulipany,

stokrotka – stokrotki.



Karta pracy, cz. 5, nr 53

Karta pracy, cz. 5, nr 54



Dzieci:

- dorysowują kwiatom łodygi i liście,
- ozdabiają wazon,

– rysują kwiaty po śladach.

– piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst.



- Zabawa ruchowa *Bukiety wielokwiatowe*.

Tamburyn, kartoniki z różną liczbą narysowanych kół (do 6).

N. zaprasza dzieci do zabawy. Gra na tamburynie. Dzieci poruszają się po całej sali zgodnie z wygrywanym rytmem. Na przerwę w grze N. podnosi kartonik z kołami. Dzieci liczą koła na kartoniku, a następnie tworzą bukiety – koła, w których znajduje się o jedno dziecko (jeden kwiat) mniej niż liczba kół na kartonikach. N. powtarza zabawę. Za każdym razem zmienia zasady, według których dzieci tworzą bukiety, np. o jedno dziecko więcej, o dwoje dzieci mniej.



- Wykonanie pracy plastycznej *Bukiet*.

Odtwarzacz CD, dowolne nagranie spokojnej muzyki, dla każdego dziecka: wyprawka, karta 23, wstążka w jasnym kolorze, zielony karton, klej, nożyczki.

N. omawia sposób wykonania pracy. Włącza nagranie muzyki. Dzieci:

- zwijają karton w rulon i sklejają tak, aby nie mógł się rozwinąć (kierują się instrukcją fotograficzną),
- wycinają z karty kwiaty, łodygi i liście i przyklejają je dookoła rulonu,
- przewiązują bukiet wstążką i zawiązują kokardę.

- Zaprezentowanie prac. Zorganizowanie wystawy *Bukiety dla mamy*.

Prace wykonane przez dzieci.

Dzieci prezentują wykonane bukiety. Formułują życzenia, jakie chciałyby złożyć mamom, gdy będą wręczać im bukiety. N. informuje dzieci, że wręczą te bukiety i złożą życzenia podczas dzisiejszej uroczystości. Następnie N. z pomocą dzieci organizuje wystawę – ustawia wszystkie prace w wyznaczonym miejscu.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem współzawodnictwa – *Raz, dwa, trzy, idziesz (skaczesz, biegiesz) ty*.

N. wyznacza linie: startu i mety. Wybiera jedno dziecko (kontrolera), które staje tyłem do innych na linii mety. Pozostałe dzieci stoją na linii startu. Kiedy kontroler wypowiada słowa: *Raz, dwa, trzy, liczysz ty*, dzieci starają się jak najbliżej do niego podejść, podskoczyć obunóż, podbiec. Dziecko, które pokonało najdłuższy odcinek wyznaczonej trasy, zostaje kontrolerem. Pozostałe dzieci ustawiają się ponownie na linii startu i zabawa zaczyna się od początku.

- *Rodzinna majówka*. Relaks na kocach: prowadzenie obserwacji przyrodniczych w leżeniu na brzuchu, z wykorzystaniem lup. Puszczanie baniek mydlanych.

Koce, lupy, bańki mydlane, rurki.

Dzieci dobierają się w małe grupy (rodzinki), rozdzielają między siebie role mamy, taty i dzieci, rozkładają koce i urządzają *rodzinny piknik na trawie*. Wspólnie odpoczywają i relaksują się. Leżąc na kocach, prowadzą obserwacje przyrodnicze z wykorzystaniem lup. Dzielą się spostrzeżeniami. Następnie puszczaają bańki mydlane – obserwują refleksy świetlne pojawiające się na bańkach w promieniach słońca.

III

- Zorganizowanie uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca. Powitanie gości, zaprezentowanie krótkiego programu artystycznego – recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek; wspólne zabawy integracyjne; zaproszenie rodziców do oglądania wykonanych prac i udziału w konkursie; złożenie życzeń i wręczenie niespodzianek; wspólny poczęstunek – degustowanie wykonanych wcześniej pierniczków. Pożegnanie gości.

Przebieg

- Zaproszenie gości.
Dzieci występują w roli gospodarzy. Zapraszają rodziców do zajęcia przygotowanego dla nich miejsca.
- Powitanie.
Dzieci recytują rymowaną I. Fabiszewskiej przygotowywaną na powitanie gości.

*Witamy serdecznie zgromadzonych gości
na przygotowanej dla was przedszkolnej uroczystości.
A na sam początek, rzecz nie byle jaka,
przesyłamy wam wszystkim słodkiego buziaka.*

- Część artystyczna. Przedstawienie krótkiego programu artystycznego.
Dzieci śpiewają przygotowane piosenki, recytują wiersze.
- Wspólne zabawy integracyjne.
- Zabawa *Szybka zmiana miejsc*.
Dzieci i rodzice stoją w kole. N. prosi, żeby zmieniły miejsca osoby, których imię rozpoczyna się np. *głoską a*. Osoby poruszają się w określony przez N. sposób, np. podskokami.
- Zabawa *Tunel*.
Dzieci i rodzice dzielą się na dwa zespoły. Rodzice stają w szeregu, a następnie wykonują klęk podparty, tworząc tunel. Dzieci stają jedno za drugim i na czworaka przemieszczają się pod tunelem.
- Zabawa naśladowcza w parach – *W lustrze*.
Dzieci naśladowują wykonywane przez rodziców ruchy – rodzice pokazują miny, wskazują czoło, nos, uszy, kolana, poprawiają fryzurę itp. Potem następuje zmiana ról.
- Zabawa taneczna *Trzymamy baloniki*.
Balonik dla każdego dziecka i jego rodziców, odtwarzacz CD, nagranie muzyki tanecznej.
Dziecko i rodzice otrzymują balonik i umieszczają go między swoimi głowami. Ostrożnie i powoli tańczą tak, aby nie upuścić balonika. Dzieci i rodzice nie mogą porozumiewać się ze sobą.
- Zabawa *Wspólnie siadamy, kładziemy się i wstawiamy*.
Dzieci i rodzice stają razem w kole i trzymają się za dłonie. Siadają, kładą się na dywanie i wstają bez rozrywania koła. Zabawa powtarza się kilka razy. Na koniec wszyscy stają i kłaniają się – dziękują sobie za wspólną zabawę.
- Zaproszenie rodziców do oglądania prac wykonanych przez dzieci.
Dzieci oprowadzają rodziców po sali. Promują plakat zachęcający rodziny do aktywnego spędzania wolnego czasu. Następnie rodzice:
 - oglądają zdjęcia,
 - odnajdują w galerii portret swojego dziecka,
 - odszukują swój portret w galerii portretów,
 - odczytują zapisane w sercu na kartonie informacje o najlepszym tacie na świecie,
 - poznają zapisane na kartonie niespodzianki, z jakich ucieszyliby się rodzice.



- Zaproszenie do udziału w konkursie.
N. zaprasza do siebie wszystkie mamy. Ogłasza konkurs. Odtwarza nagrane na dyktafonie wypowiedzi dzieci. Mamy rozpoznają siebie po opisie. Zgłaszają się.
- Złożenie życzeń, wręczenie niespodzianek.
Krawaty i bransoletki wykonane wcześniej przez dzieci.
Dzieci wspólnie mówią rymowankę W. Żaby-Żabińskiej wszystkim rodzicom.

*Mama to skarb,
tata to skarb.
Dwa skarby w domu mam.
Nie oddam ich,
bo moje są i je
kocham, kocham, kocham!*

Następnie indywidualnie składają swoim rodzicom życzenia i wręczają prezenty: tacie – krawat, mamie – bransoletkę.

- Wspólny poczęstunek. Degustowanie lukrowanych pierniczków wykonanych wcześniej przez dzieci.
Lukrowane pierniczki, talerzyki, sok, kubeczki.
Dzieci zapraszają rodziców do stołów na wspólny poczęstunek. Degustują wykonane wcześniej lukrowane pierniczki, częstują się sokiem.
- Zagadki muzyczne – *Jaka to piosenka?*
Dzieci rozpoznają prezentowane przez N. fragmenty piosenek (które wykonuje samodzielnie na głoskach *la, la* lub odtwarza ich wersje instrumentalne).
Odtwarzacz CD, nagrania wybranych piosenek w wersji instrumentalnej.
- Zabawa wyrabiająca umiejętność improwizowania – *Muzyczne opowieści*.
N., śpiewając, zadaje dzieciom pytania związane z rodziną.
 - *W jaki sposób możemy spędzać wolny czas z rodziną?*
 - *Jakie bajki opowiada ci mamusia?*
 - *W co lubisz się bawić z siostrą (bratem)?*
 N. stara się tak kierować odpowiedziami dzieci, żeby śpiewane zdania były krótkie i pełne treści.
- Pożegnanie.
Dzieci mówią tekst rymowanki I. Fabiszewskiej, przygotowanej na zakończenie uroczystości.

*Żegnamy serdecznie zgromadzonych gości
po przygotowanej dla was przedszkolnej uroczystości.
A na sam koniec, rzecz nie byle jaka,
przesyłamy wam wszystkim słodkiego buziaka.*

Przykładowy zapis w dzienniku

I. *Co tutaj nie pasuje?* – ćwiczenia słuchu fonematycznego.

Określanie pierwszej głoski w słowach.

Liczenie głosek w słowach i porównywanie ich liczby.

Rysowanie swojego portretu. Ozdabianie ramki. Nazywanie zabawek i kolorowanie ich rysunków. Słuchanie piosenki *Inni, a tacy sami*. Zabawa wyrabiająca refleks – *Kto zdąży?*
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.

II.1. *Różni nas wygląd, a łączy zabawa* – rozmowa inspirowana wierszem A. Widzowskiej *Małe cuda*. Cele: poznawanie dzieci różnych ras oraz warunków, w jakich żyją; utrwalanie wiadomości na temat praw dziecka; wzbogacanie wiedzy na temat innych kultur.2. *Dziecięce marzenia* – zajęcia plastyczne. Cel: wzbogacanie doświadczeń plastycznych.Zabawy na świeżym powietrzu: indyjska zabawa ruchowa – *Kabaddi*. Rzucanie piłką do kosza.III. Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność współdziałania – *Z ręk do ręki*.

Wykonanie papierowego pióropusza. Improwizacje taneczne przy dźwiękach indiańskiej muzyki.

Uzupełnianie luk w wyrazach – wpisywanie odpowiednich liter. Odczytywanie imion chłopców. Czytanie tekstu. Rysowanie szlaczków po śladach, a następnie – samodzielnie.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, III 7, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- poznawanie dzieci różnych ras oraz warunków, w jakich żyją,
- utrwalanie wiadomości na temat praw dziecka,
- wzbogacanie wiedzy na temat innych kultur,
- wzbogacanie doświadczeń plastycznych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- odgaduje, skąd pochodzą przedstawione na zdjęciach dzieci; opisuje ich wygląd,
- wymienia prawa dziecka,
- z zainteresowaniem słucha informacji o innych kulturach,
- wykonuje pracę plastyczną na zadany temat za pomocą techniki kropkowanie.

Przebieg dnia

I



Co tutaj nie pasuje? – ćwiczenia słuchu fonematycznego

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta E, nożyczki, koperta.

Dzieci wycinają zdjęcia z karty, określają pierwszą głoskę w nazwach zdjęć, a następnie wkładają je do kopert.

Co tutaj nie pasuje? – ćwiczenia słuchu fonematycznego

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta E, nożyczki, koperta.

Dzieci wycinają zdjęcia z karty, liczą głoski w nazwach zdjęć i porównują ich liczbę; wskazują zdjęcie, w którego nazwie jest najwięcej głosek. Zdjęcia umieszczają w kopertach.

Dzieci:

- rysują swój portret,
- ozdabiają ramkę,
- nazywają zabawki, a potem kolorują ich rysunki.

- Słuchanie piosenki *Inni, a tacy sami* (sł. i muz. J. Kucharczyk) w wykonaniu N. lub z płyty CD.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Inni, a tacy sami*.

1 Na wszy-stkich kon - ty - nen-tach mie - szka ty - le dzie - ci

4 w A - zji, A - u - stra - lii, A - fry - ce. Ka - żde dzie - cko wy -

7 głą - da i - na - czej i mó - wi in - nym ję - zy - kiem.

10 Ref.: Każ - de dzie-cko chce być szczę - śli - we, ka - żde dzie - cko chce pię - knie

13 żyć; mieć za - wsze do - bre, spo - koj - ne no - ce, mieć tyl - ko pię - kne

17 dni. To nie jest wa - żne, gdzie mie - szka - ją dzie - ci,

20 wszy-stkie chcą szczę-śli - we być jak ty. Mieć do - brą ma - mę, do -

23 bre - go ta - tę, chcą bez - pie - cznie żyć.

1. Na wszystkich kontynentach mieszka tyle dzieci –
w Azji, Australii, Afryce.
Każde dziecko wygląda inaczej
i mówi innym językiem.

To nie jest ważne, gdzie mieszkają dzieci,
wszystkie chcą szczęśliwe być jak ty.
Mieć dobrą mamę, dobrego tatę,
chcą bezpiecznie żyć.

Ref.: Każde dziecko chce być szczęśliwe,
każde dziecko chce pięknie żyć;
mieć zawsze dobre, spokojne noce,
mieć tylko piękne dni.

2. I chociaż dzieci mają różny kolor skóry,
tak różne zabawki, książeczki,
inną szkołę, przedszkole, ubranka,
śpiewają inne piosenki.

Ref.: Każde dziecko...

- Rozmowa na temat piosenki, połączona z oglądaniem zdjęć przedstawiających dzieci z różnych stron świata, o różnym kolorze skóry.

Zdjęcia przedstawiające dzieci z różnych stron świata, o różnym kolorze skóry.

- Wyjaśnienie znaczenia słów: *kontynent, Azja, Australia, Afryka*.
- Określanie metrum piosenki, charakteru jej melodii, liczby zwrotek.
- Zabawa wyrabiająca refleks – *Kto zdąży?*

Dzieci zajmują miejsca na krzeselkach ustawionych na obwodzie dużego koła. Czynny udział w zabawie bierze N. Śpiewa piosenkę, dzieci wytupują jej rytm. Kiedy N. przerywa śpiew, dzieci zmieniają zajmowane miejsca. Zabawę powtarzamy kilka razy. Tupanie zastępujemy klaskaniem, pstrykaniem palcami, kłaskaniem. Zabawą kierujemy w taki sposób, aby wszystkie dzieci zmieniły miejsca.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do biegu i do marszu.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Szukamy żółtego*.

Dzieci biegają w rytm muzyki w jednym kierunku, zwracając uwagę, aby nie potrącać innych dzieci. Na przerwę w muzyce odnajdują w sali przedmiot w kolorze żółtym i stają przy nim. Zabawę powtarzamy kilka razy. Za każdym razem dzieci wybierają inny przedmiot.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Malujemy tęczę*.

Dzieci stoją w rozsypcie. Unoszą do góry obie ręce i łączą dłonie, następnie przenoszą ręce w prawą stronę, przechylając jednocześnie w tym samym kierunku tułów (nie odrywają nóg od podłogi). *Rysują tęczę* – powoli przenoszą wyprostowane ręce nad głowę w lewą stronę (zataczają łuk) z równoczesnym pochyleniem tułowia. Ćwiczenie powtarzają kilka razy.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Skaczemy na skakance*.

Dzieci spacerują po sali w rytm muzyki. Na hasło: *Skaczemy obunóż* – naśladują skakanie obunóż na skakance (nogi pozostają złączone). W dalszej części zabawy N. zmienia polecenia, np.: *Skaczemy na prawej nodze. Skaczemy na lewej nodze. Skaczemy krzyżykiem* (krzyżują nogi i skaczą w miejscu).

- Zabawa bieżna *Kręgi przyjaciół*.

Dzieci biegają w rytm muzyki. Podczas kolejnych przerw w muzyce zatrzymują się i dobierają się w pary, w trójki, czwórki itp. Tworzą kręgi przyjaciół.

- Ćwiczenie uspokajające – marsz po obwodzie koła.

Dzieci maszerują po obwodzie koła na zmianę: na palcach i na piętach.

II

Zajęcia 1. Różni nas wygląd, a łączy zabawa – rozmowa inspirowana wierszem A. Widzowskiej *Małe cuda*.

- Zabawa na powitanie – *Krążący uśmiech*.

Dzieci siedzą w kole. N. mówi: *Przesyłam uśmiech dziecku, które siedzi po mojej prawej stronie*. Dotyka ramienia tego dziecka i uśmiecha się. Dzieci przekazują sobie uśmiech bez słów w ten sam sposób.



Karta pracy, cz. 5, nr 55

Karta pracy, cz. 5, nr 57



Dzieci:

- słuchają wiersza A. Widzowskiej *Małe cuda*,
- odpowiadają na pytania: *Czego dorośli mogą nauczyć się od dzieci? Czego dzieci oczekują od dorosłych? Jakie prawa mają dzieci?*,
- zastanawiają się, czy wszystkim dzieciom na świecie jest dobrze i czy przestrzegane są ich prawa,
- wymieniają osoby, do których mogą się zwrócić, kiedy są łamane prawa dziecka,
- przyglądają się zdjęciom dzieci, opisują różnice w ich wyglądzie; zastanawiają się, skąd pochodzą,
- kończą rysować zabawki według wzoru (rytmu), a potem kolorują ich rysunki.



- Zabawa ruchowa *Kto dalej?*

Klocki drewniane, skakanki lub szarfy.

N. proponuje wspólną zabawę, bardzo popularną m.in. w Indiach. Wyznacza w sali linię za pomocą skakanek lub szarf. Dzieci biorą do rąk drewniane klocki i układają przed swoimi nogami. Następnie, skacząc na jednej nodze, starają się przesunąć klocki jak najdalej. Jeśli ktoś stanie na dwóch nogach, zatrzymuje się w miejscu. N. obserwuje, kto pokonał najdłuższy odcinek. Ogłasza zwycięzcę. Zabawę można powtórzyć kilka razy.

- *Kim są Adil i Dalaja?* Poznawanie warunków życia dzieci w Indiach. **Mapa świata, zdjęcie dziewczynki – Azjatki – i chłopca – Azjaty, kartoniki z imionami: Adil, Dalaja.** N. układa na dywanie zdjęcia dzieci: Azjatki i Azjaty (z Indii). Obok zdjęć kładzie kartoniki z ich imionami: **Adil, Dalaja**. Dzieci 6-letnie odczytują imiona dzieci. N. wspólnie z dziećmi odnajduje na mapie świata Azję. Następnie pokazuje, gdzie leżą Indie. Wyjaśnia, że dzieci przedstawione na zdjęciach pochodzą właśnie z tego kraju. Opowiada dzieciom ciekawostki o warunkach życia dzieci w Indiach.



W Azji nie wszystkie dzieci beztrudno spędzają dzieciństwo. Na przykład w Indiach dzieci, zamiast uczyć się i bawić, bardzo wcześnie zaczynają pracować. Pomagają swoim rodzicom. Nie mają nowoczesnych zabawek. W szkole siedzą na podłodze. Piszą na małych tabliczkach. Do sali lekcyjnej wchodzi boso, tak jak do świątyni. Buty zostawiają przed drzwiami.

- Odszukiwanie podobieństw pomiędzy dziećmi. **Karton formatu A2, flamaster, kalendarz ścienny, napis Dzień Dziecka.** N. prosi, aby dzieci wskazały między dziećmi podobieństwa, które występują bez względu na pochodzenie i kulturę, w jakiej one żyją (np. chęć do zabawy). Zapisuje propozycje na kartonie umieszczonym na tablicy. Informuje, że dzieci mają swoje święto. W Polsce przypada ono 1 czerwca. Pokazuje tę datę w kalendarzu, zwraca uwagę na sposób, w jaki została ona oznaczona. Pyta: *Jak jest obchodzony ten dzień w Polsce? Kogo i czym obdarza się w tym dniu?* Umieszcza na tablicy napis **Dzień Dziecka**.
- Rozpoznawanie dzieci po wyglądzie zewnętrznym. **Karton formatu A2, zdjęcia dzieci (chłopca i dziewczynki) różnych ras i narodowości w strojach charakterystycznych dla różnych regionów świata, np.: Europejczyków (Polaków w strojach krakowskich), Inuitów, Indian, Afrykanów, Arabów, Hindusów.** N. układa na dywanie duży karton, a obok niego zdjęcia dzieci (chłopca i dziewczynki) różnych ras i narodowości w strojach charakterystycznych dla różnych regionów świata. Dzieci, z ewentualną pomocą N., dobierają w pary chłopców i dziewczynki. Następnie układają na kartonie zdjęcia dzieci w miejscach wskazanych przez N.:
 - zdjęcia dzieci indiańskich – w lewym górnym rogu,
 - zdjęcia dzieci hinduskich – w prawym dolnym rogu,
 - zdjęcia dzieci afrykańskich – w lewym dolnym rogu,
 - zdjęcia dzieci inuickich – w prawym górnym rogu,
 - zdjęcia dzieci europejskich – pośrodku.
- Zabawy dzieci z różnych stron świata. **Instrumenty perkusyjne, koc, karton formatu A2, zdjęcia dzieci (chłopca i dziewczynki) różnych ras i narodowości w strojach charakterystycznych dla różnych regionów świata, np.: Europejczyków (Polaków w strojach krakowskich), Inuitów, Indian, Afrykanów, Arabów, Hindusów.**
 - N. proponuje zabawę charakterystyczną dla dzieci, których zdjęcia znajdują się w lewym górnym rogu. Pyta, o jakie dzieci chodzi. Przekazuje krótko ciekawostki z życia dzieci indiańskich. Zaprasza do zabawy *Uważny tropiciel*. Dzieci siedzą w kole. N. wybiera jedno dziecko, które siada w środku koła i zamyka oczy. Jest ono tropicielem. Następnie tylko za pomocą gestu wskazuje kolejne dziecko, które stara się przejść na drugą stronę koła tak, aby tropiciel go nie usłyszał. Jeśli tropiciel usłyszy, że ktoś się skrada, klaszcze w dłonie i wskazuje kierunek, z którego dobiega szmer. Jeśli tropiciel zareagował w odpowiednim momencie i pokazał odpowiedni kierunek, N. wybiera kolejne dziecko, które próbuje przejść na drugą stronę koła. Jeśli tropiciel nie odgadł poprawnie, N. wybiera nowego tropiciela.
 - N. proponuje zabawę charakterystyczną dla dzieci, których zdjęcia znajdują się w prawym górnym rogu. Pyta, o jakie dzieci chodzi. Przekazuje krótko ciekawostki z życia dzieci inuickich. Zaprasza do zabawy *Jazda po dywanie*. Rozkłada na dywanie koc, na którego środku kładzie się chętne dziecko. Wyznaczone dzieci chwytają koc za brzegi i delikatnie przesuwają go po dywanie w określone przez N. miejsce.
 - N. proponuje zabawę charakterystyczną dla dzieci, których zdjęcia znajdują się w lewym dolnym rogu. Pyta, o jakie dzieci chodzi. Przekazuje krótko ciekawostki z życia dzieci afrykańskich. Zaprasza do zabawy *Czarujemy deszcz*. Wybiera pięcioro dzieci, którym wręcza instrumenty perkusyjne. Dzieci wygrywają na instrumentach dowolny rytm, według którego tańczą pozostałe dzieci – czarują deszcz. Następnie wszyscy kładą się na podłodze i nasłuchują, czy słychać już odgłosy deszczu.

- N. prosi, aby dzieci przypomniały przebieg zabawy charakterystycznej dla dzieci, których zdjęcia znajdują się w prawym dolnym rogu. Prosi, aby dzieci przypomniały, jak wygląda ich dzieciństwo.
- N. proponuje zabawę charakterystyczną dla dzieci, których zdjęcia znajdują się pośrodku. Pyta, o jakie dzieci chodzi. Prosi, aby dzieci opowiedziały o dzieciństwie dzieci europejskich i porównały je z dzieciństwem dzieci z innych stron świata, np. z Indii. Zaprasza do wybranej przez dzieci i znanej wszystkim zabawy ze śpiewem.

Zajęcia 2. Dziecięce marzenia – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie.
N. pyta: *Jak nazywa się święto, które zostało ustanowione dla dzieci? Kiedy je obchodzimy? Jaką niespodziankę chcielibyście otrzymać tego dnia? Jak chcielibyście spędzić ten dzień?*
- Zapoznanie z tematem pracy.
N. proponuje dzieciom wykonanie pracy na temat: *Dziecięce marzenia*. Zachęca do tego, aby podzieliły się swoimi pragnieniami z innymi dziećmi i z dorosłymi.
- Wyjaśnienie sposobu wykonania pracy.
Dowolna praca wykonana techniką kropkowanie.
N. zapoznaje dzieci z nową techniką plastyczną – kropkowanie. Pokazuje przykładową pracę wykonaną tą techniką. Wyjaśnia dzieciom sposób wykonania pracy. Przypomina, że aby rysunek był czytelny, kropki tworzące jedną osobę, roślinę, jeden przedmiot, jedno zwierzę muszą znajdować się blisko siebie.
- Samodzielna praca dzieci.
Dla każdego dziecka: kartka, przybory plastyczne, np.: farby, pędzel, kredki ołówkowe, kredki świecowe, cienkopisy, kreda, flamastry.
Dzieci stawiają kropki na papierze i tworzą obrazek. Wykorzystują wybrane przez siebie przybory plastyczne. Używają jednego koloru lub wielu kolorów. Część pracy wykonują np. flamastrem, część farbami, a jeszcze inną część – kredkami.
- Omówienie prac wykonanych przez dzieci. Zorganizowanie wystawy.
Sznurek (do powieszenia prac), spinacze, prace wykonane przez dzieci.
Dzieci umieszczają swoje prace na sznurku, przypinając je spinaczami. Następnie kolejno wychodzą na środek, wskazują swoją pracę i opowiadają o marzeniach. Z pomocą N. wykonują w szatni wystawę dla rodziców.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Kabaddi* – wydłużanie fazy oddechowej.
N. proponuje dzieciom wspólną zabawę *Kabaddi*, zwaną inaczej utrzymanie oddechu. Wyznacza teren do zabawy, dzieli go na pół, wyraźnie oznaczając środkową linię (np. skakankami). Dzieli dzieci na dwa zespoły, które stają naprzeciwko siebie. Wybrane przez N. dziecko przebiega na stronę przeciwnika, głośno wołając: *Kabaddi*. Stara się dotknąć jak największą liczbę dzieci z przeciwnego zespołu i wrócić na swoje miejsce. Musi jednak zrobić to w czasie jednego okrzyku (czyli na jednym oddechu). Wygrywa zespół, którego uczestnik dotknął większej liczby dzieci.
- Rzucanie piłką do kosza.
Piłka, kosz lub kartonowe pudełko, skakanka.
Dzieci ustawiają się w rzędzie przed koszem (jeśli w ogrodzie nie ma kosza, N. może postawić kartonowe pudełko). N. za pomocą np. skakanki wyznacza linię rzutu. Dzieci rzucają piłką do kosza. Każde dziecko ma trzy rzuty. N. zapisuje wyniki. Po zakończeniu zabawy ogłasza zwycięzcę.

III



- Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność współdziałania – *Z rąk do rąk*.
Guziki średniej wielkości (jeden dla każdego dziecka).
Dzieci siedzą w kole. N. kładzie guzik na prawej dłoni każdego dziecka. Następnie podaje hasło: *W prawo*. Dzieci, zgodnie z podanym kierunkiem, podają swoje guziki dziecku siedzącemu po prawej stronie. Jednocześnie z lewej strony otrzymują guzik od kolegi. W dłoniach dzieci powinien być tylko jeden guzik. Na hasło: *Stop*, dzieci wyciągają ręce przed siebie. N. sprawdza, kto ma w dłoniach więcej niż jeden guzik.

<p>Wykonanie papierowego pióropusza</p> <p>Dla każdego dziecka: dwa paski białego papieru lub jeden długi pasek (na opaskę do pióropusza), papier kolorowy, klej, nożyczki.</p> <p>Dzieci sklejają paski lub pasek białego papieru tak, aby pasowały (pasował) na głowę. Z kolorowego papieru wycinają kształty piór. Nacinają je po bokach i lekko zaginają. Następnie dokleją je do pióropusza od wewnętrznej strony. Zewnętrzną część pióropusza ozdabiają według własnych pomysłów.</p>	<p>Karta pracy, cz. 5, nr 58</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakleją w okienkach odpowiednie litery odszukane wśród naklejek, odczytują imiona chłopców, – rysują szlaczki po śladach, a następnie samodzielnie.
<p>Kontynuacja pracy z poprzedniego ćwiczenia – wykonanie pióropusza</p> <p>Nagranie indiańskiej muzyki (pozyskane przez N.).</p> <p>Dzieci kontynuują wykonywanie papierowego pióropusza. Po zakończeniu pracy przez 6-latków zakładają pióropusze na głowy i przy muzyce wykonują taniec dla starszych kolegów.</p>	<p>Karta pracy, cz. 5, nr 59</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają tekst, – rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Czerwiec, tydzień 1

Dzień 2

Niby tacy sami, a jednak inni

Poznajemy inne kultury

Przykładowy zapis w dzienniku

- | | |
|---|---|
| <p>I. Oglądanie reprodukcji obrazu Vincenta van Gogha <i>The Flowering Orchard</i>. Wypowiadanie się na temat kolorytu i nastroju dzieła. Nadawanie reprodukcji własnej nazwy.</p> <p>Słuchanie wypowiedzi na temat zabaw dzieci na różnych kontynentach. Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.</p> <p>II.1. <i>W kręgu kultury arabskiej</i> – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby <i>Karim</i>. Cele: poznanie innych kultur, kształtowanie tolerancji wobec ludzi różnych ras i narodowości, szanowanie odmienności innych dzieci.</p> <p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – <i>Podaj piłkę</i>. Zabawy w piaskownicy. Usypywanie toru dla piłeczki do ping-ponga. Dmuchanie na piłeczkę, pokonywanie usypanego toru.</p> <p>III. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Przejdź pod przeszkodą</i>.</p> <p><i>Wspólne zabawy w piasku</i> – rysowanie odpowiedniej liczby foremek. Utrwalanie przeliczania w zakresie 6.</p> <p>Zabawy w kąciaku lalek – przygotowanie przyjęcia dla kolegi mieszkającego na stałe w Arabii Saudyjskiej. Słuchanie piosenki <i>Inni, a tacy sami</i>.</p> | <p>Wypowiadanie się na temat zabaw dzieci na różnych kontynentach. Pisanie po śladach poznanych liter.</p> <p>Odczytywanie zdań. Układanie zdań pod odpowiednimi obrazkami, przyklejanie ich na kartonie.</p> |
|---|---|

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, III 6, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- poznawanie innych kultur,
- kształtowanie tolerancji wobec ludzi różnych ras i narodowości,
- szanowanie odmienności innych dzieci,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- odpowiada na pytania związane z treścią opowiadania, słucha z zainteresowaniem ciekawostek na temat kultury arabskiej,
- wyjaśnia pojęcia: *tolerancja*, *akceptacja*; podaje przykłady właściwego zachowania się wobec innych,
- wypowiada się z szacunkiem o dzieciach innych ras,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie reprodukcji obrazu Vincenta van Gogha *The Flowering Orchard*. Wypowiadanie się na temat kolorytu i nastroju dzieła. Nadawanie reprodukcji własnej nazwy.
Wyprawka, reprodukcja obrazu Vincenta van Gogha *The Flowering Orchard* (dla każdego dziecka).
Dzieci oglądają reprodukcję obrazu Vincenta van Gogha *The Flowering Orchard*. Opisują kolorystykę i nastrój dzieła. Zastanawiają się, co ono przedstawia. Nadają obrazowi tytuł. Porównują go z oryginalnym tytułem, który podaje im N. (*Kwitnący sad*).

Sluchanie wypowiedzi na temat zabaw dzieci na różnych kontynentach	Karta pracy, cz. 5, nr 60
Dzieci: – słuchają wypowiedzi 6-latków na temat zabaw dzieci na różnych kontynentach, – bawią się w kąciakach zainteresowań.	Dzieci: – oglądają zdjęcia; opowiadają, jak bawią się dzieci na różnych kontynentach, – piszą po śladach poznanych liter, czytają wyrazy.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 106).

II

Zajęcia 1. W kręgu kultury arabskiej – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Karim*.

- Zabawa *Witamy się*.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do marszu.
Dzieci spacerują w rytm muzyki. Na przerwę w muzyce witają się, angażując, na zmianę, prawą kończynę, a potem lewą kończynę, np. ściskają dłoń kolegi, machają ręką, podnoszą nogę i wymachują nią, wykonują podskoki, tupią, witają się prawym łokciem z lewym kolaniem itp.
- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Karim*.
Książka (s. 82–83) dla każdego dziecka.
Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce i słuchają opowiadania.

– *Karim jest super! – Olek, usadowiony przy rodzinnym stole, opowiadał wujkowi Jackowi wrażenia z przedszkola. – Dzięki niemu wygraliśmy konkurs na album o Warszawie. Pokazaliśmy album tacie Marty, żeby już więcej nie mówił, że Karima trzeba przenieść do młodszej grupy, bo w zerówce nie da sobie rady i będzie nam tylko przeszkadzał w nauce.*

– *I co, zmienił zdanie o Karimie? – spytała mama.*

– *Chyba tak, bo nawet mu pogratulował.*

– *Karim? To ten Arab, który ostatnio doszedł do waszej grupy? – upewnił się wujek.*

– *On nie nazywa się Arab, tylko Karim Hassan. Jego rodzice są lekarzami. Pochodzą z Egiptu i pracują w Polsce. Zostali tu po studiach medycznych. Nikt nie rysuje tak jak on – podkreślił Olek.*

– *Mówiłeś, że Karim nic nie umie. Stoi pod ścianą i milczy – przypomniał tata.*

– *Stał, bo wstydził się odezwać, ale już nie stoi.*

Mama Olka położyła na stole gorące danie.

– *Częstujcie się, póki ciepłe – zachęcała.*

Wujek nachylił się nad półmiskiem.

– Co to takiego? Tak dziwnie pachnie.
 – Kofta – arabskie kotleciki z baraniny – wyjaśniła mama.
 – Arabskie... to ja dziękuję. Wystarczą mi słodczyce – wujek sięgnął do talerza z ciastkami. – Kolega mówił, że te arabskie potrawy to nie dla ludzi – stwierdził.
 Olek podniósł na wujka zdziwiony wzrok.
 – Mówisz jak mama Franka. Zabroniła mu spróbować ciastek, które mama Karima upiekła dla naszej klasy.
 – Ma rację. Ja bym nie tknął tych arabskich wynalazków – powiedział wujek z przekonaniem.
 Olek uważał, że ciastka Karima to po prostu pycha. Zanim jednak on i jego grupa przekonali się, jak smakują, dzieci obserwowały nowego kolegę trochę nieufnie. Miał czarne włosy, czarne oczy i śniadą cerę, poza tym niczym się nie wyróżniał, ale gdy się odezwał, wywołał burzę śmiechu. Zamiast „dzień dobry” powiedział „dzobi”, a zamiast „cześć” – „ehsz”. Potem stanął pod ścianą i wcale się nie odzywał. Ścisnął pod pachą misia z urwanym uchem i za nic nie chciał się z nim rozstać. Grupa uznała, że jest dziwny. W sali było tyle nowych zabawek, a on wołał starego misia. Dopiero kilka dni później, kiedy dzieci zajęły się rysowaniem, Karim odłożył misia i wziął kredki do ręki. Raz-dwa i wyczarował na kartce wyścigowe auto.
 – Ładne. Narysujesz mi pociąg? – spytał Olek.
 Karim uśmiechnął się i raz-dwa-trzy pociąg pędził po torach.
 – Bravo! – pochwaliła go pani.
 Do Karima ustawiła się kolejka dzieciaków, a on rysował im samochody, pociągi, samoloty i nawet psy i koty. Potem była zabawa w pociąg i nikogo już nie śmieszyło, że nowy kolega nie mówi poprawnie po polsku. Zresztą, żeby bawić się w pociąg, wystarczy powtarzać: tu-tu, tu-tu, tu-tu. Karim „tututa!” tak samo jak wszyscy. Jego miś też się przydał, bo kiedy pociąg się wykoleił, miś odegrał rolę rannego pasażera. Gdy po paru dniach Karim zachorował, wszyscy w grupie okropnie się martwili. Niecierpliwie czekali, aż wróci, żeby razem z nim tworzyć album o Warszawie. To właśnie po powrocie z choroby przyniósł ciastka, których Franek nie chciał skosztować.
 – Gdyby mama Franka ich spróbowała, na pewno zmieniłaby zdanie. Są pyszne, prawda, wujku? – zapytał chytrze Olek.
 Wujek przełknął ciastko, odchrząknął i zrobił niezbyt mądrą minę. – To te? – spytał, wskazując talerz z ciastkami, który prawie już opróżnił.
 Olek uśmiechnął się od ucha do ucha. – Dostałem je od Karima dla Ady. Masz szczęście, że nie zdążyła wszystkich zjeść.
 Wujek Jacek zaśmiał się w głos. – Zawstydziłeś mnie, mądralo. Są przepyszne. Chyba spróbuję też kotlecików, bo jak widzę, zaraz się skończą. Tylko nie mówcie cioci, że zjadłem tyle słodczych.
 Rodzina obiecała zachować tajemnicę. Olek z radością przyglądał się, jak wujek pałaszuje „arabskie wynalazki”. Mamę Franka też uda się przekonać. Przecież to, co obce i nieznanne, nie musi być gorsze. Grupa wymyśliła Dzień Kuchni Arabskiej w przedszkolu. Wszyscy rodzice dostaną zaproszenia ozdobione przez Karima. Pani już się zgodziła.

- • Rozmowa na temat opowiadania. Wyjaśnienie pojęcia **tolerancja**.
Książka (s. 82–83) dla każdego dziecka, kartonik z napisem tolerancja.
 Dzieci czytają tekst umieszczony pod obrazkiem w książce, na stronie 82 (6-latki). N. pokazuje kartonik z napisem **tolerancja**. Prosi, aby dzieci 6-letnie go odczytały i znalazły dla niego inną nazwę. Zapisuje odpowiedzi w zeszytcie. Następnie wszystkie dzieci odpowiadają na pytanie: *Co to jest tolerancja?* N. prosi, aby dzieci przyjrzały się ponownie ilustracji i odpowiedziały na pytanie: *Czy wujek Jacek jest tolerancyjny?* Dzieci uzasadniają swoje odpowiedzi.
- • Rozmowa na temat opowiadania. Wyjaśnienie pojęcia **akceptacja**.
Książka (s. 82–83) dla każdego dziecka, kartonik z napisem akceptacja, zeszyt Wymyślanki-nazywanki.
 N. układa na dywanie kartonik z napisem **akceptacja**. Dzieci 6-letnie odczytują napis. N. prosi, aby dzieci wyjaśniły znaczenie tego pojęcia i znalazły dla niego inną nazwę. Zapisuje odpowiedzi w zeszytcie *Wymyślanki-nazywanki*. Następnie prosi, aby dzieci przeczytały tekst w książce na stronie 83 i opowiedziały, co się w nim zdarzyło. Dzieci dokonują oceny zachowania kolegów i koleżanek Karima.
- Analizowanie treści opowiadania. Wskazywanie w opowiadaniu sytuacji przedstawiających zachowania tolerancyjne i takie, które świadczą o braku tolerancji.



- N. prosi, aby dzieci przypomniały sobie opowiadanie i wybrały z niego sytuacje świadczące o tolerancji i takie o jej braku. Dzieci uzasadniają swoje zdanie.
- Zabawa ruchowa *Powitania*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki do marszu.

Dzieci spacerują po sali. Na przerwę w nagraniu muzyki zatrzymują się i podają rękę jak największej liczbie dzieci, wypowiadając słowa: *Witaj. Miło cię widzieć* (witają się).

- Wprawki dramatyczne.
Dzieci siedzą w kole. N. przedstawia im różne sytuacje, które mogą się zdarzyć w przedszkolu. Prosi dzieci, aby odegrały scenki i pokazały, w jaki sposób powinien zachowywać się człowiek tolerancyjny, akceptujący inność innych ludzi.

Przykłady scenek do odegrania:

- do przedszkola przychodzi dziecko, które nie umie mówić po polsku,
- twój kolega mówi, że bajka, którą uwielbiasz, jemu się nie podoba,
- w grupie jest dziecko, które nie obchodzi świąt Bożego Narodzenia, bo jest innego wyznania,
- kolega jest grubszy od innych; kiedy biegacie, on najczęściej jest ostatni na mecie i jest mu wtedy przykro,
- chcesz zagrać z koleżanką w warcaby, ale ona woli grać w chińczyka.

- *Inne może być ciekawe* – poznawanie kultury arabskiej.

Zdjęcia przedstawiające różne ciekawostki dotyczące kultury arabskiej, np. zdjęcie meczetu, zdjęcie kobiety i mężczyzny w strojach arabskich, zdjęcie pisma arabskiego.

N. opowiada ciekawostki na temat kultury arabskiej. Pokazuje na mapie miejsca, gdzie mieszkają Arabowie. Zachęca dzieci do rozmów na ten temat ze swoimi rodzicami. Wyjaśnia, że ludzie wychowani w różnych kulturach często są bliskimi przyjaciółmi i żyją w zgodzie.



Najwięcej Arabów mieszka m.in. w Tunezji, Egipcie, Iraku oraz w Arabii Saudyjskiej, która jest centrum kultury arabskiej. To tutaj znajduje się jedno z najnowocześniejszych miast świata – Dubaj. Święte miasto Mekka jest bardzo ważne dla wyznawanej na tym obszarze religii – islamu. Kobiety często ubrane są tak, że mają zakrytą twarz, a widać im tylko oczy. Mężczyźni nie zakładają krótkich spodenek nawet wtedy, kiedy jest bardzo gorąco. Dzieci mogą ubierać się dowolnie. Arabowie czytają od strony prawej do lewej, odwrotnie niż u nas. Nie jedzą mięsa wieprzowego. Są bardzo religijni. Modlą się pięć razy dziennie, a przed każdą modlitwą się myją.

Tworzenie plakatu na temat: <i>Bądź tolerancyjny</i>	Karta pracy, cz. 5, nr 61
<p>Dla każdego dziecka: kartka A3, kredki.</p> <p>N. proponuje dzieciom stworzenie plakatu zachęcającego do bycia tolerancyjnym. Przypomina, co znaczy słowo <i>plakat</i>. Dzieci wykonują plakat na temat: <i>Bądź tolerancyjny</i> według własnych pomysłów.</p> <p>Jeśli w grupie będzie mało dzieci 5-letnich, plakat można wykonać zbiorowo albo w małych grupach.</p>	<p>Globus, mapa, kartoniki z napisami: Azja, Europa, Ameryka, Australia, Afryka, Antarktyda.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają tekst, – odczytują nazwy kontynentów (Azja, Europa, Ameryka, Australia, Afryka, Antarktyda) zapisane na przygotowanych przez N. kartonikach, – odnajdują z pomocą N. kontynenty na mapie, – oglądają globus, z pomocą N. odnajdują Europę, – piszą po śladach poznanych liter, odczytują nazwy kontynentów.



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19.

Krążki w kolorach: czerwonym, zielonym, żółtym, niebieskim (dla każdego dziecka jeden krążek).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa i wyprostna – *Z krążkiem na głowie*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła. Otrzymują krążki od N. Kładą je na głowach i idą ostrożnie, aby nie zgubić krążków.
- Zabawa bieżna *Samochody*.
Dzieci trzymają krążki jak kierownicę samochodu. Kiedy N. podniesie do góry krążek zielony, poruszają się w różnych kierunkach sali z wymijaniem się; kiedy trzyma krążek czerwony – zatrzymują się.

- Skłony w przód – *Zamieniamy się krążkami*.
Dzieci dobierają się parami, stają tyłem, w rozkroku, w niewielkiej odległości do siebie. Zamieniają się krążkami, podając je sobie w skłonie, między nogami, potem podają sobie krążki nad głowami. Podczas wykonywania ćwiczenia dzieci starają się nie uginać nóg w kolanach.
- Ćwiczenie zręczności i szybkości – *Odwracamy krążki*.
Dzieci rozkładają krążki na trawie, w pewnych odstępach od siebie. Spacerują pomiędzy krążkami. Na hasło: *Odwracamy krążki* jak najszybciej starają się odwrócić na drugą stronę jak największą liczbę krążków. Kłaśnięcie lub gwizdnięcie jest sygnałem do ponownego marszu.
- Ćwiczenie z elementem toczenia – *Uciekający krążek*.
Dzieci toczą krążki przed sobą w różnych kierunkach. Na kłaśnięcie lub gwizdnięcie zatrzymują krążki i siadają na nich skrzyżnie, z prostymi plecami i rękami opartymi na kolanach.
- Ćwiczenie równowagi – *Na jednej nodze*.
Dzieci stają na jednej nodze, drugą uginają i kładą na niej krążek. Wytrzymują, licząc do czterech. To samo ćwiczenie wykonują na drugiej nodze.
- Ćwiczenie współdziałania z innymi – *W dużym kole*.
Dzieci tworzą duże koło. Trzymają swoje krążki w prawej ręce, lewą ręką chwytają krążek osoby stojącej po swojej lewej stronie. Wykonują cwał boczny: najpierw w prawą stronę, a na sygnał – kłaśnięcie – w lewą stronę. Krążki trzymają mocno, aby nie wysunęły im się z rąk.
- Skoki – *Pochód pajacyków*.
Dzieci tworzą cztery zespoły – zgodnie z kolorami swoich krążków. Układają krążki na ziemi, równo jeden za drugim, w odległości kroku, i stają za nimi w kolejce. Skaczą jak pajacyki, wykonując nad każdym krążkiem rozkrok, a za krążkiem – odskok. Ćwiczenie wykonują wolno, zachowując odstępy.
- Ćwiczenie rytmu – *Wystukujemy rytm kroków*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, rytmicznie wystukują rytm swoich kroków, uderzając piąstką w krążek. Potem oddają krążki N.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa z elementem rzutu – *Podaj piłkę*.
Piłka.
Dzieci stoją w kole. Zabawę rozpoczyna N. Wypowiada imię wybranego dziecka i rzuca do niego piłkę. Jeśli dziecku uda się ją złapać, kontynuuje zabawę, rzucając piłkę do wybranego przez siebie kolegi lub wybranej koleżanki. Jeśli dziecku nie uda się złapać piłki, obiega koło po zewnętrznej stronie i wraca na swoje miejsce. Zabawa toczy się do chwili, aż wszystkie dzieci wezmą w niej udział (to znaczy będą miały piłkę w swoich rękach lub będzie ona do nich skierowana).
- Zabawy w piaskownicy. Usypywanie toru dla piłeczki do ping-ponga. Dmucanie na piłeczkę, pokonywanie usypanego toru.
Piłeczka do ping-ponga.
Dzieci usypują w piaskownicy tor dla piłeczki (kształt toru i jego długość zależą od inwencji dzieci). Ustalają, gdzie jest start, a gdzie meta. Następnie dmuchają na piłeczkę, starając się przeprowadzić ją jak najszybciej od początku do końca. Można wprowadzić również element rywalizacji. Dzieci liczą, w jakim tempie (ewentualnie N. sprawdza na zegarku) udało się wykonać zadanie poszczególnym uczestnikom.

III



- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Przejdź pod przeszkodą*.
Bębenek.
Dzieci maszerują po sali przy dźwiękach bębna. W czasie przerwy w muzyce jedno dziecko staje w rozkroku, drugie przechodzi między jego nogami na czworakach, następnie wstaje, podaje rękę partnerowi. Gdy usłyszą dźwięk bębna, kontynuują marsz. W czasie kolejnej przerwy w muzyce następuje zmiana ról.

Wspólne zabawy w piasku – rysowanie odpowiedniej liczby foremek. Utrwalenie przeliczania w zakresie 6

Odczytywanie zdań. Układanie zdań pod odpowiednimi obrazkami



Kartka podzielona na trzy części, w każdej części na dole kartki w małym prostokącie znajduje się inna liczba kropek (od 1 do 6) dla każdego dziecka.

Dzieci rysują w każdej części kartki tyle foremek, ile kropek jest w prostokącie znajdującym się na dole kartki. Ozdabiają foremki według własnych pomysłów.

Wyprawka, karta G (dla każdego dziecka), nożyczki.

Dzieci wycinają z wyprawki obrazki i zdania. Następnie czytają poszczególne zdania, układają je pod właściwymi obrazkami i przyklejają na kartce.

- Zabawy w kąciku lalek – przygotowanie przyjęcia dla kolegi mieszkającego na stałe w Arabii Saudyjskiej.

Zabawki z kącika lalek.

Dzieci przygotowują w kąciku lalek przyjęcie dla kolegi mieszkającego w Arabii Saudyjskiej. Zwracają uwagę na to, aby na stole znalazły się potrawy, które gość może jeść (bez mięsa wieprzowego). Jednocześnie podczas przyjęcia prezentują gościowi przysmaki polskiej kuchni (jeśli dzieci nie mają w kąciku odpowiednich pomocy, mogą je narysować na małych kartkach).

- Słuchanie piosenki *Inni, a tacy sami* (przewodnik, cz. 5, s. 105).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Inni, a tacy sami*.

Próby nucenia melodii piosenki mormorando.

- *Jesteśmy orkiestrą* – instrumentacja refrenu piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Inni, a tacy sami*.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. N. ustala kolejno z nimi sposób wykonania własnego akompaniamentu do refrenu piosenki (np. pstrykanie, klaskanie, tupanie, pocieranie dłonią o dłoń, uderzenie w kolana, uderzenie o podłogę).

N. prezentuje nagranie piosenki z płyty CD. Dzieci słuchają zwrotki. Podczas refrenu N. pełni rolę dyrygenta. Wskazuje kolejno dzieci, które wykonują akompaniament w wybrany przez siebie sposób.

Czerwiec, tydzień 1

Dzień 3

Niby tacy sami, a jednak inni

W krainie osób niepełnosprawnych

Przykładowy zapis w dzienniku

I. *Wiosenna orkiestra* – rozwijanie percepcji słuchowej. Wygrywanie rytmu na instrumentach perkusyjnych według zapisanego kodu. *Rozwiązujemy kalambury* – wyrażanie za pomocą gestów i mowy ciała informacji przekazanej przez N. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.

II.1. *Osoby niepełnosprawne są wśród nas* – układanie historyjki obrazkowej. Cele: rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego, ocenianie własnego zachowania względem innych i innych względem siebie, kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych.

2. Zajęcia umuzykalniające. Instrumentacja piosenki *Inni, a tacy sami*. Cel: umuzykalnianie dzieci.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Minisiatkówka*. Zabawy w piaskownicy. Budowanie zamków z piasku – praca zespołowa.

III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Niewidomy na drodze*. Zabawa w kręgu – *Dokończ zdanie*. Opowiadanie o obrazku. Określanie miejsca ukrycia się dzieci oraz położenia piłki i skakanki względem krzesła.

Kolorowanie kserokopii przedstawiających zabawy dzieci.

Czytanie zdań i napisów. Uzupełnianie zdań odpowiednimi wyrazami. Kolorowanie plam w zdaniach na odpowiednie kolory. Układanie piłki względem siebie według napisów.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, III 9, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego,
- ocenianie własnego zachowania względem innych i innych względem siebie,
- kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych,
- utrwalanie budowy i brzmienia instrumentów perkusyjnych oraz umiejętności grania na nich,
- rozwijanie umiejętności muzykowania pod kierunkiem dyrygenta.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opowiada historyjkę obrazkową, prawidłowo łącząc przyczynę ze skutkiem; nadaje tytuły poszczególnym obrazkom historyjki i całej historyjce,
- dokonuje oceny zachowania bohaterów historyjki,
- z szacunkiem i zrozumieniem wypowiada się o osobach niepełnosprawnych, deklaruje chęć niesienia im pomocy,
- gra na instrumentach perkusyjnych,
- gra pod dyktando dyrygenta.

Przebieg dnia

I

- *Wiosenna orkiestra* – rozwijanie percepcji słuchowej.
Koszyk, kartoniki z napisami: azalia, fiołek, mak, bratek, oraz zdjęcia tych kwiatów, kołatka, grzechotka, trójkąt, bębenek, rytm zapisany na kartce za pomocą zdjęć kwiatów i taki sam rytm zapisany na drugiej kartce z wyrazami – nazwami kwiatów.
N. stawia przed dziećmi koszyk. Są w nim umieszczone kartoniki z napisami oraz zdjęcia kwiatów: azalii, fiołka, maku, bratka. Każde dziecko 6-letnie wybiera sobie jeden kartonik z nazwą kwiatka, a dziecko 5-letnie zdjęcie dowolnego kwiatka. N. informuje dzieci, że będą bawić się w orkiestrę. Rozdaje im instrumenty: kołatkę (dla dziecka, które wybrało kartonik z nazwą **azalia** lub zdjęcie azalii), grzechotkę (dla dziecka, które wybrało kartonik z nazwą **fiołek** lub zdjęcie fiołka), trójkąt (dla dziecka, które wybrało kartonik z nazwą **mak** lub zdjęcie maku), bębenek (dla dziecka, które wybrało kartonik z nazwą **bratek** lub zdjęcie bratka). Pokazuje kartkę z narysowanym wzorem rytmu (dla 6-latków napisy, dla 5-latków zdjęcia). Wyjaśnia, że każdemu znakowi na kartce (azalia, fiołek, mak, bratek) odpowiada jeden dźwięk danego instrumentu. Podczas wykonywania utworu N. wskazuje na kartce poszczególne znaki (dla 5-latków na jednej kartce, dla 6-latków na drugiej kartce). Dzieci grają na tych instrumentach, którym jest przyporządkowany dany znak.
- *Rozwiązujemy kalambury* – wyrażanie za pomocą gestów i mowy ciała informacji przekazanej przez N. Dzieci siedzą w kole. N. za pomocą wylizanki wybiera jedno dziecko, któremu przekazuje po cichu dowolną informację, np. *Siedzisz i oglądasz książkę*. Dziecko za pomocą gestów i mowy ciała stara się przekazać tę informację pozostałym dzieciom. Zabawa kończy się, gdy zagadka zostanie poprawnie rozwiązana.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 106).

II

Zajęcia 1. Osoby niepełnosprawne są wśród nas – układanie historyjki obrazkowej.

- Wprowadzenie do tematu. Zabawa *Przewodnik*.
Dzieci dobierają się parami. Jedno dziecko zamyka oczy – jest niewidome. Drugie dziecko jest przewodnikiem, który stara się wskazać swojemu partnerowi odpowiednią drogę i dba o jego bezpieczeństwo, czyli o to, aby podczas spaceru nie zderzył się z innym dzieckiem. Dzieci maszerują parami po sali. Na sygnał N. następuje zmiana ról.
- *Kto stoi przed tobą?* – rozpoznawanie innych osób za pomocą dotyku.
Dzieci siedzą w półkolu. N. wybiera jedno dziecko, które staje na środku sali i zamyka oczy. Następnie wyznacza drugie dziecko, które staje przed nim. Zadaniem dziecka z zamkniętymi oczami jest odgadnięcie za pomocą dotyku, kto przed nim stoi.

- Dzielenie się wrażeniami z przeprowadzonych zabaw. Rozmowa na temat trudności, jakie napotyka ją osoby niewidome.

N. pyta: *Jak się czuliście w roli osoby niewidomej? Jak się czuliście w roli przewodnika? Jakie trudności napotyka niewidomi podczas codziennych czynności? Jak się czują np. na ulicy? Jak możemy pomóc takim osobom?*

- *Kiedy wokół panuje cisza* – rozmowa na temat osób niedosłyszących i niesłyszących. Dzieci siedzą w kole, a N. – w środku koła. N. prosi, aby dzieci odwróciły się do niej tyłem i zakryły uszy. Mówi, że będą mogły odsłonić je wtedy, gdy poczują na głowie dotyk jej ręki. Wypowiada cicho dowolne polecenie, np. *Podejdźcie do okna*. Następnie kolejno dotyka głów dzieci, które odwracają się przodem do środka koła i układają ręce na kolanach. Pyta, dlaczego nie wykonały jej polecenia. Inicjuje rozmowę na temat osób niedosłyszących i niesłyszących. Zwraca uwagę na trudności, jakie napotykają w życiu.
- Wyjaśnienie pojęcia *niepełnosprawność*.

Koło i prostokąty wycięte z papieru, w kolorze żółtym.

N. układa na środku sali żółte koło. Pyta: *Co znaczy słowo: niepełnosprawność?* Zapisuje odpowiedzi dzieci na żółtych prostokątach (promykach), które dzieci dokładają do żółtego koła. Tworzą w ten sposób *słoneczko przyjaźni z osobami niepełnosprawnymi*. N. przypomina, że wśród osób niepełnosprawnych jest bardzo wiele dzieci, które pragną bawić się i śmiać tak samo jak zdrowe dzieci.



- Zabawa ruchowa *Rzeźba przyjaciół*.

Bębenek.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na bębnie. Na przerwę w grze dobierają się trójkami i tworzą wspólną rzeźbę, przybierając dowolne pozy. N. naśladuje robienie zdjęć lub robi dzieciom zdjęcia.



Karta pracy, cz. 5, nr 56

Karty pracy, cz. 5, nr 62



Dzieci:

- opowiadają historyjkę,
- nadają tytuły poszczególnym obrazkom, a następnie całej historyjce,
- wypowiadają się na temat zachowania Olka,
- kończą rysować koła rowerowe według wzoru.



Karta pracy, cz. 5, nr 57

Karta pracy, cz. 5, nr 63



Dzieci:

- uzupełniają kostki domina odpowiednimi rysunkami,
- kończą rysować wózki według wzoru, a potem je kolorują.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Instrumentacja piosenki *Inni, a tacy sami*.

- Instrumentacja piosenki *Inni, a tacy sami* (przewodnik, cz. 5, s. 105).

Bębni, trójkąty, klawesy, tamburyny.

Działania poprzedza przypomnienie budowy, brzmienia, prawidłowego sposobu wydobywania dźwięków z instrumentów. Utrwalanie zasad obowiązujących podczas wspólnego muzykowania, ustalonych przez dyrygenta.

Zwrotka I

Takty 1.–3.	Dzieci: grają na bębenkach w rytmie ćwierćnut.
Takty 4.–5.	grają na trójkątach w rytmie półnut.
Takty 6.–7.	grają na bębenkach w rytmie ćwierćnut.
Takty 8.–9.	grają na trójkątach w rytmie półnut.
Refren:	
Takty 10.–13.	grają na klawesach – trzy ćwierćnuty, dwie ósemki.
Takty 14.–17.	grają na tamburynie w rytmie ćwierćnut.
Takty 18.–21.	grają na klawesach – trzy ćwierćnuty, dwie ósemki.
Takty 22.–26.	grają na tamburynie w rytmie ćwierćnut.

Zwrotka II

Tak samo jak podczas zwrotki I.

Refren: tak samo jak po pierwszej zwrotce.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Różne dzieci*.

Obrazki do zawieszenia na szyi, przedstawiające dzieci o różnym kolorze skóry: Europejczyka, Chińczyka, Indianina, Afrykanina, Innuita, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Inni, a tacy sami*.

Dzieci są podzielone na grupy. W każdej grupie znajdują się dzieci z zawieszonymi na szyjach obrazkami. Liczba dzieci w każdej grupie jest taka sama.

N. ustala sygnały dla odpowiednich obrazków:

Europejczyk – dwa kłaśnięcia,

Chińczyk – trzy uderzenia w uda,

Afrykanin – jedno tupnięcie,

Indianin – kłaskanie,

Innuita – pstrykanie palcami dłoni.

W rytmie nagrania piosenki (z płyty CD) *Inni, a tacy sami* dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach. Na przerwę w nagraniu muzyki każda grupa dzieci ustawia się w szeregach, zgodnie z ustalonymi sygnałami.

Wygrywa grupa, która pierwsza wykona zadanie.

Inna wersja zabawy:

Dzieci swobodnie maszerują w rytmie melodii piosenki. Na przerwę w muzyce tworzą małe koła. W każdym kole znajdują się dzieci, które mają na szyjach taki sam obrazek.

- Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – *Kto uważnie słucha...*

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, tyłem do jego środka. N. wyznacza w sali miejsce, w którym dzieci będą się ustawiały i odtwarzały proponowane przez nią rytmy. Śpiewa głośno i wyraźnie piosenkę *Inni, a tacy sami*, jednocześnie chodząc wewnątrz koła. W pewnym momencie wplata do słów piosenki (śpiewając) słowa, np.: *parę, trójki, szereg...* po czym kontynuuje śpiew. Dzieci ustawiają się w wyznaczonym miejscu. N. przerywa śpiew, klaszcze wymyślony przez siebie przebieg rytmiczny. Dzieci powtarzają go kilka razy, po czym zajmują ponownie miejsca na okręgu. Zabawę powtarzamy, zmieniając polecenie i proponowany przebieg rytmiczny.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Minisiatkówka*.

Kolorowy sznurek lub siatka do gry w siatkówkę, piłka.

N. przeciąga od drzewa do drzewa lub od zabawki do zabawki kolorowy sznurek lub rozwiesza siatkę. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci przerzucają piłkę nad siatką lub sznurkiem i łapią ją w ręce. N. liczy punkty jednej drużyny i drugiej drużyny. Po pięciu minutach zabawy podsumowuje wyniki i ogłasza zwycięzcę. Proponuje przegranej drużynie rewanż. Dzieci zamieniają się miejscami i kontynuują grę.

- Zabawy w piaskownicy. Budowanie zamków z piasku – praca zespołowa.

Dzieci wybierają spośród siebie dwuosobowe jury. Dobierają się w czteroosobowe zespoły. Budują zamki z piasku. Do ich ozdobienia wykorzystują tworzywo przyrodnicze dostępne w ogrodzie przedszkolnym. Po zakończeniu zadania jury dokonuje oceny budowli i ogłasza werdykt.

III



- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Niewidomy na drodze*.

Laska gimnastyczna.

Dzieci ustawiają się w rzędzie. N. wręcza pierwszemu dziecku z rzędu laskę gimnastyczną. Dziecko zamyka oczy i posuwa się do przodu, pomagając sobie laską do chwili, aż pozostałe dzieci powiedzą głośno: *Stop*. Otwiera wtedy oczy, skacze na jednej nodze i wraca na linię startu, przekazuje laskę kolejnemu dziecku i siada na końcu rzędu.

- Zabawa w kręgu – *Dokończ zdanie*.

Dzieci siedzą w kręgu. N. prosi, aby po kolei dokończyły zdanie: *Kiedy widzę osobę niepełnosprawną...*



Karta pracy, cz. 5, nr 58

Karta pracy, cz. 5, nr 64



Dzieci:

- oglądają obrazek,
- opowiadają o tym, co robi Olek,
- odszukują na obrazku dzieci,
- wymieniają miejsca, w których były schowane dzieci,
- określają, gdzie względem krzesła jest piłka, a gdzie – skakanka,
- kolorują piłkę.

Kolorowanie kserokopii przedstawiających zabawy dzieci

Karta pracy, cz. 5, nr 65

**Kserokopia przedstawiająca zabawy dzieci (dla każdego dziecka).**

Dzieci kolorują kserokopie przedstawiające zabawy dzieci. Rozpoznają i nazywają rodzaj zabawy.

Mała piłka dla każdego dziecka.

Dzieci:

- czytają zdania,
- dobierają do nich wyrazy umieszczone w kolorowych plamach,
- kolorują plamy w zdaniach na odpowiednie kolory,
- czytają napisy,
- biorą piłkę i układają ją względem siebie według napisów.

Czerwiec, tydzień 1

Dzień 4

Niby tacy sami, a jednak inni

Przyjaciel dobry na wszystko

Przykładowy zapis w dzienniku

- I.** Oglądanie obrazków przedstawiających różne sytuacje społeczne. Dokonywanie oceny zachowania poszczególnych dzieci przedstawionych na obrazkach. Kolorowanie kwadracików przy obrazkach przedstawiających właściwe zachowania dzieci. Rysowanie po śladach rysunków zabawek. Liczenie rysunków.

Rysowanie po śladach skakanek. Kolorowanie rysunków skakanek. Rytmiczne dzielenie (na sylaby) nazw zabawek. Określanie pierwszej głoski w nazwach obrazków.

Liczenie liter w wyrazach. Pisanie obok wyrazów odpowiednich liczb.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.

- II.1.** *Jak rozpoznać dobrego przyjaciela?* – zabawy dramatyczne inspirowane wierszem B. Szelańskiej *Mój przyjaciel*. Cele: kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, rozumienie charakteru kontaktu społecznego, jakim jest przyjaźń, rozwijanie wyobraźni twórczej.

2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem współzawodnictwa – *Układamy koła. Co słychać w ogrodzie?* – słuchanie ptasich koncertów.

- III.** Zabawa orientacyjno-porządkowa *W kręgu przyjaciół. Głos mojego przyjaciela* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej. *Kopiujemy figury* – odwzorowywanie kształtów. Zabawa wyrabiająca reakcję na zmiany tempa – *Jazda na rowerze*.

Punkty z obszarów podstawy programowejI 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, III 6, IV 1, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
- rozwijanie kontaktu społecznego, jakim jest przyjaźń,
- rozwijanie wyobraźni twórczej,
- rozwijanie sprawności ruchowej.







Cele operacyjne

Dziecko:

- podaje właściwy sposób zachowywania się w określonych sytuacjach,
- wyjaśnia, co znaczą słowa *dobry przyjaciel* i wymienia cechy dobrego przyjaciela,
- przedstawia scenki teatralne, samodzielnie wymyśla ich zakończenia,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I


 Karta pracy, cz. 5, nr 59	Karta pracy, cz. 5, nr 66	
Dzieci:		
– oceniają zachowania dzieci bawiących się na podwórku,		
– kolorują na zielono kwadraciki przy obrazkach, które przedstawiają właściwe zachowania dzieci,		
– rysują skakankę po śladzie, kolorują rysunek.	– liczą litery w wyrazach, zapisują liczbę liter obok wyrazów.	
 Karta pracy, cz. 5, nr 60	Karta pracy, cz. 5, nr 67	
Dzieci:		
– rysują po śladach rysunków zabawek, liczą rysunki,		
– nazywają zdjęcia, dzielą rytmicznie (na sylaby) ich nazwy, określają co słyszą na początku tych nazw.	– liczą litery w wyrazach, zapisują ich liczby obok rysunków.	
 Karta pracy, cz. 5, nr 61	Karta pracy, cz. 5, nr 68	
Dzieci:		
– słuchają wiersza B. Szelańskiej <i>Mój przyjaciel</i> ,		
– opowiadają o przyjacielu Olka,		
– opowiadają jaki jest ich przyjaciel,		
– rysują po śladach rysunku, nie odrywając kredki od kartki.	– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.	

-  • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 106).

II

Zajęcia 1. *Jak rozpoznać dobrego przyjaciela?* – zabawy dramowe inspirowane wierszem B. Szelańskiej *Mój przyjaciel*.

- *Iskierka przyjaźni* – zabawa na powitanie.
N. puszcza iskierkę przyjaźni (uścisk dłoni) dziecku siedzącemu po jej prawej stronie. Dzieci kolejno przekazują iskierkę przyjaźni koledze siedzącemu po prawej stronie. Zabawa kończy się, gdy iskierka wróci do N.

-  • Zabawa ruchowa *Znajdź swojego przyjaciela*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o zmiennym tempie, dla każdego dziecka: kartonik ze zdjęciem wiosennego kwiatka, np.: stokrotki, fiołka, maku, chabra (każde zdjęcie występuje minimum dwa razy).

N. rozdaje dzieciom kartoniki ze zdjęciami wiosennych kwiatów. Włącza nagranie muzyki o zmiennym tempie. Dzieci poruszają się w rytm muzyki, trzymając kartoniki w dłoniach. Na przerwę w muzyce szukają dziecka, które ma identyczne zdjęcie, i podają sobie ręce, tworząc kółeczka.

- *Czy przyjaciel może być tylko jeden?* – rozmowa na temat liczby przyjaciół. Wyróżnianie cech dobrego przyjaciela.

Biały karton formatu A2, flamaster.

N. pyta: *Ilu przyjaciół według was można mieć?* Prosi o uzasadnienie swojego zdania. *Jaki powinien być dobry przyjaciel?* Zapisuje odpowiedzi dzieci na kartonie umieszczonym na tablicy.

Mój przyjaciel	Karta pracy, cz. 5, nr 69
<p>Dla każdego dziecka: biała kartka, kredki. Dzieci: – opowiadają o swoim przyjacielu; rysują, co lubią z nim robić,</p>	<p>Dzieci: – opowiadają o swoim przyjacielu; rysują, co lubią z nim robić,</p>
<p>– słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę.</p>	<p>– czytają, jaki powinien być przyjaciel,</p>
<p>Dla każdego dziecka: serduszek wycięty z papieru, kredki. Dzieci: – kolorują serduszek dla przyjaciela.</p>	<p>– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.</p>

- Improwizowanie scenki przedstawionej przez N. Wymyślanie jej zakończenia.
N. dzieli dzieci na trzyosobowe zespoły. Zadaniem każdego zespołu będzie przedstawienie następującej scenki: *Przyjaciel jest bardzo smutny. Jeden z kolegów z waszej przedszkolnej grupy zburzył mu budowlę z klocków. Przyjaciel chciał ją po południu pokazać mamie. Postanowiłeś pomóc przyjacielowi i...* Dzieci wymyślają własne scenariusze. Dzieli między siebie role, ustalają przebieg scenki, odgrywają ją dla innych dzieci.
- Improwizacje na temat: *Jak postąpić?*
N. mówi: *Wyobraźcie sobie, że macie do rozwiązania zadanie matematyczne. Jest ono dla was bardzo trudne. Nie wiecie, jak je wykonać. Wtedy podchodzi do stolika wasz przyjaciel. Dzieci odgrywają scenki, przedstawiając proponowany przez siebie sposób postępowania.*
- *Niespodzianka dla przyjaciela* – zabawa rozwijająca wyobraźnię.
N. prosi dzieci, aby dobrały się w pary i usiadły naprzeciwko siebie. Jedno dziecko wręcza drugiemu wymyślony przez siebie prezent (wręczając, mówi przyjacielowi, co to za niespodzianka). Każdy musi zapamiętać, jaki prezent otrzymał, ale nie mówi tego głośno. N. zaprasza dzieci do koła. Dzieci kolejno informują wszystkich, jaki prezent podarowały koleżce i dlaczego taki prezent wybrały. N. zachęca je do sprawiania niespodzianek swoim przyjaciołom.


Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem współzawodnictwa – *Układamy koła*.
N. wyznacza linię startu. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się w rzędach. Pierwszemu dziecku z każdego zespołu N. wręcza szarfę. Na sygnał N. dzieci biegną we wskazane przez N. miejsce, układają z szarf kółeczka i wracają na koniec rzędu. Drugie dziecko z każdego zespołu biegnie w stronę szarfy, bierze ją do ręki, wraca do swojego rzędu i przekazuje szarfę kolejnemu dziecku. Dziecko biegnie we wcześniej ustalone przez N. miejsce i ponownie układa szarfę w kółeczko. Zabawa kończy się, kiedy wszyscy zawodnicy z każdego zespołu wykonają zadanie. N. ogłasza zwycięzcę.
- *Co słyszał w ogrodzie?* – słuchanie ptasich koncertów.
Dzieci zachowują ciszę. Wsłuchują się w głosy ptaków. Rozpoznają ptaki i podają nazwy znanych gatunków. Wybierają swój ulubiony głos ptaka. Uzasadniają wybór.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *W kręgu przyjaciół*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o zmiennym tempie, kartoniki z figurami geometrycznymi (od 1 do 6).
Dzieci poruszają się po sali w rytm nagrania muzyki o zmiennym tempie. Na przerwę w nagraniu muzyki. N. podnosi do góry kartonik z dowolną liczbą figur geometrycznych. Dzieci tworzą krąg przyjaciół składający się z takiej samej liczby dzieci – siadają w kółeczkach lub naprzeciwko siebie.

- *Głos mojego przyjaciela* – rozwijanie spostrzegawczości słuchowej. Dzieci siedzą w kole, odwrócone tyłem do jego środka. N. wybiera jedno dziecko, które odchodzi na chwilę na bok, oraz drugie dziecko, które wypowiada słowa: *To ja, twój przyjaciel*. Zadaniem dziecka stojącego z boku jest rozpoznanie głosu kolegi i podanie jego imienia.
-  *Kopiujemy figury* – odwzorowywanie kształtów.
Dla każdego dziecka: **wyprawka, karta P, nożyczki, ołówki**.
Dzieci przygotowują kartę P z wyprawki. Nazywają znane im figury geometryczne. Rysują pod nimi takie same figury.
- Zabawa wyrabiająca reakcję na zmiany tempa – *Jazda na rowerze*.
Instrument perkusyjny.
Dzieci zajmują miejsca na środku sali. Przechodzą do leżenia na plecach. Naśladują nogami jazdę na rowerze. N. gra na instrumencie perkusyjnym: bardzo wolno, coraz szybciej, coraz wolniej. Dzieci poruszają nogami zgodnie z rytmem instrumentu.

Czerwiec, tydzień 1

Dzień 5

Niby tacy sami, a jednak inni

Wspólne zabawy

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Oglądanie zdjęć. Wskazywanie przedmiotów w kształcie koła i w kształcie kuli. Porównywanie, których jest więcej. Określanie pierwszej głoski w słowach. Liczenie piłek, określanie ich kształtów, utrwalanie liczebników porządkowych.</p> <p>Wypowiadanie się na temat czynności wykonywanych przez Olka. Łączenie obrazków z ich cieniami. Rysowanie po śladzie toczącej się piłki.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.</p>	<p>Czytanie zdań. Liczenie kół i kul. Wpisywanie do okienek odpowiednich liczb. Odszukiwanie słów na wskazaną głoskę. Rysowanie po śladach kół, liczenie kół.</p> <p>Naklejanie liter na odpowiednich liczbach, odczytywanie rozwiązania, rysowanie po śladach rysunków skakanek, liczenie skakanek.</p>
<p>II.1. <i>Zabawy z przyjaciółmi</i> – zajęcia matematyczne. Cele: mierzenie odległości za pomocą wspólnej miary, utrwalanie stron: prawej, lewej; rozwijanie umiejętności zgodnego współdziałania w zespole.</p> <p>2. <i>Wesołe zabawy w kręgu przyjaciół</i> – praca plastyczna w zespołach, inspirowana wierszem A. Wodzowskiej <i>Dzieci na Ziemi</i>. Cele: rozwijanie sprawności manualnej, wyobraźni i pomysłowości.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Zakręcony berek</i>. Zabawy swobodne na świeżym powietrzu, z wykorzystaniem sprzętu terenowego. Zaproszenie do wspólnych zabaw dzieci z młodszymi grup.</p> <p>III. Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Wesoła piłka</i>. <i>Wskazujemy i liczymy głoski</i> – ćwiczenia słuchu fonematycznego. <i>Podróż na inne kontynenty</i> – zabawy konstrukcyjne.</p> <p>Wskazywanie pierwszej głoski w nazwie kontynentu. Utrwalanie nazw kontynentów.</p> <p>Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 13, IV 14, IV 15

Cele ogólne

- mierzenie odległości za pomocą wspólnej miary,
- utrwalanie stron: prawej, lewej,
- rozwijanie umiejętności zgodnego współdziałania w zespole,
- rozwijanie sprawności manualnej, wyobraźni i pomysłowości.

Cele operacyjne

Dziecko:

- mierzy odległość i wysokość, podaje wynik pomiaru,
- koloruje po prawej stronie te same pola, które są pokolorowane po lewej stronie,
- zgodnie współpracuje w zespole przy wykonywaniu różnych zadań,
- wykonuje pracę na zadany temat, opisuje wizję wspólnych zabaw w kręgu przyjaciół i przedstawia ją członkom zespołów.

Przebieg dnia

I

<p>Karta pracy, cz. 5, nr 62</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– oglądają zdjęcia,– wskazują zdjęcia przedstawiające przedmioty w kształcie koła, a potem – w kształcie kuli; porównują je i określają, których jest więcej,– określają, co słyszą na początku nazw przedmiotów w kształcie kuli,– liczą piłki; przypominają, jaki kształt ma piłka; mówią, jak wygląda pierwsza, druga... szósta piłka.	<p>Karta pracy, cz. 5, nr 70</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– czytają tekst,– liczą koła i kule, wpisują do okienek liczbę kół i kul,– wymieniają inne nazwy, w których na początku słychać głoski podane przez 5-latkę,– rysują koła po śladach, liczą koła.
<p>Karta pracy, cz. 5, nr 63</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– oglądają obrazki,– wypowiadają się na temat tego, co Olek robi z piłką, łączą obrazki z ich cieniami,– słuchają zdania czytanego przez 6-latkę,– rysują po śladzie drogi piłki do bramki.	<p>Karta pracy, cz. 5, nr 71</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– liczą po cichu czerwone (zielone) kratki, odszukują wśród naklejek litery umieszczone obok kratek, naklejają je na odpowiednich liczbach znajdujących się w okienkach obok imion dzieci,– odczytują, czym lubi się bawić Ada, a czym – Olek, dopowiadając nazwy,– rysują skakanki po śladach, liczą skakanki.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 106).

II

Zajęcia 1. Zabawy z przyjaciółmi – zajęcia matematyczne.

- Powitanie.
Dzieci siedzą w kole. N. wita je słowami: *Witam serdecznie wszystkich was. Na zajęcia nadszedł czas. Dzieci odpowiadają: Witamy się braunami, bo zgoda i przyjaźń są między nami.*
- Zabawa naśladowcza *Lusterko*.
Dzieci dobierają się parami i stają naprzeciwko siebie. Jedno dziecko jest lustrem, a drugie przegląda się w nim. Dziecko, które jest lustrem, wykonuje takie same ruchy jak dziecko stojące przed nim. N. przypomina o odbiciu lustrzanym, czyli odbiciu odwróconym. Dzieci starają się pamiętać o tym w zabawie podczas naśladowania ruchów kolegi (koleżanki).

<p>Karta pracy, cz. 5, nr 64</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– kolorują w kołach po prawej stronie karty te same pola, które są pokolorowane w kołach po lewej stronie karty,	<p>Karta pracy, cz. 5, nr 72 i 73</p>
<ul style="list-style-type: none">– rysują wzory po śladach.	<ul style="list-style-type: none">– rysują po śladzie drogę samochodu jadącego do miasta Nysa.

- Omówienie przebiegu zabaw sportowych. Podział na zespoły.
N. proponuje dzieciom zabawy sportowe w zespołach. Dzieli dzieci na trzy zespoły. Każdemu z nich przydziela inne zadanie do wykonania. Członkowie pierwszego zespołu będą dmuchać na piłeczkę do ping-ponga, drugiego będą sprawdzać się w skoku w dal, trzeciego – będą rywalizować w stawianiu najdłuższych kroków.

- Poznawanie narzędzi służących do pomiaru długości.
Narzędzia służące do pomiaru długości: linijka, tasiemka, tekturka (każde o długości 50 cm).
N. rozdaje dzieciom narzędzia służące do pomiaru długości. Każdy zespół otrzymuje inne narzędzie: np. linijkę, tasiemkę, tekturkę (każde o długości 50 cm). N. prosi, aby jeden przedstawiciel każdego zespołu wyszedł na środek sali. Dzieci przykładają do siebie narzędzia pomiarowe i porównują, czy mają one taką samą długość.
- Zabawy sportowe w zespołach. Mierzenie odległości za pomocą narzędzi pomiarowych.
N. wyznacza miejsca, w których zespoły będą się sprawdzać w poszczególnych konkurencjach. Dzieci w poszczególnych zespołach kolejno wykonują czynności podane przez N. (Zespoły ćwiczą równolegle). Mierzenie polega na sprawdzeniu ile razy dało się ułożyć na danym odcinku całe narzędzie pomiarowe.
Piłeczka do ping-ponga, linijka o długości 50 cm, skakanka.
- Zespół pierwszy ustawia się na linii wyznaczonej przez N. za pomocą skakanki. Pierwsze dziecko z zespołu kładzie się na brzuchu, a przed sobą układa piłeczkę do ping-ponga. Dmucha na nią tak, aby piłeczka poturlała się jak najdalej do przodu. Pozostałe dzieci mierzą odległość, jaką pokonała piłeczka za pomocą linijki (pomaga N.). Zabawa kończy się, kiedy zadanie wykonają wszyscy członkowie zespołu.
Tasiemka o długości 50 cm, skakanka.
- Zespół drugi ustawia się na linii wyznaczonej przez N. za pomocą skakanki. Pierwsze dziecko z zespołu wykonuje z tego miejsca skok w dal. Pozostałe dzieci mierzą odległość, jaką udało się pokonać dziecku za pomocą tasiemki (pomaga N.). Zabawa kończy się, kiedy zadanie wykonają wszyscy członkowie zespołu.
Tekturka o długości 50 cm, skakanka.
- Zespół trzeci ustawia się na linii wyznaczonej przez N. za pomocą skakanki. Pierwsze dziecko z zespołu stawia jak najdłuższy krok. Pozostałe dzieci mierzą jego długość (za pomocą tekturki (pomaga N.)). Zabawa kończy się, kiedy zadanie wykonają wszyscy członkowie zespołu.
Po wykonaniu każdego zadania zespoły zamieniają się miejscami i narzędziami służącymi do pomiarów. Sprawdzają się w kolejnych konkurencjach. Porównują przydatność narzędzi wykorzystanych do pomiaru. Oceniają, którym z nich najłatwiej było mierzyć odległość.



Karta pracy, cz. 5, nr 65

Zabawy swobodne w kąciach zainteresowań

Dzieci:

- oglądają kolorowe paski, kolorują rysunki pasków na odpowiednie kolory,
- porównują barwy i ich natężenie, wskazują kwadrat z najmocniejszą barwą, potem – z najśłabszą.

Dzieci bawią się swobodnie w kąciach zainteresowań.

Zajęcia 2. *Wesołe zabawy w kręgu przyjaciół* – praca plastyczna w zespołach, inspirowana wierszem A. Widzowskiej *Dzieci na Ziemi*.

- Zabawa na powitanie.
N. zaprasza dzieci w podróż latającym dywanem. Dzieci siadają w siadzie skrzyżnym, ręce opierają na podłodze, po obu stronach ciała, i rozpoczynają lot. Wznoszą się w górę, wymawiając na wydechu głoskę szszszsz. Podczas lotu przechylają ciało raz w prawą, raz w lewą stronę. Lądują w krainie, w której wszyscy żyją w przyjaźni.
- Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Dzieci na Ziemi*.

Ilustracja do wiersza, przedstawiająca dzieci różnych ras.

N. czyta dzieciom wiersz.

*Na kuli ziemskiej bawią się dzieci,
cieplutkie słońko dla nich wciąż świeci,
a księżyc mruga oczkiem na niebie
do wszystkich ludzi, również do ciebie.
Zulu z Afryki chodzi po drzewach,
a Chinka Inka jak ptaszek śpiewa.
Eskimos Bubu gra w piłkę z foką,
na słońcu jeździ Hindus Namoko.
Dzieci się różnią kolorem skóry,*

*jednak są dumne ze swej kultury
i choć w dziwacznych mówią językach,
pragną się bawić, tańczyć i brykać!
Inka i Zulu, Bubu, Namoko
chcą być kochane, śmiać się szeroko,
jeść smakołyki, dbać o zwierzęta,
a zamiast wojen mieć tylko święta!
– Niech wam się spełnią wszystkie marzenia –
tak, robiąc obrót, powiada Ziemia.*

- Rozmowa na temat wiersza.
Zdjęcia dzieci: Afrykanina, Chinki, Innuity, Hindusa.
N. pyta: *O jakich dzieciach była mowa w wierszu? Na jakim kontynencie mieszka: Zulu z Afryki, Chinka Inka, Innuita Bubu, Hindus Namoko? Czym różnią się między sobą dzieci? Co mają ze sobą wspólnego?*
- Zapoznanie z tematem pracy.
N. przypomina dzieciom, że są teraz w krainie przyjaźni. Wszystkie dzieci, bez względu na kolor skóry, miejsce zamieszkania czy kulturę, w jakiej zostały wychowane, żyją ze sobą w przyjaźni. Zaprasza dzieci do namalowania pracy na temat: *Wesołe zabawy w kręgu przyjaciół.* Informuje, że będą wykonywać prace na dużym kartonie, w zespołach. Muszą więc najpierw omówić i uzgodnić między sobą, co będą malowały i kto namaluje poszczególne elementy.
- Praca plastyczna w zespołach.
Cztery kartony formatu A2 (jeden dla każdego zespołu), pędzle, farby w różnych kolorach.
N. dzieli dzieci na cztery zespoły. Dzieci w zespołach omawiają sposób wykonania pracy. Prezentują swoją wizję wesołych zabaw w kręgu przyjaciół. Każdy członek zespołu wykonuje swoją część, stanowiącą element całości. Dzieci pracują przy stolikach.
- Zorganizowanie wystawy prac wykonanych przez dzieci.
Prace wykonane przez dzieci.
Dzieci przygotowują wystawę wykonanych prac. Członkowie zespołów opowiadają o tym, jakich przyjaciół namalowali, dlaczego właśnie ich wybrali i w co się bawią.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Zakręcony berek.*
Kostka do gry (plastikowa).
N. wyznacza teren do zabawy. Dzieci ustawiają się w kole. Wybrane dziecko rzuca kostką. N. razem z dziećmi odlicza od jednego do liczby oczek wskazanych przez kostkę. Wybrane dziecko zostaje berkiem. Na sygnał N. (np. gwizdek) dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Berek stara się dotknąć jak największą liczbę dzieci. Dotknięte dziecko zostaje zaczarowane. Staje nieruchomo z prawą ręką uniesioną do góry. Odczarować może je inne dziecko, które podbiegnie, poda mu obie ręce i z którym razem wykonają jeden obrót w kółeczku. Odczarowane dziecko bierze udział w dalszej zabawie.
- Zabawy swobodne na świeżym powietrzu, z wykorzystaniem sprzętu terenowego. Zaproszenie do wspólnych zabaw dzieci z młodszymi grupami.
Chusta animacyjna.
Dzieci bawią się swobodnie w ogrodzie, wykorzystując sprzęt terenowy. Następnie inicjują np. znane zabawy w kółeczku ze śpiewem lub zabawy z chustą animacyjną i zapraszają do nich kolegów z młodszymi grupami.

III



- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Wesoła piłka.*
Piłka.
Dzieci siedzą w kole z wyprostowanymi nogami. Toczą piłkę między sobą, odpychając ją nogami. Dzieci nie mogą pomagać sobie rękami.



- *Wskazujemy i liczymy głoski* – ćwiczenia słuchu fonematycznego.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta D, nożyczki.
Dzieci przygotowują kartę D z wyprawki. Wycinają zdjęcia. Nazywają je. Określają pierwszą głoskę w każdej nazwie (5-latki). Liczą głoski w poszczególnych nazwach. Wskazują zdjęcia o największej liczbie głosek (6-latki).
- *Podróż na inne kontynenty* – zabawy konstrukcyjne. Utrwalanie nazw kontynentów (6-latki).
Kartoniki z nazwami kontynentów: Afryka, Europa, Azja, Ameryka, Antarktyda, Australia, klocki.
Dzieci budują z klocków tory i pociągi. Rozpoczynają podróż. N. układa kartonik z nazwą kontynentu, na jaki jest planowana podróż. Dzieci 6-letnie odczytują napis i nazywają mieszkających tam ludzi, np. Europa – Europejczyk. Dzieci 5-letnie wskazują pierwszą głoskę w nazwie kontynentu. Po przyjeździe na dany kontynent dzieci mogą również opowiadać ciekawostki z tego miejsca lub dzielić się wrażeniami z rzeczywistych podróży z rodziną.
- Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Przeglądanie przewodników, map i albumów o Polsce. Poznawanie ciekawych miejsc, które warto zwiedzić z rodzicami podczas wakacyjnych podróży. Wzbogacanie słownictwa.
- Wakacyjne przesyłki.* Samodzielne wykonywanie i składanie puzzli. | Rozwiązywanie krzyżówki. Odczytywanie hasła.
- Ośłuchanie z piosenką *Lato w kawiarence*. Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu – *Na wakacjach*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.
- II.1. *Wakacyjne plany* – rozmowa inspirowana wierszem L. Łącz *Letnie wakacje*. Cele: wnioskowanie na temat wakacyjnych podróży na podstawie przedstawionych elementów, kształtowanie logicznego myślenia,
- utrwalanie znajomości kolorów. | utrwalanie poznanych liter.
2. *Wakacyjna wyprawa* – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej, wyrażanie w pracy plastycznej własnych spostrzeżeń i wyobrażeń związanych z latem i wakacjami.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po okolicy przedszkola. Obserwowanie przyrody latem, dostrzeganie bogactwa fauny i flory, zauważanie zmian w wyglądzie drzew owocowych (owocowanie). Oglądanie i nazywanie kwiatów rosnących latem w przydomowych ogródkach, np. słonecznika, malwy, maciejki, róży. Obserwowanie zachowania drobnych zwierząt. Zabawa ruchowa z elementem celowania – *Mistrzowie rzutów do celu*. Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.
- III. Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość i słuch fonematyczny – *Jedzie pociąg. Widokówki z wakacji*. Poznawanie zwyczaju przesyłania sobie pocztówek z miejsc letniego wypoczynku. Przygotowanie kartki z pozdrowieniami. Utrwalanie własnego adresu zamieszkania. Ćwiczenia oddechowe w zespołach – *Wakacyjne pojazdy*. Rozwijanie pojemności płuc, wydłużanie fazy wydechowej.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 18

Cele ogólne

- wnioskowanie na temat wakacyjnych podróży na podstawie przedstawionych elementów,
- kształtowanie logicznego myślenia,
- utrwalanie poznanych liter,
- rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej, wyrażanie w pracy plastycznej własnych spostrzeżeń i wyobrażeń związanych z latem i wakacjami.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wnioskuje na temat wakacyjnych podróży,
- podaje rozwiązanie zagadki, tworzy mapę skojarzeń do słowa *wakacje*,
- układa obrazek z części,
- wybiera litery składające się na podany wyraz, odczytuje krótkie teksty,
- eksperymentuje, tworzy nowe kolory, planuje i rozmieszcza elementy na całej powierzchni kartonu; przedstawia wakacyjną wyprawę techniką malowania farbami akwarelowymi.

Przebieg dnia

I

- Przeglądanie przewodników, map i albumów o Polsce. Poznawanie ciekawych miejsc, które warto zwiedzić z rodzicami podczas wakacyjnych podróży. Wzbogacanie słownictwa.

Przewodniki i albumy o Polsce, mapy.

Dzieci wraz z N. przeglądają przewodniki dla podróżnych, mapy i albumy o Polsce. N. zwraca uwagę na symbole znajdujące się na mapie (jeziora, szlaki, oznaczenia miast, terenów zielonych). Prosi o przypomnienie znaczenia słów: *przewodnik, szlak*. Wyszukuje z dziećmi najciekawsze miejsca w Polsce, które warto odwiedzić z rodzicami podczas wakacyjnych podróży. Odczytuje opisy dotyczące tych miejsc.

Wakacyjne przesyłki. Samodzielne wykonywanie i składanie puzzli	Karta pracy, cz. 5, nr 73
<p>Dla każdego dziecka: jedna pocztówka, mazaki, nożyczki, koperta.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują mazakami na pocztówkach linie, – rozcinają pocztówki wzdłuż linii, – układają pocztówki pocięte na elementy, – po ułożeniu pocztówek zamieniają się miejscami, mieszają elementy i układają inne pocztówki, – na koniec wkładają puzzle do kopert. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązują krzyżówkę, – odszukują wśród naklejek litery tworzące nazwy obrazków, – odczytują hasło.

- Osluchanie z piosenką *Lato w kawiarence* (śl. i muz. B. Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagraniem z płyty CD.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence*.

Za ro - giem cze - ka la - to w ma - lut - kiej ka - wia - ren - ce. Po - pi - ja

sło - dki so - czek, ba - lo - nik trzy - ma w rę - ce. I za - pra - sza na wa - ka - cje

te - raz, już! Ref.: La - to, ach, la - to, za - cza - ruj wszys - tkich nas!

Byś - my za to - bą po - bie - gli w cie - pły las. Na

mchu i cie - plej traw - ce przy to - bie po - le - że - li. Na

pta - ki po - pa - trzy - li i wra - cać stąd nie chce - li. Za -

cza - ruj dla nas mo - rze, po - wę - druj z na - mi w gó - ry. Po -
 plu - skaj się w je - zio - rze, po - patrz w chmu - ry.

1. *Za rogiem czeka lato w malutkiej kawiarence.
 Popija słodki soczek, balonik trzyma w ręce.
 I zaprasza na wakacje teraz, już!*

Ref.: *Lato, ach, lato, zaczaruj wszystkich nas!
 Byśmy za tobą pobiegli w ciepły las.
 Na mchu i ciepłej trawce przy tobie poleżeli.
 Na ptaki popatrzyli i wracać stąd nie chcieli.
 Zaczaruj dla nas morze, powędruj z nami w góry.
 Popluskaj się w jeziorze, popatrz w chmury.*

2. *Już woła do nas lato, kapelusz ma na głowie.
 I niesie dla nas lody w polewie malinowej!
 „Przyjeżdżajcie na wakacje teraz, już!”*

Ref.: *Lato, ach, lato...*

3. *I letnia dyskoteka wesoło też zaprasza.
 Z uśmiechem lato czeka, wakacje wita nasze!
 Bo wakacje to atrakcje – teraz, już!*

Ref.: *Lato, ach, lato...*

- Określanie metrum piosenki, charakteru jej melodii, zwrócenie uwagi na budowę zwrotkową.
- Taktowanie w metrum czterodzielnym. Zaznaczenie grą na trójkącie pierwszej miary taktu.

Trójkąt.

- Udzielanie odpowiedzi na pytania związane z tekstem piosenki.
 Dzieci odpowiadają na pytania N.
- *O czym jest ta piosenka?*
- *Z czym kojarzą się nam wakacje?*
- *Gdzie zaprasza nas lato, o którym jest mowa w piosence?*
- *Gdzie jeszcze możemy spędzać wakacyjny czas?*
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu – *Na wakacjach.*

Tamburyn.

Dzieci swobodnie biegają w gromadce w rytmie akompaniamentu granego na tamburynie. Kiedy N. przestaje grać, wypowiada zdania w odpowiednim rytmie z równoczesnym klaskaniem.

- *Pływam łódką po jeziorze.*
- *Leżę na mchu w promieniach słońca.*
- *Zjadam lody w polewie malinowej.*
- *Tańczę w letniej dyskotekce.*



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.

Dwa krążki w kolorach zielonym i czerwonym, odtwarzacz CD, nagranie skocznej muzyki, bębnek, kółka ringo dla połowy grupy.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Podróż samochodem*.
Dzieci są samochodami. Ustawiają się w luźnej gromadce. Gdy N. uniesie zielony krążek, samochody jadą (dzieci poruszają się na palcach i wibrują wargami), gdy N. uniesie czerwony krążek, samochody wjeżdżają do garaży (dzieci zatrzymują się i milkną).
- Zabawa bieżna *Samolot*.
N. włącza nagranie skocznej muzyki. Gdy muzyka gra, dzieci biegają z rozpostartymi ramionami, naśladując lot samolotu. Na pauzę w nagraniu muzyki dzieci zatrzymują się i kucają – lądują.
- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Rowerek*.
Dzieci kładą się na plecach i unoszą nogi. Poruszają nimi w górze, naśladując pedałowanie na rowerze.
- Zabawa *Podróż balonem*.
Dzieci biegają w rytm muzyki. Na pauzę w muzyce N. uderza kilka razy w bębenek, np. 6 razy. Dzieci liczą uderzenia i tworzą balony – koła, w których znajduje się tyle dzieci, ile było uderzeń w bębenek.
- Ćwiczenia tułowia – *Spyw kajakiem*.
Dzieci dobierają się w pary i siadają naprzeciwko siebie tak, aby ich stopy się stykały. Trzymają razem kółka ringo i przechylają się: raz do przodu, raz do tyłu.
- Ćwiczenia relaksujące – *Na szlaku*.
Dzieci maszerują, cicho stawiając stopy. Wdychają powietrze nosem, jednocześnie unosząc ramiona. Wychają powietrze ustami, opuszczając ramiona.

II

Zajęcia 1. *Wakacyjne plany* – rozmowa inspirowana wierszem L. Łącz *Letnie wakacje*.

- Powitanie zabawą *Wesołe imię*.
Dzieci stoją w kole. Po kolei wypowiadają swoje imię, dzieląc je przy tym na sylaby i wykonując dowolny ruch, np.: tupią, wstają i siadają, podskakują, wstają i obracają się wokół własnej osi itp. Obowiązuje zasada, że nie można powtórzyć już raz pokazanego ruchu.
- Słuchanie wiersza L. Łącz *Letnie wakacje*.

Kiedy są wakacje

I nie pada deszcz,

Możesz gdzieś wyjechać,

Jeśli tylko chcesz.

Kiedy są wakacje –

Morze, góry, las,

Gdzie tylko się znajdziesz,

Miło spędzisz czas.

Latem

Złociste promienie

Słońca

Padają na ziemię,

Popatrz –

Rozwiały się chmury,

Baw się

I nie bądź ponury!

Morze –

Muszelki i piasek,

Góry

Lub łąka za lasem,

Warmia –

Czekają jeziora,

Lato –

Już wyjechać pora!

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/236925/v/2/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_JESIEN_1_1_1_2_p3

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *O jakiej porze roku wyjeżdża się na wakacje? Co można robić, kiedy są wakacje?*
- Tworzenie mapy skojarzeń do słowa *wakacje*.
Duży karton, rozsypanka literowa dla dzieci 6-letnich, klej, mazak, mała karteczka i ołówek dla każdego dziecka.
N. układa przed sobą duży karton. Prosi dzieci, aby w ciszy zastanowiły się, co dla nich znaczy słowo *wakacje*. Następnie dzieci 6-letnie wybierają z rozsypanki literowej odpowiednie litery składające się na wyraz **wakacje** i nakleją je na środku kartonu. N. wręcza wszystkim dzieciom małe karteczki i ołówki i prosi o narysowanie obrazka – skojarzenia ze słowem *wakacje*.
Przykłady skojarzeń: plecak, las, jagody, grzyby, kajak, Bałtyk, muszla, palma, maliny, ryby, plaża, Taty, ciupaga, wioska.

Następnie N. prosi dzieci o podawanie skojarzeń do słowa *wakacje*. Każde dziecko pokazuje karteczkę i nazywa swój obrazek, dzieli słowo na sylaby (dodatkowo dzieci 6-letnie dzielą słowo na głoski), opowiada o swoim skojarzeniu, a następnie nakleja karteczkę wokół napisu.

- Rozmowa na temat planów wakacyjnych dzieci.

N. pyta dzieci: *Gdzie można spędzić wakacje?* Dzieci wypowiadają się swobodnie. N. proponuje dzieciom, aby dowiedziały się, dokąd wybiorą się na wakacje Olek i Ada oraz inne dzieci.

Karta pracy, cz. 5, nr 74	
Dzieci:	Dzieci:
– słuchają wypowiedzi 6-latków i obserwują ich działania,	– odczytują tekst,
– mówią, dokąd wybierają się dzieci.	– wskazują na mapie miasta, do których jadą dzieci.
	– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Na temat swoich wakacyjnych planów wypowiada się także N. Mówi, że chciałaby odbyć podróż po Polsce, aby jeszcze lepiej poznać kraj, w którym mieszka. Jest ciekawa, czy dzieci odgadną, jakie miejsca ma zamiar odwiedzić i jakimi środkami lokomocji zamierza podróżować. Zaprasza dzieci do zabawy.

- Praca z mapą Polski.

Mapa Polski.

N. wieszka na tablicy mapę Polski. Przypomina dzieciom, że jest to mapa naszego kraju. Pokazuje miejscowość, w której znajduje się przedszkole. Następnie informuje dzieci, że na mapie oprócz miejscowości odnaleźć można także inne informacje, np. za pomocą różnych kolorów przedstawia się ukształtowanie terenu. Kolorem niebieskim zaznaczone są rzeki, jeziora i morze, zielonym – niziny, a żółtym – wyżyny. (N. wyjaśnia dzieciom te pojęcia). Najwyższe góry są zaznaczone na brązowo. N. prosi dzieci, aby przyjrzały się mapie i powiedziały, jakiego koloru jest na niej najwięcej. Wyjaśnia, co to oznacza (w krajobrazie naszego kraju dominują niziny).

- Rozwiązywanie zagadek.

Sześć obręczy.

N. dzieli dzieci na sześć zespołów. Każdy zespół zajmuje wybrane miejsce w sali. N. kładzie obręcz przed każdym zespołem.

- *Gdzie chciałabym się wybrać?* – zagadki obrazkowe, układanie puzzli.

Mapa Polski, 6 kopert, 6 pocztówek pociętych na 10 elementów.

Liderzy zespołów wybierają koperty i wyjmują z nich pocztówki rozcięte na kilka elementów (od 6 do 10). Na pocztówkach są przedstawione: park, jezioro, las, wieś, góry, morze. Dzieci układają puzzle w obręczy. Dowiadują się, że N. chciałaby spędzić wakacje w parku, nad jeziorem, w lesie, na wsi, nad morzem i w górach. N. mówi nazwy konkretnych miejscowości (sama je ustala) i wskazuje je palcem na mapie Polski.

- Zagadki słuchowe *Czym będę podróżowała?*

Nagrania odgłosów pojazdów: motoru, samochodu, samolotu, pociągu, oraz nagrania odgłosów kroków konia i człowieka (pozyskane przez N.).

Dzieci odgadują, jakim środkiem lokomocji N. wybierze się w poszczególne miejsca. N. włącza dźwięki pojazdów i odgłosy kroków. Zespoły kolejno odgadują, że N. odbędzie podróż najpierw motorem, potem na koniu, samochodem, samolotem, pociągiem, a następnie piechotą (odgłos kroków).



- Zabawa z elementem równowagi – *Na szlaku*.

Kartoniki z oznaczeniami szlaków dla pieszych, pięć szerokich wstążek (szlaków) w kolorach: niebieskim, czarnym, żółtym, czerwonym i zielonym.

N. pokazuje dzieciom kartoniki z oznaczeniami szlaków dla pieszych, jakie można zobaczyć podczas podróży po Polsce. Informuje dzieci, że we wszystkich miejscach letniego wypoczynku można odbywać piesze wycieczki, trzymając się wytyczonych szlaków, aby nie zabłądzić. Zaprasza dzieci do zabawy. N. układa pięć szerokich wstążek (szlaków) w kolorach: niebieskim, czarnym, żółtym, czerwonym i zielonym. Dzieli dzieci na pięć zespołów. Zespoły ustawiają się przy wybranych szlakach. Pokonują je gęsiego, stawiając stopę za stopą. Następnie przechodzą do wstążki leżącej obok i zabawa się powtarza. Zabawa kończy się, gdy każdy zespół przejdzie szlakiem w każdym kolorze.



Dzieci:
– słuchają 6-latków,

– rysują po śladzie drogi, jaką pojedzie rodzina Olka i Ady do domu cioci Krysi – siostry mamy Olka,

Dzieci:
– odczytują, obok jakich miast przebiega trasa do Nysy,
– poruszają się i zaznaczają drogę strzałkami według podanej instrukcji,

– rysują po śladach rysunku, nie odrywając kredki od kartki.



Zajęcia 2. Wakacyjna wyprawa – zajęcia plastyczne.

- Powitanie.
N. wraz z dziećmi śpiewa dowolną piosenkę związaną z latem lub wakacjami. Dzieci maszerują w takt melodii.
- Zabawa w kole – *Gdzie chciałbyś pojechać na wakacje?*

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. turla piłkę do wybranego dziecka i zadaje pytanie: *Gdzie chciałbyś pojechać na wakacje?* Dziecko chwytą piłkę i odpowiada.

- Rozmowa na temat aktualnej pory roku i barw przeważających w letnim krajobrazie.
N. prowadzi z dziećmi rozmowę na temat zbliżającej się nowej pory roku i barw przeważających w letnim krajobrazie.
- Zabawa ruchowa *Kolorowe kulki*.

Kolorowe waciki kosmetyczne w kształcie kulek, np.: białych, różowych, niebieskich i żółtych (dla każdego dziecka jeden kolor wacików), odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki.

N. rozdaje dzieciom kolorowe waciki kosmetyczne w kształcie kulek (np.: białych, różowych, niebieskich i żółtych). Zwraca uwagę na pastelowy odcień wacików. Następnie N. proponuje zabawę, włącza nagranie muzyki. Dzieci swobodnie poruszają się przy akompaniamencie wybranej muzyki i podrzucają kulki. Na przerwę w nagraniu muzyki wykonują polecenia N., np: zdmuchują kulki waty z ręki i obserwują, jak opadają; łączą się w grupy o takim samym kolorze kulek; wymieniają się kolorami; łączą się w czteroosobowe zespoły tak, aby w każdym z nich znalazły się dzieci z innymi kolorami kulek; siadają, zamykają oczy, dotykają wacikami policzków i wyobrażają sobie letnią kolorową łąkę. N. prosi o zastanowienie się, co namalują na swoich kartonach.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy techniką malowania farbami akwarelowymi.

Farby akwarelowe: wilgotne (w tubkach) i suche (w krążkach), pędzel, karton.

N. informuje dzieci, że będą malować na kartonie swoje wyobrażenia dotyczące letnich wypraw. Poznają środek plastyczny, jakiego użyją do wykonania pracy, rozwiązując zagadkę I. Fabiszewskiej.

Kolorowe, w słoiczkach mieszają.

*Gdy zamoczysz w nich pędzelek,
piękne obrazy powstają. (farby)*

N. zapoznaje dzieci z dwoma rodzajami farb akwarelowych: wilgotnych (w tubkach) i suchych (w krążkach). Demonstruje oddzielnie sposób malowania każdym rodzajem farb. Dzieli karton pionową linią. Rozrabia farby na palecie do mieszania farb. Na jednej połowie kartonu maluje farbą z tubki, a na drugiej połowie – farbą z suchego krążka, uprzednio rozrobioną. N. informuje, że cechą farb akwarelowych jest to, że im bardziej się je rozcieńczy wodą, tym są jaśniejsze.

- Podpisywanie i wykonywanie prac.

Dla każdego dziecka: karteczka z imieniem, klej, karton, pędzel, pojemniki z wodą, farby akwarelowe: wilgotne (w tubkach), suche (w krążkach).

Dzieci wykonują pracę na temat: *Wakacyjna wyprawa* dowolnymi rodzajami farb akwarelowych.

- Podwijają rękawy.
- Podpisują swoje prace – wybierają karteczki ze swoimi imionami i przyklejają je z tyłu na kartonie.
- Eksperymentują – mieszają kolory.
- Malują – wyrażają w pracy własne spostrzeżenia i wyobrażenia związane z latem i wakacjami. Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie malują, zachęca je do rozplanowania na papierze wybranych przez siebie elementów krajobrazu i wykorzystania całej powierzchni kartki.

- Zakończenie. Prace porządkowe.
Mokre ściereczki.
Dzieci odkładają prace w wyznaczone miejsce. Myją ręce, zbierają materiały na wyznaczone miejsce, ścierają stoliki.
- Omówienie prac – *W galerii*.
Prace wykonane przez dzieci.
N. dziękuje dzieciom za udział w zajęciach. Z pomocą dyżurnych układa prace na dywanie i zaprasza dzieci. Podziwia wszystkie obrazy. Zwraca szczególną uwagę na te prace, które są kolorowe i których autorzy uwzględnili największą liczbę szczegółów. Dzieci dokonują oceny prac – swoich i kolegów. Na koniec N. organizuje wystawę, wraz z dziećmi dekoruje pracami salę, w której odbędzie się uroczystość pożegnania przedszkola.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po okolicy przedszkola. Obserwowanie przyrody latem, dostrzeganie bogactwa fauny i flory, zauważanie zmian w wyglądzie drzew owocowych (owocowanie). Oglądanie i nazywanie kwiatów kwitnących latem w przydomowych ogródkach, np. słonecznika, malwy, maciejki, róży. Obserwowanie zachowania drobnych zwierząt.
Lupy.
Dzieci spacerują po najbliższej okolicy przedszkola. Obserwują przyrodę. N. zwraca uwagę na oznaki zbliżającego się lata, w tym na bogactwo fauny i flory, wygląd drzew owocowych. Dzieci oglądają i nazywają kwiaty w przydomowych ogródkach, np. słonecznik, malwa, maciejka, róża. Obserwują przez lupy zachowania drobnych zwierząt, np.: mrówek, żuczków.
- Zabawa ruchowa z elementem celowania – *Mistrzowie rzutów do celu*.
Obręcz hula-hoop, woreczek dla każdego dziecka.
N. układa obręcz hula-hoop w niewielkiej odległości od dzieci. Dzieci ustawiają się w rzędzie i rzucają woreczkiem z wyznaczonej linii, starając się trafić do obręczy. Dzieci, którym uda się trafić, stają ponownie w rzędzie. Pozostałe odchodzą na bok i dopingują swoich rówieśników. N. przesuwa obręcz dalej i zabawa zaczyna się od początku. Za każdym razem N. wyłania nowego mistrza rzutów do celu.
- Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ogrodowych znajdujących się w ogrodzie przedszkolnym.

III



- Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość i słuch fonematyczny – *Jedzie pociąg*.
N. wybiera dwoje dzieci, które tworzą most zwodzony (podnoszą złączone ręce). Pozostałe dzieci ustawiają się w szeregu, jedno za drugim – tworzą pociąg. Pociąg przejeżdża po moście w czasie wypowiedzenia słów dowolnej rymowanki. Po zakończeniu rymowanki most zostaje zamknięty (dzieci opuszczają ręce). Dziecko, które było w tym czasie na moście, wypowiada swoje imię, dzieląc je na sylaby. Pozostałe dzieci powtarzają. Most znowu zostaje otwarty, pociąg rusza dalej i zabawa toczy się według powyższych zasad.
- *Widokówki z wakacji*. Poznawanie zwyczaju przesyłania sobie pocztówek z miejsc letniego wypoczynku. Przygotowanie kartki z pozdrowieniami. Utrwalanie własnego adresu zamieszkania.
Dla każdego dziecka: biała kartka w formacie kartki pocztowej, kredki, kolorowe mazaki.
N. układa na stoliku białe kartki w formacie kartki pocztowej, kredki, flamastry, mazaki. Dzieci ozdabiają karty według własnych pomysłów. Podają N. treść pozdrowień. N. zapisuje adres nadawcy (podany przez dzieci ich własny adres zamieszkania). Na koniec miesza kartki i każde dziecko wybiera nie swoją kartkę. N. prosi dzieci, aby wysłały do siebie nawzajem kartki z wakacji.
- Ćwiczenia oddechowe w zespołach – *Pojazdy*. Rozwijanie pojemności płuc, wydłużanie fazy wydechu.
Sylwety różnych pojazdów (wycięte z bibuły).
Dzieci dzielą się na 6-osobowe zespoły. Dmuchając, przesuwiają po stole sylwety różnych pojazdów wycięte z bibuły (chwyatają je, aby nie spadły). Liczą w zespołach, ile mają sylwet, ustalają, który zespół złapał ich najwięcej. Nazywają wakacyjne pojazdy, a następnie wyodrębniają w każdej nazwie sylaby i określają ich liczbę.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie przyniesionych przez dzieci kartek pocztowych o tematyce wakacyjnej. Ćwiczenie spostrzegawczości, rozwijanie myślenia. Wzbogacanie słownictwa. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *O jakim miejscu mówię?* Zorganizowanie tablicy tematycznej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.
- II.1. *Wakacje nad morzem* – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Bursztynek*. Cele: poprawne odpowiadanie na pytania związane z treścią wysłuchanego opowiadania, wypowiedzianie się na temat ilustracji w książce, opisywanie historii powstawania bursztynu, podawanie sposobów jego wykorzystania, wymienianie skarbów, które można znaleźć w morzu.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skłonu – *Przejdź pod przeszkodą*. Zabawa ruchowa z elementem przeskoku – *Nad strumykiem*. Rysowanie na chodniku kolorową kredą.
- III. Zabawa ruchowa integracyjna z chustą animacyjną – *Sztorm i rybki*. Rozwijanie sprawności rachunkowych – *Plaża i bursztyny*. Wykonanie sznurkowego obrazka *Na rafie koralowej*. Rozwijanie wyobraźni oraz precyzji ruchów. Słuchanie piosenki *Lato w kawiarence* w wykonaniu N. *Wakacyjny pociąg* – reagowanie na ustalone sygnały.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu literackiego,
- poznawanie historii powstania bursztynu oraz sposobów jego wykorzystania,
- wzbogacanie wiadomości przyrodniczych,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poprawnie odpowiada na pytania związane z treścią wysłuchanego opowiadania, wypowiada się na temat ilustracji w książce,
- opisuje historię powstania bursztynu, podaje sposoby jego wykorzystania,
- wymienia skarby, które można znaleźć w morzu,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie przyniesionych przez dzieci kartek pocztowych o tematyce wakacyjnej. Ćwiczenie spostrzegawczości, rozwijanie myślenia. Wzbogacanie słownictwa.
Pocztówki przedstawiające różne miejsca letniego wypoczynku.
N. przypomina dzieciom o zwyczaju wysyłania pocztówek z wakacji. Dzieci układają na dywanie zgromadzone pocztówki. Oglądają je i segregują ze względu na miejsce letniego wypoczynku. N. odczytuje zapisane na pocztówkach pozdrowienia. Następnie dzieci wskazują i nazywają przedmioty charakterystyczne dla tych miejsc, np. morze – muszla, żaglówka, plaża.
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *O jakim miejscu mówię?* Zorganizowanie tablicy tematycznej.
Pocztówki przedstawiające różne miejsca letniego wypoczynku.
Dzieci siedzą w półkolu. N. miesza pocztówki wykorzystywane w poprzedniej zabawie. Opisuje jedną z nich. Dzieci odnajdują odpowiednią pocztówkę i nazywają miejsce letniego wypoczynku. Na koniec N. z pomocą dzieci wykonuje z pocztówek tablicę tematyczną.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 127).



Zajęcia 1. Wakacje nad morzem – słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Bursztynek*.

- Powitanie zabawą *Gość*.
Dzieci wraz z N. siedzą w kręgu. N. wstaje i wychodzi z koła. Dziecko, obok którego z prawej strony siedziała N., wypowiada zdanie: *Miejsce po mojej prawej stronie jest puste. Zapraszam na nie... Zosię, która przyjdzie do mnie na... czworakach*. Zabawa toczy się dalej. Każde dziecko wymyśla inny sposób dotarcia gościa na puste miejsce obok siebie, np. wykonując podskoki, idąc, śpiewając.
- *Musze*. Wprowadzenie w tematykę zajęć.

Musze (różnego kształtu i różnej wielkości).

N. przekazuje dziecku siedzącemu po swojej prawej stronie muszle różnego kształtu i różnej wielkości. Prosi dzieci, aby przekazywały je sobie kolejno, uważnie oglądały, przykładały do ucha i nasłuchiwały dobiegających z nich odgłosów. Dzieci oglądają muszle. Wsłuchują się w dobiegające odgłosy. Następnie opisują i porównują wygląd wszystkich muszli. N. pyta dzieci, czy wiedzą, dlaczego w muszlach słychać szum i czy rzeczywiście jest to szum morza. Uzupełnia wypowiedzi dzieci.



Przykładając muszlę do ucha, w rzeczywistości słyszymy dźwięki dobiegające z otoczenia (podobny efekt otrzymamy, gdy przyłożymy do ucha filiżankę lub dłoń). Muszla przyłożona do ucha działa jak rezonator – dźwięki odbijają się od ścianek i ulegają wzmocnieniu. Efekt dźwiękowy zależy od kształtu i wielkości muszli.

N. pyta dzieci: *Gdzie można znaleźć muszle? Co jeszcze można znaleźć nad morzem podczas letniego wypoczynku?* Zaprasza dzieci do wysłuchania opowiadania.



- Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Bursztynek*.

Książka (s. 84–87) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki i słuchają opowiadania czytane przez N. Oglądają ilustracje.

Kiedy zbliżają się wakacje, wszyscy się cieszą, a najbardziej słońce. Każdego ranka budzi się coraz wcześniej i świeci radośniej. Ledwie wstanie, zagląda w okna i zachęca do zabawy. Niewątpliwie z tego właśnie powodu dzieci w przedszkolu Olka i Ady bardzo nieuważnie słuchały bajki, którą czytała im pani.

– *Widzę, że nie możecie się doczekać wakacji – powiedziała pani, zamykając książkę.*

– *Nie możemy! – przyznał Marek. – Tata obiecał, że w tym roku pojedziemy w góry, bo rok temu byliśmy nad morzem i spiekłem się na słońcu. Wyglądałem jak spalony naleśnik. Ledwie przeżyłem – dodał z dumą.*

Marek oczywiście przesadził. Dzieci pamiętały, że przywiózł z wakacji ładną opaleniznę. Na pewno nie przypominał spalonego naleśnika.

– *Ja przywozłam znad morza muszlę, w której coś szumi – przypomniła Jola.*

– *Co szumi? Wiatraczek? – zainteresował się Olek.*

– *Nie wiem, nie sprawdzałam.*

Pani wyjaśniła, że w muszli szumi morze, ale nie wszyscy w to uwierzyli. Przecież niemożliwe, żeby morze zmieściło się w jednej muszle.

– *A ja znalazłam na plaży bursztyn z zatopionym komarem. Noszę go ze sobą od powrotu z wakacji – powiedziała Ola i pokazała dzieciom żółty, przezroczysty bursztyn z nieruchomym komarem w środku. Wydawało się, że śpi w lśniącej, bursztynowej bańce jak śpiąca królowna w królewskim łóżku.*

– *„Jak on wszedł do środka?” – zastanawiał się Olek.*

Przypomniał sobie o komarze zatopionym w bursztynie dopiero po powrocie do domu. W przedszkolu tyle się działo, że nie zdążył porozmawiać o nim z Olą.

– *Pytasz, jak komar znalazł się w środku? – tata przerwał pracę nad projektem hali dworca kolejowego.*

– *To wyjątkowo ciekawa historia. Brzmi jak bajka, ale jest najprawdziwszą prawdą.*

Do pokoju przybiegła Ada.

– *Ja też chcę posłuchać bajki – Ada położyła się na kanapie.*

– *Tata mówi, że to prawda, nie bajka – sprostował Olek.*

– *To chcę posłuchać nie bajki – upierała się Ada.*

– *Drogie dzieci, proszę o głos – przerwał spór tata. – Było to bardzo dawno temu, przed milionami lat. Nad*

Morzem Bałtyckim szumiały gęste lasy. Szuuu, szuuu, szuuu... Wiatr od morza kołysał gałęziami pradawnych sosen i wysokich paproci. Pewnego słonecznego dnia mały komar usiadł na pniu drzewa. Sądzę, że chciał chwilę odpocząć i lecieć dalej. Niestety, wpadł w pułapkę. Z pęknięcia na pniu wypłynęła gęsta, lepka żywica. Ciężka kropla spłynęła na naszego komarka i oblepiła go dookoła. Dostał się w sam środek kleistej kropli, która zastygła i stwardniała. Pewnego razu sztorm powalił nadbrzeżne drzewa. Kropla, chlup!, wpadła do Bałtyku. Morska woda chłodziła ją i obmywała, aż któregoś dnia wyrzuciła na plażę. Znalazła ją Ola z przedszkola i zawołała: „Hura! Znalazłam bursztyn!”. Zabrała go do domu, żeby pokazać w przedszkolu. W środku jej bursztynu mały komar śpi głębokim snem i cieszy oczy.

Do pracowni zajrzała mama. To, co zobaczyła, nie ucieszyło jej oczu. Ada smacznie spała, zwinęta w kłębek.

– Dlaczego uspiliście Adę? Wyśpi się w dzień, a potem w nocy będzie rozrabiała.

Jakoś nie mogła uwierzyć w to, że nikt Ady nie usypiał, ani w to, że zaraziła się snem od komara sprzed milionów lat.

- Rozmowa na temat opowiadania.
Książka (s. 84–87) dla każdego dziecka.
Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce, 6-latki czytają wyrazy i teksty umieszczone na ilustracjach. N. pyta dzieci: *O czym rozmawiały dzieci w grupie? Co zdarzyło się rok temu na wakacjach?*
- Zabawa ruchowa *Szum morskich fal*.
Folia malarska.
N. układa przed dziećmi folię malarską. Dzieci chwytają ją za końce. Poruszając folię w różnym tempie, wywołują dźwięk przypominający szum morskich fal. Nasłuchują dobiegających dźwięków. N. pyta dzieci, czy wiedzą, od czego zależy siła dźwięku. Uzupełnia wypowiedzi, informuje, że siła dźwięku jest zależna od siły wiatru.
- Opowiadanie historyjki obrazkowej.
Książka (s. 87) dla każdego dziecka.
N. zadaje dodatkowe pytania związane z treścią opowiadania, np. *O czym tata opowiadał Olkowi?* Następnie prosi chętne dzieci, aby patrząc na małe obrazki w książce na stronie 87, opowiedziały historyjkę o zatopieniu komara w żywicy i powstaniu bursztynu.
- Rozmowa na temat bursztynu. Poznawanie sposobów wykorzystania bursztynu.
Przedmioty i/lub obrazki przedstawiające różne ozdoby wykonane z bursztynu, książka, s. 87, mapa Polski.
N. pyta dzieci: *Gdzie w Polsce można znaleźć bursztyn?* Pokazuje na mapie miejscowości, w których na plażach po sztormach można znaleźć bursztyn. Pyta: *Co to jest bursztyn? Do czego wykorzystuje się bursztyn?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Następnie układa przed dziećmi przedmioty lub umieszcza na tablicy obrazki przedstawiające różne ozdoby wykonane z bursztynu. Prosi dzieci o ich krótkie opisanie.
- Część badawcza – samodzielne doświadczenia dzieci.
Różne przedmioty, w tym przedmioty wykonane z bursztynu, małe kawałki papieru, bawełniana lub wełniana tkanina.
N. układa przed dziećmi różne przedmioty. Dzieci oglądają je, wyszukują i odkładają te, które są bursztynami. N. pyta, w jaki sposób można sprawdzić, czy dokonały właściwego wyboru. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Układa przed każdym zespołem małe kawałki papieru oraz bawełnianą lub wełnianą tkaninę. Dzieci pocierają wybrane przedmioty o tkaninę i obserwują, czy kawałki papieru przykleją się do nich. Jeśli tak, to oznacza, że dokonały poprawnego wyboru. N. krótko opisuje zjawisko elektryzowania się. Następnie pyta: *Jaki jest bursztyn?* Dzieci opisują bursztyn za pomocą określeń przymiotnikowych. N. informuje dzieci, że istnieją inne określenia bursztynu – *jantar, złoto Północy, skarb Bałtyku*. Krótko wyjaśnia znaczenie tych nazw.
- Poznawanie innych skarbów morza.
Zdjęcia przedstawiające rafę koralową i perły.
N. pyta: *Jakie skarby, oprócz bursztynu, można znaleźć w Bałtyku oraz na polskiej plaży?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Wyjaśnia, skąd się wzięły muszle w morzu. Przekazuje także informacje o innych morzach i innych morskich skarbach, np. rafach koralowych i perłach w muszlach. Umieszcza na tablicy zdjęcia przedstawiające rafę koralową i perły w muszlach. Informuje, że koral i perły, podobnie

jak bursztyn, są wykorzystywane do produkcji biżuterii. Przypomina o konieczności ochrony wód morskich przed zanieczyszczeniami.

- Zabawa *Rejs po Bałtyku*.

Lina, nagranie szanty (pozyskane przez N.).

Dzieci zbierają się w gromadce i siadają na dywanie. N. otacza dzieci liną i daje im ją do przytrzymania. Wszyscy odbywają rejs statkiem po Bałtyku. N. włącza dowolne nagranie morskiej piosenki (szanty). Dzieci poruszają się według instrukcji, np.: przechylają się w jedną, później w drugą stronę, unoszą linę na znak, że pojawiły się duże fale, machają ręką, np. do płynącego obok statku itd. Na zakończenie zabawy N. żegna się z dziećmi marynarskim pozdrowieniem: *Ahoj!*

Karta pracy, cz. 5, nr 67	Karta pracy, cz. 5, nr 76
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają obrazki, – słuchają wypowiedzi 6-latków 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają zdjęcia, – skreślają co drugą literę obok każdego zdjęcia, – odczytują wyrazy powstałe z pozostałych liter,
<ul style="list-style-type: none"> – kończą rysunki i je kolorują. 	



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skłonu – *Przejdź pod przeszkodą*.

Tamburyn, skakanka.

Dzieci maszerują po ogrodzie w rytm uderzeń w tamburyn. W tym czasie N. wręcza jednemu dziecku skakankę. W czasie przerwy w grze dziecko ze skakanką dobiera sobie osobę do pary, stają naprzeciw siebie, z rozciągniętą skakanką. Pozostałe dzieci ciągle maszerują, przechodzą pod przeszkodą. Zabawa się powtarza. N. wręcza skakankę innemu dziecku.

- Zabawa ruchowa z elementem przeskoku – *Nad strumykiem*.

Arkusze gazety dla każdego dziecka.

N. z pomocą dzieci gniecie arkusze gazety, formuje z nich kule, a następnie rozkłada je w ogrodzie. Dzieci biegają po ogrodzie. Na odgłos kłaśnięcia przeskakują nad kulami (strumieniami).

- Rysowanie na chodniku kolorową kredą.

Kolorowa kreda dla każdego dziecka.

Dzieci rysują kolorową kredą na chodniku. Wypowiadają się na temat tego, co narysowały.

III



- Zabawa ruchowa integracyjna z chustą animacyjną – *Sztorm i rybki*.

Chusta animacyjna, sylwety rybek wycięte z dwustronnego papieru kolorowego.

N. rozkłada na podłodze chustę animacyjną. Dzieci układają na niej kolorowe rybki wycięte z papieru. Następnie ustawiają się dookoła chusty, trzymając ją obiema rękami. Na hasło: *Sztorm*, dzieci poruszają mocno chustą, tworząc fale. Uważają jednak, aby żadna rybka nie spadła na podłogę. Jeśli tak się stanie, szybko podnoszą rybkę i kładą ją na chuście. N. przypomina dzieciom, że ryby nie mogą żyć bez wody.

- Rozwijanie sprawności rachunkowych – *Plaża i bursztyny*.

Bryłki bursztynu, kartki w żółtym kolorze.

N. układa na żółtej kartce (plaży) kilka bryłek bursztynu. Dzieci je przeliczają. Następnie N. mówi zadanie, np.: *Po sztormie Ada spacerowała po plaży. Zobaczyła 6 bryłek bursztynu. Do domu zabrała 4 bryłki (zdejmuje z kartki cztery bryłki). Ile bryłek bursztynu zostało?* Po kilku próbach dzieci dobierają się parami i układają zadania dla siebie nawzajem.

- Wykonanie sznurkowego obrazka *Na rafie koralowej*. Rozwijanie wyobraźni oraz precyzji ruchów.

Dla każdego dziecka: kartka z narysowanymi kropkami, ołówek, nożyczki, sznurek, klej, miękki papier toaletowy, pędzelek, farby wodne, sylwety rybek, niebieska tkanina.

Dzieci otrzymują od N. kartki z narysowanymi kropkami. Za pomocą ołówka łączą ze sobą kropki, rysując w ten sposób koralowiec (jeden koralowiec na kartce). Następnie wodzą palcem po narysowanych liniach. Odcinają kawałki sznurka i przyklejają na narysowanych liniach, zachowując ich kształty. Następnie przyklejają ostrożnie na koralowcu warstwę miękkiego papieru toaletowego.

Delikatnie przyciskają papier do kartki. Malują koralowiec farbami wodnymi. Przyklejają na kartce wykonane przez siebie sylwety rybek – mieszkańców rafy. Na koniec N. układa na dywanie dużą niebieską tkaninę. Dzieci układają na niej swoje prace – tworzą z koralowców dużą rafę koralową z jej mieszkańcami. Wypowiadają się na temat powstałej pracy.

- Słuchanie piosenki *Lato w kawiarence* w wykonaniu N. (przewodnik, cz. 5, s. 126).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence*.

- Ćwiczenia emisyjne na sylabach: *la, to, tu*.
- Nauka pierwszej zwrotki na zasadzie echa muzycznego.
- Utrwalanie refrenu piosenki.
- *Wakacyjny pociąg* – reagowanie na ustalone sygnały.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence, tamburyn*.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach w rytmie piosenki *Lato w kawiarence*. Na hasło: *Pociąg* i jedno uderzenie w tamburyn dzieci ustawiają się w kilku sześciuosobowych pociągach. N. gra na tamburynie, pociągi przemieszczają się w różnych kierunkach – *jadą na wakacje*. Na hasło: *Samolot* i dwa uderzenia w tamburyn dzieci stają w rozsypanie, wyciągają ręce na boki – *samoloty szybują* po sali w rytmie tamburynu. Na hasło: *Statki* i trzy uderzenia w tamburyn dzieci przechodzą do siadu na dywanie. Nogi mają wyciągnięte przed siebie – *fale kołyszą statkiem*, dzieci przechylają się w dowolnych kierunkach, naśladując głosem szum fal: *szszszsz...*

Czerwiec, tydzień 2

Dzień 3

Wakacyjne podróże Miejsca letniego wypoczynku

Przykładowy zapis w dzienniku

- I.** Ćwiczenie na kartce – *Podróże z plecakiem po Polsce*. Zabawy z mapą Polski. Rozwijanie orientacji przestrzennej. Zabawa w kole z zastosowaniem obrazków. Rozwijanie słuchu fonematycznego oraz koncentracji i uwagi.

Ćwiczenie grafomotoryczne – *Połącz kropki i pokoloruj*.

Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i umiejętności manualnych. Utrwalanie poznanych liter.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.

- II.1.** *Jedziemy na wakacje* – zabawa inscenizacyjna na podstawie utworu E. Stadtmüller *Wakacyjny pociąg*. Cele: poznawanie miejsc letniego wypoczynku (z wykorzystaniem mapy Polski), wprowadzanie wyrazów do czytania całościowego, poznawanie sposobów spędzania czasu wolnego latem, rozwijanie wyobraźni twórczej.

2. Zajęcia umuzykalniające. Nauka piosenki *Lato w kawiarence*. Cel: opanowanie melodii i tekstu piosenki.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Ustawiamy się przy...!* Zabawy w piaskownicy foremkami i plastikowymi pojemnikami. Jeżdżenie na hulajnogach i rowerach. Przestrzeganie zasady równego prawa do korzystania ze sprzętu sportowego.

- III.** Zabawa ruchowa *Wakacyjny pociąg*. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Której pocztówki brakuje?* Zabawa tematyczna z zastosowaniem rekwizytów z kącika teatralnego – *Pakujemy walizki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 10, IV 14, IV 15

Cele ogólne

- poznawanie miejsc letniego wypoczynku (z wykorzystaniem mapy Polski), wprowadzanie wyrazów do czytania całościowego,
- poznawanie sposobów spędzania czasu wolnego latem,

- rozwijanie wyobraźni twórczej,
- opanowanie melodii i tekstu piosenki,
- wyrabianie zdolności swobodnej improwizacji ruchowej przy muzyce.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje na mapie wybrane miejsca letniego wypoczynku, odczytuje wyrazy do czytania całościowego: **wieś, Podhale, jezioro, morze**,
- podaje propozycje spędzania czasu wolnego latem,
- wypowiada się na temat swoich marzeń związanych z wakacjami,
- śpiewa piosenkę,
- swobodnie improwizuje przy muzyce.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenie na kartce – *Podróże z plecakiem po Polsce*. Zabawy z mapą Polski. Rozwijanie orientacji przestrzennej.

Dla każdego dziecka: kartka z narysowanym konturem mapy Polski, papierowa sylweta plecaka.

N. układa na stołach kartki. Zaprasza dzieci w podróż z plecakiem po Polsce. Każde dziecko umieszcza na mapie wyciętą wcześniej z papieru sylwetę plecaka zgodnie z poleceniem N., np. z prawej strony mapy, nad morzem (na górze mapy), w górach (na dole mapy), z lewej strony mapy, w stolicy (na środku mapy). Następnie dzieci dobierają się w pary i samodzielnie redagują polecenia dla siebie nawzajem.

- Zabawa w kole z zastosowaniem obrazków. Rozwijanie słuchu fonematycznego oraz koncentracji i uwagi.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta C, wyprawka, karta G, klocki, nożyczki.

Dzieci siedzą w kole i patrzą na zdjęcia pozostałe na karcie C wyprawki. N. informuje dzieci, że w ciągu roku poznały wiele nowych nazw. Ciekawa jest, czy potrafią nazwać zdjęcia, które pozostały na karcie. Wybiera chętne dziecko, które dotyka palcem każdego zdjęcia i go nazywa. Pozostałe dzieci powtarzają słowa. Następnie 5-latki dzielą nazwy zdjęć na sylaby, a 6-latki wyodrębniają w tych nazwach głoski. Dzieci porównują liczbę sylab i głosek w każdym słowie. N. kontynuuje zabawę: wymienia jedną głoskę, np. *i*. Dzieci 5-letnie szukają zdjęć, których nazwy zaczynają się na tę głoskę, zaś 6-latki – zdjęcia, których nazwy zawierają głoskę *i*. Na tych zdjęciach dzieci kładą klocki. W razie trudności N. wymawia słowa ponownie i przedłuża artykulację danej głoski. Zabawa toczy się dalej. Za każdym razem N. sprawdza poprawność ułożenia klocków na zdjęciach. Następnie N. prosi dzieci o wyjęcie z karty G pozostałych wyrazów. Dzieci 6-letnie odczytują wyrazy, np.: **krowa, kura, indyk**, i dopasowują do odpowiednich zdjęć. Pomagają młodszym dzieciom w wykonaniu tego zadania.

Ćwiczenie grafomotoryczne – <i>Połącz kropki i pokoloruj</i>	Karta pracy, cz. 5, nr 77
<p>Dla każdego dziecka: karton z wykropkowanym konturem przedstawiającym piłkę, namiot lub materac, kredki.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – losują karton, – łączą kropki i nazywają przedstawiony przedmiot, – kolorują kontury rysunku. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odszyfrowują ukryte wyrazy, – nakleją pod liczbami odpowiednie litery odzyskane wśród naklejek, – rysują to, czego nazwa powstała, – rysują po śladzie rysunku, nie odrywając kredki od kartki.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 127).

II

Zajęcia 1. *Jedziemy na wakacje* – zabawa inscenizacyjna na podstawie utworu E. Stadtmüller *Wakacyjny pociąg*.

- Powitanie zabawą *Gdzie i z kim na wakacje?*

Piłka.

Dzieci siedzą w kręgu i turlają do siebie piłkę. Opowiadają, z kim wybierają się na wakacje.

- Wprowadzenie w tematykę zajęć.

N. informuje dzieci, że Olek i Ada, także wyjeżdżają na wakacje. Zaprasza dzieci do zapoznania się z miejscami, do których jadą, prosi o otwarcie kart pracy na odpowiedniej stronie.

Karty pracy, cz. 5, nr 67

Karty pracy, cz. 5, nr 76

Dzieci:

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> – oglądają obrazki/zdjęcia, – mówią, gdzie wybierają się na wakacje Ada i Olek, | <ul style="list-style-type: none"> – czytają jeszcze raz powstałe wyrazy, po skreśleniu liter, – łączą nazwy z odpowiednimi zdjęciami. |
| <ul style="list-style-type: none"> – słuchają nazw czytanych przez 6-latkę, – łączą obrazki z odpowiednimi zdjęciami. | |

N. pyta dzieci, czy znają jeszcze inne miejsca letniego wypoczynku. Dzieci wypowiadają się. N. zaprasza je do wysłuchania wiersza, a następnie do zabawy, podczas której poznają różne miejsca wakacyjnego wypoczynku i sposoby spędzania tam wolnego czasu.

- Stuchanie wiersza E. Stadtmüller *Wakacyjny pociąg*.

*Jedzie pociąg wakacyjny,
pociąg kolorowy.
Już wjeżdżają wagoniki
na peron bajkowy!*

Ref.: *Stuku-puk, stuku-puk,
mkną koła po szynach.
Już się nowa, kolorowa
przygoda zaczyna.*

*Pierwsza stacja – wieś wesółą:
łąki, lasy, pole.
Zaraz tutaj urządzimy
zielone przedszkole.*

*Nauczymy kota liczyć,
a tańczyć konika.
Niech zobaczy każdy cielak,
jak przedszkolak bryka.*

Ref: *Stuku-puk...*

*Druga stacja to Podhale,
piękne górskie szczyty,
a ze szczytów, jak wiadomo,
widok znakomity.*

*Bajki będą opowiadać
potoki i skały,
bo w nich mieszka duch starego
bajarza Sabaly.*

Ref: *Stuku-puk...*

*Trzecia stacja to jezioro,
widać je z daleka.
Żabi chórek już z koncertem
niecierpliwie czeka.*

*Już po falach się ścigają
żaglówki, kajaki
i dmuchany hipopotam
malowany w maki.*

Ref: *Stuku-puk...*

*Czwarta stacja to już morze,
szerokie, głębokie,
i wspaniała piaskownica,
większa niż przed blokiem.*

*Na tej wielkiej piaskownicy
czy, jak mówią, plaży
może skarby bursztynowe
znaleźć nam się zdarzy?*

Ref: *Stuku-puk...*

- Zabawa inscenizacyjna na podstawie utworu.
Odtwarzacz CD, nagranie skocznej muzyki (lub odgłosu jadącego pociągu), krzeselko dla każdego dziecka, kartoniki z wyrazami do czytania całościowego, które dzieci już poznały, i z nowymi wyrazami: **wieś, Podhale, jezioro, morze**.
N. prosi dzieci o podejście do swoich krzesłek i ustawienie ich na środku sali w rzędzie. Zapoznaje dzieci z zasadami zabawy:
 - podczas zwrotek (stacji) dzieci naśladują wysiadanie z pociągu i zajmują miejsce w kręgu na dywanie, gdzie będą wykonywać zadanie,
 - na słowa: *Jedzie pociąg wakacyjny...* wracają do pociągu, zajmują miejsca na krzesłkach (za każdym razem inne); N. włącza żywą, specjalnie dobraną muzykę (lub odgłosy jadącego pociągu),
 - podczas refrenu dzieci powtarzają bardzo wyraźnie słowa rymowanki, dzieląc je na sylaby: *Stu-ku-puk, stu-ku-puk, mkną ko-ła po szy-nach. Już się no-wa, ko-lo-ro-wa przy-go-da za-czy-na*, i jednocześnie uderzają rytmicznie rękami o swoje uda, a stopami o podłogę.
- Wykonywanie zadań na poszczególnych stacjach – praca z mapą Polski.
N. rozkłada na dywanie różne kartoniki z wyrazami do czytania całościowego, które dzieci już poznały, i z nowymi wyrazami: **wieś, Podhale, jezioro, morze**. Obok, na dywanie, rozkłada zestaw obrazków przedstawiających sposoby spędzania wolnego czasu na wakacjach. Z boku umieszcza koszyk oraz różne rodzaje plecaków i toreb.
- Stacja *Wieś*.
Kartoniki z różnymi wyrazami, w tym z napisem **wieś**, mapa Polski, koszyk, obrazek przedstawiający plecak, obrazki przedstawiające sposoby spędzania wolnego czasu na wsi, np.: zbieranie jagód w lesie, spacerowanie po łące, wycieczki rowerowe, dogłądanie zwierząt gospodarskich.
N. wprowadza do czytania całościowego wyraz **wieś**. Dzieci odczytują z N. napis i zawieszają go na mapie Polski (wybierają miejsce poza aglomeracjami miejskimi). Decydują, jaki bagaż może się przydać podczas pobytu na wsi. Odpowiadają na pytanie: *Co ciekawego można robić podczas wakacji na wsi?* Podają swoje propozycje spędzenia wolnego czasu, wybierają pasujące obrazki, a następnie wkładają je do koszyka. Przykłady spędzania czasu na wsi: zbieranie jagód w lesie, spacerowanie po łące, wycieczki rowerowe, dogłądanie zwierząt gospodarskich itd.
- Stacja *Podhale*.
Kartoniki z różnymi wyrazami, w tym z napisem **Podhale**, mapa Polski, koszyk, plecak ze stelażem, obrazki przedstawiające sposoby spędzania wolnego czasu w górach, np.: piesze wędrówki po szlakach, zdobywanie szczytów górskich, zwiedzanie zamków, podziwianie widoków.
N. wprowadza do globalnego czytania wyraz **Podhale**. Dzieci odczytują z N. napis. N. wskazuje położenie Podhala na mapie Polski, a dzieci zawieszają napis we właściwym miejscu na mapie. Następnie N. prosi dzieci o wybranie bagażu, który wykorzystuje się w górach. Dzieci wybierają plecak ze stelażem. Odpowiadają na pytanie: *Co ciekawego można robić podczas wakacji w górach?* Następnie spośród zgromadzonych obrazków wybierają te, które pasują do gór. Patrząc na obrazek, podają propozycje spędzenia wolnego czasu, a potem wkładają obrazki do plecaka. Przykłady spędzania czasu w górach: piesze wędrówki po szlakach, zdobywanie szczytów górskich, zwiedzanie zamków, podziwianie widoków itd.
- Stacja *Jezioro*.
Kartoniki z różnymi wyrazami, w tym z napisem **jezioro**, mapa Polski, koszyk, torba lub walizka, obrazki przedstawiające sposoby spędzania wolnego czasu nad jeziorem, np.: pływanie łódką lub rowerem wodnym, spacerowanie, odbywanie pieszych wędrówek.
N. wprowadza do czytania całościowego wyraz **jezioro**. Dzieci odczytują z N. napis i zawieszają go w odpowiednim miejscu na mapie Polski. N. podaje nazwy rejonów w Polsce, gdzie jest dużo jezior, np. Mazury, a także nazwę jeziora położonego najbliżej przedszkola. Następnie N. prosi dzieci o wybranie bagażu, który będzie najwłaściwszy do wypoczyniania nad jeziorem. Dzieci wybierają torbę lub walizkę. Odpowiadają na pytanie: *Co ciekawego można robić na wakacjach nad jeziorem?* Następnie wybierają odpowiednie obrazki i wkładają je do torby. Przykłady spędzania czasu nad jeziorem: pływanie łódką lub rowerem wodnym, spacerowanie, odbywanie pieszych wędrówek itd.

- Stacja *Morze*.
Kartoniki z różnymi wyrazami, w tym z napisem **morze**, mapa Polski, koszyk, torba plażowa, obrazki przedstawiające sposoby spędzania wolnego czasu nad morzem, np.: opalanie się, zabawy na plaży, rejsy statkiem, uprawianie sportów wodnych.

N. wprowadza do czytania całościowego wyraz **morze**. Dzieci odczytują z N. napis. N. prosi o przypomnienie nazwy naszego polskiego morza. Utrwala nazwę: Morze Bałtyckie. Prosi dzieci o wskazanie Bałtyku na mapie Polski i zawieszenie napisu we właściwym miejscu. Następnie N. prosi dzieci o wybranie bagażu, który najlepiej nadaje się do wypoczyniania nad morzem. Dzieci wybierają torbę plażową. Odpowiadają na pytanie: *Co ciekawego można robić na wakacjach nad morzem?* Następnie wybierają odpowiednie obrazki i wkładają je do torby plażowej. Przykłady spędzania czasu nad morzem: opalanie się, zabawy na plaży, rejsy statkiem, uprawianie sportów wodnych itd.

- Loteryjka obrazkowa – dopasowywanie obrazków do odpowiednich miejsc na mapie Polski.
Koszyk, torby i plecaki zawierające obrazki z wcześniejszej zabawy, mapa Polski z napisami umieszczonymi we wcześniejszej zabawie.

N. prosi dzieci o wyjęcie obrazków z koszyka, toreb i plecaków i ułożenie ich na podłodze (obrazkami do dołu). N. miesza obrazki. Dzieci losują obrazki, nazywają to, co przedstawiają, i zawieszają w odpowiednich miejscach na mapie Polski, przy napisach do czytania całościowego.



Karta pracy, cz. 5, nr 68

Karta pracy, cz. 5, nr 78



Dzieci:	
– mówią gdzie wybierają się na wakacje dzieci z grupy Olka,	
– nazywają obrazki,	– słuchają wypowiedzi 5-latków
– słuchają nazw czytanych przez 6-latki,	– odczytują wyrazy umieszczone obok obrazków,
– łączą obrazki dzieci z odpowiednimi zdjęciami.	
– rysują po śladzie rysunku, nie odrywając kredki od kartki.	

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Nauka piosenki *Lato w kawiarence*.

- Nauka kolejnych zwrotek piosenki *Lato w kawiarence*. Śpiew, zbiorowy i indywidualny, kolejnych fragmentów piosenki (przewodnik, cz. 5. s. 126).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence*.

- Ćwiczenie oddechowe – *Drzemka na łące*.

Dzieci przechodzą do leżenia na plecach. Na brzuchach delikatnie kładą swoje dłonie. Wykonują powolny wdech – równocześnie nosem i ustami – tak aby poczuć unoszące się dłonie. Następnie wykonują powolny wydech, starając się wyczuć, jak dłonie się obniżają.



- Opowieść ruchowa przy muzyce – *Wspominamy wakacje*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence*.

N. zwraca się do dzieci:

- *Jesteśmy na wakacjach. Za chwilę wsiądziemy do pociągu.*

Dzieci tworzą pociąg i w rytmie melodii poruszają się w różnych kierunkach.

- *Będziemy przejeżdżać przez tunel.*

Podczas przerwy w nagraniu muzyki, na hasło: *Tunel*, dzieci dzielą się na dwie grupy: dziewczynki, chłopcy. Chłopcy klękają na obydwa kolana, zajmują miejsca jeden obok drugiego, opierają się na całych dłoniach, tworząc tunel, pod którym na czworakach przechodzą dziewczynki. Następnie dzieci zamieniają się rolami.

Na hasło: *Jesteśmy w górach – idziemy górskim szlakiem* – w rytmie nagrania muzyki dzieci idą jedno za drugim po dowolnie ułożonej skakance.

- *Odпочzywamy, słuchamy szumu górskiego potoku* – dzieci przechodzą do siadu skrzyżnego, zamykają oczy i słuchają, jak szumi górski potok.

- *Za chwilę porozmawiamy z echem* – N. wypowiada kolejno imiona dzieci. Dziecko, które usłyszy swoje imię, powtarza je.

Ponownie na hasło: *Jesteśmy w górach – idziemy górskim szlakiem* – dzieci idą jedno za drugim po dowolnie ułożonej skakance.

- Ćwiczenie umiejętności zmiany natężenia głosu – *Zabawa w echo*.
Dzieci powtarzają za N. zdania z odpowiednim natężeniem głosu (cicho, umiarkowanym głosem, głośno).
Nadeszły wakacje.
Wędrujemy górskim szlakiem.
Kąpiemy się w morzu.
Pływamy kajakiem.
- Reagowanie na dźwięki o różnym natężeniu – *Żagle*.
Tamburyn, dla każdego dziecka kawałek zwiewnego materiału w kształcie kwadratu o bokach długości około 1,5 metra.
Dzieci dobierają się czwórkami. Trzymają w rękach rogi zwiewnego materiału. Na dźwięk tamburynu: najpierw cicho, potem coraz głośniejszy, powoli unoszą ręce w górę, materiał wypełnia się powietrzem – *wiatr wydyma żagle*. Następnie powoli opuszczają ręce, przechodzą do przysiadu – *wiatr przestał wiać*, tamburyn milknie. Pozostają przez chwilę w przysiadzie.

Zabawy na świeżym powietrzu



- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ustawiamy się przy...*
Szarfy w czterech kolorach, bębnek.
Dyżurny rozdaje dzieciom szarfy w czterech kolorach. Dzieci przekładają je przez ramię. Podczas miarowych uderzeń w bębnek dzieci skaczą, biegają, maszerują. Na pauzę w grze N. wypowiada cztery imiona dzieci (każde dziecko z innym kolorem szarfy). Zadaniem pozostałych dzieci jest odszukać dziecko, o którym mówi N., posiadające szarfę w ich kolorze i utworzyć wokół niego koło. Zabawa się powtarza. Za każdym razem N. wypowiada inne imiona dzieci, tak aby każde dziecko mogło znaleźć się w środku.
- Zabawy w piaskownicy foremkami i plastikowymi pojemnikami.
Foremki, plastikowe pojemniki.
Dzieci bawią się w piaskownicy foremkami i plastikowymi pojemnikami. Przesypują piasek i porównują pojemność pojemników. Dzielą się swoimi spostrzeżeniami.
- Jeżdżenie na hulajnogach i rowerach. Przestrzeganie zasady równego prawa do korzystania ze sprzętu sportowego.
Hulajnogi, rowery.
Dzieci jeżdżą na hulajnogach i rowerach. Przestrzegają zasady równego prawa do korzystania ze sprzętu sportowego.

III



- Zabawa ruchowa *Wakacyjny pociąg*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki instrumentalnej.
Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w różnych miejscach na dywanie. N. odtwarza nagranie z muzyką instrumentalną (np. znaną dzieciom melodię piosenki o pociągu) i zaprasza dzieci na wycieczkę. Ostrożnie przejeżdża między nimi. Kogo dotknie, ten wsiada do pociągu – chwyta z tyłu za biodra ostatniego dziecka. W taki sposób są wybierane kolejne dzieci. Pociąg stopniowo się wydłuża. Gdy wszystkie dzieci wsiadą do pociągu, wypowiadają w ustalonym rytmie ciche szszszsz.
- Ćwiczenie spostrzegawczości – *Której pocztówki brakuje?*
Pocztówki przedstawiające różne miejsca letniego wypoczynku.
N. układa przed dziećmi cztery pocztówki przedstawiające różne miejsca letniego wypoczynku, np.: morze, góry, jezioro i las. Dzieci zapamiętują ich ułożenie. Odwracają się w drugą stronę. N. chowa jedną z pocztówek. Dzieci odgadują, której pocztówki brakuje.
- Zabawa tematyczna z wykorzystaniem rekwizytów z kącika teatralnego – *Pakujemy walizki*.
Torby, rekwizyty z kącika teatralnego, np.: okulary, kapelusze.
Dzieci planują wyjazd na wakacje. Wcielają się w role mamy, taty i dziecka. Pakują do toreb potrzebne stroje, przebierają się, np. zakładają okulary, kapelusze. Rozmawiają ze sobą.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa obrazkami – *Ubrania na letni wypoczynek*. Oglądanie magazynów i gazetek reklamowych z modą letnią. Wykonanie obrazkowego poradnika podróżnika. Zabawa figurami – *Żaglówki*. Rozwijanie intuicji geometrycznej oraz umiejętności odwzorowywania. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.
- II.1. *Letnie ogrody* – zajęcia matematyczne. Cele: wzbogacanie zasobu słownictwa, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania figur geometrycznych, wzbogacanie doświadczeń o efekty przesunięcia i obrotu, pobudzanie pomysłowości i wyobraźni.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna *Kolorowe ogonki*. Wyszukiwanie w ogrodzie przedmiotów w kształcie znanych figur geometrycznych. Porównywanie, których przedmiotów w kształcie danych figur na terenie ogrodu występuje najwięcej. Składanie samolotów techniką origami i ich puszczanie.
- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wyścigi kolorów*. Zabawa słownikowa *Znajdź słowo*. Dobieranie słów o znaczeniu przeciwnym do podanych słów. Zabawy konstrukcyjne. Rozwijanie precyzyjnych ruchów. Utrwalanie piosenki *Lato w kawiarence*. Zabawa pobudzająco-hamująca *Wakacyjna wyprawa*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie zasobu słownictwa,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania figur geometrycznych,
- wzbogacanie doświadczeń o efekty przesunięcia i obrotu,
- pobudzanie pomysłowości i wyobraźni,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy wybranych gatunków letnich kwiatów (róża, piwonia, dalia, słonecznik), podaje różnice między rabatką a klombem,
- wymienia nazwy i kolory figur geometrycznych, opisuje sześcian,
- obserwuje prawidłowości, kontynuuje rozpoczęty rytm, układa szlaczki,
- przekształca figurę poprzez dorysowywanie różnych elementów,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa obrazkami – *Ubrania na letni wypoczynek*. Oglądanie magazynów i gazetek reklamowych z modą letnią. Wykonanie obrazkowego poradnika podróżnika.
Magazyny i gazetki reklamowe z modą letnią, nożyczki, karton, klej.
N. wspólnie z dziećmi ogląda magazyny i gazetki reklamowe, np. ze sklepów sportowych z modą letnią. N. wymienia nazwy części garderoby. Dzieci wskazują elementy stroju, o których mówi N., i ustalają ich przydatność w wybranym miejscu letniego wypoczynku, np.: w mieście, w lesie, na wsi. Następnie dzieci wycinają poszczególne części garderoby i nakleją ją na karton w jednej z trzech kolumn: miasto, las, wieś.
- Zabawa figurami – *Żaglówki*. Rozwijanie intuicji geometrycznej oraz umiejętności odwzorowywania.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta z figurami do wypchnięcia: kołami, kwadratami, prostokątami i trójkątami, w kolorach: niebieskim, zielonym i żółtym, nożyczki, koperta.
N. prosi dzieci o wypchnięcie figur z kart. Dzieci układają figury w rzędach, przeliczają figury danego kształtu i koloru. Następnie N. proponuje zabawę. Opisuje słowami dowolną figurę, bez używania jej



nazwy. Dzieci odgadują, o jaką figurę chodzi, i ją wskazują. Zabawę kontynuują chętne dzieci. Następnie z figur N. układa żagłówkę. Dzieci, patrząc na wzór, tworzą taką samą kompozycję. Na koniec dzieci układają wzory według własnej inwencji. Po zabawie chowają figury do kopert.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 127).

II

Zajęcia 1. *Letnie ogrody* – zajęcia matematyczne.

- Zabawa *Powitanie*.

Odtwarzacz CD, dowolne nagranie muzyki do biegania.

Dzieci biegają swobodnie po sali przy muzyce. N. wypowiada nazwy części ciała, którymi dzieci mają się powitać, np. *Witają się nasze ręce*. Dzieci szukają partnera i ściskają sobie wzajemnie dłonie.

- Wprowadzenie do tematu.

Zdjęcia przedstawiające ogrody z kwiatami, napisy: rabatka, klomb, obrazki przedstawiające różę, piwonię, dalię, słonecznik i kartoniki z nazwami tych kwiatów.

N. pokazuje dzieciom zdjęcia przedstawiające ogrody z kwiatami. Zwraca uwagę na rozmieszczenie kwiatów na rabatkach i klombach. Wyjaśnia znaczenie słów: *rabatka, klomb*, prezentuje te nazwy. Prosi dzieci o nazwanie przedstawionych na obrazkach gatunków letnich kwiatów (róża, piwonia, dalia, słonecznik) i opisanie ich wyglądu. Prezentuje kartoniki z nazwami tych kwiatów. Dzieci odczytują nazwy kwiatów. N. pyta je: *Co można robić latem w ogrodzie pełnym kwiatów?* Chętne dzieci odpowiadają, np.: *Pielęgnować kwiaty na rabatkach, spacerować między klombami, obserwować motyle*.

- Zabawa *Znamy te figury*.

Dla każdego dziecka: biała kartka z bloku technicznego, formatu A4 (z jednej strony kartka jest czysta, z drugiej są narysowane dwie linie poziome), koperta z zestawem małych figur geometrycznych i dużych figur geometrycznych (prostokątów, kół, trójkątów i kwadratów oraz z jednym sześciokątem), wyciętych z kolorowego kartonu, dla N. kartka formatu A3 i zestaw większych figur niż dla dzieci.

Dzieci otrzymują od dyżurnego po jednej białej kartce z bloku technicznego, formatu A4 (z jednej strony kartka jest czysta, z drugiej są narysowane dwie linie poziome, które będą wyznaczały granice szlaczka), i kopercie z zestawem małych figur geometrycznych i dużych figur geometrycznych (prostokątów, kół, trójkątów i kwadratów oraz z jednym sześciokątem), wyciętych z kolorowego kartonu. Siadają na dywanie w układzie jak pionki na szachownicy. N. siada przed dziećmi i układa przed sobą dużą kartkę i zestaw dużych figur. Prosi wybrane dziecko o nazwanie wskazanej przez nią figury. Dziecko opisuje figurę, wymieniając jej cechy: wielkość, kolor, kształt, np. mały czerwony trójkąt. Pozostałe dzieci odszukują figurę, o której jest mowa, i ją podnoszą. N. sprawdza poprawność wykonania zadania. Podobnie postępuje z pozostałymi figurami.

- Projektowanie rabatki kwiatowej. Układanie szlaczka.

Pomoce z poprzedniej zabawy.

N. proponuje dzieciom zabawę w projektowanie ogrodu – sadzenie kwiatów na rabatce. Prosi o przygotowanie figur – posegregowanie ich. Nadaje figurom nazwy kwiatów, np. koło to słonecznik, trójkąt to róża, kwadrat to dalia, prostokąt to piwonia. Na swojej kartce, na pierwszej linii, układa szlaczek złożony z kolorowych trójkątów: małych i dużych. Trójkąty dowolnie przesuwa, obraca nimi, układa je naprzemiennie, np. raz wierzchołkiem do góry, raz do dołu. Nadaje trójkątom nazwy kwiatów. Mówi np.: *Na mojej rabatce wyrosły małe czerwone róże i wielkie czerwone róże*. Dzieci przyglądają się układowi figur i odtwarzają go na swoich kartkach, zachowując zaobserwowane prawidłowości. N. sprawdza poprawność wykonania zadania, po czym prosi o zdjęcie figur i odłożenie ich na bok. Następnie N. wybiera chętne dziecko do ułożenia kolejnego szlaczka i zamienia się z nim miejscami. Dziecko wybiera dowolne figury, nadaje im nazwy kwiatów i układa kolejny szlaczek. N. wraz z pozostałymi dziećmi odwzorowuje szlaczek, po czym ponownie prosi o zdjęcie figur i odłożenie ich na bok. N. mówi, że dzieci już wiedzą, jak projektuje się kwiatową rabatkę. Zachęca je do ułożenia własnej rabatki. Dzieci układają figury. N. podchodzi, chwali je za pomysłowość, prosi wybrane dzieci o wymienienie nazw kwiatów i nazw użytych figur.

- Projektowanie klombów. Układanie rozety.

Pomoce z poprzedniej zabawy.

N. prosi dzieci o położenie kartek czystą stroną do góry i wyjęcie z kopert sześciokąta. Zapoznaje dzieci z tą figurą. Dzieci 6-letnie z pomocą N. opisują sześciokąt (5-latkii przysłuchują się). N. zwraca

uwagę dzieci na sześć boków i sześć kątów tej figury. Wszystkie dzieci rysują palcem po bokach figury, wskazują i liczą każdy bok i każdy kąt figury. Następnie N. opowiada o klombie. Wokół środka klombu (sześciokąta) rosną wielkie żółte róże – N. układa żółte trójkąty – a między różami są czerwone piwonie – między trójkątami układa prostokąty. Dokłada inne figury i opowiada o gatunkach kwiatów. Następnie N. zachęca dzieci do swobodnego projektowania swoich własnych klombów. Informuje je, że bardzo ładnie wyglądają np. projekty złożone z dwóch kolorów. N. podchodzi do poszczególnych dzieci, sugeruje, podpowiada, ukierunkowuje i chwali je za pomysłowość.

- Ogrody pełne kwiatów.

Dla każdego dziecka: kartki z figurami ułożonymi we wcześniej zabawie, koperta.

Dzieci dobierają się w pary, łączą swoje kartki, tworząc ogród. N. podchodzi do dzieci i pyta: *Jakie kwiaty rosną w waszym ogrodzie? Ile ich jest?* Dzieci podają nazwy kwiatów i liczbę wykorzystanych figur. Porównują liczbę odpowiednich kwiatów (figur) ułożonych przez siebie i kolegę lub koleżankę. Następnie oddają kartki dyżurnemu, a figury chowają do kopert.

- Zabawa ruchowa *Rabatki i klomby.*

Kartoniki z cyframi i z kropkami.

Dzieci spacerują swobodnie po sali. N. unosi kartonik z wybraną cyfrą i kartonik z taką samą liczbą kropek i mówi jednocześnie jedno słowo: *rabatka* lub *klomb*. Dzieci rozpoznają cyfrę i kropki, dobierają się po tyle osób, ile one wskazują, tworząc rabatki (ustawiają się w szeregu) lub klomby (podają sobie ręce i tworzą kółeczka), na których rośnie dana liczba kwiatów.

Zabawy konstrukcyjne z zastosowaniem klocków Dienesa	Karta pracy, cz. 5, nr 79
Dzieci układają z klocków Dienesa letnie ogrody.	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczą kratki, obok liter zapisują ich liczbę, – wpisują do odpowiednich tabel liczby z okienek – od najmniejszej do największej, – nakleją pod nimi odpowiednie litery odszukane wśród naklejek i odczytują hasło.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 112).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Kolorowe ogonki.*

Cztery szerokie wstążki w czterech kolorach.

N. wybiera czterech ochotników, którym wręcza szerokie wstążki w czterech kolorach. Dzieci mocują wstążki z tyłu na swoich ubraniach. Na sygnał N. dzieci z wstążkami uciekają. Pozostałe dzieci próbują je dogonić i chwycić wstążki. Gdy wszystkie wstążki zostaną zdobyte, zabawa toczy się od nowa, ale inne dzieci otrzymują wstążki.

- Wyszukiwanie w ogrodzie przedmiotów w kształcie znanych figur geometrycznych. Określanie, których przedmiotów w kształcie danych figur na terenie ogrodu występuje najwięcej.
- Składanie samolotów techniką origami i ich puszczanie.

Papier do origami.

Dzieci składają samoloty techniką origami, a potem je puszczają. Ustalają, czy samolot dalej poleciał.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wyścigi kolorów.*

Cztery krążki w różnych kolorach, bębenek, woreczek dla każdego dziecka.

N. układa wzdłuż jednej linii (w pewnej odległości od siebie) cztery krążki w różnych kolorach. Dzieci biegają przy dźwiękach bębna, trzymając woreczki w rękach. Na przerwę w muzyce ustawiają się w rzędzie za krążkami, które mają takie same kolory jak ich woreczki. Następnie wymieniają się woreczkami z kolegą lub koleżanką i zabawa się powtarza. Za każdym razem N. informuje, który kolor zwyciężył.

- Zabawa słownikowa *Znajdź słowo.* Dobieranie słów o znaczeniu przeciwnym do podanych słów.

Piłka.

Dzieci stają w kole. N. stoi z piłką w środku koła, rzuca ją kolejno do dzieci, mówiąc słowo. Dzieci wypowiadają słowo o znaczeniu przeciwnym do podanego (np. *wesoły – smutny, mokry – suchy, wysoki – niski*) i odrzucają piłkę.

- Zabawy konstrukcyjne. Rozwijanie precyzji ruchów.
Dla każdego dziecka: podkładka, plastelina, wykałaczki.
Dzieci lepią na podkładkach małe kulki z plasteliny i wykorzystują je do łączenia wykałaczek. Budują dowolne konstrukcje i mówią o nich.
- Utrwalanie piosenki *Lato w kawiarence* (przewodnik, cz. 5, s. 126).
Dzieci zajmują miejsca na okręgu. N. wybiera dziecko, które zaczyna śpiewać piosenkę. Następnie wskazuje kolejne dzieci, które śpiewają następujące po sobie fragmenty – frazami czterotaktowymi. W celu utrudnienia zadania N. wskazuje dowolnie wybrane dzieci.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Wakacyjna wyprawa*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o pogodnym charakterze, bębenek.

W rytmie nagrania muzyki dzieci maszerują swobodnie w różne strony. Na hasło: *W świat idziemy*, dzieci dobierają się w pary. Na dźwięk bębena rytmicznie recytują tekst B. Formy.

*Jesteś ty, jestem ja –
w świat idziemy raz i dwa.
Tup, tup, tup, tralala,
niech ta podróż wiecznie trwa.*

Dzieci:
wskazują na kolegę, następnie na siebie,
zataczają rękami duże koło,
trzy razy tupią, trzy razy klaszczą,
wykonują obrót wokół siebie.

Zabawę powtarzamy kilka razy. Należy zwrócić uwagę, żeby dzieci za każdym razem dobierały się w inne pary.

Czerwiec, tydzień 2

Dzień 5

Wakacyjne podróże

Łąto i letnie zabawy

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa *Wakacyjne zamówienia*. Rozwijanie umiejętności formułowania dłuższych zdań. Ćwiczenie plastyczne *Ulubiona zabawka na wakacje* (nalepianka). Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.
- II.1. *Łąto i letnie zabawy* – rozwiązywanie zagadek. Cele: poznawanie charakterystycznych cech lata, utrwalanie nazw letnich zabaw, rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia.
 2. *Podróżnicy i ich bagaż* – zajęcia techniczne. Cele: zwracanie uwagi na konieczność doboru części garderoby i różnych przedmiotów do miejsca letniego wypoczynku, rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Splószone jaskółki*. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Znajdź ten sam kolor*. Zbieranie materiału przyrodniczego. Układanie z materiału dowolnych postaci lub przedmiotów.
- III. Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Wspólne zabawy*. Zabawa rozwijająca umiejętność klasyfikowania i definiowania – *Powiedz, co wybrałem*. Odgadywanie miejsc letniego wypoczynku po elementach charakterystycznych dla danego środowiska. Wykonywanie zagadek rysunkowych. *Zabawy na niepogodę*. Wymienianie nazw zabaw, w które można się bawić w domu podczas wakacji. Rozwijanie wypowiedzi prawidłowych pod względem gramatycznym. Utrwalanie melodii i tekstu piosenki *Lato w kawiarence*. Powtórzenie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie charakterystycznych cech lata, utrwalanie nazw letnich zabaw,
- rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia,
- zwracanie uwagi na konieczność doboru części garderoby i różnych przedmiotów do miejsca letniego wypoczynku,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa charakterystyczne cechy lata, podaje nazwy letnich zabaw,
- podaje rozwiązania zagadek różnego rodzaju,
- rozróżnia i nazywa poszczególne części garderoby, dobiera przedmioty i części garderoby do miejsc letniego wypoczynku,
- wycina z kartonu element, składa z niego walizkę, kierując się instrukcją, skleja ze sobą właściwe części.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Wakacyjne zamówienia*. Rozwijanie umiejętności formułowania dłuższych zdań.
Kilka zabawek z sali.
Dzieci siedzą w kole. N. ustawia na środku kilka zabawek, zwraca uwagę na ich kolory i kształty, wchodzi do środka koła. Dzieci kolejno składają zamówienia na konkretną zabawkę. Muszą podać jak najwięcej cech charakteryzujących daną zabawkę, aby otrzymać tę, o którą proszą, np. *Zamawiam na wakacje czerwony samochód z czarnymi oponami*. Po pewnym czasie następuje zmiana osoby w środku koła.
- Ćwiczenie plastyczne *Ulubiona zabawka na wakacje* (nalepianka).
Dla każdego dziecka: kartki z bloku technicznego, formatu B5, z konturem zabawki (zabawki mogą być różne dla każdego dziecka), plastelina w różnych kolorach.
Dzieci wybierają karton z konturem ulubionej zabawki i lepią palcami małe kulki z plasteliny. Zapełniają kulkami kontur zabawki.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 127).

II

Zajęcia 1. Lato i letnie zabawy – rozwiązywanie zagadek.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci siedzą w kole. N. wita dzieci, których imię rozpoczyna się daną sylabą, np. *ka*. Dzieci te wstają, obiegają koło i wracają na swoje miejsca. N. kontynuuje powitanie. Wymienia inne sylaby. Kiedy wszystkie dzieci zostaną powitane, wstają, łączą dłonie i jednocześnie kłaniają się, mówiąc: *Dzień dobry*.
- Wprowadzenie.
Sylweta jaskółki przymocowana do długiego sztywnego drutu.
N. manipuluje sylwetą jaskółki przymocowaną do długiego sztywnego drutu i wypowiada rymowanek K. Wilk:
*Jaskółeczka w locie
kreśli duże koła.
Czy już przyszło lato?
– ciągle z góry woła.*
- Rozwiązywanie zagadek.
Sylweta jaskółki przymocowana do długiego sztywnego drutu, pudełko w żółtym kolorze, zawierające koperty z zagadkami, worek z różnymi ubraniami i przedmiotami, płyta CD, zdjęcia przedstawiające krokusa, różę, mak polny, rumianek, przebiśnieg, chaber, gila, wilgę, skowronka.
N. przedstawia gościa – jaskółkę. Opowiada o smartwieniu jaskółki, która chciałaby zbudować swoje gniazdko, ale nie jest pewna, czy przyszło już lato. N. pyta dzieci, czy wiedzą, po czym poznać, że nadeszło lato. Chętne dzieci wypowiadają się. N. mówi, że przygotowała w żółtym pudełku różne zagadki, których rozwiązywanie pomoże jaskółce przekonać się o nadejściu lata. Pyta dzieci, czy jej pomogą. Zaprasza dzieci przed tablicę.
- Zagadki słowne.
Napis lato, rozsypanka obrazkowa, w tym obrazki przedstawiające foremki do piasku, latawiec, kartki z zagadkami (listy), pudełko.
N. wyjmuje z pudełka listy i kolejno odczytuje zagadki I. Fabiszewskiej.
*Co to za pora roku,
gdy słońko mocno świeci,
a na wakacje w różne strony
wyjeżdżają dzieci? (lato)*

N. wprowadza do czytania całościowego wyraz **lato**. Przyczepia napis wysoko na tablicy. Dzieci dzielą słowo na sylaby i wyróżniają głoskę w nagłosie. 6-latki podają nazwy głosek w tym słowie, liczą na palcach głoski i wskazują litery w napisie, określają głoskę w wygłosie. Następnie wszystkie dzieci wymieniają inne słowa rozpoczynające się głoską *l*.

N. odczytuje dalsze zagadki.

*Plastikowe, kolorowe,
rybki, gwiazdki, kaczki, misie.
W piaskownicy jest ich dużo,
każda przydać może ci się.* (foremki do piasku)

*Gdy wiatr jest na dworze,
on unosi się w górze.
Biegniesz z nim po trawie
i trzymasz na sznurze.* (latawiec)

Dzieci wybierają z rozsypanki obrazkowej obrazki będące rozwiązaniami zagadek i przyczepiają je pod napisem **lato**.

- Zagadki dotykowe.

Żółte pudełko, worek, ubrania, które nosi się zimą i latem, w tym kostium kąpielowy i okulary przeciwsłoneczne.

N. wyjmuje z żółtego pudełka worek z ubraniami, które nosi się zimą i latem, w tym kostium kąpielowy, a także okulary przeciwsłoneczne. Dzieci wkładają rękę do worka, opisują, czego dotknęły. Pozostałe dzieci odgadują, o jaki przedmiot chodzi. Na potwierdzenie podania prawidłowego rozwiązania dziecko wyjmuje ubranie z worka. N. przypina ubranie, które nosi się latem, na tablicy pod napisem **lato**. Pod tablicą układa akcesoria wykorzystywane do letnich zabaw.

- Zagadka słuchowa.

Żółte pudełko, nagrania: skrzypienia śniegu, letniej burzy (pozyskane przez N.), obrazek przedstawiający burzę.

N. odtwarza odgłosy charakterystyczne dla zimy i dla lata (skrzypienie śniegu, letniej burzy itp.). Pyta dzieci: *Które odgłosy są charakterystyczne dla lata? Co one oznaczają?* Dzieci wybierają z żółtego pudełka obrazek przedstawiający burzę i zawieszają go pod napisem **lato**.

- Zagadki obrazkowe.

- *Które kwiaty kwitną latem?*

Żółte pudełko, zdjęcia przedstawiające kwiaty: krokusa, różę, mak polny, rumianek, przebiśnieg, chaber, kartony z okienkami do otwierania.

N. wyjmuje z żółtego pudełka zdjęcia i kartony z okienkami do otwierania i przyczepia je na tablicy tak, aby dzieci nie widziały, co przedstawiają zdjęcia. Stopniowo odkrywa zdjęcia przedstawiające: krokusa, różę, mak polny, rumianek, przebiśnieg, chaber. Dzieci wybierają zdjęcia tych kwiatów, które kwitną latem, np.: różę, maki polne, rumianki, chabry, i przyczepiają pod napisem **lato**.

- *Które ptaki spotyka się dopiero latem?*

Żółte pudełko, zdjęcia przedstawiające gila, wilgę, skowronka, kartony z okienkami do otwierania.

N. wyjmuje z żółtego pudełka inne zdjęcia i kartony z okienkami do otwierania i przyczepia je na tablicy tak, aby dzieci nie widziały, co przedstawiają zdjęcia. Stopniowo odkrywa zdjęcia ptaków: gila, wilgi, skowronka. Dzieci wybierają zdjęcie przedstawiające wilgę i zawieszają je pod napisem **lato**.



- Zabawa ruchowa *Przyszło lato*.

Odtwarzacz CD, nagranie skocznej muzyki.

N. umawia się z dziećmi, że podczas skocznej muzyki będą naśladowały lot jaskółki. Na pauzę w muzyce będą poruszały się według instrukcji N. i recytowały jednocześnie rymowankę, dzieląc słowa na sylaby.

*Jas-kó-łecz-ka w lo-cie
kreś-li du-że ko-ła.
Gniaz-do swe szy-ku-je.
– Przy-szło la-to! – wo-ła.*

Dzieci spacerują po łące – maszerują do przodu, recytując i jednocześnie wyklaskując pierwszą część rymowanki. Następnie maszerują do tyłu, recytując i wyklaskując pozostałą część rymowanki. Zabawę powtarzamy. Podczas kolejnych pauz dzieci recytują rymowankę: raz głośno, raz cicho, i wykonują ruchy: raz w szybkim tempie, raz w wolnym tempie.

- Podsumowanie zdobytych wiadomości.

Ubrania, które nosi się zimą i latem, w tym kostium kąpielowy i okulary przeciwsłoneczne, zdjęcia przedstawiające kwiaty: krokusa, różę, mak polny, rumianek, przebiśnieg, chaber, zdjęcia przedstawiające gila, wilgę, skowronka, karty pracy, cz. 5, nr 79 (6-latek), napis **lato**, dla każdego dziecka: kartka, kredki.

N. pyta: *Po czym poznajemy, że zbliża się lato?* Dzieci, spoglądając na przyklejone wcześniej na tablicy ubrania i zdjęcia, formułują zdania na temat charakterystycznych cech lata. Mówią np.: *Latem kwitną różę, na łące wyrastają maki, chabry i rumianki. Słońce mocno grzeje i możemy się opalać.* N. uzupełnia informacje. Mówi m.in.: *Latem dojrzewają takie owoce, jak np. porzeczki i jabłka.* Dzieci rysują na małych karteczkach obrazki przedstawiające dodatkowe cechy lata (o których nie było mowy na zajęciach) i zawieszają pod napisem **lato**.

Następnie N. prosi dzieci 6-letnie o otwarcie karty pracy, cz. 5, nr 79 i odczytanie hasła otrzymanego po rozwiązaniu zadania (wakacyjne zabawy). Zaprasza dzieci do zapoznania się z tym, co latem lubi robić rodzina Ady i Olka.

	Karta pracy, cz. 5, nr 80
Dzieci: – słuchają wypowiedzi 6-latków.	Dzieci: – łączą luki w wyrazach z odpowiednimi literami i układają zdanie z wybranym wyrazem.

N. pyta dzieci, jak chciałyby spędzić wakacje, w co chciałyby się bawić latem. Dzieci wypowiadają się swobodnie.

<i>Moje wakacje – kolorowanie obrazka</i>	Karta pracy, cz. 5, nr 80
Dla każdego dziecka: rysunek konturowy przedstawiający np. opalanie się, budowanie z piasku, obserwowanie przyrody, pływanie, pływanie kajakiem, zbieranie poziomek, kredki. Dzieci: – spośród rozłożonych na stoliku rysunków konturowych wybierają ten, który przedstawia to, co chciałyby robić na wakacjach, – kolorują rysunek.	Dzieci: – czytają teksty, – kolorują te pola, w których są wyrazy mówiące o tym, co będą robić na wakacjach, – piszą po śladach poznanych liter, czytają tekst.

Zajęcia 2. Podróżnicy i ich bagaż – zajęcia techniczne.

- Wprowadzenie.
Zdjęcia przedstawiające wybranych podróżników.

N. pyta dzieci, kto to jest podróżnik, co robi podczas swoich podróży, co przydaje mu się podczas jego podróży. Chętne dzieci wypowiadają się. N. pyta, czy znają nazwiska znanych podróżników. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Podaje ciekawostki na temat znanych polskich podróżników, pokazuje ich zdjęcia.



Podróżnik to osoba, która odbywa częste i z reguły dalekie wyprawy drogą lądową, morską lub powietrzną do znanych, ale i nieznanych miejsc na świecie. Dawniej znanym podróżnikiem był Krzysztof Kolumb. W Polsce znanymi podróżnikami byli np.: Arkady Fiedler, Czesław Centkiewicz, Tony Hallik. Współcześnie do podróżników zaliczyć można, np. Beatę Pawlikowską, Wojciecha Cejrowskiego.

N. zaprasza dzieci do zabawy. Jest ciekawa, czy dzieci odgadną miejsca, do których może się wybrać podróżnik.

- Zagadki pantomimiczne *Wakacyjne kalambury*.
Obrazki przedstawiające różne przedmioty, np.: kajak, łopatkę, wiaderko, buty górskie, plecak.
Dzieci stają w kole i odliczają do trzech. *Jedynki* tworzą zespół dzieci wyjeżdżających nad morze, *dwójki* – wyjeżdżających w góry, a *trójki* – nad jezioro. Dzieci zbierają się w grupki i siadają na dywan. Następnie losują po jednym obrazku przedstawiającym przedmiot związany z miejscem letniego wypoczynku. Przedstawiają to co jest na obrazku ruchem, gestem i mimiką. Pozostałe dzieci odgadują, o jakie miejsce chodzi. Przykłady:

- kajak – naśladowanie wiosłowania – wypoczynek nad jeziorem,
- łopátka i wiaderko – naśladowanie wsypywania piasku do wiaderka – wypoczynek na plaży,
- buty górskie i plecak – naśladowanie zakładania butów i plecaka i maszerowanie – wypoczynek w górach.

- Zabawa *Bagaż podróżnika*.

Różne torby, w tym podróżne, plecaki, plażowe, walizka, plecak ze stelażem.

N. ustawia przed dziećmi różne torby podróżne. Prosi dzieci o ich nazwanie i opisanie wyglądu. Wprowadza pojęcie *bagaż*. Następnie dzieci w zespołach zastanawiają się, który bagaż przyda się w którym miejscu letniego wypoczynku. Zespoły wybierają bagaż odpowiedni dla swojego miejsca wypoczynku i uzasadniają swój wybór.

- Zabawa *Co się gdzie przyda*. Dobieranie ubrań i przedmiotów do miejsc letniego wypoczynku.

Tkanina, różne przedmioty (kilka egzemplarzy tego samego), np.: piłka, latarka, płetwy, kompas, mapa, siatka do łapania motyli, wędka, dziecięce buty górskie, foremki, łopátki, wiaderko, okulary przeciwsłoneczne, kocyk, opakowanie po kremie do opalania, książka, kreda do rysowania na chodniku, płaszcz przeciwdeszczowy, torba plażowa, walizka, plecak ze stelażem.

N. rozkłada na podłodze tkaninę, na której umieszcza przyniesione przez siebie rzeczy. Mówi, że prawdziwy podróżnik, wybierając się na wyprawę, pakuje do torby, plecaka, walizki tylko to, co jest niezbędne podczas podróży. N. prosi o zastanowienie się, co z tych przedmiotów przyda się podczas spędzania wakacji w miejscu wypoczynku, które reprezentują zespoły. Kolejno dzieci z każdego zespołu podchodzą i wybierają przydatne według nich części garderoby i przedmioty i pakują je do swojego bagażu. Następnie zespoły prezentują zawartość swoich bagaży, nazywają wybrane rzeczy i uzasadniają swój wybór. N. pyta, co jeszcze można zabrać w miejsca letniego wypoczynku. Chętne dzieci odpowiadają.



- Zabawa ruchowa *Podróżnicy! W drogę!*

Pojemnik, szarfy: czerwone, niebieskie i żółte (w jednym kolorze dla każdego zespołu), trzy krążki w kolorach szarf.

N. podchodzi do dzieci z pojemnikiem, w którym znajdują się szarfy: czerwone, niebieskie i żółte. Dzieci z każdego zespołu wybierają po jednej szarfie w tym samym kolorze i przekładają ją przez ramię. N. ustala z dziećmi, który zespół będzie podróżował danym środkiem lokomocji i jakie odgłosy będzie wydawać, np.:

czerwony – warkot silnika samochodu: *tidid, tidid* – nad jezioro,

niebieski – stukot pociągu: *ciuch, ciuch, ciuch* – nad morze,

żółty – odgłos samolotu: *szu, szu, szu* – w góry.

N. podnosi krążek w odpowiednim kolorze i mówi: *Podróżnicy! W drogę!* Dzieci z danego zespołu rozpoznają swój kolor i naśladowują jazdę wybranym środkiem lokomocji, wypowiadając słowa dźwiękonaśladowcze. N. podnosi kolejno krążki. Do zabawy włączają się pozostali podróżnicy. Na koniec N. po kolei opuszcza każdy krążek. Zespoły zajmują wyznaczone miejsca – docierają do celu podróży.



- Wykonanie wakacyjnej walizki.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 24, klej, nożyczki, naklejki.

N. informuje dzieci, że częstym bagażem podróżników jest walizka. Zachęca dzieci do wykonania walizki prawdziwego podróżnika. Omawia sposób wykonania pracy. Dzieci:

- wycinają kształt walizki,
- składają walizkę, kierując się instrukcją,
- sklejają ze sobą właściwe części,
- wyszukują w naklejkach takie obrazki, które mogłyby dekorować walizkę prawdziwego podróżnika, i nakleja je w wybranych miejscach na walizce.

- Prezentowanie prac. Zorganizowanie wystawy *Walizki podróżników*.

Prace wykonane przez dzieci.

Dzieci prezentują wykonane walizki. Kolejno wypowiadają się na temat swoich wakacyjnych podróży. Formułują dłuższe zdania, poprawne pod względem gramatycznym. Następnie z pomocą N. organizują wystawę – ustawiają wszystkie prace w wyznaczonym miejscu.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Spłoszone jaskółki*.

Skakanki, małe obręcze.

N. wyznacza ulicę, układa ją ze skakanek. Z boku ulicy układa kilka małych obręczy – gniazd jaskółek. Jaskółki siedzą w gniazdach. Na klaśnięcie w dłonie wylatują na poszukiwanie pożywienia. Latają w różnych kierunkach, potem przysiadają niedaleko ulicy. Niespodziewanie nadjeżdża auto (N.) i głośno trąbi. Spłoszone jaskółki uciekają do gniazd. Zabawa się powtarza. N. może wyznaczyć inną osobę do odegrania roli auta.

- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Znajdź ten sam kolor*.

Dla każdego dziecka: małe kółko wycięte z papieru kolorowego.

Dzieci losują małe kółka wycięte z papieru w różnych kolorach. Zadaniem dzieci jest odnalezienie w ogrodzie w jak najkrótszym czasie jak najwięcej przedmiotów i okazów przyrody w kolorze kółka. Wygrywa to dziecko, które odnajdzie ich najwięcej.

- Zbieranie materiału przyrodniczego. Układanie na ziemi z materiału sylwet dowolnych postaci lub przedmiotów.

III



- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Wspólne zabawy*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki tanecznej.

Dzieci tańczą swobodnie po całej sali. Na przerwę w nagraniu muzyki dobierają się dwójkami i podskakują z radości. Cieszą się, bo już nadeszło lato i zbliżają się wakacje. Podczas kolejnej pauzy dobierają się trójkami, a następnie czwórkami i wspólnie omawiają sposób poruszania się.

- Zabawa rozwijająca umiejętność klasyfikowania i definiowania – *Powiedz, co wybrałem*. Odgadywanie miejsc letniego wypoczynku po elementach charakterystycznych dla danego środowiska. Wykonywanie zagadek rysunkowych.

Obrazki przedstawiające np. muszlę, owcę, oznaczenie szlaku, łódkę itp., dla każdego dziecka: kredki, kartka.

N. układa obrazki przedstawiające np. muszlę, owcę, oznaczenie szlaku, łódkę itp. Dziecko myśli o dowolnym obrazku, rysuje go na kartce, a następnie chowa kartkę. N., zadając pytania, odgaduje, co narysowało dziecko. Przykładowe pytania: *Czy to, co narysowałeś, można spotkać w górach (nad morzem, nad jeziorem)? Czy służy do pływania?* Dziecko udziela odpowiedzi *tak* lub *nie*. N. odgaduje: *To jest łódka*. Dziecko potwierdza, pokazując narysowany wcześniej obrazek. Po odgadnięciu N. prosi dzieci o dobranie się w dwuosobowe zespoły i wzajemne zadawanie sobie zagadek rysunkowych.

- Zabawy na niepogodę. Wymienianie nazw zabaw, w które można się bawić w domu podczas wakacji. Rozwijanie wypowiedzi prawidłowych pod względem gramatycznym.

Koszyk, różne przedmioty, np.: kredki, farby, pudełko z plasteliną, karty obrazkowe, gra *Pchełki*, mała piłeczka, składanka z origami, mały samochodzik.

N. pokazuje koszyk pełen zabawek i przyborów (np.: kredki, farby, pudełko z plasteliną, karty obrazkowe, gra *Pchełki*, mała piłeczka, składanka z origami, mały samochodzik). Wręcza koszyk chętnemu dziecku i mówi do niego po imieniu, np.: *Krzysiu, Krzysiu, co niesiesz w koszyku?* Dziecko odpowiada rymowaną: *Mam ja klocki, kredki, farby oraz inne moje skarby!* N. wyjmuje jeden przedmiot, np. klocek, i formułuje zdanie, np. *Mogę budować z klocek*. Następnie podchodzi kolejno do każdego dziecka. Dzieci zadają podobne pytanie, wybierają dowolny przedmiot i, formułując pełne zdanie, podają nazwę zabawy, w którą mogą się bawić w domu podczas wakacji. Na koniec dzieci bawią się swobodnie wylosowaną z koszyka zabawką lub wylosowanym przyborem.

- Utrwalanie melodii i tekstu piosenki *Lato w kawiarence* (przewodnik, cz. 5, s. 126).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato w kawiarence*.

- Powtórzenie zabaw muzycznych z całego tygodnia.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa badawcza *Ciekawe kształty*. Utrwalanie nazw narządów zmysłów. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i umiejętności manualnych. Osluchanie z piosenką *Moje marzenia*. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.
- II.1. *Za co lubimy lato?* – rozmowa połączona z rozwiązywaniem zagadek i zabawami badawczymi. Cele: utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech lata, rozwijanie logicznego myślenia, pobudzanie wrażliwości zmysłów.
2. *Wodno-piaskowe czary-mary* – zajęcia plastyczne – rysowanie kredkami wodnymi. Cel: zachęcanie do radosnego eksperymentowania.
- Zabawy na świeżym powietrzu: wycieczka do pobliskiej szkoły podstawowej. Utrwalanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się na ulicy oraz w budynku. Oglądanie terenu i budynku szkoły, uczestniczenie w lekcji. Obserwowanie cech letniej pogody. Zabawy swobodne w piaskownicy. Wykorzystanie w zabawie wody. Badanie właściwości suchego piasku i mokrego piasku, rozwijanie umiejętności manualnych.
- III. Ćwiczenie relaksacyjne – słuchanie, czytanej przez N., ulubionej bajki dzieci. Zabawa ruchowa *Taniec motyli*. Ustalanie, które rzeczy przydadzą się podczas wakacji nad morzem. Rysowanie po śladzie. Rozwijanie sprawności grafomotorycznej. Zabawa *Chronione – niechronione*. Utrwalanie wybranych gatunków roślin rosnących w Polsce. Uświadamianie dzieciom konieczności ochrony nazw roślin, którym grozi wyginięcie. Przestrzeganie zakazu ich zrywania podczas wakacyjnego wypoczynku.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- utrwalanie wiadomości na temat charakterystycznych cech lata,
- rozwijanie logicznego myślenia, pobudzanie wrażliwości zmysłów,
- zachęcanie do radosnego eksperymentowania, rozwijanie umiejętności manualnych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia charakterystyczne cechy lata,
- rozwiązuje zagadki, różnicuje i nazywa cechy rozpoznawane za pomocą dotyku, smaku, węchu, słuchu i wzroku,
- eksperymentuje z wodą i piaskiem, tworzy pracę plastyczną.

Przebieg dnia

I



- Zabawa badawcza *Ciekawe kształty*.
Worek, tekturki w kształcie liter: l (z naklejonymi kolorowymi kropkami), a (z naklejonymi wacikami nasączonymi olejkami truskawkowym), t (wycięta z tektury falistej), o (z naklejonym dzwoneczkiem). Dzieci siedzą w kole. N. wyjmuje z worka tekturki wycięte w kształcie liter: **l, a, t, o**, i ozdobione. Dzieci przekazują sobie tekturki i badają ich właściwości: oglądają je, dotykają ich, porównują fakturę i zapach. Następnie N. układa wszystkie tekturki na środku koła. Prosi dzieci o opisanie swoich wrażeń. N. pyta dzieci, dzięki jakim głównym zmysłom poznały każdą tekturkę (literę). Przykładowe odpowiedzi:
l – jest bardzo kolorowe – zmysł wzroku,
a – pachnie – zmysł węchu,
t – ma ciekawą fakturę – zmysł dotyku,
o – wytwarza dźwięki – zmysł słuchu.

Następnie N. pyta o to, co dzieciom 6-letnim przypominają kształty tekturek. Dzieci 6-letnie układają z liter wyraz i go odczytują. N. przypina litery na tablicy.

Karta pracy, cz. 5, nr 69

Karta pracy, cz. 5, nr 81

Dzieci:

- przypominają, za pomocą których zmysłów Olek będzie poznawał świat podczas wakacji,
- kolorują rysunek przedstawiający Olka,
- odszukują wśród naklejek obrazki przedstawiające narządy zmysłów,
- nakleją je na odpowiednich zdjęciach,
- słuchają rymowanki.

- Osluchanie z piosenką *Moje marzenia* (sł. i muz. J. Kucharczyk).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Moje marzenia*.

1 **B** **C** **A**
 Wie-czo-rem o-twie-ram o - kno do świa-ta peł - ne-go

5 **d** **B** **g** **C**
 ma - rzeń, hi - sto - rii nie-sa - mo - wi - tych nie - zwy - kłych, cu-dow-nych

9 **A** **F** **C** **F**
 zda - rzeń. Ref.: Ma - rze-nia jak o - bło-ki pły-ną w świat, do-bre my-śli wzno-szą

13 **C** **B** **F** **D** **C** **F**
 je do gwiazd, a gwiazdka, któ-ra świe-ci na nie-bie, hen, mo - że speł - nić je.

1. *Wieczorem otwieram okno
 do świata pełnego marzeń,
 historii niesamowitych,
 niezwykłych, cudownych zdarzeń.*

Ref.: *Marzenia jak obłoki płyną w świat,
 dobre myśli wznoszą je do gwiazd,
 a gwiazdka, która świeci na niebie, hen,
 może spełnić je.*

2. *Spotykam tu dobrą wróżkę,
 zna ona moje pragnienia
 i daje moce ogromne,
 i siłę do ich spełnienia.*

Ref.: *Marzenia jak obłoki...*

3. *Więc marzę, tak często marzę,
 marzenia moc wielką mają,
 gdy bardzo w nie uwierzymy,
 to one nam się spełniają.*

Ref.: *Marzenia jak obłoki...*

- Rozmowa na temat tekstu piosenki. Wyjaśnienie znaczenie pojęcia: *marzenie*.
- Określanie charakteru melodii oraz metrum piosenki.
- Zaznaczanie grą na klawesach pierwszej miary taktu.
- **Klawesy.**
- Rytmiczne powtarzanie wybranych fragmentów piosenki prezentowanych przez N.
- Nauka refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.

Bębenek, ringo dla każdego dziecka.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Podrzucić, klaśnij i złap.*

Dzieci maszerują po obwodzie koła. Na jedno uderzenie w bębenek zatrzymują się, podrzucają ringo prawą ręką, wykonują jedno klaśnięcie i chwytają ringo obiema rękami. N. kontynuuje zabawę, ale

przy kolejnym zatrzymaniu się uderza w bębenek dwa razy – dzieci wykonują dwa szybkie klaśnięcia itd.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Podnieś skarb*.
Dzieci maszerują, na dźwięk tamburynu wykonują skłon z wyprostowanymi nogami, kładą ringo na podłodze, liczą do trzech i je podnoszą.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Czas wakacji*.
Dzieci w siadzie prostym kładą ringo na głowach. Przechylają głowy na prawą stronę i na lewą stronę, wypowiadając: *tik-tak, tik-tak*. Na sygnał N. przechylają głowy do przodu i zrzucają ringo na nogi. Zabawę powtarzamy kilka razy.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Wspólne zabawy*.
Dzieci są ustawione w parach. Rzucają, na zmianę, kółka ringo tak, aby znalazły się na rękach kolegi.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują po obwodzie koła z kółkami ringo położonymi na głowach. W czasie marszu głośno liczą do dziesięciu. Na sześć dzieci podskakują i zmieniają kierunek marszu.

II

Zajęcia 1. *Za co lubimy lato?* – rozmowa połączona z rozwiązywaniem zagadek i zabawami badawczymi.

- Zabawa na powitanie – *Witamy się kolorami i częściami ciała*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki o zmiennym tempie.
Dzieci siedzą w półkolu. N. wita dzieci, które mają na sobie ubranie w danym kolorze, np.: niebieskim, zielonym, żółtym. Dzieci, których dotyczą wypowiedzane słowa, wstają i się kłaniają. N. kontynuuje zabawę. Wymienia takie kolory, aby wszystkie dzieci były powitane. Następnie włącza nagranie. Dzieci poruszają się w rytm nagrania muzyki o zmiennym tempie. Na przerwę w muzyce witają się wymienionymi przez N. częściami ciała, np.: nogą, dłonią, głową, brzuchem.
- Wprowadzenie. Oglądanie reprodukcji obrazów przedstawiających lato.
Dla każdego dziecka: wyprawka, reprodukcje obrazów: Włodzimierza Tetmajera *Żniwiarki w polu*, Winsłowa Homera *For to be a former's boy*.
Dzieci oglądają reprodukcje obrazów: Włodzimierza Tetmajera *Żniwiarki w polu*, Winsłowa Homera *For to be a former's boy*. Opisują ich kolorystykę i nastrój. Zastanawiają się, z jaką porą roku się kojarzą i jakie oznaki lata przedstawiają. Nadają obrazom tytuły. Porównują je z oryginalnymi tytułami, które podaje im N. Następnie N. pyta dzieci: *Co dzieje się latem w przyrodzie?* Chętne dzieci wypowiadają się. N. zapoznaje dzieci ze znaczeniem słowa *żniwa*.

Żniwa to czas zbioru z pól roślin uprawnych, głównie zbóż, takich jak: żyto, pszenica, owies.

Karty pracy, cz. 5, nr 70–71

Karty pracy, cz. 5, nr 82–83

Dzieci:

- oglądają zdjęcia,
- odpowiadają na pytanie, za co lubią lato,
- słuchają wypowiedzi 6-latków,
- nazywają zdjęcia i obrazki, odczytują wyrazy,
- słuchają tekstu o tym, za co jeszcze lubimy lato, czytanego przez N.

- Utrwalanie zdobytych wiadomości na temat cech lata.
N. zastanawia się, co dzieci już wiedzą na temat charakterystycznych cech lata. Pyta dzieci: *Po czym poznajemy, że nadeszło lato?* Chętne dzieci wypowiadają się. N. proponuje zabawę w zagadki.
- Rozwiązywanie zagadek słuchowych – *Zjawiska charakterystyczne dla lata*.
Odtwarzacz CD, nagranie z odgłosami burzy, obrazki przedstawiające krajobraz w czasie ładnej pogody oraz podczas burzy.
N. czyta zagadki K. Wilk, a chętne dzieci podają odpowiedzi.

Ciemno, cicho. Co to będzie?

Nagle grzmoty słychać wszędzie. (burza)

Następnie N. odtwarza nagranie z odgłosami burzy. Pokazuje obrazki przedstawiające krajobrazy – w czasie ładnej pogody i podczas burzy. N. pyta, czy dzieci słyszały i widziały burzę; czy wiedzą, jak należy się zachowywać podczas burzy. N. informuje, na czym polega to zjawisko.



Burzy towarzyszą grzmoty, błyskawice, bardzo silny porywisty wiatr oraz obfite opady deszczu. Przed nadejściem burzy często panuje spokój, jest cicho. Ludzie dostrzegli to i wymyślili powiedzenie: *Cisza przed burzą*. (N. wyjaśnia je dzieciom).

N. prosi o uwagę i czyta kolejną zagadkę I. Fabiszewskiej.

*Kolorowy most na niebie,
co zachwyca dzieci.
Zjawia się, gdy deszczu pada
i słońeczko świeci.* (tęcza)

N. pyta, co to jest tęcza, czy dzieci pamiętają, jak powstaje tęcza, jaki ma kształt. Zapoznaje dzieci z tym zjawiskiem pogodowym. Przypomina, że tęcza pojawia się na niebie wtedy, kiedy pada deszcz i świeci słońce. Wówczas promienie słońca załamują się w kropelkach wody. N. pyta, czy dzieci pamiętają, jakie kolory ma tęcza. Chętne dzieci się wypowiadają.

- Rozwiązywanie zagadek rysunkowych.

Karton, mazak.

N. rysuje na kartonie różne kształty, np. słońce, czereśnię. Dzieci odgadują, co zostało narysowane. Próbuje sformułować poprawne zdanie związane z rysunkiem. Przykłady wypowiedzianych zdań: *Latem mocno świeci słońce. Latem dojrzewają czereśnie.*

- Zabawa podsumowująca informacje o lecie – *Prawda – fałsz*. Dzieci stają w kole. N. wypowiada zdania. Jeśli zdanie jest prawdziwe, dzieci wstają, jeśli fałszywe, siedzą. Przykłady zdań: *Latem trzeba się ciepło ubierać. Latem pada z nieba kolorowy śnieg. Latem zwierzęta przygotowują się do zimowego snu.*



- Część badawcza *Letnie zabawy*.
- Ćwiczenia oddechowe *Zapachy lata*.

Wazon z różą i słonecznikiem.

N. stawia przed dziećmi wazon z kwiatami kwitnącymi wczesnym latem, np. różą i słonecznikiem. Podaje ich nazwy. Dzieci przyglądają się budowie kwiatów, wskazują różnice w wyglądzie, a następnie pochylają się nad poszczególnymi kwiatami i je wachają: wciągają powietrze nosem, wykonując długi głęboki wdech, a wydychają ustami. Opisują swoje wrażenia.

- Doświadczenia z wodą i piaskiem.

Cztery miski, papierowe łódeczki, plastikowe rurki, np. do napojów, drobny piasek.

N. dzieli dzieci na 4 zespoły. Każdy zespół gromadzi się przy wyznaczonym stanowisku, dookoła swojego stolika. N. omawia sposób zabawy każdego zespołu. Zwraca uwagę dzieci, aby uważnie obserwowały i wsłuchiwały się w dobiegające dźwięki.

Pierwszy zespół – dzieci puszczały w misce z wodą papierowe łódeczki, przesuwają je oddechem (dmuchają na nie).

Drugi zespół – dzieci lekko uderzają rękami o powierzchnię wody.

Trzeci zespół – dzieci dmuchają w wodę przez plastikowe rurki (np. do napojów).

Czwarty zespół – dzieci zanurzają dłonie w drobnym piasku.

Dzieci eksperymentują kolejno na wszystkich stanowiskach, tak aby przeprowadzić każdą zabawę.

- Pobudzanie zmysłu smaku – *Smaki lata*.

Miseczki z różnymi owocami, np. truskawkami i czereśniami.

N. stawia przed dziećmi miseczki z różnymi owocami, np. truskawkami i czereśniami. Nazywa je, zwraca uwagę na kolor i wartości odżywcze owoców. Następnie wspólnie z dziećmi myje je i zachęca do degustacji. Dzieci określają walory smakowe owoców.

- Podsumowanie doświadczeń.

Dzieci omawiają wrażenia: opisują zapach kwiatów, smak owoców, mówią, jakie są woda i piasek, jakie dźwięki można za ich pomocą wytworzyć, np. pluskania i bulgotania, przesypywania. Określają właściwości fizyczne kwiatów, owoców, wody i piasku. Mówią ponownie, za co lubią lato.

- Ćwiczenie relaksacyjne – *Masaż wodny*.

N. prosi dzieci, aby usiadły w kole i obróciły się w prawo. Dzieci (według słów N.) rysują palcem na plecach kolegi kropki, kreski: pionowe, poziome, linie faliste, stukają opuszkami palców itp. Na koniec masażu naśladują strząsanie wody z rąk.

Dzieci: – rysują truskawki po śladach,	Dzieci: – czytają wyraz ułożony z kamieni i muszelek,
– rysują muszelki po śladach.	

Zajęcia 2. *Wodno-piaskowe czary-mary* – zajęcia plastyczne – rysowanie kredkami wodnymi.

- Wprowadzenie w tematykę zajęć.

Odtwarzacz CD, nagranie szumu morza.

N. prosi dzieci o przypomnienie, na jaki temat rozmawiają w dniu dzisiejszym. Chętne dzieci wypowiadają się. N. zaprasza dzieci do wybrania się w wyobraźni w pewne miejsce. Dzieci kładą się na dywanie, zamykają oczy. N. włącza nagranie z odgłosem szumu morza. Dzieci wsłuchują się w dobiegające dźwięki.

- Wypowiadanie się na temat swoich wyobrażeń oraz sposobów wypoczywania nad morzem.

Obrazki przedstawiające morze, jezioro, rzekę, staw, muszlę i kartoniki z ich nazwami.

N. pyta dzieci: *Jakich dźwięków przed chwilą wysłuchaliście? W jakim miejscu można je usłyszeć?* Następnie N. przedstawia zdjęcia różnych akwenów. Dzieci oglądają obrazki, nazywają to, co jest na nich przedstawione: morze, jezioro, rzeka, staw. Spośród nich wybierają ten obrazek, z którym skojarzyły dźwięk. N. pyta dzieci: *Skąd pochodził słyszany przez was dźwięk? Jak można spędzać wolny czas latem nad morzem?* Dzieci wypowiadają się kolejno, przekazując sobie dużą muszlę. N. kieruje rozmową tak, by dzieci doszły do wniosku, że nad morzem można: opalać się, leżąc na plaży, pływać łodzią itp. N. wprowadza do czytania całościowego nazwy: **morze, jezioro, rzeka, staw**. Dzieci dobierają podpisy do odpowiednich obrazków i je odczytują. Podają liczbę sylab, z jakich składają się te nazwy.



- Zabawa ruchowa *Podróż samolotem*.

Dzieci naśladują lot samolotem. Na sygnał dźwiękowy, np. kłaśnięcie, zatrzymują się. N. informuje, do jakiego wakacyjnego miejsca doleciały i krótko je opisuje. Dzieci obserwują okolicę – raz przez jedno okno, raz przez drugie okno – przykładają dłoń do oczu i lekko wychylają się: raz w jedną stronę, raz w drugą stronę.

- Omówienie sposobu wykonania pracy plastycznej *Wodno-piaskowe czary-mary*.

Odtwarzacz CD, nagranie szumu morza, dla każdego dziecka: sztywny karton (najlepiej odpowiedni do kredek wodnych), mazaki, kredki wodne, pędzelek, pojemniki na wodę, klej, piasek, tace (jedna na stolik).

N. zachęca dzieci do wykonania pracy plastycznej. Omawia etapy jej wykonania. Dzieci:

- rysują mazakiem wokół kartonu ramkę,
 - w środku ramki rysują kredkami wodnymi dowolny obrazek o tematyce związanej z latem,
 - malują pędzlem maczanym w wodzie,
 - smarują klejem ramkę obrazka,
 - szybko i dokładnie obsypują ramkę piaskiem,
 - nadmiar piasku strząsają do tacy.
- Podczas pracy N. włącza nagranie odgłosów szumu morza.

- Wystawa i omówienie prac.

Wykonane prace, miska z wodą, papierowe łożeczki.

N. z pomocą dzieci organizuje wystawę prac. Zachęca do podzielenia się wrażeniami towarzyszącymi dzieciom podczas jej wykonywania. Następnie dziękuje dzieciom za udział w zajęciach. Zainteresowane dzieci zaprasza do kontynuowania zabawy w puszczanie papierowych łożek w miskach z wodą.



Zabawy na świeżym powietrzu

Przed wycieczką N. ustala jej przebieg z N. z klasy I.

- Wycieczka do pobliskiej szkoły podstawowej. Utrwalanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się na ulicy oraz w budynku. Oglądanie terenu i budynku szkoły, uczestniczenie w lekcji. Obserwowanie cech letniej pogody.

Elementy odbłaskowe dla każdego dziecka.

N. zaprasza dzieci na wycieczkę do miejsca, do którego 6-latki wybiorą się po wakacjach. Prosi o przypomnienie zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas poruszania się po drodze. Omawia za-

sady zachowania obowiązujące podczas pobytu w szkole. Podczas drogi zwraca uwagę dzieci na pogodę, a także na umieszczone w pobliżu szkoły informacyjne znaki drogowe, np.: *Uwaga! Dzieci! Przejście dla pieszych*. W budynku szkoły dzieci obserwują lekcję, rozmawiają z kolegami (uczniami), zwiedzają także inne pomieszczenia, np.: bibliotekę, stołówkę. Oglądają boisko. Po powrocie do przedszkola mówią o swoich wrażeniach.

- Zabawy swobodne w piaskownicy. Wykorzystanie w nich wody. Badanie właściwości suchego piasku i mokrego piasku.

Konewki z wodą, foremki, łopatkami.

Dzieci bawią się w piaskownicy konewkami z wodą, foremkami, łopatkami. Badają właściwości: najpierw suchego piasku, a potem mokrego piasku. Próbują lepić babki, rozmawiają na temat wrażeń dotykowych.

III

- Ćwiczenie relaksacyjne – słuchanie (czytanej przez N.) ulubionej bajki dzieci.

Książka z ulubioną bajką dzieci.



- Zabawa ruchowa *Taniec motyli*.

Odtwarzacz CD, dowolne nagranie do tańca, po dwie chustki szyfonowe dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom po dwie chustki szyfonowe i włącza nagranie muzyki. Dzieci poruszają się zgodnie z muzyką i naśladują ruchem lot motyli.



Karta pracy, cz. 5, nr 72

Karta pracy, cz. 5, nr 84



N. informuje dzieci, że Olek i jego rodzina wybierają się nad morze. Będą mieszkać w namiocie. Każdy pakuje swój plecak. Pyta dzieci: *Czy na pewno każde z nich zabiera rzeczy potrzebne nad morze?*
Dzieci:

- skreślają niepotrzebne rzeczy,
- kolorują plecaki,

– rysują po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.

– rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

- Zabawa *Chronione – niechronione*. Utrwalanie nazw wybranych gatunków roślin rosnących w Polsce. Uświadamianie dzieciom konieczności ochrony roślin, którym grozi wyginięcie. Przestrzeganie zakazu ich zrywania podczas wakacyjnego wypoczynku.

Zdjęcia przedstawiające wybrane rośliny chronione oraz inne rośliny charakterystyczne dla lata (po kilka takich samych zestawów), kartka.

N. kładzie przed dziećmi zdjęcia przedstawiające wybrane rośliny chronione. Dzieci poznają ich nazwy, wypowiadają się na temat ich wyglądu. Następnie N. dokłada zdjęcia znanych już dzieciom roślin. Taki sam zestaw zdjęć rozdaje uczestnikom zabawy. N. układa trzy zdjęć. Dzieci przyglądają się im przez kilka sekund, po czym N. zakrywa zdjęcia kartką. Zadaniem dzieci jest ułożenie ciągu zdjęć z pamięci, a następnie wskazanie zdjęć roślin chronionych i podanie ich nazw. Przy kolejnych powtórzeniach N. wprowadza utrudnienia: zmienia ułożenie zdjęć, zwiększa ich liczbę.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Ćwiczenie relaksacyjne *Ziarenkowa mandala*. Poszerzanie wiadomości na temat prac polowych wykonywanych latem. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Zabawa dydaktyczna *Wybierz i opowiedz*. Rozwijanie wyobraźni oraz umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.
- II.1. *Za co lubimy wakacje?* – rozmowa inspirowana wierszem G. Lech *Co robią latem dni tygodnia?* Cele: rozwijanie mowy, utrwalanie nazw dni tygodnia, rysowanie po śladach, rozwijanie umiejętności czytania, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i orientacji przestrzennej.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: wyjście na pobliski plac zabaw. Oglądanie wyposażenia placu, nazywanie znajdującego się tam sprzętu. Omówienie zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw. Wspólne zabawy. Zabawy w archeologów. Poszukiwanie w piaskownicy ukrytych skarbów.
- III. Zabawa ruchowa *Samochodem przez miasto*. Wykonanie rysunku na temat: *Gdzie chciałbym spędzić wakacje*. Rozwijanie sprawności manualnej. Zabawa *Moje wymarzone wakacje*. Nagrywanie wypowiedzi dzieci. Zabawa *Koncert życzeń*. Rozwijanie pamięci, odważne prezentowanie swoich umiejętności na forum grupy, utrwalanie piosenek i wierszy poznanych w ciągu roku szkolnego. Występy: solowe i w duecie. Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Moje marzenia*. Utrwalanie refrenu. Słuchanie pozostałych zwrotek. Zabawa rozwijająca reakcję na zmiany akompaniamentu *W parach*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 16, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie mowy, utrwalanie nazw dni tygodnia,
- rozwijanie umiejętności czytania,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i orientacji przestrzennej,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje obrazki; formułuje dłuższe zdania, poprawne pod względem gramatycznym; wymienia nazwy dni tygodnia,
- czyta proste teksty,
- zawiesza obrazki w prawym/lewym dolnym rogu, prawym/lewym górnym rogu,
- aktywnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenie relaksacyjne *Ziarenkowa mandala*. Poszerzanie wiadomości na temat prac polowych wykonywanych latem. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej, kontur mandali dla każdego dziecka, klej, pojemniki, różne rodzaje ziarna. N. podaje informacje na temat prac polowych wykonywanych latem. Następnie prezentuje dzieciom ziarna różnych zbóż, zapoznaje z ich nazwami. Proponuje wykonanie mandali. Prezentuje kontur mandali. Zwraca uwagę na symetrycznie umieszczone obrazki. Włącza nagranie muzyki. Dzieci smarują klejem fragmenty mandali, które się powtarzają, i przyklejają na nich ziarna tego samego rodzaju. Starają się wykonać pracę, wykorzystując poznane rodzaje ziaren. Prezentują swoje prace.

- Zabawa dydaktyczna *Wybierz i opowiedz*. Rozwijanie wyobraźni oraz umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi.

Szeroki pasek papieru, różne obrazki wykorzystywane w ciągu roku.

N. rozkłada szeroki pasek papieru i różne obrazki. Dzieci losują po jednym obrazku. Układają je na kartonie. Na podstawie obrazków wspólnie tworzą historyjkę. Przykład: dzieci ułożyły obrazki przedstawiające dom, parasolkę, psa, chmury i słońce. Każde dziecko formułuje zdanie na podstawie jednego obrazka tak, aby zachować ciągłość wydarzeń, np.: *Wyszedłem z domu. Zabrałem ze sobą parasolkę. Wyprowadziłem psa na spacer. Napłynęły ciemne chmury. Niedługo potem zza chmur wyszło słońce*. Całą historyjkę może także opowiedzieć jedno dziecko.



Karta pracy, cz. 5, nr 73

Karta pracy, cz. 5, nr 85



Dzieci:

- słuchają, jak rodzina Olka i Ady lubi spędzać wolny czas,
- słuchają wypowiedzi 6-latków,
- oglądają obrazki,
- kolorują te z nich, które pokazują, jak chciałyby spędzić wakacje,
- rysują po śladach, nie odrywając kredki od kartki.

Dzieci:

- słuchają, o czym mówią 5-latki,
- czytają tekst,
- rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 152).

II

Zajęcia 1. *Za co lubimy wakacje?* – rozmowa inspirowana wierszem G. Lech *Co robią latem dni tygodnia?*

- Powitanie zabawą *Głuchy telefon*. Dzieci siedzą w kole. N. mówi szeptem dziecku siedzącemu po jej prawej stronie proste zdanie związane z wakacjami. Dziecko przekazuje je dalej. Kiedy zdanie dotrze do dziecka siedzącego po lewej stronie N., wtedy ono wymawia je głośno. N. i dzieci porównują, czy zdanie brzmi tak samo, i ewentualnie szukają przyczyny zmiany zdania na inne.
- Słuchanie wiersza G. Lech *Co robią latem dni tygodnia?*

– *Co wy na to, że już lato? –*

Tydzień swoje dni zapytał.

Poniedziałek zsiadł z roweru.

– Radość dla kolarzy wielu!

Wtorek książkę czytał właśnie.

Mruknął tylko: – Lubię baśnie!

Latawca puszczała Środa,

bo piękna była pogoda.

Czwartek rzekł: – Ja wciąż maluję,

jak się świetnie w lesie czuję.

Piątek tylko machnął ręką:

– *Chciałbym zagrać, lecz nieprędko*

znajdę gracza w tym upale.

Szachów nie otwieram wcale.

– *A Sobota? – Cóż mam rzec.*

Niosę piłkę, dziś gram mecz.

– *Czy Niedziela coś dopowie?*

Nie dopowie, bo jest w kinie

na animowanym filmie.

A czy film ten był o lecie,

w poniedziałek się dowiecie.

- Rozmowa na temat wiersza.

N. pyta dzieci: *Jaka pora roku już nadeszła? O co zapytał swoje dni Tydzień? Co zrobił i odpowiedział poniedziałek? Co zrobiły i odpowiedziały kolejne dni tygodnia?*

N. pyta dzieci dalej: *Co wy lubicie robić latem? Co robicie najczęściej w poniedziałek... w sobotę i w niedzielę? Ile dni wchodzi w skład tygodnia?* N. zachęca dzieci do wymienienia w kolejności wszystkich dni tygodnia i jednoczesnego wysuwania palców.



- Rozmowy na temat ilustracji i odczytanych zdań.

Książka (s. 90–93) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki i oglądają ilustracje. Opowiadają o tym, co przedstawiają. N. zwraca uwagę dzieci na szczegóły. Dzieci 6-letnie czytają krótkie teksty umieszczone przy ilustracjach. Wszystkie dzieci dowiadują się, co Olek i Ada oraz ich rodzice lubią robić (mogą robić) podczas wakacji w mieście. N. wspomaga je pytaniami.



- Zabawa ruchowa z piosenką *Laurencja* (melodia popularna). Dzieci trzymają się za ręce, śpiewają i rytmicznie poruszają się w kole. N. podaje nazwę dnia tygodnia, a dzieci powtarzają ją, zatrzymując się i przykucając. Po każdym odśpiewaniu piosenki prowadzący wypowiada nazwy dni tygodnia wymienione wcześniej i dodaje do nich następną. Dzieci wyliczają je kolejno, za każdym razem kucając.

*Laurencjo moja, Laurencjo ma,
ach, kiedyż znowu spotkamy się?
W poniedziałek!
Ach, żeby to już poniedziałek był
i ja przy swojej Laurencji żył,
Laurencjo ma!*

*Laurencjo moja, Laurencjo ma,
ach, kiedyż znowu spotkamy się?
We wtorek!
Ach, żeby to już poniedziałek, wtorek był
i ja przy swojej Laurencji żył,
Laurencjo ma!*

- Wybieranie właściwych obrazków i umieszczanie ich na tablicy według instrukcji N. **Różne obrazki, w tym obrazki przedstawiające: czytanie książki, puszczanie latawca, malowanie lasu, grę w szachy, grę w piłkę, oglądanie filmu, pływanie kajakami, pontonami lub statkiem, budowanie zamków z piasku, zbieranie jagód i malin, jedzenie owoców, bieganie po parku, jazdę rowerami, zabawy na placu zabaw, karmienie gołębi.** N. prosi dzieci o przypomnienie, co robiły poszczególne dni tygodnia, o jakich letnich zabawach czytały dzieci 6-letnie w karcie pracy nr 85 i w książce na stronach 90–93. Dzieci wybierają właściwe obrazki i umieszczają je na tablicy według instrukcji N.: w prawym dolnym rogu, w lewym dolnym rogu, w lewym górnym rogu, w prawym górnym rogu. Następnie N. zachęca dzieci do wybrania jednego obrazka przedstawiającego ulubioną zabawę dzieci i opisania go. Zwraca uwagę, aby dzieci formułowały dłuższe zdania, poprawne pod względem gramatycznym.

Karta pracy, cz. 5, nr 74

Karta pracy, cz. 5, nr 86

Dzieci:

- rysują po śladach morskich stworzeń,
- kolorują rysunek; mówią, co znajduje się w prawym dolnym rogu rysunku, co w lewym dolnym rogu, co w lewym górnym rogu, a co w prawym górnym rogu,
- rysują fale po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.



Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20.

Zielone szarfy dla połowy grupy, dla każdego dziecka woreczek, tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Spacer do lasu*. N. dzieli dzieci na dwie grupy: drzewa i dzieci. Dzieci z pierwszej grupy (drzewa) dostają zielone szarfy i ustawiają się w rozsypanie. Dzieci z drugiej grupy biegają swobodnie w różnych kierunkach. Na zawołanie: *Stój*, zatrzymują się i chowają za najbliższym drzewem. Zabawę powtarzamy kilka razy, pamiętając o zamianie ról.
- Ćwiczenia z elementem równowagi. Dzieci spacerują swobodnie z woreczkami na głowach, następnie każde dziecko kładzie woreczek przed sobą i stara się chwycić go palcami nóg i utrzymać przez chwilę. Ćwiczenia powtarzamy kilka razy, pamiętając o zmianie stóp.
- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Do góry i w dół*. Dzieci leżą tyłem, woreczki wkładają między stopy. Unoszą je stopami do góry i przekładają za głowy, a potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Na plaży*. Dzieci kładą woreczki na podłodze. Chodzą na czworakach dookoła swoich woreczków, naśladując szukanie na plaży muszli i bursztynów. Co jakiś czas kłękają, wyciągają ręce, otwierają dłonie i pokazują, co znalazły.
- Ćwiczenie tułowia *Samoloty*. Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym. Woreczki kładą na głowach. Jedną ręką tworzą daszek nad oczami, drugą trzymają na kolanach. Wykonują skręt tułowia i głowy w lewą stronę, a następnie w prawą stronę.

- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci chwytają palcami stopy woreczek leżący na podłodze i podają go sobie do rąk.
- Zabawa ruchowa ożywiająca – *Chronimy się przed słońcem*.
Dzieci biegają po sali, swobodnie wymachując woreczkami. Na mocne uderzenie w tamburyn zatrzymują się, rozciągając woreczki nad głowami – chronią się przed słońcem.
- Zabawa uspokajająca *Marsz z woreczkiem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, machając woreczkami przed sobą, po czym odkładają je na wyznaczone miejsce.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Wyjście na pobliski plac zabaw. Oglądanie wyposażenia placu, nazywanie znajdującego się tam sprzętu. Omówienie zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw. Wspólne zabawy.
Dzieci odwiedzają najbliższy plac zabaw. Oglądają jego wyposażenie, nazywają znajdujący się na placu sprzęt. N. omawia z dziećmi zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu znajdującego się na placu zabaw. Dzieci podejmują wspólne zabawy.
- Zabawy w archeologów. Poszukiwanie w piaskownicy ukrytych skarbów.
Łopatki, plastikowe pudełko, foremki do piasku.
N. przed wyjściem do ogrodu zakopuje w piaskownicy foremki do piasku. Dzieci je odszukują. Następnie stawiają babki z piasku.

III



- Zabawa ruchowa *Samochodem przez miasto*.
8 obręczy.
N. wyznacza miejsca: startu i mety (kładzie w tych miejscach obręcze). Dzieci są samochodami. Na podany sygnał *samochody ruszają* – dzieci wykonują wcześniej ustalone ruchy w coraz szybszym tempie. Następnie biegają – *jadą po mieście do ustalonego miejsca* (N. podaje nazwę, np.: do kina, muzeum, teatru). Po wykonaniu jednego okrążenia po sali zatrzymują się i czekają na resztę uczestników zabawy. Dzieci opowiadają o tym, co widziały podczas jazdy przez miasto. N. powtarza zabawę kilka razy.



Karta pracy, cz. 5, nr 75

Karta pracy, cz. 5, nr 87



Dzieci:

- rysują, gdzie chciałyby spędzić wakacje,
- rysują fale po śladzie, nie odrywając kredki od kartki.

- Zabawa *Moje wymarzone wakacje*. Nagrywanie wypowiedzi dzieci.
Butelka, dyktafon, kartka, mazak, karta pracy, cz. 5, nr 75 (5-latek) i karta pracy, cz. 5, nr 87 (6-latek).
N. proponuje dzieciom przygotowanie niespodzianki dla rodziców – nagrania, podczas którego rodzice dowiedzą się, gdzie dzieci najchętniej wybrałyby się na wakacje. (Jeśli w przedszkolu nie ma sprzętu umożliwiającego nagranie wypowiedzi dzieci, N. zapisuje je na kartce). Zaprasza dzieci do zabawy. Dzieci siadają w kręgu. N. kręci butelką. Dziecko, w którego stronę skieruje się szyjka butelki, wypowiada się, prezentując wykonany wcześniej rysunek z karty pracy. Nagranie zostanie zaprezentowane rodzicom podczas zorganizowanej uroczystości zakończenia roku przedszkolnego.
- Zabawa *Koncert życzeń*. Rozwijanie pamięci, odważne prezentowanie swoich umiejętności na forum grupy, utrwalanie piosenek i wierszy poznanych w ciągu roku szkolnego. Występy: solowe i w duecie. Dzieci prezentują utwory na życzenie. Oklaskują wykonawców. Zwracają uwagę na dykcję i poprawny sposób kłaniania się chłopców i dziewczynek.
- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Moje marzenia*. Utrwalanie refrenu. Słuchanie pozostałych zwrotek śpiewanych przez N. (przewodnik, cz. 5, s. 152).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Moje marzenia*.
- Zabawa rozwijająca reakcję na zmiany akompaniamentu – *W parach*.
Folia samoprzylepna, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Moje marzenia*, tamburyn.
N. wyznacza w sali dwa punkty (przykleja elementy z folii samoprzylepnej). Dzieci idą para za parą z punktu pierwszego, środkiem sali, w rytmie nagrania muzyki. Kiedy dochodzą do punktu drugiego, pary rozchodzą się na boki i wracają z powrotem do punktu wyjścia, gdzie ponownie tworzą pary.

Na przerwę w nagraniu muzyki i dźwięki tamburynu (staccato) wykonują podskoki w dowolnych kierunkach.

Muzyka (nagranie z płyty CD) zachęca do ponownego marszu w parach od wyznaczonego punktu 1. do punktu 2. Na przerwę w nagraniu muzyki i dźwięki tamburynu w rytmie ćwierćnut maszerują w dowolnych kierunkach. Ponowne włączenie nagrania muzyki zachęca dzieci do marszu w parach od wyznaczonego punktu 1. do punktu 2.

Czerwiec, tydzień 3

Dzień 3

Pożegnania nadszedł czas

Zabawy z porami roku

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa *Wywiad dziennikarza*. Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat.

Kolorowe zdania. Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej.

Kolorowe zdania. Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej i ich odczytywanie.

Ćwiczenie plastyczne *Figuraki*. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz precyzji ruchów i wyobraźni. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.

II.1. *Zabawy w liczenie z Adą i Olkiem* – rozmowa na podstawie wiersza P. Beręsewicza *Czemu?*, połączona z zajęciami matematycznymi. Cele: porządkowanie wiadomości na temat miesięcy, pór roku oraz charakterystycznych cech poszczególnych pór roku, rozwijanie spostrzegawczości oraz logicznego myślenia, rozwijanie umiejętności samodzielnego układania prostych zadań z treścią i ich rozwiązywania, rozwijanie sprawności rachunkowych.

2. Zajęcia umuzykalniające. Wykonywanie układu ruchowego do piosenki *Moje marzenia*. Cel: reagowanie na ustalone sygnały.

Zabawy na świeżym powietrzu: nauka gry zespołowej *Dwa ognie*. *Letni aerobik* – zabawy rytmiczno-ruchowe. Rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej. Wykonywanie podskoków, marszów, skłonów, skrętów tułowia itp. przy muzyce, według pomysłów kolegów i koleżanek.

III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ćwicz, jak ci zagram*. Zabawa *Czy wiesz, że...?* Rozwijanie umiejętności kojarzenia. Utrwalanie cech i nazw poszczególnych pór roku. Ćwiczenia w opowiadaniu – *Pomagaliśmy sobie wzajemnie*. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci. Zabawy integrujące w kole przy piosenkach poznanych w ciągu roku (według propozycji dzieci).

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 16, IV 18

Cele ogólne

- porządkowanie wiadomości na temat miesięcy, pór roku oraz charakterystycznych cech poszczególnych pór roku,
- rozwijanie spostrzegawczości oraz logicznego myślenia,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego układania prostych zadań z treścią i ich rozwiązywania, rozwijanie sprawności rachunkowych,
- nauka piosenki,
- reagowanie na ustalone sygnały.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy pór roku, miesięcy oraz charakterystyczne cechy poszczególnych pór roku,
- przyporządkowuje właściwe elementy do odpowiednich pór roku,
- formułuje proste zadania z treścią, poprawnie przelicza i ustala wyniki dodawania i odejmowania, **stosuje znaki matematyczne**,
- śpiewa piosenkę,
- reaguje ustalonym ruchem na podane sygnały.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Wywiad dziennikarza*. Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat. **Kronika grupy lub zdjęcia wykonane na przestrzeni ostatnich miesięcy lub lat, mikrofon (wykonany np. z połączonych klocków), dyktafon.**

Dzieci oglądają kronikę grupy lub zdjęcia wykonane na przestrzeni ostatnich miesięcy lub lat i prowadzą swobodne rozmowy na ich temat. Następnie jedno z dzieci z mikrofonem (wykonanym np. z połączonych klocków) podchodzi kolejno do wybranych dzieci i zadaje im pytania, np.: *Co ciekawego robiłeś w przedszkolu w ciągu roku szkolnego? Co ci się najbardziej podobało? Czego się nauczyłeś?* Dzieci kolejno się wypowiadają. Wypowiada się także N. N. nagrywa wypowiedzi, aby je odtworzyć na uroczystości z okazji zakończenia roku przedszkolnego



- *Kolorowe zdania*. Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej i ich odczytywanie (6-latek).

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta F, nożyczki, kartka, klej.

Dzieci tworzą 3-osobowe lub 4-osobowe zespoły tak, aby w każdym zespole znalazło się dziecko 6-letnie. Następnie dzieci wycinają z wyprawki kolorowe pola z wyrazami. Rozcinają kolejno wyrazy i segregują je według kolorów. Dzieci układają z wyrazów zdania (5-latki korzystają z pomocy starszych kolegów i koleżanek lub N.). Przyklejają zdania na swoich kartkach. Dzieci 6-letnie odczytują zdania, a dzieci 5-letnie dzielą wyrazy wchodzące w skład zdań na sylaby.

Zdania po ułożeniu:

To jest sala.

Pomagamy sobie wzajemnie.

Razem podlewamy fasonki.

To jest mama, a to syn.

Moja mama jest wspaniała.

Apteka wydaje leki.

Tam lata kolorowy motyl.

Biedronka ma siedem kropek.

Małe małpki jadły w zoo banany.

- Ćwiczenie plastyczne *Figuraki*. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz precyzji ruchów i wyobraźni.

Dla każdego dziecka: karton, figura geometryczna, ołówek, kredki, klej, różne elementy dekoracyjne.

Dzieci wybierają dowolną figurę geometryczną i odrysowują jej kształt na kartonie. Następnie przekształcają figurę. Tworzą, np. zwierzątko – dorysowują do figury odpowiednie części ciała wybranego zwierzątka, kolorują je, nakleją elementy. Opowiadają o swojej pracy.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 152).

II

Zajęcia 1. Zabawy w liczenie z *Adą i Olkiem* – rozmowa na podstawie wiersza P. Beręsewicza *Czemu?*, połączona z zajęciami matematycznymi.

- Powitanie zabawą *Przełącz wiadomość*.

Dzieci wraz z N. stają w kole. Każdy uczestnik po kolei kładzie swoją prawą rękę na prawym ramieniu osoby stojącej z lewej strony, obraca głowę w lewą stronę, wykonuje głęboki wdech i na jednym wydechu wypowiada szepem rymowanekę.

Jesień, zima, wiosna, lato.

Już wakacje. Co ty na to?

Zabawa toczy się do momentu, aż ostatnie dziecko przekazuje wiadomość. N. na koniec mówi rymowanekę na głos. N. chwali dzieci za to, że tak uważnie słuchały i dokładnie powtórzyły rymowanekę.

- Słuchanie wiersza P. Beręsewicza *Czemu?*

Czemu styczeń nosi ciepłe skarpety?

Bo mu nogi marzną tak, że o rety!

Czemu luty taki błady, skąd smutki?

Bo się martwi, że jest taki króciutki.

Czemu marzec tak się złości i burzy?

Bo za wolno wraca wiosna z podróży.

Czemu kwiecień taki strój ma pstrokaty?

Bo gdzie spojrzy, wszędzie kwiaty i kwiaty.

Czemu maj jest zielony i świeży?

Coś się mamom na Dzień Matki należy.

Czemu czerwiec w krótkich spodniach już gania?

Bo to lato, czas na letnie ubrania.

*Czemu lipiec taki dziwnie wesoły?
Cóż, wygląda, że nie tęskni do szkoły.
Czemu sierpień tak się śmiesznie nazywa?
Kiedyś z sierpem chodził rolnik na żniwa.
Czemu wrzesień wciąż się włóczy po lesie?
Szuka grzybów, może nam też przyniesie.
A październik? Czemu drzewa rumieni?*

*Bo w kolorach jest do twarzy jesieni.
A listopad? Czemu smutny i bury?
Bo mu liście z drzew zdmuchują wichury.
Czemu grudzień w biały puch się owinął?
Bo mu ciepłej pod śniegową pierzyną.
Czemu na tym w wierszu kończą się słowa?
Bo tu rok się zaczyna od nowa.*

CC-BY-3.0 http://www.epodreczniki.pl/reader/c/237374/v/3/t/student-canon/m/KL1_ORE_V9_ZIMA_1_2_14_76_p2

- Rozmowa na temat wiersza.

N. zadaje pytania, recytując wersy nieparzyste wiersza. Dzieci udzielają odpowiedzi dotyczących każdego miesiąca. Następnie N. pyta dalej: *Jakie miesiące wchodzą w skład wiosny (lata, jesieni)? Jak inaczej możemy jednym słowem nazwać wszystkie miesiące?* N. zaprasza dzieci do zabawy z porami roku.

- Podział dzieci na zespoły reprezentujące poszczególne pory roku.

Wstążki z umocowanymi emblematami w czterech kolorach: pomarańczowym, białym, zielonym i żółtym.

N. dzieli dzieci na cztery zespoły tak, aby w każdym zespole znalazły się dzieci 6-letnie. Dyżurny podchodzi do dzieci z koszykiem, w którym są umieszczone wstążki. Do nich są umocowane emblematy w czterech kolorach: pomarańczowym, białym, zielonym i żółtym. Dzieci w zespołach ustalają swój kolor, wyciągają po jednej wstążce z emblematem w takim samym kolorze i zawieszają na szyi. N. ustala z dziećmi, jaki kolor jest charakterystyczny dla danej pory roku: dla jesieni – pomarańczowy, dla zimy – biały, dla wiosny – zielony, dla lata – żółty. Dzieci tworzą w ten sposób zespół danej pory roku. N. pyta: *Ile mamy pór roku? W jakiej porze roku rozpoczęła się przygoda dzieci w przedszkolu? Ile miesięcy dzieci były razem? Jakie to były miesiące?* Chętne dzieci odpowiadają, wymieniają nazwy kolejnych miesięcy, począwszy od września, do czerwca.

- Loteryjka obrazkowa *Kalendarz przyrody*.

4 arkusze szarego papieru, napisy: jesień, zima, wiosna, lato, mazaki, obrazki przedstawiające charakterystyczne dla danej pory roku elementy, w tym: kosz z wrzosami, grzyby i bezlistne drzewo; Mikołaja, sanki i ciepłe buty; bociana, kwiaty wiosenne i słowika; czereśnie, słońce i żniwa.

N. rozdaje zespołom po jednym arkuszu szarego papieru. Członkowie zespołów odrysowują na nim mazakami kontur jednego dziecka z zespołu. N. przyklepa arkusze na tablicy, począwszy od jesieni, a następnie eksponuje wyrazy do czytania całościowego: **jesień, zima, wiosna, lato**. Dzieci odczytują wyrazy i dzielą je na sylaby. Następnie liderzy zespołów zawieszają napisy nad swoimi kartonami. N. odczytuje zdania kolejno dla poszczególnych zespołów. Dzieci wybierają spośród wielu różnych obrazków tylko te charakterystyczne dla pory roku, którą reprezentują, i umieszczają je na zawieszonej na tablicy swojej sylwecie. Przykłady zdań:

- Dla zespołu reprezentującego jesień

*Wrzesień wrzosy w koszu niesie.
W październiku grzybów bez liku.
W listopadzie nie ma już liści w sadzie.*

Dzieci wybierają obrazki przedstawiające kosz z wrzosami, grzyby i bezlistne drzewo.

- Dla zespołu reprezentującego zimę

*Grudzień zawołał, że jedzie już Mikołaj.
W styczniowe poranki biegniemy na sanki.
Radzi luty: załóż ciepłe buty!*

Dzieci wybierają obrazki przedstawiające: Mikołaja, sanki i ciepłe buty.

- Dla zespołu reprezentującego wiosnę

*W marcu powiadają, że bociany wracają.
Kwiecień z kwiatów wianki plecie.
W maju słowiki pięknie śpiewają.*

Dzieci wybierają obrazki przedstawiające bociana, kwiaty wiosenne i słowika.

- Dla zespołu reprezentującego lato

Czerwiec obwieścił, że na drzewach moc czereśni.

W lipcu na plaży słońce mocno praży.

W sierpniu tak to zwykle bywa, że czas na żniwa.

Dzieci wybierają obrazki przedstawiające czereśnie, słońce i żniwa.

- Uporządkowanie wiedzy dzieci na temat miesięcy należących do poszczególnych pór roku. N. prosi do siebie po jednym dziecku z każdego zespołu. Wybrane dzieci, zaczynając od jesieni, wskazują i nazywają obrazki zawieszane na swoich kartonach. Starają się sformułować dłuższe zdanie z nazwami wszystkich miesięcy i obrazków.
- Zabawa dydaktyczna *Kąciki*.

Obrazki, przedmioty lub okazy przedstawiające: jabłka, grzyby, kolorowe liście, kasztany, bałwanka, płatki śniegu, karmnik z gilem, kwiaty (tulipany, żonkile), skowronka, gałązkę drzewa owocowego, dojrzałe kłosa zbóż, poziomki, dziecko w kole (do pływania).

N. przypomina, że dzieci o każdej porze roku organizowały ciekawe kąciki w sali. Przynosi elementy dekoracyjne (w tym pocztówki przedstawiające różne miejsca o różnej porze roku). Prosi dzieci o uporządkowanie elementów według pór roku. Zespoły podchodzą, naradzają się, wybierają elementy charakterystyczne dla ich pory roku i zawieszają na swoich kartonach, np.:

- jesień – jabłka, grzyby, kolorowe liście, kasztany,
- zima – bałwanek, płatki śniegu, karmnik z gilem,
- wiosna – kwiaty (tulipany, żonkile), skowronek, gałązka drzewa owocowego,
- lato – dojrzałe kłosa zbóż, poziomki, dziecko w kole (do pływania).

Dzieci z każdego zespołu uzasadniają swój wybór. N. sprawdza poprawność wykonania zadania. Wybrany przez lidera przedstawiciel danego zespołu wskazuje obrazki, podsumowuje zabawę – opisuje cechy swojej pory roku.

- Podsumowanie wiadomości – *Prawda czy fałsz?*

N. wypowiada zdania dla każdego zespołu. Jeśli informacja jest prawdziwa – dzieci klaszczą, jeśli jest nieprawdziwa – tupią nogami o podłogę. Przykłady zdań:

Jesienią kwitną krokusy. Zimą pada kolorowy śnieg.

Wiosną bociany odlatują do ciepłych krajów. Latem wiewiórka zbiera orzechy.

- Część matematyczna. Ćwiczenia rachunkowe z Olkiem i Adą.

Dowolna zabawka pluszowa, np. miś, dla każdego dziecka po 10 patyczków w trzech kolorach: niebieskim, zielonym i żółtym, dla 6-latków dodatkowo koperty zawierające kartoniki z poznanymi w ciągu roku cyframi i znakami.

N. omawia zasady zabawy. Rozdaje dzieciom po 10 patyczków w trzech kolorach: niebieskim, zielonym i żółtym (6-latki dodatkowo otrzymują koperty zawierające kartoniki z poznanymi liczbami i znakami). Usadza na środku koła dowolną pluszową zabawkę, np. misia, i kładzie przed nią różne sylwety przedstawiające elementy kojarzące się z latem (np. charakterystyczne cechy lata (np. trzy koszyczki czereśni i dwa koszyczki truskawek). Wymyśla zadanie związane z Olkiem i Adą i z tymi sylwetami, np.:

Olek poszedł z mamą na targ i kupił trzy koszyczki czereśni i dwa koszyczki truskawek. Ile koszyczków owoców kupili?

Dzieci układają przed sobą w jednej linii patyczki według wybranych dowolnie dwóch kolorów, np. 3 patyczki niebieskie i 2 patyczki zielone.

Dzieci: – liczą wszystkie patyczki i pokazują wynik na palcach.	Dzieci: – liczą patyczki, układają pod nimi działanie, które ilustruje zadanie: $3 + 2 = 5$.
N. pyta dzieci: <i>Czego jest więcej: koszyczków czereśni czy koszyczków truskawek?</i>	
– ustalają, czego jest więcej i o ile więcej; pokazują wynik na palcach.	– układają liczby 3 i 2, między nimi kładą odpowiedni znak.

Inny przykład zadania:

Mama miała 6 jabłek. 4 jabłka zjadła Ada. Ile jabłek zostało mamie?

Dzieci układają przed sobą 6 patyczków jednego koloru, 4 odsuwają. Następnie udzielają odpowiedzi jak wyżej.

- N. zachęca dzieci do samodzielnego układania zadań dla wszystkich. Chętne dzieci, patrząc na tablicę z zawieszonymi elementami, układają zadania związane z przygodami Olka i Ady w poszczególnych porach roku.



- Zabawa ruchowa *Pory roku, do mnie.*

4 krążki w kolorach: pomarańczowym, białym, zielonym i żółtym, emblematy na wstążkach (w tych samych kolorach co krążki), tamburyn.

N. układa w jednej linii 4 krążki w kolorach emblematów, które mają na sobie dzieci. Kiedy gra na tamburynie, dzieci poruszają się w różnych kierunkach, zgodnie z wygrywanym rytmem. Na przerwę w muzyce ustawiają się przed krążkiem w kolorze swojego emblematu. Przeliczają dzieci w poszczególnych zespołach. Porównują, gdzie jest ich więcej, gdzie mniej, a gdzie tyle samo. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem układa krążki w innym miejscu.

<i>Wakacyjne gadżety. Układanie z patyczków</i>	Karta pracy, cz. 5, nr 88
Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– kontynuują zabawę patyczkami:– układają z kolorowych patyczków kontury przedmiotów, które przydadzą się podczas wakacji, np.: okularów, namiotu, koła do pływania,– odgadują, jakie przedmioty ułożyły inne dzieci.	Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– piszą w okienkach odpowiednie liczby,– opowiadają, co mogły robić biedronki,– kolorują jednakowo figury tego samego kształtu.
Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań	Karta pracy, cz. 5, nr 89
Dzieci bawią się swobodnie w kąciakach zainteresowań.	Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– liczą na palcach i wpisują wyniki,– rysują nad każdą liczbą odpowiednią liczbę kół,– wpisują odpowiednie znaki między każdą parę liczb,– kończą szlaczek z figur według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty,– kolorują figury.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające. Wykonanie układu ruchowego do piosenki *Moje marzenia*.

- Nauka piosenki *Moje marzenia* – poprzedzona ćwiczeniami emisyjnymi na sylabach: *ma, mo, mu* (przewodnik, cz. 5, s. 152).
- *Marzenia* – reagowanie na ustalone sygnały.

Szarfy w jednym z kolorów: białym, żółtym, brązowym i zielonym (dla każdej z grup), dowolny instrument muzyczny, trzy chorągiewki w kolorach odpowiadających kolorom szarf.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każda grupa jest oznaczona szarfami w innym kolorze: *rakiety* – szarfami żółtymi, *samochody wyścigowe* – szarfami brązowymi, *Statki* – szarfami zielonymi. N. ma trzy chorągiewki w kolorach odpowiadających kolorom szarf. Dzieci biegają po okręgu w rytmie dźwięków dowolnie wybranego przez N. instrumentu. Na przerwę w muzyce N. unosi wybraną przez siebie chorągiewkę, dzieci w szarfach o takim samym kolorze recytują za N. tekst B. Formy, równocześnie klaszcząc.

Marzenia się spełniają.

Wsiadam do rakiety.

*Już za chwilę zobaczę
nowe, ciekawe planety.*

W wyścigach udział wezmę.

Marzenia się spełniają.

Złoty medal zdobędę.

Marzenia moc w sobie mają.

*Statkiem w rejs popłynę,
zwiedzę obce kraje:*

*Afrykę, Grenlandię
i piękne Hawaje.*

- Zabawa z piosenką *Moje marzenia* (przewodnik, cz. 5, s. 152).
Szyfonowe chusty w różnych kolorach (po dwie dla każdego dziecka), suknia dla wróżki, różdżka, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Moje marzenia*.
Ustawienie: dwa koła (koło I, koło II), jedno obok drugiego.
Podczas przygrywki twarze dzieci są zwrócone do N. Dzieci stoją w lekkim rozkroku, ręce mają opuszczone wzdłuż tułowia.
Zwrotka I
Takty 1.–5. – dzieci w kole I maszerują po jego okręgu, ręce mają opuszczone wzdłuż tułowia.
Dzieci w kole II stoją w rozkroku, ręce mają uniesione nad głowami, kołyszą nimi w lewą stronę, w prawą stronę.
Takty 5.–9. – od końca piątego taktu dzieci w kole I stoją w rozkroku, ręce mają uniesione nad głowami, kołyszą nimi w lewą stronę, w prawą stronę.
Dzieci w kole II maszerują po jego okręgu, ręce mają opuszczone wzdłuż tułowia.
Refren:
Takty 9.–13. – od końca dziewiątego taktu wszystkie dzieci wykonują zwrot do N., przeskakują z nogi na nogę, przemieszczają się do przodu, unosząc, na zmianę, raz lewą rękę, raz prawą rękę, falują chustami przed sobą.
Takty 13.–17. – w podskokach dzieci powracają do pozycji wyjściowej z równoczesnym unoszeniem, na zmianę, raz prawej ręki, raz lewej, falują chustami.
Zwrotka II
Dzieci tworzą półkole. Podają sobie ręce i kołyszą się z lewej strony na prawą.
Na środek wbiega wróżka w zwiewnej sukni, która trzyma w ręce różdżkę, i płynnymi ruchami tańczy na środku sceny.
Refren: dzieci stają w rozsypance i wykonują takie same ruchy jak po pierwszej zwrotce, wróżka zajmuje miejsce z przodu.
Zwrotka III
Tak samo jak podczas pierwszej zwrotki.
Refren: Tak samo jak po pierwszej zwrotce.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Nauka gry zespołowej *Dwa ognie*.
Piłka.
Dzieci dzielą się na dwa zespoły. Oznaczają boisko do gry. Stają naprzeciw siebie i na zmianę próbują zbić piłką zawodnika z grupy przeciwnej. Jeśli zabicie się uda, otrzymują dodatkowy rzut. Wygrywa zespół, który najszybciej zbije zawodników grupy przeciwnej.
- *Letni aerobik* – zabawy rytmiczno-ruchowe. Rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej. Wykonywanie podskoków, marszów, skłonów, skrętów tułowia itp. przy muzyce, według pomysłów kolegów i koleżanek.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, przedłużacz.
Dzieci wykonują podskoki, marsze, skłony, skręty tułowia itp. przy nagraniu muzyki, według pomysłu prowadzącego (kolegi, koleżanki).

III



- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ćwicz, jak ci zagram*.
Grzechotka.
Dzieci ustawiają się w jednej linii. Zapamiętują, koło kogo stoją. N. wybiera jedno dziecko i wręcza mu grzechotkę. Dziecko potrząsa grzechotką tak, aby dzieci maszerowały albo podskakiwały jak piłeczki, albo biegały. Zabawę powtarzamy, a dziecko z grzechotką wybiera na swoje miejsce kolegę, który najlepiej wykonywał ćwiczenie.
- Zabawa *Czy wiesz, że...?* Rozwijanie umiejętności kojarzenia. Utrwalanie cech i nazw poszczególnych pór roku.
N. rozpoczyna zdania. Dzieci kończą je, podając nazwy odpowiednich pór roku, np.:
Czy wiesz, że kiedy zaczyna padać śnieg, to znak, że... nadchodzi zima?
Czy wiesz, że kiedy pojawiają się pierwsze motyle, to znak, że... nadchodzi wiosna?
Czy wiesz, że kiedy kończy się przedszkole/rok szkolny, to znak, że... jest lato?

- Ćwiczenie w opowiadaniu – *Pomagaliśmy sobie wzajemnie*. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta L, kartka, nożyczki, klej.

Dzieci wycinają obrazki z karty z wyprawki. Ustalają, które obrazki do siebie pasują i które pory roku przedstawiają. Uzasadniają swoje zdanie. Następnie dzieci układają obrazki historyjek w prawidłowej kolejności i przyklejają je na kartkach. Chętne dzieci opowiadają krótkie historyjki o niesieniu sobie wzajemnej pomocy. Na koniec dzieci podają przykłady innych sytuacji, w których niosły lub otrzymały pomoc w ciągu całego roku, we wszystkich porach roku.

- Zabawy integracyjne w kole przy piosenkach poznanych w ciągu roku (według propozycji dzieci). Dzieci stają w kole. Kolejno podają nazwy ulubionych zabaw, w które następnie bawią się wszyscy: N. i dzieci.

Czerwiec, tydzień 3

Dzień 4

Pożegnania nadszedł czas

Wakacyjne rady dla Olka i Ady

Przykładowy zapis w dzienniku

- | | | |
|-------|--|---|
| I. | Wykonywanie rysunku według instrukcji, z wykorzystaniem przyborów ze szkolnego piórnika. Rozwijanie umiejętności orientacji na kartce papieru. Zabawa <i>Magiczny worek</i> . Rozwijanie percepcji dotykowej. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39. | |
| II.1. | <i>Wymarzone wakacje Olka i Ady</i> – rozmowa na temat obrazków, połączona z wykonaniem plakatu <i>Rady na wakacje</i> . Cele: poznawanie i utrwalanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w różnych miejscach wakacyjnego wypoczynku, rozwijanie mowy. | rozwijanie mowy, rozwijanie umiejętności czytania. |
| 2. | Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Wyścig z kubkami z wodą</i> . Zabawy z wykorzystaniem wody. Gromadzenie osobistych doświadczeń. | |
| III. | Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Wyjazdy na wakacje</i> .
Praca techniczno-konstrukcyjna <i>Kolorowe łódeczki z życzeniami</i> . Rozwijanie umiejętności łączenia różnych elementów. Wykonanie na pożegnanie pamiątki z przedszkola dla starszych kolegów/starszych koleżanek. | |
| | | Praca techniczno-konstrukcyjna <i>Imię ze sznurka</i> . Modelowanie ze sznurka. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i umiejętności manualnych. |
| | Utrwalanie ulubionych wierszyków i rymowanek poznanych w ciągu roku przedszkolnego. Ćwiczenie pamięci. Utrwalanie piosenki <i>Moje marzenia</i> . Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Słuchaj sygnału</i> . | |

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, III 2, III 3, III 4, III 5, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie i utrwalanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w różnych miejscach wakacyjnego wypoczynku,
- rozwijanie mowy, **rozwijanie umiejętności czytania**,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia zasady zachowania, których należy przestrzegać w różnych miejscach wakacyjnego wypoczynku,
- formułuje dłuższe zdania, poprawne pod względem gramatycznym, **odczytuje krótkie teksty**,
- aktywnie wykonuje ćwiczenia ruchowe.

Przebieg dnia

I

- Wykonywanie rysunku według instrukcji, z wykorzystaniem przyborów ze szkolnego piórnika. Rozwijanie umiejętności orientacji na kartce papieru.

Zeszyt 16-kartkowy (gładki), taśma samoprzylepna, dla każdego dziecka: kartka z zeszytu, ołówek, gumka do ścierania, kredki, flamastry.

Dzieci siadają przy stoliku. N. pokazuje im przedmioty wykorzystywane w szkole przez uczniów, np.: zeszyt 16-kartkowy (gładki), piórnik. Wrywa kartki z zeszytu i przykleja taśmą samoprzylepną do blatu stolika. Następnie dyktuje to, co dzieci mają narysować, np.: *W górnym prawym rogu narysuj słońce, pośrodku narysuj domek, w dolnym lewym rogu narysuj drzewo* itd. Dzieci rysują ołówkami, w razie potrzeby używają gumek do ścierania. Na koniec kolorują wykonane kontury kredkami lub flamastrami.

- Zabawa *Magiczny worek*. Rozwijanie percepcji dotykowej.

Worek, przedmioty/zabawki związane z letnim wypoczynkiem, np.: okulary przeciwsłoneczne, łopata, wiaderko, łódeczka.

Dzieci siedzą w kole. N. kładzie na dywanie przedmioty/zabawki związane z letnim wypoczynkiem, np.: okulary przeciwsłoneczne, łopatkę, wiaderko, łódeczkę. Dzieci po kolei oglądają wszystkie przedmioty, dotykają ich, nazywają i mówią, gdzie i w jaki sposób się je wykorzystuje. Następnie N. umieszcza te przedmioty w worku. Chętne dzieci dotykają ich i odgadują, co to za przedmiot, wypowiadają jego nazwę z podziałem na sylaby. Pozostałe dzieci odgadują, o jaki przedmiot chodzi, podają pełną nazwę.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 152).

II

Zajęcia 1. Wymarzone wakacje Ołka i Ady – rozmowa na temat obrazków, połączona z wykonaniem plakatu *Rady na wakacje*.

- Zabawa rytmiczna na powitanie.

Pałeczki.

Dzieci maszerują po obwodzie koła. Klaszcząc, naśladują rytmy wystukiwane przez N. na pałeczkach.

- Wprowadzenie. Zabawa na powitanie – *Znam swoje nazwisko i swój adres zamieszkania*.

Dowolny przedmiot.

Dzieci siedzą w kole. Przekazują sobie w kole dowolny przedmiot i przedstawiają się – podają swoje nazwisko, adres zamieszkania oraz nazwę miejscowości. N. sprawdza poprawność adresu dzieci z danymi zapisanymi w dzienniku.

N. pyta dzieci: *Dlaczego, zwłaszcza podczas wakacji, ważna jest znajomość swojego nazwiska i adresu zamieszkania?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przestrzega przed podawaniem tych danych osobom nieznanym.



- Rozmowy na temat ilustracji i odczytanych zdań.

Książka (s. 88–89) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki na stronach 88 i 89. Oglądają ilustracje. N. zwraca uwagę na szczegóły na nich. Dzieci 6-letnie czytają umieszczone przy ilustracjach teksty. Dzieci dowiadują się, gdzie Olek, Ada i ich rodzice planują spędzić wakacje i co zamierzają robić w wybranych miejscach letniego wypoczynku. Następnie N. zwraca uwagę dzieci na strój, jaki mają na sobie Olek, Ada i ich rodzice oraz na ich twarze. Zachęca dzieci do opisanie wszystkich obrazków. Dzieci formułują dłuższe zdania, poprawne pod względem gramatycznym.



Karta pracy, cz. 5, nr 76	Karta pracy, cz. 5, nr 90
Dzieci: – słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę,	Dzieci: – czytają tekst,
– słuchają wakacyjnych rad, których mają przestrzegać,	
– słuchają wypowiedzi 6-latków.	– odpowiadają na pytanie: <i>Na co powinni uważać Olek i Ada podczas wakacji?</i>

- Quiz *Tak, nie*.
N. sprawdza, co dzieci wiedzą na temat zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas wakacji. Dzieli dzieci na cztery zespoły. Każdy zespół wypowiada się na temat dwóch zasad. Jeśli zachowanie jest bezpieczne, dzieci klaszczą w dłonie, jeśli nie – tupią nogami w podłogę.

Przykłady zasad:

Po górach spacerujemy w czasie burzy.

Nie zbliżamy się do nieznanych/dzikich zwierząt.

W lesie można krzyczeć.

Podczas letnich wypraw należy osłaniać głowę przed słońcem.

Na plaży opalamy się od rana do wieczora.

W górach wędrujemy po wyznaczonych szlakach.

Kąpiemy się w miejscach niestrzeżonych.

Zawsze przebywamy blisko dorosłych.

N. proponuje zebranie zdobytych wiadomości i opracowanie plakatu.

- Wykonanie plakatu *Rady na wakacje*. Ustalanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w różnych miejscach wakacyjnego wypoczynku.

Karton, obrazki przedstawiające odpowiednio: las, góry, morze/jezioro, miasto, napis Rady na wakacje, mazak, klej.

Dzieci pozostają w tych samych zespołach. Lider każdego zespołu losuje jeden obrazek przedstawiający odpowiednio: las, góry, morze/jezioro, miasto. Dzieci zastanawiają się wspólnie, jak bezpiecznie spędzić wakacje w danym miejscu. Następnie N. przypina na tablicy duży karton podzielony na cztery kolumny. Wskazane dzieci z poszczególnych zespołów kolejno przyklejają swoje obrazki w wybranych kolumnach. N. pokazuje przygotowany wcześniej napis: **Rady na wakacje**. Prosi dzieci 6-letnie o jego odczytanie. Zawiesza napis nad kartonem.

N. pyta wszystkie dzieci: *O czym należy pamiętać podczas letnich wypraw? Jak należy się zachowywać, aby pobyt w tych miejscach był udany i bezpieczny? Jakich zasad bezpieczeństwa należy przestrzegać podczas wakacji? Czego nie wolno robić?* Dzieci podają swoje propozycje bezpiecznych zachowań. N. zapisuje rady w odpowiedniej kolumnie.

Przykłady zapisów:

- W lesie – zachowujemy się cicho, nie straszmy zwierząt, nie niszczymy roślin, nie zbliżamy się do dzikich zwierząt, nie zbieramy nieznanych grzybów, nie zrywamy nieznanych roślin.
- Nad wodą (nad morzem, nad jeziorem) – kąpiemy się w miejscach wyznaczonych, w obecności dorosłych.
- W górach – chodzimy po wyznaczonych szlakach, zwracamy uwagę na pogodę, która w górach jest bardzo zmienna.
- W mieście – bawimy się z daleka od ulicy, nie bierzemy do rąk nieznanych przedmiotów.

N. pyta dzieci, czy są zasady obowiązujące zawsze i wszędzie. Dzieci wypowiadają się, a N. dopisuje je pod kolumnami. Przykłady: *W czasie upałów nosimy okrycie chroniące głowę: czapkę/kapelusz. Przed wyjściem na słońce smarujemy skórę specjalnym kremem. Ubieramy się stosownie do miejsca i pogody.*



- Zabawa ruchowa *Czym na wakacje?*

Odtwarzacz CD, obrazki przedstawiające samolot, rower, samochód, kajak, pieszego.

N. zaprasza dzieci w podróż na wakacje. Włącza nagranie muzyki, pokazuje obrazki różnych pojazdów i proponuje np.: lot samolotem, jazdę rowerem, samochodem, spływ kajakiem, pieszą wycieczkę. Dzieci swobodnie naśladują sposób poruszania się poszczególnych pojazdów oraz pieszą wędrówkę.



Karty pracy, cz. 5, nr 76

Projektowanie piktogramów

Dzieci:

- rysują w pętlach to, co chciałyby robić na wakacjach.

Dla każdego dziecka: małe kartki w kształcie kół, kredki.

Dzieci:

- projektują znaki zakazu, które przestrzegają przed różnymi niebezpieczeństwami lub szkodliwymi działaniami podczas wakacji, np. przekreślona kąpiąca się postać.

Dzieci:

- rysują po śladach słoneczek,
- kolorują rysunki.

- Oglądanie zaprojektowanych znaków. Utrwalanie numerów alarmowych.
Piktogramy wykonane przez 6-latkę, kartoniki z zapisanymi numerami alarmowymi: 112, 999, 998, 997.
N. układa na dywanie znaki zaprojektowane przez 6-latkę. Wspólnie z dziećmi zastanawia się, co one oznaczają, np.:
 - przekreślona kąpiąca się postać – zakaz kąpeli,
 - przekreślona złamana gałązka – nie niszczymy roślin,
 - przekreślony obrazek psa – nie zbliżamy się do nieznanych zwierząt.
 Następnie układa kartoniki z zapisanymi numerami alarmowymi: 112, 999, 998, 997. Prosi dzieci, aby przyjrzały im się uważnie i przypomniały, co one oznaczają. (Wypowiada się osoba wyznaczona przez lidera każdego zespołu). Dzieci przyklejają piktogramy i numery alarmowe pod kolumnami.
N. informuje dzieci, że na podstawie plakatu przygotowuje ulotkę, którą otrzymają podczas uroczystości pożegnania przedszkola, pokażą rodzicom i zabiorą ze sobą na wakacje.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20 (przewodnik, cz. 5, s. 159).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Wyścig z kubkami z wodą.*
Taca, plastikowe kubki z wodą.
N. dzieli dzieci na dwie grupy: zawodników i dopingujących. Wyznacza linie: startu i mety. Zawodnicy stają na starcie w szeregu. N. podchodzi do nich z tacą. Dzieci pobierają po jednym plastikowym kubku z wodą. Na sygnał jak najszybciej pokonują wyznaczoną trasę tak, aby nie wylać wody. Oklaskiwanie tych, którym się udało. Zmiana ról.
- Zabawy z wykorzystaniem wody. Gromadzenie osobistych doświadczeń.
Wiaderka, kubeczki, foremki, plastikowe przezroczyste butelki z podziurawionymi zakrętkami.
Dzieci bawią się w przynoszenie wody w wiaderku, przelewanie wody do kubeczka, z kubeczka do foremki lub do plastikowej przezroczystej butelki. Wykorzystują łyżki, lejki i sitka, rysują na chodniku wylewając wodę z butelki (uciskając butelkę).

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wyjazdy na wakacje.*
Szarfy w czterech kolorach, cztery krążki w kolorach szarf, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do biegu.
Dzieci pobierają od N. szarfy (w jednym z czterech kolorów). Łączą się w ten sposób w zespoły według kolorów szarf. Przed każdym zespołem N. układa krążek w kolorze szarf – *bramę do garażu* – i odtwarza nagranie. Dzieci są samochodami. Poruszają się po sali. Na przerwę w nagraniu muzyki samochody wracają do garaży i ustawiają się przed krążkami w kolorach ich szarf, jeden obok drugiego, w kolejności od najniższego do najwyższego dziecka. N. powtarza zabawę. Zmienia ustawienie końcowe – dzieci ustawiają się od najwyższego do najniższego.
- Praca techniczno-konstrukcyjna.

Kolorowe łódeczki z życzeniami. Roskonalenie umiejętności łączenia różnych elementów

Dla każdego dziecka: kawałki cienkiej, korkowej podkładki, plastelina, sylweta trójkąta wycięta z papieru kolorowego (z tekstem życzeń), wykałaczka.

Dzieci wykonują pamiątkę z przedszkola – łódeczkę na pożegnanie starszaków. Na środku kawałka cienkiej korkowej podkładki, np. pod szklankę lub z przeciętego na pół korka, mocują plastelinę i wbijają w nią wykałaczkę.

Imię ze sznurka. Modelowanie ze sznurka. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i umiejętności manualnych

Dla każdego dziecka: wizytówka z jego imieniem, kartka, sznurek, nożyczki, klej.

Dzieci odszukują kartonik z zapisem graficznym swojego imienia, a następnie, patrząc na wzór, układają ze sznurka poszczególne litery swojego imienia. W razie potrzeby korzystają z nożyczek i rozcinają sznurek na mniejsze elementy. Przyklejają elementy na kartce.

Wybierają trójkąt z papieru kolorowego (na którym wcześniej N. zapisała podyktowane przez dzieci życzenia dla starszaków), a następnie przebijają go wykałaczką w dwóch miejscach i robią żagielek.

Dzieci sprawdzają sobie nawzajem poprawność wykonania zadania.

- Utrwalanie ulubionych wierszyków i rymowanek poznanych w ciągu roku przedszkolnego. Ćwiczenie pamięci.
Dzieci recytują rytmicznie ulubione wierszyki i rymowanki, wykonując jednocześnie rytmiczne ruchy palcami, np. rysują palcem po dywanie linie i kropki.
- Utrwalanie piosenki *Moje marzenia* (przewodnik, cz. 5, s. 152).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Moje marzenia*.
- Powtórzenie zabawy z piosenką *Moje marzenia*.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Słuchaj sygnału*.
Bębenek.
Dzieci są ustawione w półkolu i podzielone na cztery grupy. N. zajmuje miejsce przed dziećmi, gra na bębnie w różny sposób dla kolejnych grup:
 - uderzenia w rytmie ćwierćnut – grupa I maszeruje w miejscu,
 - uderzenia w rytmie ósemek – grupa II klaszcze w rytmie ósemek,
 - pocieranie o membranę – dzieci w grupie III wyciągają rozłożone dłonie przed siebie i zataczają nimi koła,
 - uderzanie w bębenek z równoczesnym wypowiedaniem przez N. samogłoski – dzieci prowadzą raz lewą, raz prawą rękę przed sobą, z dołu do góry, wypowiadając na wydechu proponowaną przez N. samogłoskę.

Czerwiec, tydzień 3

Dzień 5

Pożegnania nadszedł czas

Pożegnania nadszedł czas

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. *Koperta na moje prace plastyczne*. Rozwijanie sprawności manualnej. Pakowanie swoich prac plastycznych z pólki indywidualnych. 2. *Zabawy głoskami*. Ćwiczenia słuchu fonematycznego. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.
- II.1. *Dużo już wiemy, dużo już umiemy* – rozmowa połączona z zabawami integracyjnymi. Cele: uświadcianie dzieciom upływu wspólnie spędzonego czasu oraz zbliżającej się chwili rozstania, rozwijanie mowy komunikatywnej oraz pa- | rozwijanie mowy komunikatywnej oraz pa-
mięci, | mięci, rozwijanie umiejętności czytania.
2. *Moje wspomnienia z przedszkola* – zajęcia plastyczne. Cele: poszerzanie doświadczeń plastycznych, rozwijanie sprawności manualnej.

Zabawy na świeżym powietrzu: spacer. Pożegnanie drzewa wybranego we wrześniu do całorocznej obserwacji. *Nasze ulubione zabawy w ogrodzie* – wspólne zabawy według propozycji dzieci. Zabawy swobodne balonami. Wykonywanie czynności porządkowych: zgarnianie piasku do piaskownicy, zbieranie foremek i łopatek w wyznaczone miejsce, wyrzucanie śmieci do koszy.
- III. Zabawa ruchowa *Razem w podróż*, z wykorzystaniem krzeselek. Zorganizowanie uroczystości z okazji zakończenia roku przedszkolnego. Cele: nabywanie odwagi w prezentowaniu innym swoich umiejętności; powitanie gości; zaprezentowanie krótkiego programu artystycznego; obejrzenie prezentacji multimedialnej z całego pobytu dzieci w przedszkolu; przekazanie podziękowań, wręczenie dyplomów; pożegnanie dzieci 6-letnich, wracanie pamiątki z przedszkola; zabawa ruchowa *Na do widzenia*; poczęstunek, wspólne wykonywanie zdjęć pamiątkowych; pożegnanie; wręczenie przygotowanych wcześniej ulotek *Rady na wakacje*. *Konkurs piosenek* – śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenek poznanych od początku roku.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, II 3, II 4, III 3, III 4, III 5, IV 2, IV 4, IV 5, IV 6, IV 7, IV 18

Cele ogólne

- uświadamianie dzieciom wspólnie spędzonego czasu oraz zbliżającej się chwili rozstania,
- rozwijanie mowy komunikatywnej oraz pamięci, **rozwijanie umiejętności czytania**,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych, rozwijanie sprawności manualnej,
- nabywanie odwagi w prezentowaniu innym swoich umiejętności.

Cele operacyjne

Dziecko:

- zdaje sobie sprawę ze zbliżającej się chwili rozstania,
- wypowiada się na określony temat, **czyta proste teksty**,
- tworzy pracę plastyczną techniką malowania na gazie,
- śpiewa piosenki, recytuje wiersze, tańczy.

Przebieg dnia

I

- *Koperta na moje prace plastyczne*. Rozwijanie sprawności manualnej. Pakowanie swoich prac plastycznych z pólki indywidualnych.

Dla każdego dziecka: prace plastyczne i techniczne wykonane w ciągu całego roku, ołówki, arkusze szarego papieru, szablon koperty, nożyczki, klej.

N. prosi dzieci o wyjęcie wykonanych w ciągu całego roku prac plastycznych i technicznych. Dzieci opisują prace, mówią, która praca podobała im się najbardziej i dlaczego. Następnie dzieci wykonują kopertę. Odrysowują na szarym kartonie szablon koperty, wycinają go po konturach i sklejają kopertę w odpowiednich miejscach. Pakują swoje prace do kopert.



- *Zabawy głoskami*. Ćwiczenia słuchu fonematycznego.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta B, nożyczki, kartka, klej, obrazki przedstawiające buraka, sowę, kosę, selera, cytrynę, cyrk.

Dzieci przygotowują kartę B z wyprawki. 5-latki i 6-latki wycinają kartoniki z wyrazami z lukami, a 6-latki – brakujące litery. 6-latki uzupełniają luki w wyrazach odpowiednimi literami i odczytują wszystkie wyrazy. Dzieci 5-letnie dobierają odpowiednie obrazki do wyrazów. Wszystkie dzieci przyklejają obrazki na kartce z odpowiednimi wyrazami (dzieci 5-letnie wykonują zadanie z pomocą 6-latków). Na koniec określają pierwszą głoskę (5-latki) i ostatnią głoskę (6-latki).



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 152).

II

Zajęcia 1. *Dużo już wiemy, dużo już umiemy* – rozmowa połączona z zabawami integracyjnymi.

- Powitanie zabawą *Kto jest? Kogo nie ma?*

Wizytówki z imionami dzieci.

W sali na ścianach (w różnych miejscach) N. rozwiesiła wizytówki dzieci. Dzieci swobodnie poruszają się po sali, podskakują, cieszą się, że jeszcze są razem w przedszkolu. Na umówiony sygnał szukają swojej wizytówki i ustawiają się pod nią. Sprawdzają, kto jest obecny tego dnia w przedszkolu.

- Wprowadzenie zabawą *Przeznacz wiadomość*.

Dzieci stają w kole. Kładą prawą rękę na swoim lewym ramieniu, obracają głowę w lewą stronę, wykonują głęboki wdech i na wydechu wypowiadają sylabami do kolegi stojącego po lewej stronie rymowanek: *Wakacje tuż-tuż, koniec przedszkola już*. Zabawa toczy się do momentu, aż wszystkie dzieci przekażą sobie wiadomość.

Słuchanie wypowiedzi, wypowiedzianie się na podany temat	Karta pracy, cz. 5, nr 91
Dzieci: – słuchają wypowiedzi 6-latków, a potem mówią, czego one nauczyły się w przedszkolu.	Dzieci: – czytają tekst samodzielnie lub z N.



- Zabawa w kontynuowanie opowiadania – *Pewnego dnia Olek i Ada...*
Książka.

Dzieci wraz z N. siedzą w kole. N. pokazuje książkę z bohaterami: Olkiem i Adą. Zastanawia się, czy dzieci pamiętają, jakie przygody przeżywali ci bohaterowie w ciągu całego roku. Proponuje zabawę. Pokazuje ilustrację i rozpoczyna zdanie: *Pewnego dnia Olek i Ada...* Dziecko siedzące z prawej strony N. patrzy na ilustrację, stara się podać dalszy ciąg przygody i kończy zdanie. N. pokazuje nowe ilustracje i wypowiada nowe zdania. Kolejne dzieci dopowiadają dalszy ciąg danej przygody.

- Zabawa z zastosowaniem sylwet – *Wspomnienia z przedszkola*. Układanie rytmów i ich kontynuowanie.
Dla każdego dziecka: karton formatu A3, wyprawka, wypychanka z sylwetami: bałwanka, jabłko, gruszki, grzybka, samochodu, kwiatu, słonia, gwiazdki, dinozaura, tulipana, serca.

Dzieci pobierają od N. kartony formatu A3 i siadają przed nimi. Wypychają z wyprawki elementy i układają obok kartonów. Następnie N. pokazuje jeden element przedstawiający np. dinozaura. Dzieci odszukują ten element u siebie, nazywają go i opisują. Mówią, z jakim realizowanym tematem w ciągu roku im się kojarzy. N. kontynuuje zabawę, prezentując w ten sposób pozostałe sylwety: bałwanka, jabłko, gruszki, grzybka, samochodu, kwiatka, słonia, gwiazdki, tulipana, serca.

Następnie N. proponuje zabawę w układanie szlaczków. Dzieci dobierają się w 4-osobowe zespoły. Łączą kartony. N. przyczepia na tablicy sylwety, np.: bałwanka, jabłko, gruszki i grzybka. Dzieci układają sylwety na dywanikach i kontynuują zaproponowany wzór.

N. sprawdza poprawność wykonania zadania, po czym dzieci zdejmują elementy z dywanika. N. zachęca dzieci do proponowania innych rytmów. Chętne dzieci mówią sylabami nazwy kilku sylwet (do 5, 6 nazw). Pozostałe dzieci układają sylwety w danej kolejności, po czym kontynuują rytm.

- Zabawa ruchowa w kole – *Brawo dla tych, którzy...*
N. wypowiada zdania. Dzieci, które samodzielnie potrafią wykonać daną czynność, szybko zamieniają się miejscami w czasie wyklaskiwania do sześciu. Przykłady zdań: *Brawo dla tych, którzy... potrafią już wycinać nożyczkami, znają wszystkie pory roku, samodzielnie się ubierają.*

- Praca w zespołach.
Dzieci dzielą się na dwa zespoły: 5-latków i 6-latków.

Karta pracy, cz. 5, nr 92	
Dzieci: – obserwują zabawę/grę starszych kolegów i koleżanek, a następnie dołączają do nich.	Dzieci: – grają z kolegą w grę.

Zajęcia 2. *Moje wspomnienie z przedszkola* – zajęcia plastyczne.

- Powitanie zabawą *Kto lubił w przedszkolu... niech...*
Dzieci stoją w kole. N. mówi: *Kto lubił w przedszkolu... słuchać o przygodach Olka i Ady, oglądać książki, rysować, rozwiązywać zadania, ćwiczyć z innymi, niech zaklaszcze w dłonie*. Zabawa trwa tak długo, aż wszystkie dzieci poczują się powitane.

- Zabawa *Dokończ zdanie*.

Mała piłka.

N. turla do dzieci piłeczkę. Rozpoczyna zdania, a dzieci kolejno je kończą, np. *W przedszkolu nie lubiłem... W przedszkolu czułem się... Do przedszkola chodziłem z...*

- Praca z zeszytem *Wymyślanki-nazywanki*. Swobodne rozmowy.

Zeszyt Wymyślanki-nazywanki.

N. przypomina dzieciom o wspólnych zabawach, spacerach i zajęciach podczas całego roku w przedszkolu. Pokazuje zeszyt *Wymyślanki-nazywanki*. Chce sprawdzić, ile dzieci zapamiętały wymyślonych przez siebie słów. Odczytuje zapisane wyrazy. Dzieci przypominają sobie, co oznaczały te nazwy. N. pyta dzieci, która nazwa podoba im się najbardziej. Dzieci wypowiadają się swobodnie i uzasadniają swoje zdanie.

- Rozmowy na temat ilustracji i odczytanych zdań.
Książka (s. 96) dla każdego dziecka.

Dzieci otwierają książki na stronie 96. Oglądają ilustrację i opowiadają o tym, co przedstawia. Następnie dzieci 6-letnie czytają krótki tekst umieszczony na ilustracji. Wszystkie dzieci odpowiadają na pytania pomocnicze dotyczące postaci, ich ubioru i emocji. N. uświadamia dzieciom, że zbliża się chwila rozstania, nadchodzi czas wakacji, a po wakacjach dzieci 6-letnie pójdą do szkoły.

- Zabawa ruchowa *Moja ulubiona zabawa*.
N. prosi chętne dziecko o zaproponowanie swojej ulubionej zabawy z przedszkola. N. przeprowadza tę zabawę.
- Ćwiczenie relaksacyjne.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej.
N. zachęca dzieci do wspomnień dotyczących przedszkola. Włącza nagranie muzyki relaksacyjnej. Dzieci kładą się na dywanie i w ciszy wspominają wspólne zabawy z koleżankami i kolegami.
- Planowanie pracy *Moje wspomnienie z przedszkola* (technika malowania na gazie), wykonywanie pracy.
Dla każdego dziecka: sztywny karton w formacie A3 z przyklejoną zszywkami gazą, pojemniki, gęste farby plakatowe (najlepiej farby akrylowe), pędzel, mokre ściereczki.
N. zachęca dzieci do przedstawienia swojego najlepszego wspomnienia z przedszkola w pracy plastycznej. Proponuje, aby zamieniły się w malarzy i wykonały prawdziwy obraz. Przypomina o zawarciu w pracy jak największej liczby szczegółów, rozplanowaniu elementów na całej powierzchni kartki.
N. rozdaje dzieciom sztywne kartony formatu A3 z umocowaną gazą. Dzieci:
 - mieszają kolory,
 - nakładają pędzlem gęstą farbę na karton z gazą.
- Wystawa i omówienie prac.
Prace wykonane przez dzieci.
N. z pomocą dzieci organizuje wystawę prac. Zachęca do podzielenia się wrażeniami towarzyszącymi dzieciom podczas jej wykonywania. Dzieci wypowiadają się na temat prac i odgadują, o jakie wspomnienie chodzi. N. odkłada prace do wysuszenia. Następnie dziękuje dzieciom za udział w zajęciach.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer. Pożegnanie drzewa wybranego we wrześniu do całorocznej obserwacji.
N. wyjaśnia dzieciom cel wycieczki. Dzieci podczas marszu uważnie obserwują mijane drzewa. Odnajdują drzewo, które wybrały do obserwacji przez cały rok. Przypominają sobie jego wygląd o każdej porze roku. Porównują je z wyglądem innych drzew znajdujących się nieopodal.
- *Nasze ulubione zabawy w ogrodzie*. Wspólne zabawy według propozycji dzieci. Zabawy swobodne balonami.
Sprzęt sportowy, balon dla każdego dziecka.
N. przeprowadza zabawy według propozycji dzieci. Na koniec wspólnych zabaw N. wręcza każdemu dziecku balon na sznurku. Dzieci bawią się balonami. Obserwują, jak porusza się balon na wietrze.
- Wykonywanie czynności porządkowych: zgarnianie piasku do piaskownicy, zebranie foremek i łopatek w wyznaczone miejsce, wyrzucenie śmieci do koszy.
Łopatki, foremki, grabie, kosze.
Wykonywanie czynności porządkowych: zgarnianie piasku do piaskownicy, zebranie foremek i łopatek w wyznaczone miejsce, wyrzucenie śmieci do koszy.

III

- Zabawa ruchowa *Razem w podróż*, z wykorzystaniem krzeselek.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, krzeselka z naklejonymi wizytówkami dzieci.
N. włącza nagranie muzyki. Wyznacza dziecko (maszynistę), które wybiera krzeselko z naklejonym swoim imieniem i ustawia je na środku sali. Kolejne dzieci, gdy usłyszą pierwszą głoskę swojego imienia, dostawiają swoje krzeselka, tworząc pociąg. Na koniec wspólnie śpiewają piosenkę, np. *Jedzie pociąg z daleka*.
- Zorganizowanie uroczystości z okazji zakończenia roku przedszkolnego: powitanie gości; zaprezentowanie krótkiego programu artystycznego; obejrzenie prezentacji multimedialnej z całego pobytu dzieci w przedszkolu; przekazanie podziękowań, wręczenie dyplomów; pożegnanie dzieci 6-letnich, wręczenie pamiątki z przedszkola; zabawa ruchowa *Na do widzenia*; poczęstunek, wspólne wykonywanie zdjęć pamiątkowych; pożegnanie; wręczenie przygotowanych wcześniej ulotek *Rady na wakacje*.
Prezentacja multimedialna lub/i kronika grupy, nagrania lub zapisy na kartce na temat: Gdzie najchętniej wybrałbym się na wakacje?, podziękowania, dyplomy, pamiątki – kolorowe łożeczki z życzeniami, bębenek, poczęstunek, aparat fotograficzny, ulotki Rady na wakacje, prace plastyczne, karty pracy, cz. 5, nr 79 (5-latek), nr 95 (6-latek).

Przebieg

- Powitanie rodziców.
- Oglądanie przez rodziców przygotowanego programu artystycznego:
I część: recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek.
II część: jeśli jest możliwość, przedstawienie prezentacji multimedialnej z całego pobytu dzieci w przedszkolu lub/i kroniki grupy (jeśli była prowadzona).
- Odsłuchanie nagrania na temat: *Gdzie najchętniej wybrałbym się na wakacje?*
- Podziękowanie dzieciom za wspólną zabawę w ciągu całego roku szkolnego. Wręczenie dyplomów (wcześniej wypisanych i podpisanych przez dyrektora, opatrzonych pieczęcią i logo przedszkola).
- Przekazanie rodzicom podziękowań za przybycie i współpracę. Wręczenie dyplomów dla najaktywniejszych rodziców.
- Pożegnanie dzieci 6-letnich przez ich młodszych kolegów i młodsze koleżanki. Recytacja przygotowanego wcześniej wierszyka. Wręczenie przygotowanej przez 5-latkę pamiątki z przedszkola – kolorowej lódeczki z życzeniami.
- Zabawa ruchowa *Na do widzenia*.
Dzieci maszerują przy dźwiękach bębenka. W czasie przerwy w muzyce żegnają się z koleżankami i kolegami z grupy w wybrany przez siebie sposób (np.: kłaniając się, podając sobie rękę, mówiąc: cześć, dzień dobry). Każde dziecko powinno pożegnać się z jak największą liczbą dzieci.
- *Konkurs piosenek* – śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenek poznanych od początku roku.
- Poczęstunek.
- Wspólne wykonywanie zdjęć pamiątkowych z wychowawcami i dyrektorem przedszkola.
- Pożegnanie. Wręczenie przygotowanych wcześniej ulotek *Rady na wakacje* oraz prac plastycznych i kart pracy. Zachęcanie do oprawienia pracy na temat wspomnień z przedszkola w ramkę.



Projekt *Sport*

Poniższe scenariusze zawierają ciekawe propozycje aktywności i elementy strukturalne projektu (siatka wiedzy, pytania, badanie, podsumowanie). Pozwalają zagospodarować pięć dni zajęć w przedszkolu, wykorzystując elementy metody projektów.

Cele ogólne projektu:

- budowanie wiedzy na temat sportu i różnych dyscyplin sportowych,
- rozwijanie zainteresowania sportem,
- uświadamianie korzyści zdrowotnych płynących z aktywnego spędzania czasu wolnego,
- nabywanie umiejętności samodzielnego i bezpiecznego organizowania sobie czasu wolnego w przedszkolu i w domu,
- zachęcanie do aktywności ruchowej i uprawiania sportu,
- poznawanie sylwetek znanych Polaków.

Czas realizacji: tydzień.

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 1

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zainteresowanie tematem olimpiad sportowych. Prezentowanie symboli olimpijskich. Układanie symbolu olimpijskiego według wzoru. Wywiad na temat sportu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
- II.1. Budowanie siatki pytań. Cele: określanie, co interesuje dzieci i czego chciałyby się dowiedzieć o sporcie, wzbogacanie wiadomości na temat wybranych dyscyplin sportowych.
 2. *Piłki w grze* – zabawy badawcze. Cele: rozwijanie umiejętności prowadzenia wnikliwych obserwacji i formułowania wniosków.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa ćwicząca orientację i refleks – *Uciekająca piłka*. Gromadzenie dostępnych w ogrodzie patyków. Układanie z nich drogi i pokonywanie jej w sposób określony przez N.
- III. Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Skok po medal*. Zabawa *Zrób to co ja* – kształtowanie pamięci ruchowej. Odnajdywanie w gazetach i w czasopiśmie obrazków przedstawiających ludzi aktywnie spędzających swój czas wolny. Wykonanie albumu *Propozycje na spędzanie czasu wolnego*. Ćwiczenia intonacyjne *Dbam o zdrowie*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 8, IV 12

Cele ogólne

- określanie, co interesuje dzieci i czego chciałyby się dowiedzieć o sporcie,
- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych dyscyplin sportowych,
- rozwijanie umiejętności prowadzenia wnikliwych obserwacji i formułowania wniosków.

Cele operacyjne

Dziecko:

- samodzielnie formułuje pytania dotyczące wiadomości, które chciałoby pozyskać,
- rozpoznaje i nazywa dyscypliny sportowe, w których jest wykorzystywana piłka,
- aktywnie uczestniczy w zabawach badawczych, formułuje poprawne wnioski.

W pierwszym dniu projektu odbywają się zajęcia wprowadzające w jego tematykę. Dzieci dyskutują, przedstawiają problemy do rozwiązania, wspólnie planują różne przedsięwzięcia. N. tworzy wstępną siatkę wiedzy oraz buduje siatkę pytań. W szatni przygotowuje tablicę projektu. Informuje środowisko rodzinne o rozpoczęciu projektu i zachęca do współpracy. Określa obszary, w których mile

widziane będzie wsparcie, np. wizyta w przedszkolu eksperta, który chciałby podzielić się z dziećmi wiedzą na temat sportu i zachęcić do jego uprawiania.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zainteresowanie tematem olimpiad sportowych. Prezentowanie symboli olimpijskich. Układanie symbolu olimpijskiego według wzoru. Duże, wycięte z papieru, koła (z wyciętą środkową częścią) w kolorach: niebieskim, czarnym, czerwonym, żółtym i zielonym (jeden zestaw) oraz małe koła (jeden zestaw dla każdego dziecka), koperty podpisane imionami dzieci. N. układa na dywanie pięć wyciętych z papieru kół w kolorach: niebieskim, czarnym, czerwonym, żółtym i zielonym. Zachęca dzieci do ułożenia ich w dowolny sposób (np.: poziomo, pionowo, w kole) oraz do wymyślenia zabawy ruchowej z ich wykorzystaniem. Po zakończeniu zabaw układa koła w kształt symbolu olimpijskiego: trzy z nich znajdują się na górze (niebieskie, czarne, czerwone) i dwa na dole (żółte, zielone). Pyta dzieci, co im przypomina ten kształt. Wyjaśnia, że jest to symbol olimpijski, który widnieje na fladze olimpijskiej, wciąganej na maszt podczas ceremonii otwarcia olimpiad sportowych. Pyta dzieci, czy były kiedyś na olimpiadzie sportowej lub czy oglądały, np. w telewizji, transmisje z olimpiady sportowej. Zachęca do dzielenia się doświadczeniami w tym zakresie. Następnie układa przed dziećmi koperty podpisane ich imionami. Dzieci odnajdują swoje koperty. Wyjmują umieszczone w nich koła, układają je na dywanie według wzoru podanego przez N. Liczą koła. Wskazują, które z nich znajdują się na górze, a które – na dole. Przecinając się różnokolorowe koła na fladze olimpijskiej symbolizują zarówno różnorodność (kolory), jak i jedność (koła łączą się ze sobą) ludzi mieszkających na całym świecie. Poszczególne kolory kół symbolizują kontynenty: niebieski – Europę, czarny – Afrykę, czerwony – Amerykę, żółty – Azję, zielony – Australię. Kolory te zostały dobrane tak, aby przynajmniej jeden wystąpił na fladze każdego państwa. 	<p>Prezentowanie symbolu olimpijskiego ma za zadanie wzbudzić zainteresowanie dzieci tematem olimpiad sportowych i dyscyplin, które są podczas nich rozgrywane. N. zachęca dzieci do spontanicznych wypowiedzi i dzielenia się doświadczeniami w tym zakresie. Jeśli podczas rozmów pojawią się pytania, N. zapisuje je, a potem umieszcza na siatce pytań.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Wywiad na temat sportu. Obrazki przedstawiające różne dyscypliny sportowe, które odbywają się podczas letniej olimpiady, np.: kolarstwo, siatkówkę, pływanie, koszykówkę, kajakerstwo, lekkoatletykę, szermierkę, arkusz papieru, zielony flamaster, dyktafon. N. układa na dywanie obrazki przedstawiające sportowców uprawiających dyscypliny sportowe, które są rozgrywane podczas letnich olimpiad. Dzieci wypowiadają się ich temat. N. pyta: <i>Jak jednym słowem można nazwać to, co jest przedstawione na obrazkach?</i> Jeśli dzieciom nie uda się odgadnąć, że chodzi o sport, N. stara się naprowadzić je na prawidłową odpowiedź lub wypowiada słowo <i>sport</i>. Następnie dzieci wcielają się w role ekspertów w dziedzinie sportu. Opowiadają o tym, co wiedzą o sporcie. Jeśli dzieci nie wypowiadają się spontanicznie, N. pomaga im, zadając dodatkowe pytania, np.: <i>Co to jest sport? Jakie znaczenie dyscypliny sportowe? Jakie dyscypliny sportowe uprawiamy latem, a jakie zimą? Dlaczego ludzie uprawiają sport?</i> 	<p>Wywiad pozwoli N. dokonać diagnozy posiadanej przez dzieci wiedzy na temat sportu i dyscyplin sportowych. Podczas realizacji projektu dzieci wzbogacą wiedzę na ten temat. Przeprowadzony na koniec projektu wywiad, zawierający takie same pytania jak na początku, pozwoli określić przyrost wiedzy dzieci. Warto więc zapisywać na kartonie jednym kolorem (np. zielonym) wyjściową wiedzę dzieci, a drugim tę, którą uzyskają podczas realizacji projektu.</p>



Gdzie można uprawiać sport? N. zapisuje wypowiedzi dzieci na dużym arkuszu papieru zielonym flamastrem. Nagrywa na dyktafon wypowiedzi dzieci.



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
Naklejki w kształcie koła (niebieskie, czarne, czerwone, żółte, zielone), tamburyn, szarfy w dowolnych kolorach, dwa woreczki.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Koła olimpijskie*.
N. oznacza dzieci naklejkami w kształcie koła (zgodnie z kolorami kół olimpijskich). Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze tworzą koła zgodnie z kolorami kół olimpijskich. Starają się ustawić koła tak, aby jak najbardziej przypominały symbol olimpijski (trzy koła: niebieskie, czarne, czerwone, ustawiają się w pierwszej linii, dwa koła: żółte i zielone, w drugiej linii).
- Ćwiczenie uruchamiające duże grupy mięśniowe – *Rzut dyskiem*.
Dzieci stoją w rozsypcy, w lekkim rozkroku. Na sygnał N. pochylają się w przód, nie uginając nóg w kolanach. Naśladują ruch podnoszenia dysku z podłogi. *Biorą dysk* w prawą rękę, wykonują głęboki zamach do tyłu i rzucają dyskiem do przodu. Starają się, aby rzut był jak najsilniejszy.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Gimnastyka artystyczna*.
Dzieci maszerują po sali w rytm wygrywany przez N. na tamburynie. Na przerwę w grze zatrzymują się w miejscu, przyjmując dowolną pozę w staniu na jednej nodze.
- Zabawa bieżna *Sztafeta*.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się w rzędach. N. wręcza pierwszemu dziecku w każdym zespole woreczek. Dzieci kolejno biegną, trzymając woreczek w ręce, do wyznaczonego miejsca, po czym wracają jak najszybciej z powrotem i przekazują woreczek kolejnemu dziecku w zespole. Wygrywa zespół, którego uczestnicy pierwsi wykonali zadanie.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Bieg przez płotki*.
N. układa na podłodze szarfy (tak, jak szczeble w drabinie, z tym, że w większych odległościach), tworząc z każdej z nich prostą linię (płotek). Wyjaśnia dzieciom, na czym polega jedna z konkurencji lekkoatletycznych – bieg przez płotki. Demonstruje wykonanie zadania. Następnie dzieci ustawiają się w rzędzie przed ułożonymi szarfami. Kolejno pokonują biegiem wyznaczoną trasę, przeskakując szarfy (płotki). Starają się nie nadepnąć na żadną z nich.
- Ćwiczenie uspokajające *Dbamy o zdrowie*.
Dzieci siadają w parach naprzeciwko siebie. Powtarzają rymowanąkę: *My o zdrowie dbamy, różne sporty uprawiamy*, klaszcząc wzajemnie w swoje prawe i lewe dłonie.

II

Zajęcia 1. Budowanie siatki pytań.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie siatki pytań. Aparat fotograficzny lub telefon komórkowy z funkcją nagrywania, arkusz formatu A1, czerwony flamaster, arkusz z zapisaną rano wyjściową wiedzą dzieci o sporcie. N. mówi dzieciom zagadkę I. Fabiszewskiej. <i>Ci go uprawiają, co o zdrowie dbają. Mówią, że każdy ruch to zdrowy w ciele duch.</i> (sport) Na dużym arkuszu papieru N. zapisuje wyraz Sport. Następnie pokazuje arkusz, na którym rano zapisała wyjściową wiedzę dzieci. Mówi: <i>Tutaj zapisaliśmy wszystko to, co już wiecie o sporcie. Pomyślcie, czego jeszcze chcielibyście się o nim dowiedzieć.</i> Wypowiadane pytania zapisuje dookoła wyrazu Sport, tworząc z dziećmi wstępną siatkę pytań (słowa, zdania + symbole). 	<p>Tworzenie siatki pytań jest bardzo ważnym etapem projektu. Decyduje o jego dalszym przebiegu. Pozwala określić, czego dzieci chciałyby się dowiedzieć o sporcie. Umożliwia sformułowanie celów operacyjnych i zaplanowanie dalszych działań.</p> <p>Uwaga: N. zwraca uwagę na to, aby karton, na którym są zapisane pytania, był zawieszony na wysokości wzroku dzieci.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza I. Fabiszewskiej <i>Gimnastyka</i>. <i>Rano wstaję, wkładam dres. Otwieram okno, miło jest. Skaczę w górę, skaczę w bok, i do tyłu robię skok. Ręce w przód, ręce w tył. Ćwiczę, abym zdrowy był.</i> N. rozmawia z dziećmi na temat wiersza. Pyta: <i>O czym była mowa w wierszu? Dlaczego należy wykonywać różnego rodzaju ćwiczenia ruchowe? Ile czasu powinniśmy poświęcać na gimnastykę i jak często powinniśmy ćwiczyć? Czy gimnastyka to także uprawianie sportu? Dlaczego?</i> Następnie powtarza wiersz. Dzieci wykonują opisane w nim czynności. 	<p>Tematyka wiersza ma za zadanie wzbudzić w dzieciach refleksję dotyczącą znaczenia ćwiczeń ruchowych dla zdrowia człowieka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z jedną z olimpijskich dyscyplin sportowych – gimnastyką artystyczną. Obrazki lub rekwizyty związane z gimnastyką artystyczną (np.: kolorowe szarfy, kolorowe obręcze). N. wyjaśnia, że jedną spośród wielu olimpijskich dyscyplin sportowych jest gimnastyka artystyczna. Opowiada dzieciom ciekawostki na ten temat. Pokazuje obrazki oraz rekwizyty, które są najczęściej wykorzystywane podczas ćwiczeń. 	<p>Jeśli jest taka możliwość, N. wyświetla dzieciom krótki film lub fragmenty filmu z zawodów lub z pokazów gimnastyki artystycznej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielne układanie zestawu ćwiczeń ruchowych. Kartka, długopis, rekwizyty, które dzieci wybiorą do ćwiczeń ruchowych. N. nawiązuje do znaczenia aktywności ruchowej dla zdrowia człowieka. Zachęca do samodzielnego ułożenia zestawu ćwiczeń ruchowych. Dzieci wybierają rekwizyty, które będą wykorzystywane podczas ćwiczeń. Następnie wymyślają różne ćwiczenia. Negocjują, dyskutują i wybierają najciekawsze propozycje, które N. zapisuje na kartce. Każdej zabawie nadają tytuł. 	<p>Samodzielne ułożenie zestawu ćwiczeń ruchowych będzie dla dzieci zachętą do podjęcia aktywności ruchowej. Do wspólnych ćwiczeń dzieci mogą zaprosić swoich rówieśników z innych grup.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia ruchowe według wcześniej opracowanych propozycji dzieci. Wybrane przez dzieci rekwizyty do ćwiczeń ruchowych. N. wspólnie z dziećmi przygotowuje potrzebne do ćwiczeń ruchowych rekwizyty oraz organizuje przestrzeń tak, aby spełniała wymagania niezbędne do ich bezpiecznego przeprowadzenia. Następnie odczytuje tytuł zabawy. Chętne dziecko przypomina jej przebieg, demonstrując kolejne ruchy, które należy wykonać. N. sprawdza, czy instrukcja jest zgodna z tym, co zapisała na kartce. Jeśli tak, dzieci przystępują do ćwiczeń. 	<p>Przeprowadzenie ćwiczeń według pomysłów dzieci utrwali ich wiedzę na temat propozycji zabaw zawartych w zestawie. Umożliwi to samodzielne poprowadzenie przez dzieci ćwiczeń dla przedszkolaków z innych grup.</p>



<ul style="list-style-type: none"> • Odnajdywanie rymów do nazw dyscyplin sportowych. Ćwiczenia słuchu fonematycznego. Obrazki przedstawiające różne dyscypliny sportowe. N. pokazuje obrazek przedstawiający wybraną dyscyplinę sportową. Chętne dziecko podaje jej nazwę. Następnie dzieci wypowiadają słowa, które rymują się z nazwą wybranej dyscypliny sportowej. 	<p>Dzieci mogą również poszukiwać nazw dyscyplin sportowych zaczynających się lub kończących na daną głoskę.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Układanie pytań do obrazka. Obrazki przedstawiające ludzi uprawiających dowolną dyscyplinę sportową. N. umieszcza na tablicy obrazki przedstawiające ludzi uprawiających dowolną dyscyplinę sportową. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Członkowie jednego zespołu układają pytania do obrazka, a członkowie drugiego zespołu na nie odpowiadają. Następnie dzieci zamieniają się rolami. 	<p>Układanie pytań jest dla dzieci dość trudnym zadaniem, dlatego warto zacząć od łatwiejszego zadania, czyli od zadawania pytań do obrazka. Na dalszym etapie dzieci mogą układać pytania do wypowiedzianego zdania.</p>

Po zbudowaniu siatki pytań rozpoczyna się faza badawcza projektu. Dzieci podejmują różnorodne działania, skierowane na poznanie interesujących je zagadnień. Wykorzystują rozmaite materiały źródłowe, aby znaleźć odpowiedź na zadane pytania. Gromadzą dane, prowadzą badania, eksperymentują. Dzielią się swoimi przeżyciami lub doświadczeniami. Rejestrują to, czego się dowiedzą.



Zajęcia 2. Piłki w grze – zabawy badawcze.

<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do zajęć. Podział na zespoły. N. układa na dywanie różnego rodzaju piłki. Pyta dzieci: <i>Jakie znacze dyscypliny sportowe z wykorzystaniem piłek? Czym różnią się piłki między sobą? Zachęca do bliższego poznawania wyglądu i budowy piłek.</i> 	<p>N. zapisuje na siatce wiedzy informacje dzieci dotyczące dyscyplin sportowych, w których wykorzystuje się piłki.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielne doświadczenia z piłkami. Piłki różnego rodzaju i różnej wielkości, np.: do piłki ręcznej, do piłki nożnej, do siatkówki, do koszykówki, do rugby, do ping-ponga, gumowa, z materiału, z gąbki, z wypustkami, aparat fotograficzny lub telefon komórkowy z funkcją nagrywania. Dzieci wykonują następujące czynności: <ul style="list-style-type: none"> • Grupują piłki według wielkości. Wskazują wśród piłek najmniejszą piłkę i największą piłkę. • Grupują piłki według kształtu. Wskazują piłkę, która ma inny kształt (piłka do rugby). Zastanawiają się, dlaczego piłka jest okrągła. • Porównują kolory piłek i wzory na piłkach. Wskazują te, które są do siebie najbardziej podobne. Grupują je według własnych pomysłów. • Układają piłki przy obrazkach przedstawiających poszczególne dyscypliny sportowe, np.: piłkę ręczną, piłkę nożną, piłkę siatkową, koszykówkę, rugby. Zastanawiają się, dlaczego piłki wykorzystywane w poszczególnych dyscyplinach sportowych różnią się od siebie. Uzasadniają swoje zdanie. • Porównują fakturę i twardość piłek. Określają, jakie są one w dotyku, jaką mają powierzchnię (np. szorstkie, miłe, miękkie, twarde). • Porównują masę piłek. Układają piłki na wadze i przy pomocy N. lub zdolnego dziecka zapisują wyniki. Mówią, która piłka jest najcięższa, a która najlżejsza. Zastanawiają się, czym są wypełnione piłki. • Sprawdzają, czy wszystkie piłki odbijają się tak samo od podłogi. Wykonują doświadczenia. Wyciągają i formułują wnioski. • Sprawdzają, którą piłką można najdalej rzucić. Wykonują doświadczenia. Wyciągają i formułują wnioski. 	<p>N. zapisuje (podawane przez dzieci podczas samodzielnych działań) różnego rodzaju określenia i przypuszczenia, np. odpowiedź na pytanie, dlaczego piłka jest okrągła. Notuje formułowane przez nie wnioski i ewentualne pytania. Nagrywa fragmenty zajęć, aby w przyszłości pokazać film ekspertowi, rodzicom lub młodszym dzieciom.</p> <p>Jeśli nie ma możliwości użycia wagi, dzieci szacują ciężar piłek, układając je w dłońiach.</p>



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa ćwicząca orientację i refleks – *Uciekająca piłka*.

Piłka.

Dzieci stoją w kole. N. wybiera jedno dziecko, które staje w środku. Dzieci rzucają do siebie piłkę, uważając, aby dziecko stojące w środku jej nie złapało i aby piłka nie upadła na ziemię. Jeśli dziecko stojące w środku złapie piłkę, jego miejsce zajmuje dziecko, które rzucało piłkę lub ją upuściło.

- Gromadzenie dostępnych w ogrodzie patyków. Układanie z nich drogi i pokonywanie jej w sposób określony przez N.

Dzieci gromadzą we wskazanym przez N. miejscu znalezione w ogrodzie patyki. Układają z nich drogę i pokonują ją w sposób określony przez N., np.: biegiem w podskokach, tyłem, stopa za stopą.

III



<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Skok po medal</i>. Skakanka (do wyznaczenia linii startu), centymetr, kartka, długopis. N. zapoznaje dzieci z kolejną dyscypliną olimpijską – skokiem w dal. Wyjaśnia zasady obowiązujące podczas zawodów. Dzieci kolejno wykonują obunóż skok z wyznaczonej linii. Z pomocą N. mierzą długość skoku. N. zapisuje wynik na kartce. Po wykonaniu skoku przez wszystkie dzieci N. ogłasza zwycięzcę. 	<p>Warto, aby przy różnego rodzaju zabawach dzieci poznawały kolejne olimpijskie dyscypliny sportowe oraz zasady, jakie są z nimi związane. Powiększy się w ten sposób katalog zabaw, które dzieci w przyszłości podejmą z własnej inicjatywy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa <i>Zrób to co ja</i> – kształtowanie pamięci ruchowej. Piłka. N. wykonuje wymyśloną przez siebie sekwencję ruchów z piłką, np. 2 razy odbija piłkę od podłogi, raz rzuca piłkę w górę. Dzieci odtwarzają wiernie pokazane przez N. ruchy. 	<p>Na początek ruchów nie powinno być więcej niż trzy. Następnie N. dostosowuje długość sekwencji do umiejętności dzieci.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Odszukiwanie w gazetach i czasopismach obrazków przedstawiających ludzi aktywnie spędzających czas wolny. Wykonanie albumu <i>Propozycje spędzania czasu wolnego</i>. Gazety, kolorowe czasopisma, nożyczki, klej, dziurkacz, białe kartki, wstążeczka. N. układa na stolikach gazety i kolorowe czasopisma. Dzieci wyszukują w nich obrazki przedstawiające ludzi uprawiających różne dyscypliny sportowe w czasie wolnym. Wypowiadają się na ich temat. Wycinają obrazki. Przyklejają je na białych kartkach. Następnie dziurkaczem robią z boku kartek dziurki, przewlekają przez nie wstążeczkę i ją zawiązują. Tworzą album <i>Propozycje spędzania czasu wolnego</i>. 	<p>N. zachęca dzieci do aktywnego spędzania czasu wolnego i organizowania sobie różnych ciekawych zabaw ruchowych – zarówno w przedszkolu, jak i w domu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia intonacyjne <i>Dbam o zdrowie</i>. Dzieci siedzą w kole. Kolejno wypowiadają rymowanek: <i>My o zdrowie dbamy, różne sporty uprawiamy</i>, w określony przez N. sposób, np.: cicho, głośno, powoli, szybko, z radością w głosie. 	<p>Warto, aby dzieci przy każdej nadarzającej się okazji ćwiczyły modulację głosu. Mogą powtarzać rymówkę w sposób określony przez N., ale mogą również podawać własne propozycje.</p>

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Łączenie rekwizytów z dyscyplinami sportowymi. Podawanie nazw dyscyplin sportowych. Wymyślanie hasła propagującego uprawianie sportu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
- II.1. *Letnia olimpiada sportowa* – oglądanie filmu edukacyjnego. Cele: zapoznanie z tradycją organizowania letnich igrzysk sportowych oraz z wybranymi letnimi dyscyplinami sportowymi.
2. *Sport to zdrowie, każdy przedszkolak ci to powie* – zajęcia plastyczne. Cele: zachęcanie do aktywności ruchowej i uprawiania sportu, rozwijanie sprawności manualnej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa *Ćwiczymy razem* – prowadzenie ćwiczeń ruchowych dla przedszkolaków z innych grup. Ćwiczenie *Kiedy trenuję, sprawność zyskuję*. Codzienne treningi biegowe.
- III. Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Piłka dołem*. Tworzenie albumu *Dyscypliny sportowe*. Poznawanie nazwisk znanych sportowców Polaków. Zaprojektowanie przedszkolnego symbolu olimpijskiego. Wyszukiwanie na flagach państw kolorów kół olimpijskich.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 8

Cele ogólne

- zapoznanie z tradycją organizowania letnich igrzysk sportowych oraz z wybranymi letnimi dyscyplinami sportowymi,
- zachęcanie do aktywności ruchowej i uprawiania sportu,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat tradycji organizowania letnich igrzysk sportowych,
- wymienia letnie dyscypliny sportowe,
- wyraża chęć uprawiania sportu,
- wykonuje plakat promujący aktywność fizyczną.

W drugim dniu projektu nadal trwa faza badawcza. Dzieci poszerzają swoją wiedzę na temat sportu, poznają tradycję organizowania letnich igrzysk sportowych. W miarę wzrostu wiedzy dzieci powstaje coraz więcej wytworów. Zorganizowany w sali kącik projektu zapełnia się.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Łączenie rekwizytów z dyscyplinami sportowymi. Podawanie nazw dyscyplin sportowych. Obrazki przedstawiające różne letnie dyscypliny sportowe oraz rekwizyty wykorzystywane podczas ich uprawiania, zeszyt <i>Wymyślanki-nazywanki</i>. N. układa na stołach obrazki przedstawiające różne letnie dyscypliny sportowe oraz rekwizyty wykorzystywane podczas ich uprawiania. Dzieci łączą obrazki w pary. Uzasadniają swoje zdanie. Podają nazwę dyscypliny sportowej. Wypowiadają się na jej temat. Wymyślają własne nazwy dla wybranych dyscyplin sportowych. N. zapisuje propozycje dzieci w zeszycie <i>Wymyślanki-nazywanki</i>. 	<p>N. umieszcza w kąciku projektu zeszyt <i>Wymyślanki-nazywanki</i>. Dzieci wzbogacają kącik systematycznie w toku realizacji projektu.</p> <p>Zdobytą wiedzę na temat dyscyplin sportowych N. dopisuje do siatki wiedzy.</p>

- Wymyślanie hasła propagujących uprawianie sportu.

Karton, flamaster.

Dzieci siedzą w kole. Wymyślają hasła zachęcające do uprawiania sportu. N. zapisuje propozycje na kartonie. Wybiera jedną z nich i czyta ją głośno. Dzieci liczą, ile słów było w wypowiedzianym przez N. zdaniu. Następnie ustawiają się w parach – jedno dziecko naprzeciwko drugiego. Pierwsze dziecko wymawia głośno pierwsze słowo w usłyszonym wcześniej zdaniu (hasło) i rzuca piłkę do partnera. Drugie dziecko łapie piłkę, wymawia kolejne słowo i rzuca piłkę do pierwszego dziecka. Zabawa trwa dotąd, aż zostaną wypowiedziane wszystkie słowa w wybranym zdaniu.

N. umieszcza w kąciku projektu karton z wymyślonymi przez dzieci hasłami.

Zabawa nie tylko rozwija słuch fonematyczny, ale także usprawnia pamięć i koordynację słuchowo-wzrokowo-ruchową.




- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 178).

II

Zajęcia 1. Letnia olimpiada sportowa – oglądanie filmu edukacyjnego.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do projekcji filmu. Kartoniki z narysowanymi na nich różnokolorowymi kołami w różnych konfiguracjach (dla każdego dziecka), takie same kartoniki do przyklejenia na oparciach krzesełek. N. zaprasza dzieci na projekcję filmu. Wręcza dzieciom bilety (na kartonikach są narysowane różnokolorowe koła). Dzieci odszukują takie same oznaczenia na oparciach krzesełek i zajmują miejsca. N. przypomina o zasadach obowiązujących podczas projekcji filmu. • Oglądanie filmu edukacyjnego przedstawiającego letnie igrzyska olimpijskie. Film (lub jego fragmenty) o letnich igrzyskach olimpijskich. Dzieci wspólnie z N. oglądają film (lub jego fragmenty) o letnich igrzyskach olimpijskich, z którego dowiadują się: <ul style="list-style-type: none"> • jakie są symbole olimpijskie, • jaki jest przebieg igrzysk olimpijskich, • jakie dyscypliny sportowe są rozgrywane podczas igrzysk (najbardziej znane). N. zadaje dzieciom pytania dotyczące filmu, np.: <i>Jakie poznaliście symbole olimpijskie? Jaki jest przebieg igrzysk olimpijskich? Jakie dyscypliny sportowe są rozgrywane podczas igrzysk? Która z tych dyscyplin podoba się wam najbardziej? Dlaczego?</i> N. zapoznaje dzieci z oficjalnym mottem igrzysk: <i>Szybciej, wyżej, mocniej.</i> Pyta dzieci, dlaczego ich zdaniem tak ono brzmi. 	<p>Przed projekcją filmu N. z pomocą dzieci ustawia w półkolu krzesełka, na których są naklejone kartoniki z narysowanymi na nich różnokolorowymi kołami.</p> <p>Podczas projekcji filmu dzieci poznają nazwy różnych dyscyplin sportowych. Część z nich jest znana dzieciom, ale o części być może usłyszą po raz pierwszy. Warto więc je zapisać, tworząc <i>Sportową beczkę słów</i>. Podczas realizacji projektu systematycznie można do niej dopisywać nowo poznane pojęcia i nazwy.</p> <p>W trakcie rozmowy N. zapisuje na siatce wiedzy wiadomości pozyskane przez dzieci podczas zajęć.</p> <p>Warto zwrócić uwagę dzieci na fakt, że podstawową zasadą igrzysk jest udział w nich, a nie zdobycie nagrody.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa <i>Taniec z kolorowymi wstążkami.</i> Odtwarzacz CD, nagranie dowolnego utworu muzyki tanecznej, kolorowe wstążki dla każdego dziecka. N. wręcza każdemu dziecku kolorową wstążkę. Włącza nagranie dowolnego utworu z muzyką taneczną. Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne. 	<p>Podczas improwizacji tanecznych dzieci mogą wykorzystać swoją wiedzę na temat gimnastyki artystycznej.</p>



<ul style="list-style-type: none"> • Zagadki ruchowe <i>Jaka to dyscyplina sportowa?</i> Tekturowe lub plastikowe pudełko, obrazki przedstawiające różne dyscypliny sportowe. Chętne dziecko losuje z pudełka obrazek przedstawiający jedną z dyscyplin sportowych. Przedstawia ją za pomocą ruchu, gestu i mimiki. Pozostałe dzieci odgadują nazwę dyscypliny sportowej. Nazywają osoby, które uprawiają daną dyscyplinę. 	<p>Zabawa pantomimiczna ma na celu nie tylko rozwijanie wyobraźni i plastyki ruchu, ale także utrwalanie nazw dyscyplin sportowych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia słownikowe – określanie cech dobrego sportowca. N. nawiązuje do igrzysk sportowych. Wyjaśnia, że niektórzy ludzie uprawiają sport zawodowo. Reprezentują swój kraj na olimpiadach. Biorą udział w różnego rodzaju zawodach, olimpiadach sportowych, mistrzostwach. Za zwycięstwo otrzymują nagrody, np.: medale, puchary. N. pyta: <i>Za zajęcie którego miejsca sportowcy otrzymują nagrody? Jaki powinien być dobry sportowiec?</i> Dzieci za pomocą określeń przymiotnikowych charakteryzują postać dobrego sportowca. 	<p>Warto nawiązać podczas rozmowy do udziału dzieci w olimpiadach sportowych, konkursach i zdobywanych przez nie nagrodach. N. zwraca uwagę dzieci, że we wszystkich imprezach, które odbywają się poza przedszkolem, reprezentują one swoją placówkę.</p>
<p> • Karta pracy, cz. 5, nr 77 (5-latek), nr 93 (6-latek). Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czytają napis z N. (5-latki), samodzielnie (6-latki), – nakleją zielone koła na zdjęciach przedstawiających sportowców uprawiających letnie dyscypliny sportowe, a niebieskie koła na zdjęciach sportowców uprawiających zimowe dyscypliny sportowe, – rysują swoją ulubioną dyscyplinę sportową, uzasadniają swój wybór, – rysują po śladzie drogi kolarza do mety. 	

Zajęcia 2. Sport to zdrowie, każdy przedszkolak ci to powie – zajęcia plastyczne.

<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie. Koperta, list, który N. czyta dzieciom. N. wyjmuje z koperty list. Czyta jego treść dzieciom. <i>Drogie Dzieci!</i> <i>Dzisiaj w lesie, jak wieść niesie, konkurs wielki ogłaszamy. Przedszkolaków zapraszamy. Narysujcie, moi mili, tak abyście zadziwili wszystkich tych, co tu mieszkają. Zdrowych zasad zaś nie znają. Temat pracy „Sport to zdrowie”. Pani zaraz wam opowie, jak wykonać to zadanie. Jest łatwiutkie niesłychanie. Ja na prace wasze czekam. Teraz lecę, już nie zwlekam, bo tam zaraz na polanie ptaków będzie dziś zebranie. Muszę stawić się na czas. Teraz zatem żegnam Was.</i> <i>Wasz wróbelek</i> 	<p>List jest jedną z wielu możliwych inspiracji do podjęcia pracy plastycznej. N. może również wykorzystać np. wiersz, obrazek, tablicę graficzną, która zachęci do rozmów o znaczeniu sportu dla zdrowia człowieka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat listu. Zachęcenie do wzięcia udziału w konkursie. N. pyta dzieci: <i>Kto jest autorem tego listu? Jak myślicie, dlaczego wróbelek proponuje wam udział w konkursie? Skąd może wiedzieć, że znacie zasady zdrowego stylu życia?</i> Następnie pyta, czy dzieci chcą wziąć udział w konkursie. Zachęca do wyrażenia zgody. 	<p>List może być napisany przez dowolną osobę lub zwierzę bliskie dzieciom.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z techniką wykonywania pracy. Brystol lub tektura, kredki pastelowe, tusz, pędzel, patyczek do wydrapywania. N. omawia sposób wykonania zadania: całą powierzchnię brystolu lub tektury należy pokryć w dowolny sposób kredkami pastelowymi. Następnie całość należy zamalować tuszem. Po wyschnięciu, za pomocą patyczka należy wydrapać dowolny wzór związany z podanym tematem. 	<p>Warto od razu wyjaśnić dzieciom, że praca będzie dzieliła się na dwa etapy, których kolejności muszą przestrzegać.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielne wykonywanie prac przez dzieci (etap I). Dla każdego dziecka: brystol lub tektura, kredki pastelowe, tusz, pędzel. N. rozdaje dzieciom kartony lub tekturę. Dzieci zamalowują je kredkami pastelowymi. Następnie pokrywają tuszem. Odkładają do wyschnięcia. 	<p>N. zwraca uwagę, aby dzieci bardzo dokładnie zamalowały karton – zarówno kredkami, jak i tuszem. Będzie wtedy łatwiej wydrapać wzór.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnienie powiedzenia <i>Ruch to zdrowie</i>. Karton, flamaster. N. zapoznaje dzieci z powiedzeniem <i>Ruch to zdrowie</i>. Zapisuje je na dużym kartonie. Prosi dzieci o wyjaśnienie jego znaczenia. Wypowiedzi dzieci zapisuje wokół napisu głównego. 	<p>N. stara się tak poprowadzić rozmowę z dziećmi, aby doszły one do wniosku, że warto aktywnie spędzać swój czas wolny.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie prac przez dzieci (etap II). Dla każdego dziecka: patyczek do wydrapywania, zamalowany karton. Dzieci wydrapują na przygotowanym i zamalowanym kartonie lub na tekturze odpowiedni wzór, zgodny z tematem pracy. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie wystawy wykonanych prac. Sznurek, spinacze, prace wykonane przez dzieci. N. z pomocą dzieci przypina do sznurka za pomocą spinaczy wykonane przez dzieci prace. Dzieci kolejno podchodzą do wystawy, wskazują swój obrazek i wypowiadają się na jego temat. 	<p>N. zwraca uwagę na to, aby praca miała związek z tematem.</p>



Zabawy na świeżym powietrzu

- *Ćwiczymy razem* – prowadzenie ćwiczeń ruchowych dla przedszkolaków z innych grup. Dzieci wybierają spośród siebie kandydatów do prowadzenia poszczególnych zabaw ruchowych według opracowanego wczoraj scenariusza. Zapraszają do ćwiczeń przedszkolaków z innej grupy. Prowadzą ćwiczenia, wykorzystując ustalone wcześniej pomoce.
- Ćwiczenie *Kiedy trenuję, sprawność zyskuję*. Codzienne treningi biegowe.
Stoper.
N. wyznacza start i metę trasy, którą dzieci będą pokonywać codziennie biegiem. Dzieci ustawiają się w rzędzie. Na początku biegnie zawodnik, który stoi w rzędzie jako pierwszy. N. mierzy czas stoperem i zapisuje pierwszy wynik. W ten sam sposób mierzy czas biegu kolejnych dzieci. Dzieci codziennie trenują biegi – pokonują tę samą trasę raz lub kilka razy (w zależności od chęci i zaangażowania dziecka). Na koniec tygodnia sprawdzają, czy wynik się poprawił. Sprawdzają po biegu reakcję organizmu na wysiłek fizyczny – puls, bicie serca.

III



<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – <i>Piłka dołem</i>. Piłka. N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Uczestnicy ustawiają się w rzędach, jeden za drugim, w lekkim rozkroku. Na sygnał N. pierwsze dziecko podaje dołem (między nogami) piłkę do kolejnego dziecka. Wygrywa rząd, w którym piłka szybciej znalazła się w rękach ostatniego uczestnika. Podnosi ją do góry, głośno wymawiając słowa: <i>Przesyłka dotarła</i>. 	<p>Element współdziałania w zabawach ruchowych nie tylko czyni je bardziej atrakcyjnymi, ale stwarza także możliwość osławiania się z przegraną, co jest dla dzieci niebywale trudne.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie albumu <i>Dyscypliny sportowe</i>. Poznawanie nazwisk znanych Polaków. Różne czasopisma, np. sportowe, gazety, klej, nożyczki, białe kartki, przezroczyste koszulki, skoroszyt, zdjęcia wybitnych sportowców z ostatnich lat. Dzieci wyszukują w czasopismach obrazki przedstawiające ludzi uprawiających różne dyscypliny sportowe. Nazywają je. Wycinają obrazki. Przyklejają je na kartkach, które wkładają do przezroczystych koszulek, i umieszczają w skoroszytach – tworzą album <i>Dyscypliny sportowe</i>. N. pyta dzieci, czy znają nazwiska sportowców, którzy osiągnęli w ostatnich latach największe sukcesy w najbardziej popularnych dyscyplinach sportowych (np.: skoki narciarskie, piłka nożna). Jeśli nie, zapoznaje dzieci z nimi, pokazuje zdjęcia, opowiada ciekawostki z ich życia. 	<p>Dzieci umieszczają w kąciuku projektu prace wykonane podczas realizacji projektu. Warto, aby N. zwróciła uwagę dzieci na fakt, że większość wybitnych sportowców rozpoczęła swoje treningi już w dzieciństwie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zaprojektowanie przedszkolnego symbolu olimpijskiego. Różne pomoce plastyczne według potrzeb dzieci. N. proponuje dzieciom wykonanie projektu przedszkolnego symbolu olimpijskiego, który będzie wykorzystywany podczas przedszkolnych olimpiad. Dzieci wykonują prace według własnych pomysłów. 	<p>Ważne jest, aby N. przygotowała na stolikach wiele pomocy plastycznych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie na flagach państw kolorów kół olimpijskich. Obrazki przedstawiające flagi różnych państw. N. nawiązuje do symbolu kół olimpijskich. Pyta dzieci, jakie mają one kolory. Przypomina, że chociaż jeden z tych kolorów występuje na fladze każdego państwa. Następnie układa obrazki przedstawiające flagi różnych państw. Dzieci wskazują na nich kolory występujące na kołach olimpijskich, a N. odczytuje nazwy państw. 	<p>Dzieci mogą również kalkować flagi różnych państw, przerysowywać je, kolorować.</p>

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Rozmowa na temat: *Dawno temu w Olimpii*. Zapoznanie dzieci z czasem i miejscem narodzin idei olimpijskiej, z dyscyplinami sportu uprawianymi przez starożytnych Greków oraz dyscyplinami sportowymi rozgrywanymi obecnie na olimpiadach. Ćwiczenia słownikowe *Przedmiot, sportowiec, dyscyplina*. Tworzenie rodziny wyrazów. Przygotowanie pytań do trenera piłki nożnej oraz podziękowania za poświęcony czas. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
- II.1. *Wyścigi* – słuchanie opowiadania P. Beręsewicza *Wyścigi*, połączone z turniejem sportowym. Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu literackiego, zapoznanie z zasadą zdrowej rywalizacji (fair play) obowiązującą w sporcie, kształtowanie odporności emocjonalnej, zachęcanie do prawidłowego zachowania w sytuacjach zwycięstwa i porażki, rozwijanie sprawności fizycznej, rozwijanie zwinności i szybkości.
- Zabawy na świeżym powietrzu: wycieczka do pobliskiej szkoły podstawowej (lub do klubu sportowego). Trening z instruktorem wychowania fizycznego. Ćwiczenia ruchowe z kolegami ze szkoły, z wykorzystaniem piłek.
- III. Zabawa z elementem rzutu – *Celuj piłką*, z wykorzystaniem papierowych kul. Spotkanie z ekspertem – trenerem piłki nożnej. Praca techniczno-konstrukcyjna *Model boiska do piłki nożnej*. Rozwijanie sprawności manualnej i wyobraźni przestrzennej.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 6, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu literackiego,
- zapoznanie z zasadą zdrowej rywalizacji (fair play) obowiązującą w sporcie,
- kształtowanie odporności emocjonalnej, zachęcanie do godnego zachowania w sytuacjach zwycięstwa i porażki,
- rozwijanie sprawności fizycznej, rozwijanie zwinności i szybkości.

Cele operacyjne

Dziecko:

- z uwagą słucha opowiadania, odpowiada na pytania związane z jego treścią,
- poznaje zasady zdrowej rywalizacji, podaje przykłady właściwego zachowania sportowca i kibica,
- odczuwa radość ze wspólnej zabawy, panuje nad swoimi emocjami w sytuacjach, kiedy doświadcza wygranej i/lub przegranej,
- współzawodniczy z kolegami z grupy.

W trzecim dniu projektu nadal trwa faza badawcza. Dzieci poszerzają swoją wiedzę – poznają kolejne dyscypliny olimpijskie, spotykają się z trenerem i rozmawiają na temat wybranego sportu, wykonują makietę stadionu olimpijskiego. Nadal intensywnie rozwijają swoją sprawność ruchową. Udają się do pobliskiej szkoły podstawowej, by na boisku szkolnym rozegrać mecz piłki nożnej. W miarę wzrostu wiedzy dzieci coraz lepiej orientują się w tematyce projektu. Siatka wiedzy się zapełnia.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa na temat: <i>Dawno temu w Olimpii</i>. Zapoznanie dzieci z czasem i miejscem narodzin idei olimpijskiej, z dyscyplinami sportu uprawianymi przez starożytnych Greków oraz dyscyplinami sportowymi rozgrywanymi obecnie na olimpiadach. Album, napis MKOI. N. przybliży dzieciom ideę organizowania igrzysk. Podczas przeglądania albumu tematycznego wskazuje dzieciom dyscypliny sportowe uprawiane w starożytnej Grecji. Przypomina te dyscypliny, które uprawia się obecnie. Dzieci opisują obrazki. Swobodnie wypowiadają się na ich temat. Porównują dyscypliny uprawiane dawniej z tymi uprawianymi obecnie. Następnie N. informuje dzieci, że zasadniczo nie zmienił się czas organizowania olimpiady (zwykle co 4 lata). Prezentuje skrót MKOI i wyjaśnia dzieciom działanie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. 	<p>Warto zgromadzić wiele albumów, aby dzieci mogły swobodnie je przeglądać w kilkuosobowych zespołach.</p> <p>Tematykę rozmów N. dobiera do możliwości dzieci.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia słownikowe <i>Przedmiot, sportowiec, dyscyplina</i>. Tworzenie rodziny wyrazów. Dzieci losują obrazki. Nazywają przedmioty przedstawione na obrazkach i tworzą od ich nazw nazwy sportowców, a następnie nazwy dyscyplin sportowych, np.: rower – kolarz – kolarstwo, wiosło – wioślarz – wioślarstwo, narty – narciarz – narciarstwo. 	<p>Dla urozmaicenia N. może pokazać dzieciom obrazki przedstawiające przedmioty niezwiązane ze sportem. W zeszycie <i>Wymyślanki – nazywanki</i> N. zapisze wymyślone przez dzieci nowe nazwy zawodników oraz dyscyplin sportowych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie pytań do trenera piłki nożnej oraz podziękowania za poświęcony czas. Dla każdego dziecka: biała kartka, flamastry, kredki, długopisy w żelu, stempelki, tusz, różne elementy dekoracyjne, klej, papier kolorowy, nożyczki. Dzieci przygotowują pytania, jakie chciałyby zadać trenerowi piłki nożnej. N. zapisuje pytania na kartce. Dzieci wykonują samodzielnie i według własnego pomysłu podziękowanie. N. wpisuje na podziękowaniu tekst, który dyktują jej dzieci. 	<p>Pytania dzieci N. zapisuje na siatce pytań.</p> <p>Oprócz podziękowania dzieci mogą przygotować również inną niespodziankę dla gościa, np. wręczyć wykonaną samodzielnie laurkę ze stosownymi życzeniami.</p>



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 178).

II

Zajęcia 1. *Wyścigi* – słuchanie opowiadania P. Beręsewicza *Wyścigi* połączone z turniejem sportowym.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Powitanie. N. wita dzieci, które <i>dzisiaj rano umyły się, gimnastykowały się, zjadły zdrowe śniadanie</i> itd. Powitane dzieci zamieniają się miejscami. 	<p>Zabawa na powitanie ma na celu przede wszystkim wywołanie dobrego nastroju u dzieci, skoncentrowanie ich na słowach N., a także na pobudzeniu ich myślenia.</p>



- Słuchanie opowiadania P. Beręsewicza *Wyścigi*.
Książka (s. 94–95) dla każdego dziecka.
Dzieci siedzą w kole. Otwierają książki i słuchają opowiadania czytane przez N.
W Dniu Sportu przed wyścigiem w workach Olek był pewny swego. Tymczasem niespodzianka!
Ola jak zając wyskoczyła mu zza pleców i pierwsza wpadła na metę. Zabrzmiały brawa, a Olek nadął się i burknął:
– Na pewno miała luźniejszy worek!
– Następnym razem stań do wyścigu ze ślimakiem – zaproponowała mama, ale Olek wzruszył ramionami.
– A co to za przyjemność wygrać ze ślimakiem? – prychnął. – Przecież ze ślimakiem nie można przegrać!
– To znaczy, że przyjemność jest wtedy, kiedy można przegrać, tak? – spytała mama. – W takim razie wypadłoby chyba umieć przegrywać, co?
– Jak to umieć przegrywać? – zdziwił się Olek.
– Po prostu: najpierw starać się wygrać, a jeśli się nie uda, pogratulować zwycięzcy i następnym razem starać się jeszcze bardziej.
– To trudne – zmartwił się Olek.
Mama uśmiechnęła się czule.
– Wiem, synku – powiedziała.

Podczas przekazu treści opowiadania ważne jest, aby N. nawiązywała częsty kontakt wzrokowy z dziećmi, a także aby mówiła wolno, wyraźnie i stosowała odpowiednią modulację głosu.



- Rozmowa na temat opowiadania.
Książka (s. 94–95) dla każdego dziecka.
Dzieci przyglądają się ilustracjom w książce na stronach 94 i 95, odpowiadają na pytania: *Jak zachował się Olek po zakończeniu wyścigu? Co ty zrobiłbyś na miejscu Olka? Co poradziła Olkowi mama?*

W trakcie rozmowy N. zapisuje na siatce wiedzy pozyskane przez dzieci informacje.


- Omówienie znaczenia słów *fair play*. Tworzenie sylwetek: prawdziwego sportowca i kibica.
Napis **fair play**, kartka, mazak, napis **FIFA**.
Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje napis w języku angielskim **fair play**, odczytuje go i prosi dzieci, aby każde z nich pomyślało i powiedziało, z czym kojarzą mu się te słowa. Po kolei każde dziecko formułuje jedno zdanie. N. zapisuje zdania na kartce, po każdym zdaniu zagina kartkę. Gdy wszystkie dzieci wypowiedzą swoje skojarzenia z tymi słowami, N. rozwija kartkę i pokazuje dzieciom zapisane ich wypowiedzi, a następnie je odczytuje. Mówi, kto odgadł poprawnie, co znaczą te słowa.
N. pyta dzieci: *Jak należy postępować, aby być dobrym sportowcem? Jak nazywa się ludzi zainteresowanych daną dyscypliną sportową i przychodzących np. na stadion, aby obejrzeć mecz? W jaki sposób powinien zachowywać się kibic?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Prekazuje ciekawostki.

Wyjaśnia znaczenie słów *fair play*.



Zasada zdrowej rywalizacji sięga starożytnej Grecji. Fair play to (z języka angielskiego) zbiór zasad obowiązujących w grze lub walce sportowej, których przestrzeganie pozwala na uczciwe i szlachetne jej rozegranie.

Następnie N. pokazuje dzieciom zapisany na kartonie napis **FIFA**. Krótko przybliży cele działania tej międzynarodowej organizacji piłkarskiej czuwającej nad przestrzeganiem przez drużyny przepisów gry w piłkę nożną.

<p>N. podsumowuje zdobyte wiadomości. Wyjaśnia że, prawdziwego sportowca, a także kibica wyróżnia godne zachowanie – zarówno w sytuacji zwycięstwa, jaki i porażki. Następnie N. przybliża sylwetkę sportowca (Andrzeja Bachledy-Curusia), który wykazał się uczciwością i zgłosił sędziom, że nie zauważyli niezaliczonej przez niego bramki. Jego zachowanie zostało dostrzeżone i otrzymał on, jako pierwszy narciarz na świecie, nagrodę „Fair play” przyznaną przez UNESCO.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie Kodeksu fair play obowiązującego wszystkie dzieci w grupie. Karton, napis Kodeks fair play, mazak. N. pyta dzieci, jakie zachowania charakteryzują prawdziwego sportowca i kibica. Dzieci podają przykłady poprawnych zachowań. Następnie N. układa na środku kartonu napis Kodeks fair play i zapisuje odpowiedzi dzieci na kartonie wokół napisu. 	<p>Plakat promujący idee fair play dzieci zawieszają w kąci-ku projektu.</p>
 <ul style="list-style-type: none"> Rozegranie turnieju sportowego. Dla każdego dziecka: szarfa w jednym z dwóch kolorów (czerwonym lub zielonym), napisy: start, meta, woreczki, kosz, worki, stoper, kartka, długopis, kubeczek, dzbanek z wodą. N. zaprasza dzieci do rozegrania zawodów sportowych. Omawia zasady turnieju. Prosi o przestrzeganie zasady fair play. Następnie dzieci ustawiają się w rzędzie, przechodzą obok N. i wybierają po jednej szarfie. Dzieci przekładają szarfy przez ramię, dobierają się według kolorów szarf i tworzą dwie drużyny. Stają w dwóch rzędach. N. oznacza miejsca: startu i mety, i układa w nich odpowiednie napisy. Mówi, że drużyna otrzymuje punkt za: każde trafienie woreczkiem do kosza, najszybsze ukończenie wyścigu w worku przez całą drużynę oraz za najszybsze pokonanie toru przeszkód. Dodatkowy punkt przyznaje za dopingowanie kolegów. Rozegranie konkurencji sportowych, np.: <ul style="list-style-type: none"> – rzut woreczkiem do kosza, – wyścig w workach, – skoki w dal. Ogłoszenie zwycięzcy. N. podlicza punkty. Ogłasza, która drużyna zwyciężyła. N. gratuluje zwycięzcom. Zwraca także uwagę na przegranych. Dziękuje im za zabawę. Dzieci biją brawa każdemu uczestnikowi turnieju. Zakończenie. Drużyny ustawiają się w dwóch rzędach naprzeciwko siebie. Mijają się jednocześnie, podając sobie prawe dłonie. Dziękują sobie za wspólną zabawę. Następnie dzieci podchodzą do stolików i częstują się wodą. 	<p>Dzieci bardzo lubią organizować zawody i turnieje. W większości lubią także rywalizować ze sobą. N. powinna jednak pamiętać, aby doceniać wysiłek wszystkich dzieci.</p> <p>W czasie turnieju sportowego N. może sprawdzić umiejętności ruchowe oraz odporność dzieci na stres.</p>

- Zabawa podsumowująca – *Brawa dla tych zawodników, którzy...*
Dzieci siedzą w kole. N. pyta dzieci o ich wrażenia po zawodach. Dzieci wypowiadają się swobodnie, mówią, które zachowania zawodników były według nich odpowiednie, a które takie nie były. Uzasadniają swoje wypowiedzi. Następnie N. wypowiada zdanie: *Brawa dla tych zawodników, którzy dzisiaj... startowali w zawodach sportowych, uczciwie rozegrali konkurencję, godnie przyjęli przegraną, podziękowali innym za wspólną zabawę* itp. Dzieci, które uważają, że słowa ich dotyczą, szybko zamieniają się miejscami.

W tej części zabawy N. wymienia tylko prawidłowe zachowania. Dzieci osłuchują się z tym, jakie zachowania są godne sportowca.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Wycieczka do pobliskiej szkoły podstawowej (lub do klubu sportowego). Trening z instruktorem wychowania fizycznego. Ćwiczenia ruchowe z kolegami ze szkoły, z wykorzystaniem piłek.

Telefon lub aparat do nagrywania filmu.

Przed wyjściem N. prosi dzieci o przypomnienie zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas wycieczki. Informuje dzieci, na co powinny zwrócić uwagę, będąc w pobliżu szkoły oraz na boisku szkolnym. Po powitaniu się z instruktorem wychowania fizycznego i uczniami dzieci zwiedzają boisko szkolne. Wspólnie bawią się piłkami pod nadzorem N. Jeśli jest taka możliwość, po wcześniejszym uzgodnieniu tego z dyrektorem szkoły, N. nagrywa trening dzieci i wykonuje zdjęcia.

III



- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Celuj piłką*, z wykorzystaniem papierowych kul.

Kosz, arkusz gazety dla każdego dziecka.

Dzieci pobierają od N. arkusze gazety. Formują z nich kule. Swobodnie spacerują po sali, podrzucają je i chwytają. Na sygnał wszystkie naraz rzucają kulami w wyznaczony cel, po czym zbierają kule i zabawa się powtarza. Na koniec dzieci celują do kosza.

Wykorzystanie w zabawie wykonanych przez dzieci piłek (papierowych kul) zwiększa jej atrakcyjność.

- Spotkanie z ekspertem – trenerem piłki nożnej.

Kartka z pytaniami, karta z podziękowaniem.

Dzieci witają gościa i wskazują mu miejsce, które ma zająć. Następnie zadają trenerowi wcześniej przygotowane pytania związane z tematem projektu, np.: *Jak należy uprawiać sport? O czym trzeba pamiętać, aby uprawianie sportu nie zaszkodziło naszemu zdrowiu? Czym zajmuje się trener?*

Zaproszony gość zapoznaje dzieci z pracą trenera. Przybliży dzieciom zasady gry w piłkę nożną. Opowiada o polskiej reprezentacji piłki nożnej. Zapoznaje ze składem (nazwiskami) kadry narodowej. Dzieci dowiadują się, jakie funkcje pełnią w drużynie poszczególni zawodnicy (napastnik, bramkarz, obrońca, pomocnik). Poznają termin i miejsce najbliższych mistrzostw świata i mistrzostw Europy w piłce nożnej.

Na koniec dzieci dziękują gościowi za przybycie i wręczają mu wykonane podziękowania.

Z dziećmi spotkać się może także inna osoba, np. trener judo, taekwondo, rodzic jednego z przedszkolaków aktywnie uprawiający wybrany sport, a także lokalny animator sportowy.

N. zapisuje na siatce wiedzy wiadomości pozyskane przez dzieci w czasie spotkania. Bardzo dobrym pomysłem na koniec spotkania jest wspólna zabawa z ekspertem w jedną z ulubionych zabaw dzieci, którą poznały w tym tygodniu.

- Praca techniczno-konstrukcyjna *Model boiska do piłki nożnej*. Rozwijanie sprawności manualnej i wyobraźni przestrzennej.

Zdjęcia nowoczesnych stadionów, duże pudełko w kształcie prostokąta, papier kolorowy, nożyczki, klej, farby i pędzle, kredki, figurki ludzików, zwierzątek, mała kulka.

N. pokazuje dzieciom zdjęcia nowoczesnych stadionów. Wyjaśnia znaczenie słowa *stadion*. Wspólnie z nimi omawia wygląd stadionu. Zwraca uwagę m.in. na znajdujące się w środku stadionu boisko do piłki nożnej oraz trybuny dla kibiców. Następnie proponuje wykonanie modelu boiska.

Przynosi duże pudełko. Dzieci oklejają dno pudełka zielonym papierem, białą farbą malują linie, wyznaczając obręb boiska. Oznaczają miejsca dwóch bramek. Następnie rozkładają boki pudełka i malują na nich trybuny – miejsca siedzące dla kibiców.

Na koniec dzieci ustawiają figurki sportowców (ludzików, zwierzątek – po 11 zawodników na każdą drużynę) oraz figurki sędziów. N. wprowadza piłkę do gry – małą kulkę. Dzieci poruszają figurkami i kulką, rozgrywają mecz.

Dużym przeżyciem dla dzieci byłaby możliwość wykonywania pracy wspólnie z ekspertem.

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 4

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zagadki pantomimiczne *Sportowe kalambury*. Praca plastyczno-techniczna. Wykonanie ulotki promującej zdrowy styl życia. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
- II.1. *Zamówienia na sprzęt sportowy* – zajęcia matematyczne. Cele: rozwijanie umiejętności matematycznych, organizowanie sytuacji wymagających liczenia.
 2. *Olimpiada przedszkolaków* – zajęcia sportowe. Cele: zapoznanie z ceremoniałem olimpijskim, rozwijanie umiejętności odgrywania roli gospodarzy imprezy, wzmacnianie odporności emocjonalnej poprzez udział w olimpiadzie sportowej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Koszykarze*. Zabawy swobodne z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Przestrzeganie zasad bezpiecznej i kulturalnej zabawy.
- III. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ćwicz, jak ci zagram*. Rozegranie gry z kostką – *Dyscypliny sportowe*. Utrwalanie zdobytych wiadomości. Rozwijanie umiejętności liczenia. Zabawy swobodne w kąciaku projektu, z wykorzystaniem zgromadzonego sprzętu sportowego.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, I 8, II 3, II 8, III 2, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności matematycznych, organizowanie sytuacji wymagających liczenia,
- zapoznane z ceremoniałem olimpijskim,
- kształtowanie umiejętności odgrywania roli gospodarzy imprezy,
- wzmacnianie odporności emocjonalnej poprzez udział w olimpiadzie sportowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy elementy i ustala wynik, realizuje zamówienia na sprzęt sportowy,
- uczestniczy w ceremoniale otwarcia i zamknięcia olimpiady,
- panuje nad swoimi emocjami, odgrywa rolę gospodarza imprezy,
- wykorzystuje nabyte umiejętności ruchowe, bierze udział w olimpiadzie sportowej.

Dzieci bardzo cieszą się z efektów projektu i chcą się nimi podzielić nie tylko z najbliższymi, którzy wspierali je przez cały czas jego realizacji, ale także z osobami z zewnątrz. Zapraszają więc ekspertów (rodziców) do przedszkola. Podejmują działania przygotowawcze do przyjęcia gości. Planują przebieg wizyty. Przygotowują się do pokazania efektów swojej pracy.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zagadki pantomimiczne – <i>Sportowe kalambury</i>. Parawan, przedmioty związane ze sportami olimpijskimi, np.: rakieta, czepek, okulary. Dzieci (za parawanem) wybierają jeden przedmiot związany z jednym ze sportów olimpijskich. Następnie wychodzą przed parawan i ruchem, gestem i mimiką przedstawiają dyscyplinę sportową, w której używa się tego przedmiotu. Pozostałe dzieci odgadują, o jaką dyscyplinę sportową chodzi, np. rakieta – tenis, czepek, okulary – pływanie. 	<p>Uatrakcyjnieniem tej zabawy mogą być sprzęty sportowe, które dzieci mogłyby wyjmować z pudełka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Praca plastyczno-techniczna. Wykonanie ulotki promującej zdrowy styl życia. Odszukiwanie różnic i podobieństw między ulotką a plakatem. Różne ulotki i plakaty reklamujące zdrowy styl życia, kartony formatu B5, kolorowe flamastry, papier kolorowy, nożyczki, klej. N. pokazuje dzieciom różne ulotki. Dzieci wypowiadają się swobodnie na ich temat: omawiają wygląd, sposób złożenia oraz zawartość: tekst i obrazki. Następnie N. układa obok ulotek plakat promujący zdrowy styl życia. Zachęca dzieci do wskazania różnic i podobieństw między plakatem a ulotką. Nawiązuje do wykonanych przez dzieci plakatów. Proponuje wykonanie ulotki promującej zdrowy styl życia. Pyta dzieci, jakie informacje powinny się znaleźć w takiej ulotce. Dzieci podają propozycje. Następnie wykonują projekt ulotki. N. zapisuje sugestie dzieci. Dzieci ozdabiają ulotki swoimi rysunkami, a następnie umieszczają je w kąci projektu. 	<p>N. nagrywa czynności wykonywane przez dzieci podczas pracy. Dobrze byłoby umieścić w ulotce wykaz obiektów sportowych znajdujących się w okolicy przedszkola. N. zachęca każde dziecko do wykonania więcej niż jednej ulotki. Jeśli jest taka możliwość, N. używa ksero do powielenia ulotek (ulotki będą rozprawdane podczas uroczystego zakończenia projektu).</p>





- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 178).

II

Zajęcia 1. Zamówienia na sprzęt sportowy – zajęcia matematyczne.



Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Wstęp. Rozwiązanie zagadki dotykowej. Pudełko z dwoma otworami, piłka, skakanka, kartki, koperta. Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje im pudełko z dwoma otworami. Dzieci po kolei przekazują sobie pudełko, dotykają dłońmi zgromadzonych w nim przedmiotów. Na koniec N. pyta dzieci: <i>Co jest w pudełku?</i> Następnie N. wyjmuję zawartość pudełka. Układa na środku piłkę i skakankę. Pyta dzieci, jakie zabawy ruchowe lub ćwiczenia można zorganizować z ich wykorzystaniem. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Bierze kopertę i wyjmuję z niej kartki. 	<p>Pudełko może zawierać różnorodny sprzęt sportowy. Wszystko zależy od inwencji N. oraz możliwości dzieci w grupie. N. zwraca dzieciom uwagę, aby nie wypowiadały od razu nazw przedmiotów, które ich zdaniem znajdują się w pudełku.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie sytuacji problemowej. Odczytanie zamówień. Podział dzieci na zespoły. 5 kopert, kartki (na każdej kartce inny obrazek, np. przedstawiający biedronkę, słońce, skrzata, las, kaczkę, wybraną piłkę, oraz narysowana odpowiednia liczba kropek i kresek), pudełko z piłkami (pingpongowymi, do koszykówki, do gry w piłkę nożną, w piłkę wodną, tenisowymi) i skakankami. N. informuje dzieci, że przedszkola i szkoły znajdujące się w okolicy złożyły u niej zamówienia na sprzęt sportowy. Odczytuje zamówienia z kartek. Każde zamówienie opiewa na inną liczbę piłek i skakanek, np. • Przedszkole <i>Słoneczko</i> zamawia 7 piłek pingpongowych i tyle samo skakanek. N. pyta: <i>Jak myślicie, ile skakanek chce kupić to przedszkole?</i> • Przedszkole <i>Biedronka</i> zamawia 6 piłek do gry w piłkę wodną i skakanki – o 1 mniej niż piłek. N. pyta: <i>Ile skakanek chce kupić przedszkole Biedronka?</i> • Przedszkole <i>Skrzaciak</i> zamawia 8 piłek tenisowych i 4 skakanki. • Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Lasu zamawia 4 piłki do gry w piłkę nożną i skakanki – o 1 więcej niż piłek. N. pyta: <i>Ile skakanek zamawia szkoła?</i> • Szkoła Podstawowa im. Dzikiej Kaczki zamawia tylko 5 piłek do koszykówki. N. mówi dzieciom, że nie wie, jak się zabrać do realizacji tych zamówień. Posiada sprzęt (pokazuje pudełko pełne różnych piłek i skakanek), ale nie wie, czy wystarczy go dla wszystkich. Prosi dzieci o pomoc. Pyta dzieci, czy mają pomysł na rozwiązanie jej problemu. Dzieci samodzielnie dzielą się na 5-osobowe zespoły. Lider każdego zespołu losuje kartkę z zamówieniem. N. pomaga odczytać zamówienia. Mówi, że narysowane na kartce kropki oznaczają piłki, a kreski oznaczają skakanki. Dodatkowy obrazek oznacza rodzaj piłki, jaka jest potrzebna w placówce. N. jeszcze raz odczytuje zamówienia z poszczególnymi zespołami. Dzieci podają rodzaj i liczbę potrzebnych piłek oraz liczbę skakanek. 	<p>N. może podzielić dzieci na więcej zespołów, do kopert włożyć więcej kartek z zamówieniami.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna <i>Piłki i skakanki</i>. Klasyfikowanie wybranego sprzętu sportowego. Pudełko z piłkami (pingpongowymi, do koszykówki, do gry w piłkę nożną, w piłkę wodną, tenisowymi) i skakankami. Dzieci siedzą w kole. N. stawia przed nimi pudełko, w którym znajdują się różnego rodzaju piłki (np.: pingpongowe, do koszykówki, do gry w piłkę nożną, w piłkę wodną, do tenisa) oraz skakanki. Dzieci wyjmują zawartość pudełka i klasyfikują sprzęt według wybranego przez siebie kryterium, np. tu skakanki, a tu piłki. Dodatkowo rozdzielają piłki na podgrupy: tu piłki małe, tu duże, tu piłki do rzucania, tu do odbijania paletką/rakietą, tu piłki do poszczególnych dyscyplin sportowych. 	<p>W zajęciach można użyć innego, dostępnego w przedszkolu, sprzętu sportowego.</p>

<p>Następnie przeliczają poszczególne piłki oraz skakanki. Ustalają, których piłek jest najmniej, których najwięcej, a których tyle samo. Na koniec układają wszystkie piłki od najmniejszej do największej. Ustalają liczbę wszystkich piłek. Odpowiadają na pytania, czy więcej jest piłek, czy skakanek i o ile więcej.</p> <p>Dzieci w zespołach zastanawiają się, czy starczy towaru do zrealizowania wszystkich zamówień. Dyskutują w zespole, który sprzęt pasuje do zamówienia przedstawionego na ich kartce.</p> <ul style="list-style-type: none"> Realizowanie zamówień. Pakowanie piłek i skakanek do paczek. Pudełka, kartki z zamówieniami, piłki i skakanki. Dzieci liczą kropki i kreski na zamówieniach. Wybierają odpowiedni sprzęt zgodnie z obrazkami i liczbą kropek i kresk umieszczonych na kartkach. Na koniec dzieci przyklejają kartki z zamówieniami na pudełka i umieszczają pudełkach w wyznaczonych miejscach. 	<p>W tej części zabawy dobrze byłoby, aby N. nie interweniowała w pracę dzieci. Czas na sprawdzenie poprawności i ewentualna korekta wykonania zadania będzie pod koniec zajęcia.</p>
<p> Zabawa ruchowa <i>Piłki</i>. Tamburyn, piłki: tenisowa, do koszykówki, pingpongowa, do piłki nożnej, wodna. Dzieci biegają w rytm tamburynu. Na pauzę w grze N. pokazuje im wybraną piłkę. Dzieci naśladują ruchy wykonywane przez zawodników w poszczególnych grach.</p>	<p>W razie trudności dzieci naśladują ruchy pokazywane przez N.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Sprawdzenie poprawności realizacji zamówień. Przygotowanie paczek do wysłania. Paczki z piłkami i skakankami w środku, taśma klejąca. N. podchodzi z dziećmi do pudełek. Bierze jedno pudełko. Odczytuje zamówienie umieszczone na naklejonej na pudełku kartce. Wybrane dzieci wyjmują zawartość pudełka i jeszcze raz przeliczają zgromadzone w nim sprzęty. Następnie patrzą na kartkę, na obrazek piłki: liczą kropki i kreski. Ustalają, czy rodzaj i liczba piłek oraz liczba skakanek zgadzają się z zakodowanym rysunkiem. Ponownie wkładają sprzęt do paczki i przeliczają go jeszcze raz. Podobnie N. postępuje przy pozostałych paczkach. Na koniec dzieci w zespołach przygotowują paczki do wysłania: okleją swoją paczkę taśmą klejącą i ustawiają ją w wyznaczonym miejscu. N. dziękuje dzieciom za pomoc i wspólną pracę. Informuje dzieci, że wkrótce dostarczy paczki ze sprzętem sportowym do odpowiednich placówek. 	<p>Dzieci w zespołach mogą sprawdzać poprawność realizacji zamówienia w innej paczce.</p>
<p> Karta pracy, cz. 5, nr 78 (5-latek), nr 94 (6-latek). Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> łączą liniami zdjęcia piłek ze zdjęciami przedstawiającymi odpowiednie dyscypliny sportowe, liczą piłki w pierwszym koszu, dorysowują w drugim koszu tyle piłek, aby w obu koszach było ich po równo, czytają z N. (5-latki), samodzielnie (6-latki) nazwy letnich dyscyplin sportowych. 	<p>Kierunek kreślenia linii jest bardzo ważny w przygotowaniu do nauki pisania. Ważne, by odbywał się z góry na dół i od lewej strony do prawej.</p>

Zajęcia 2. Olimpiada przedszkolaków – zajęcia sportowe.

Uwaga! Przed olimpiadą N. i dzieci przygotowują miejsca dla drużyn, ustawiają szyldy reklamowe przedszkola oraz stoisko ze swobodnym dostępem do wody.

	Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
	<ul style="list-style-type: none"> • Otwarcie olimpiady zgodnie z ceremoniałem olimpijskim. Flagi lub loga przedszkoli – uczestników olimpiady, flaga z logo przedszkola gospodarza, znicz, balony z narysowanymi gołębicami. • Zaprezentowanie przedszkola gospodarza przez panią dyrektor. • Defilada drużyn biorących udział w olimpiadzie: zawodników oraz zespołu dopingującego (na przodzie drużyny kroczy reprezentant z flagą lub z logo przedszkola), defiladę kończy drużyna gospodarza. • Zajęcie miejsc. • Odśpiewanie hymnu przedszkola i wciągnięcie na maszt flagi z logo przedszkola. • Ogłoszenie rozpoczęcia olimpiady przez dyrektora. • Wyjście reprezentantów drużyn, wypowiedzenie w imieniu wszystkich zawodników słów przysięgi. • Zapalenie znicza olimpijskiego. • Wypuszczenie balonów z narysowanymi gołębicami (symbolem pokoju). 	<p>Olimpiadę najlepiej zorganizować na powietrzu. Jeśli jednak nie będzie to możliwe, można zaprosić uczestników do sali gimnastycznej. Dzieci w poszczególnych drużynach mogą mieć na sobie koszulki z logo swojego przedszkola lub koszulki w wybranym kolorze. Dzieci – uczestnicy projektu – mogą wcześniej wymyślić słowa przysięgi.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – <i>Rozgrzewka</i>. Prowadzący spotkanie zaprasza wszystkich uczestników do rozgrzewki. Dzieci wykonują rękami duże koła w przód i w tył (na zmianę: lewą ręką, prawą ręką, obiema rękami naraz). Następnie wykonują skłon i wyprostowaną ręką dotykają palców stopy: naprzemiennie – prawa ręka dotyka do lewej nogi, lewa ręka – do prawej nogi (kolana muszą być wyprostowane). 	<p>Warto zorganizować na czas olimpiady sprzęt nagłaśniający.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozegranie konkurencji sportowych z torem przeszkód. Szarfy, pachołki, papierowe kule, kosz, lina, piłka, bramka. Drużyny gromadzą się na wyznaczonym terenie przed ułożonym torem przeszkód. Komentator objaśnia sposób wykonania poszczególnych konkurencji. Przypomina zasady obowiązujące podczas olimpiady. Drużyny po kolei pokonują tor przeszkód w jak najkrótszym czasie, wykonując wszystkie zadania. Sędzia wykorzystuje stoper. Zapisuje wyniki dzieci z poszczególnych drużyn na kartce w odpowiedniej kolumnie. Daje znak do startu. Zachęca pozostałe dzieci do kibicowania. Przykłady zadań: <ul style="list-style-type: none"> • skoki obunóż do szarfy, • przełożenie szarfy przez siebie, • bieg z omijaniem pachołków, • rzut papierową kulą do kosza, • przejście po leżącej linie, • kopnięcie piłki do bramki, • powrót biegiem. 	<p>Komentator sportowy, np. chętne dziecko, może komentować cały przebieg olimpiady.</p>

- Zakończenie olimpiady zgodnie z ceremonią zamknięcia.
Loga uczestników olimpiady, flaga z logo przedszkola, nagrody dla zwycięzców, pamiątkowe dyplomy, zdrowy poczęstunek.
- Przedstawienie programu artystycznego przygotowanego przez gospodarzy olimpiady.
- Połączenie się zawodników i wspólny przemarsz drużyn z uniesionymi logo każdego przedszkola.
- Ogłoszenie wyników, wręczenie nagród dla zwycięskiej drużyny.
- Wygłoszenie przemówienia przez panią dyrektor. Pochwalenie wszystkich dzieci za wysiłek i trud włożony w wykonanie ćwiczeń. Zwrócenie uwagi na starania przegranych drużyn. Zakończenie wystąpienia słowami, np.: *Olimpiadę w przedszkolu nr... uważam za zamkniętą.*
- Opuszczenie flagi.
- Zgaszenie znicza.
Na koniec wszyscy uczestnicy olimpiady otrzymają pamiątkowe dyplomy i zostaną zaproszeni na zdrowy poczęstunek.

Jeśli przedszkole nie dysponuje odpowiednimi warunkami, można zrezygnować z niektórych punktów ceremoniału zakończenia. Można także przygotować maskotkę specjalnie na to wydarzenie, z hasłem promującym olimpiadę, np. *Sport to zdrowie*. Można zaproponować na koniec wykonanie pamiątkowego zdjęcia.



Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Koszykarze*.
Tamburyn, kołatka.
N. gra na tamburynie. Dzieci maszerują. Kiedy usłyszą uderzenie w bębenek, podskakują wysoko – wrzucają piłkę do kosza. Kiedy usłyszą dźwięk kołatki – naśladują odbijanie piłki.
- Zabawy swobodne z wykorzystaniem sprzętu sportowego.
Sprzęt sportowy.
Dzieci podejmują swobodne zabawy z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Przestrzegają zasad bezpiecznej i kulturalnej zabawy.

III



- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ćwicz, jak ci zagram*.
Grzechotka.
Dzieci ustawiają się w jednej linii. Zapamiętują, koło kogo stoją. N. wybiera jedno dziecko i wręcza mu grzechotkę. Dziecko potrząsa grzechotką tak, aby dzieci albo maszerowały, albo podskakiwały jak piłeczki, albo biegały. Zabawę powtarzamy, a dziecko z grzechotką wybiera na swoje miejsce kolegę, który najlepiej wykonywał ćwiczenie.
- Rozegranie gry z kostką – *Dyscypliny sportowe*. Utrwalanie zdobytych wiadomości. Rozwijanie umiejętności liczenia.
Arkusze brystolu formatu A3, kostka, obrazki przedstawiające poznane w tym tygodniu dyscypliny sportowe, klej, napis Sport.
N. układa przed dziećmi arkusz brystolu formatu A3. Dzieci kolejno rzucają kostką, liczą kropki na kostce, biorą odpowiednią liczbę obrazków przedstawiających poznane w tym tygodniu dyscypliny sportowe i układają je wokół napisu **Sport**. Dziecko, które jako pierwsze zgromadzi ustaloną liczbę obrazków (np. 10 lub więcej), wygrywa i otrzymuje brawa. Zabawa trwa dalej, aż wszystkie obrazki zostaną zebrane. Następnie dzieci przyklejają obrazki wokół napisu. Wybierają jeden obrazek i pokazują ruchem wybraną dyscyplinę sportową. Pozostałe dzieci odgadują o jak obrazek chodziło. Na koniec dzieci odkładają grę do kącika projektu.

Zastosowanie instrumentu uatrakcyjniła zabawę. Zaproponowana zabawa jest bardzo dobrym ćwiczeniem na koncentrację uwagi.

Wygląd planszy zależy od inwencji dzieci.

Warto zorganizować w sali stałe miejsce, w którym dzieci będą miały swobodny dostęp do arkuszy papieru i mazaków. Będą wtedy częściej podejmować aktywność twórczą, np. tworzyć własne gry planszowe.

- Zabawy swobodne w kąciaku projektu.
Sprzęt sportowy zgromadzony w kąciaku projektu.
Dzieci bawią się dostępnym sprzętem sportowym umieszczonym w kąciaku projektu. N. przypomina, aby zachować zasady bezpiecznego użytkowania tego sprzętu oraz przestrzegać zasad zgodnej zabawy.

Podczas zabawy N. zwraca uwagę dzieci na stosowanie właściwych zwrotów grzecznościowych.
N. nagrywa zabawę dzieci i wykonuje zdjęcia.

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 5

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wywiad na temat: *Czego dowiedzieliśmy się o sporcie?* Przygotowanie nowej, aktualnej siatki wiedzy. Planowanie uroczystości z okazji zakończenia projektu. Przygotowanie prezentacji projektu. Zorganizowanie wystawy. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.
- II.1. *Czego dowiedzieliśmy się o sporcie* – uroczyste zakończenie projektu z udziałem zaproszonych gości. Cele: przedstawienie zdobytych podczas realizacji projektu wiadomości, umiejętności oraz prezentacja własnych wytworów; nabywanie odwagi w prezentowaniu się na forum; rozwijanie umiejętności budowania wielozdaniowych wypowiedzi.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w okolicy przedszkola. Obserwowanie ludzi uprawiających sporty oraz uczestniczących w różnych formach rekreacji. Rozegranie meczu piłki nożnej.
- III. Zabawa dydaktyczna *Wybierz i opowiedz*. Rozwijanie wyobraźni. Ćwiczenia w formułowaniu dłuższych wypowiedzi. Miniquiz *Wiemy wszystko o sporcie*. Utrwalanie zdobytych wiadomości. Poprowadzenie zajęć edukacyjnych dla młodszych przedszkolaków. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Raz, dwa, trzy, trener patrzy*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, **IV 4**, IV 5

Cele ogólne

- prezentowanie zdobytych podczas realizacji projektu wiadomości na temat sportu,
- nabywanie odwagi w prezentowaniu się na forum,
- rozwijanie umiejętności budowania wielozdaniowych wypowiedzi.

Cele operacyjne

Dziecko:

- prezentuje nabyte wiadomości i umiejętności,
- kontroluje swoje zachowanie, odważnie prezentuje się przed publicznością,
- buduje wielozdaniowe wypowiedzi na temat zrealizowanego projektu.

Piąty dzień to ostatni dzień projektu. W tym dniu następuje jego zakończenie. Praca dzieci zmierza do przygotowania wydarzenia kulminacyjnego. Dzieci wcześniej decydują, kogo zaprosić, komu przedstawić swój projekt (rodzicom, a może także dzieciom z młodszej grupy). Podczas kulminacji prezentowane są prace dzieci z całego projektu. Dzieci podzielą się swoimi spostrzeżeniami oraz wiedzą zdobytą podczas realizacji projektu.

W ostatniej fazie projektu rodzice mają okazję dostrzec, jak wielkie postępy poczyniły dzieci. Zaproszeni zostaną do wspólnego zajęcia ruchowego z wykorzystaniem sprzętu gimnastycznego.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Wywiad na temat: <i>Czego dowiedzieliśmy się o sporcie</i>. Przygotowanie nowej, aktualnej siatki wiedzy. Arkusze papieru, flamaster. Dzieci opowiadają o tym, co wiedzą o sporcie. W razie potrzeby N. zadaje takie same pytania jak w dniu pierwszym. Dopisuje flamastrem w innym kolorze wypowiedzi dzieci na arkuszu papieru wykorzystanym w dniu pierwszym. Jeśli dzieci będą miały problem ze spontanicznym wypowiedzianiem się, N. im pomaga, zadając pytania, np.: <i>Co to jest sport? Jakie znacie dyscypliny sportowe? Jakie dyscypliny sportowe uprawiamy latem, a jakie zimą? Dlaczego ludzie uprawiają sport? Gdzie można uprawiać sport?</i> 	<p>Podczas realizacji projektu dzieci wzbogacały wiedzę na temat sportu, w tym m.in. dyscyplin sportowych, symboli olimpijskich, idei organizowania igrzysk olimpijskich, zasady fair play obowiązującej w sporcie. Przeprowadzony na tym etapie projektu wywiad – zawierający takie same pytania jak na początku – pozwolił określić przyrost wiedzy dzieci.</p> <p>Dzieci sprawdzają, czy uzyskały odpowiedzi na wszystkie pytania.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Planowanie uroczystości z okazji zakończenia projektu. N. pyta dzieci: <i>W jaki sposób zaprezentujemy zaproszonym gościom to, czego nauczyliśmy się w tym tygodniu?</i> Dzieci decydują, co chciałyby pokazać zaproszonym gościom. Zastanawiają się, w jakiej formie zaprezentują zdobytą wiedzę i zdobyte umiejętności oraz wypracowane materiały. Dokonują przeglądu zgromadzonego materiału, a następnie jego selekcji. 	<p>Rozmowa na temat sposobu prezentacji efektów projektu jest dla dzieci doskonałą okazją do uczenia się kultury prowadzenia dyskusji, uzasadniania swojego zdania, konieczności uzgodnienia wspólnego stanowiska.</p> <p>Plan uroczystości dzieci mogą przedstawić w formie szkiców i obrazków.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie prezentacji projektu. Zorganizowanie wystawy. Stoliki, materiały gromadzone podczas realizacji projektu, ekran i rzutnik, wykonane samodzielnie ulotki promujące zdrowy styl życia. Dzieci ustawiają stoliki, umieszczają na nich wszystkie zgromadzone podczas realizacji projektu pomoce i własnoręcznie wykonane prace. Na ścianie zawieszają uzupełnianą codziennie siatkę wiedzy oraz siatkę pytań, a także wykonane plakaty. Ustawiają krzeselka dla gości. N. przygotowuje ekran i rzutnik. Dzieci przygotowują ulotki promujące zdrowy styl życia (do rozdania). 	<p>Dzieci gromadzą w jednym miejscu wszystkie materiały związane z projektem, które chcą zaprezentować.</p> <p>W osobnym miejscu są prace przeznaczone do sprzedaży.</p>



- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 178).

II

Zajęcia 1. Czego dowiedzieliśmy się o sporcie – uroczyste zakończenie projektu z udziałem zaproszonych gości.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie wystawy. Dzieci zapraszają gości do sali. Rodzice oglądają zgromadzone materiały, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – zawieszona na ścianach arkusze: siatkę wiedzy, siatkę pytań oraz plakaty, – zdjęcia wykonane w trakcie trwania poszczególnych etapów projektu, – zdjęcia polskich reprezentacji z wybranych dyscyplin sportowych, – album <i>Dyscypliny sportowe</i>, – Kodeks fair play, – samodzielnie wykonane papierowe piłki, kartonowy model boiska do piłki nożnej, – wykaz dostępnej lokalnej bazy sportowej: boiska, korty, pływalnia, sale gimnastyczne, ścieżki rowerowe i spacerowe itp. (do korzystania przez rodziców i dzieci). 	<p>Zgromadzone na stolikach materiały oraz zawieszona na ścianach siatki i plakaty mają na celu zobrazowanie różnorodności działań, jakie zostały podjęte w trakcie realizacji projektu.</p> <p>Goście, analizując siatkę wiedzy, dostrzegają, ile dzieci wiedziały na początku, a ile wiedzą na końcu projektu. Analizują rozwój ciekawości poznawczej dzieci, zwracając uwagę na pytania zadawane przez nie w ciągu całego projektu, zapisane na siatce pytań.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zaprezentowanie efektów projektu. Ekran, rzutnik, prezentacja multimedialna, laptop. Goście zajmują miejsca na przygotowanych krzeselkach, a następnie: <ul style="list-style-type: none"> – oglądają prezentację multimedialną (film) z przebiegu poszczególnych etapów projektu, np. jak dzieci bawiły się piłkami na boisku w szkole podstawowej, wykonywały kartonowy model boiska do piłki nożnej, – słuchają nagranych wypowiedzi dzieci, – słuchają piosenki, której dzieci nauczyły się w tym tygodniu. 	<p>Goście dowiadują się, co działo się na zajęciach podczas trwania całego projektu. Dobrą formą do ukazania całokształtu działań jest prezentacja multimedialna (wyboru zdjęć do prezentacji dzieci dokonują wspólnie, np. dzień wcześniej).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Wspólne zajęcia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu gimnastycznego. Dzieci zapraszają gości do udziału w zabawach i ćwiczeniach ruchowych, które same wcześniej ułożyły, a także tych, w które najbardziej lubiły się bawić podczas realizacji projektu, np.: <i>Uciekająca piłka</i>, <i>Celuj piłką</i>, <i>Ćwicz, jak ci zagram</i>. Na koniec wszyscy wykonują swobodną improwizację taneczną do melodii piosenki poznanej w tym tygodniu. 	<p>Wspólne zabawy sprzyjają budowaniu dobrej atmosfery. Są dobrym akcentem na zakończenie wspólnego spotkania.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zakończenie spotkania. Ulotki promujące zdrowy styl życia. Dzieci żegnają gości. Przy wyjściu wręczają wykonane samodzielnie ulotki promujące zdrowy styl życia. 	<p>Część ulotek N. może wraz z dziećmi wyłożyć na zakończenie projektu w szatniach wszystkich grup.</p>



Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po okolicach przedszkola. Obserwowanie ludzi uprawiających sporty oraz uczestniczących w różnych formach rekreacji, np. nordic walking.
- Rozegranie meczu piłki nożnej.
Szarfy w jednym z dwóch kolorów (dla każdej grupy), piłka.

Dzieci, za pomocą znanej im wylizanki, samodzielnie dzielą się na dwie drużyny złożone z 11 dzieci. Oznaczają się poprzez założenie szarf w wybranym kolorze. Pozostałe dzieci N. wyznacza na sędziów i ustawia je w wyznaczonych miejscach.

III



<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Raz, dwa, trzy, trener patrzy. Dres dla N.</i> N. zakłada dres – jest trenerem. Staje na początku sali. Dzieci ustawiają się na jej przeciwległym końcu i przemieszczają się w kierunku N., starając się go dotknąć. N. trener odwraca się i wypowiada słowa: <i>Raz, dwa, trzy, trener patrzy.</i> W tym momencie wszystkie dzieci zastygają w bezruchu, kładąc się na brzuchu i podnosząc do góry wyprostowane ręce i klatkę piersiową. Jeśli ktoś się ruszy lub źle wykona ćwiczenie, wraca na koniec sali. Wygrywa ten, kto pierwszy dotknie trenera. 	<p>Odmiana popularnej zabawy <i>Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy</i> jest dobrą okazją do wywołania uśmiechu i integrowania zespołu dziecięcego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna <i>Wybierz i opowiedz.</i> Rozwijanie wyobraźni. Szeroki pasek papieru, różne obrazki związane ze sportem, np.: stadion, biało-czerwona czapka, drużyna piłkarska, piłka w bramce, sędzia z gwizdkiem. N. rozkłada szeroki pasek papieru. Dzieci losują po jednym obrazku i układają na nim. Na podstawie obrazków tworzą historijkę. Przykład: dzieci ułożyły obrazki przedstawiające: stadion, biało-czerwoną czapkę, drużynę piłkarską, piłkę w bramce, sędziego z gwizdkiem. Każde dziecko formułuje zdanie na podstawie jednego obrazka tak, aby zachować ciągłość wydarzeń, np. <i>Poszedłem na stadion. Zabrałem ze sobą biało-czerwoną czapkę. Zobaczyłem drużynę piłkarską. Piłka trafiła do bramki. Sędzia zagwizdał w gwizdek.</i> Całą historijkę może także opowiedzieć jedno dziecko. 	<p>Tego typu ćwiczenia skłaniają dzieci także do formułowania dłuższych wypowiedzi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Miniquiz <i>Wiemy wszystko o sporcie.</i> Utrwalanie zdobytych wiadomości. Poprowadzenie zajęć edukacyjnych dla młodszych przedszkolaków. Prace plastyczno-techniczne, wykonane w trakcie trwania projektu. Dzieci witają młodsze przedszkolaki w swojej sali. Występują w roli ekspertów. • Śpiewają piosenkę, której nauczyły się w tym tygodniu. • Opowiadają krótko, co wiedzą na temat sportu. • Pokazują wykonane przez siebie prace plastyczno-techniczne. • Odgrywają scenki sytuacyjne, pokazując właściwy sposób zachowania się w sytuacjach wygranej i przegranej. • Wspólnie się gimnastykują. 	<p>N. ustala wcześniej z dziećmi, co i w jaki sposób można pokazać młodszym przedszkolakom. Rozpisują scenariusz takiego spotkania. Dzieci mogą go wcześniej przećwiczyć.</p>

Inscenizacja *Zamiana*

Występują: dwoje dorosłych (rodzice) – mężczyzna i kobieta, którzy wyglądają i zachowują się jak dzieci, chłopiec, dziewczynka, dziewczynka – pani z przedszkola (dzieci są ubrane jak dorośli).

- Wiersz A. Widzowskiej *Zamiana*.

(Rodzice siedzą na podłodze i bawią się, są ubrani jak dzieci).

Chłopiec i dziewczynka:

Mamusi, tato, co wam się stało?
Wszystko się śmiesznie pozamieniało!

Chłopiec:

Mama ze smoczkiem biega od rana,
tata z twarozku lepi bałwana...

Dziewczynka:

Dzisiaj rodzice wstali nieznośni,
z psem na podłodze bawią się kośćmi
i choć do pracy ruszać już pora,
tata marudzi:

Tata:

Chcę do przedszkola!

Dziewczynka:

(rodzice próbują zapinać guziki)
Co? Nie potrafią zapiąć guzików?
I znów posiedzieć chcą na nocniku!

Chłopiec:

(siedzą na podłodze i kłócą się, próbując zasnurować buty)
Już po raz piąty sznurują buty
i wciąż się kłócą jak dwa koguty!

Dziewczynka:

(obydwoje trzymają rodziców za ręce; przed nimi stoi pani z przedszkola)
Pani w przedszkolu miło nas wita,
mamę i tatę za rączki chwyta.

Dziewczynka – pani z przedszkola:

(bierze rodziców za ręce)
Chodźcie tu do mnie, słodkie maluszki.
Będziemy sypać ptakom okruszki,
podlewać kwiatki, tańczyć poleczkę
i miaucząc, czytać kocią bajeczkę.
Na obiad zjemy same pyszności
i do kucharek pójdziemy w gości.
A jeśli wszystko zacznie nas nudzić,
można malować i się wybrudzić!

Dziewczynka:

Mamie i tacie czas dać całusa,
bo do zabawek chcą już dać susa.

Chłopiec:

Czy to nie dziwne? I co to znaczy?
To, że musimy jechać do pracy!
(Tekst wymyślony przez N.)

Narrator:

Na tym koniec zamiany,
puczająca na pewno była.
Teraz do płu su zapraszamy,
co *Koły szmy się* nazywa!

- Śpiewanie piosenki *M jak mama, t jak tata* (przewodnik, cz. 5, s. 78).
Odtwarzacz CD, nagranie wersji instrumentalnej piosenki M jak mama, t jak tata.
- Śpiewanie piosenki *Święto naszej mamy* i zabawy przy piosence (przewodnik, cz. 5, s. 205).
Odtwarzacz CD, nagranie wersji instrumentalnej piosenki Święto naszej mamy.

Inscenizacja Pożegnanie przedszkola

Występują: wszystkie dzieci z grupy.

- Śpiewanie piosenki *Żegnamy dziś przedszkole* (przewodnik, cz. 5, s. 206).
Odtwarzacz CD, nagranie wersji instrumentalnej piosenki Żegnamy dziś przedszkole.
- Wiersz A. Widzowskiej *Pożegnanie przedszkola*.

Wszystkie dzieci:

Lato się śmieje, czas na wakacje!
Pa, pa, zabawki! Żegnaj, przedszkole!
Zawsze będziemy o was pamiętać,
stawiając krzywe literki w szkole.

Dziecko 1.:

Starszak potrafi:
budować wieże,

Dziecko 2.:

rozpoznać w książkach najdziksze zwierzę,

Dziecko 3.:

układać puzzle,

Dziecko 4.:

kroić warzywa,

Dziecko 5.:

wie, że się pokłuć można w pokrzywach.

Dziecko 6.:

Zna pory roku,
kierunki świata,

Dziecko 7.:

wie, że na miotle nie da się latać,

Dziecko 8.:

sam się ubiera,
buty sznukuje,

Dziecko 9.:

mówi: „przepraszam, proszę, dziękuję”.

Dziecko 10.:

Umie zadzwonić
na pogotowie,

Dziecko 11.:

wie, że się nie da chodzić na głowie,

Dziecko 12.:

zasady ruchu
zna doskonale
i po ulicy nie biega wcale.

Dziecko 13.:

Lubi teatrzyk,

Dziecko 14.:

śpiewa piosenki,

Dziecko 15.:

wie, czym się różni słoń od sarenki,

Dziecko 16.:

pieluch nie nosi
ani śliniaka.

Dziecko 17.:

To są zalety dziecka-starszaka.

Wszystkie dzieci:

Kwiatek dla pani. Cmok dla maluchów.
Trochę nam smutno... Pa, pa, przedszkole!
Lecz czy będziemy mogli tu wrócić,
gdy nam się znudzi w tej nowej szkole...?

Dodatkowe piosenki do wykorzystania do inscenizacji w ciągu całego roku przedszkolnego

- *Kolega dziadek* (sł. i muz. K. Gowik)

Gdy ta - ta mój pra-cu-je ca-ły dzień, a ma-ma i - dzie na spa-cer z psem, to wte-dy
 dia-dek, dia-dek mym ko-le-gą jest, bo dia-dek mo - cno ko - cha mnie, tak, mnie!
 Dzia-dku, dia-dku, jak to do-brze cie - bie mieć. Mą-dry je - steś, bo masz chy-ba ze sto lat!
 Dzia-dku, dia-dku, jak to do-brze, że masz czas. Ró-żne spra-wy wy-tłu-ma-czysz tak jak nikt
 Po-czy - ta-my baj - ki, u - rzą - dzi - my mecz, po-tem ze mną piz-zę bę-dziesz jadł.
 i bę-dzie-my śmiać się ra-zem, cha, cha, cha! Aż nam bab-cia pysz-ny de-ser da.

1. *Gdy tata mój pracuje cały dzień,
a mama idzie na spacer z psem,
to wtedy dziadek, dziadek mym kolegą jest,
bo dziadek mocno kocha mnie, tak, mnie!*

Ref.: *Dziadku, dziadku, jak to dobrze ciebie mieć.
Mądry jesteś, bo masz chyba ze sto lat!
Poczytamy bajki, urządzimy mecz,
potem ze mną pizzę będziesz jadł.
Dziadku, dziadku, jak to dobrze, że masz czas.
Różne sprawy wytłumaczysz tak jak nikt
i będziemy śmiać się razem, cha, cha, cha!
Aż nam babcia pyszny deser da!*

2. *Gdy nudzę się, co robić nie mam już,
dzwonię do dziadka, by przyszedł tu,
by jakoś zaczarował cały wielki świat
i aby z nieba popcorn spadł! Tak, spadł!*

Ref.: *Dziadku, dziadku...*

• *Święto naszej mamy* (sł. i muz. J. Kucharczyk)

Dziś, gdy świę - to na - szej ma - my, stań - my wszys - cy w ko - le,
za - śpie - waj - my gło - śno, pię - knie, na ca - łe przed - szko - le.
Niech nam ży - ją, niech nam ży - ją u - ko - cha - ne ma - my.
Zdro - wia, szczęś - cia, po - myśl - no - ści ży - cze - nia skła - da - my.

1. *Dziś, gdy święto naszej mamy,
stańmy wszyscy w kole,
zaśpiewajmy głośno, pięknie,
na całe przedszkole.*

Ref.: *Niech nam żyją, niech nam żyją
ukochane mamy.
Zdrowia, szczęścia, pomyślności
życzenia składamy. (2 x)*

2. *Już będziemy zawsze grzeczni,
mili, uśmiechnięci,
więc serduszką swe składamy
z kwiatami w prezencie.*

Ref.: *Niech nam żyją...*

3. *Ustawimy się równiutko,
zatańczymy w koło.
Mama z nami dziś zanuci
piosenkę wesolą.*

Ref.: *Niech nam żyją...*

• *Żegnamy dziś przedszkole* (sł. i muz. J. Kucharczyk)

Tak nie - da - wno przy - szły dzie - ci do przed - szko - la, je - dnak to już po - że - gna - nia
dzi - siaj po - ra. Czas po - że - gnać lal - ki, mi - sie i pa - ja - ce, cze - ka na nas
szko - ła. Dziś że - gna - my się, choć tak smu - tno nam, lecz przed na - mi
no - wy e - tap ży - cia, szko - ła wo - ła nas. Za - bie - rze - my stąd
do - brych wspo - mnień moc. Gdy bę - dzie - my tę - sknić za przed - szko - lem, od - wie - dzi - my was.

1. *Tak niedawno przyszły dzieci do przedszkola,
jednak to już pożegnania dzisiaj pora.
Czas pożegnać lalki, misie i pajace,
czeka na nas szkoła.*

Ref.: *Dziś żegnamy się, choć tak smutno nam,
lecz przed nami nowy etap życia,
szkoła woła nas.
Zabierzemy stąd dobrych wspomnień moc.
Gdy będziemy tęsknić za przedszkolem,
odwiedzimy was.*

2. *Już czekają nowe książki i zeszyty,
nowy plecak, nowy piórnik, długopisy.
Koleżanki i koledzy, nowa pani,
więc się już żegnamy.*

Ref.: *Dziś żegnamy się...*

